

**ANKARA’DA 2000 SONRASI MİMARLIK ÜRÜNLERİ: BİR SAPTAMA VE
DEĞERLENDİRME DENEMESİ**

Sena GÜLBAHAR TUNCEL

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
MİMARLIK ANABİLİM DALI**

**GAZİ ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

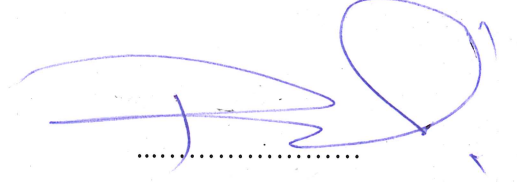
AĞUSTOS 2017

Sena GÜLBAHAR TUNCEL tarafından hazırlanan “ANKARA’DA 2000 SONRASI MİMARLIK ÜRÜNLERİ: BİR SAPTAMA VE DEĞERLENDİRME DENEMESİ” adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından OY BİRLİĞİ ile Gazi Üniversitesi Mimarlık Anabilim Dalında YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Danışman: Prof. Dr. Pınar DİNÇ KALAYCI

Mimarlık, Gazi Üniversitesi

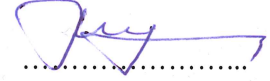
Bu tezin, kapsam ve kalite olarak Yüksek Lisans Tezi olduğunu onaylıyorum

Başkan: Doç. Dr. Tayfun YILDIRIM

Mimarlık, Gazi Üniversitesi

Bu tezin, kapsam ve kalite olarak Yüksek Lisans Tezi olduğunu onaylıyorum

Üye: Prof. Dr. Celal Abdi GÜZER

Mimarlık, Orta Doğu Teknik Üniversitesi

Bu tezin, kapsam ve kalite olarak Yüksek Lisans Tezi olduğunu onaylıyorum

Tez Savunma Tarihi: 23/08/2017

Jüri tarafından kabul edilen bu tezin Yüksek Lisans Tezi olması için gerekli şartları yerine getirdiğini onaylıyorum.

.....
Prof. Dr. Hadi GÖKÇEN

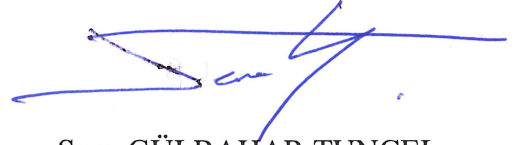
Fen Bilimleri Enstitüsü Müdürü

ETİK BEYAN

Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Tez Yazım Kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmada;

- Tez içinde sunduğum verileri, bilgileri ve dokümanları akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- Tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- Tez çalışmada yararlandığım eserlerin tümüne uygun atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi,
- Kullanılan verilerde herhangi bir değişiklik yapmadığımı,
- Bu tezde sunduğum çalışmanın özgün olduğunu,

bildirir, aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi beyan ederim.

Sena GÜLBAHAR TUNCEL

23/08/2017

ANKARA'DA 2000 SONRASI MİMARLIK ÜRÜNLERİ: BİR SAPTAMA VE DEĞERLENDİRME DENEMESİ

(Yüksek Lisans Tezi)

Sena GÜLBAHAR TUNCEL

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Ağustos 2017

ÖZET

Ankara, Neolitik ve Paleolitik çağlardan bu yana yaşanan bir kent olmuş ve birçok tarihsel katmanı içinde barındırmıştır. Roma döneminden başlayarak Bizans, Selçuklu, Osmanlı ve Türkiye Cumhuriyeti olmak üzere farklı devletlerin yerleştiği ve yapılaştığı bir süreçte sahip olmuştur. 2000'li yıllara kadar Ankara'nın kentleşmesi ve sonucunda ortaya çıkan mimarlık ürünleri, belirli dönemler ve akımlar altında toplanabilmektedir. Bu süreçte sergilenen mimarlık, Ankara'ya özgü olmuş ve Ankara'nın planlı, kurgu bir kent olmasını beraberinde getirmiştir. Ancak 2000'li yıllar ile artan küreselleşme, tüm dünyanın olduğu gibi Ankara'nın da mimarlık ortamını etkilemiş ve dönüştürmüştür. Küreselleşme ile beraber gelen söylemlerin, 21.yüzyıl mekanına ve mimarlık ortamına nasıl yansıdığı ele alındıktan sonra Ankara kenti üzerindeki etkileri değerlendirilmiştir. Yaşanan yenilikler ve mimarlık ortamında yankı bulan söylemler, yükselme-prestij-esnek mekan, ayrışma-karma fonksiyon, ekoloji, çeşitlilik-farklılık, marka-gösteri başlıkları altında toplanmıştır. Öncelikle bu kavramların, mimarlık ortamında buldukları karşılığın neler olduğu ifade edilmiş, daha sonra bu kavramlar, 2000 yılından sonra Ankara'da üretilen mimarlık ürünleri ile eşleştirilmiştir. Bu eşleştirmenin yapılabilmesi için mimarlık literatüründe yer alan 2000 yılı sonrası Ankara yapıları derlenmiş ve özellikleri ortaya koyulmuştur. Çalışma alanı olarak ele alınan ve 2000 sonrası Ankara mimarlık ürünleri olan örneklerin, hangi özellikleri ile hangi kavramlara denk geldiği açıklanmıştır. Bu yöntemle, Ankara'da mimarlık ortamının, küreselleşme sürecinde nasıl bir değişim yaşadığı ve küreselleşme faktörlerinin, kent üzerinde ne gibi etkiler bıraktığı irdelenmiştir. 2000 yılı sonrasında üretilen mimarlık ürünleri, değişimin göstergesi olmuştur. Ankara kentinin geçmişte daha yerel ölçekli, planlı ve kurgusal bir kent olması durumu, 21.yüzyıl mimarlığında farklı bir boyuta ulaşmıştır. 21.yüzyılda bir yandan kentte yerel mimarlık arayışları devam ederken diğer yandan farklı olan keşfedilmek istenmiştir. Bu deneme ve keşif süreci sonunda Ankara, ikili durumun gözlendiği bir kent olarak biçimlenmiştir. Kendi dokusuna ve coğrafyasına özgün örnekler de üretiliyor olmasına karşın, küreselleşme etkisi ile beraber aynılan ve dünyanın herhangi bir yerinde de inşa edilebilecek olan yapıların sayıca artış gösterdiği bir boyuta geçmiştir.

Bilim Kodu : 80112

Anahtar Kelimeler : Ankara, mimarlık ürünleri, 2000 sonrası, 21.yüzyıl yaşam ve mekan

Sayfa Adedi : 157

Danışman : Prof. Dr. Pınar DİNÇ KALAYCI

ARCHITECTURAL PRODUCTS AFTER 2000 in ANKARA: AN ANALYSIS AND EVALUATION EXPERIMENT

(M. Sc. Thesis)

Sena GÜLBAHAR TUNCEL

GAZİ UNIVERSITY

GRADUATE SCHOOL OF NATURAL AND APPLIED SCIENCES

August 2017

ABSTRACT

Ankara has been a living city since the Neolithic and Paleolithic times and has hosted many historical layers. From the Roman era to the time of the Republic of Turkey, it has become an area where different states (Byzantium, Seljuk and Ottoman) have settled and built. Until the year 2000, the urbanization of Ankara and the resulting architectural products were able to be gathered under certain periods and trends. The architecture exhibited in this process was unique to Ankara and leads Ankara to be a planned city. However, increasing globalization by the 2000s has also influenced and transformed Ankara's architectural environment. After discussing how the discourses that accompanied globalization reflected the 21st century location and the architectural environment, the effects on Ankara city were evaluated. Experienced innovations and discourses that resonate in the architectural environment, are gathered under the concepts of rise, prestige, flexible space, separation, mixed function, ecology, variety, diversity, brand and demonstration. First of all, these concepts were expressed in what they found in the architectural environment and then these concepts were paired with architectural products produced in Ankara after 2000. In order to be able to do these pairing, post-2000 Ankara buildings in the architectural literature were compiled and their characteristics were revealed. Which features of the post-2000 Ankara architectural products, considered as the study area, correspond to which concepts are explained. With this method, it is examined how the architectural environment in Ankara has changed in the process of globalization and the effects of globalization factors on the city. Architectural products produced after 2000 have been a sign of change. The fact that the city of Ankara was a local scale, planned and fictional city in the past has reached a different dimension in 21st century architecture. In the 21st century, while searching for local architecture maintains on the one hand, it is desired to be discovered on the other hand. At the end of this trial and exploration process, Ankara is shaped as a city where dual status is observed. Although unique examples of their own texture and geography are being produced, they have moved to a dimension where the structures that are identical with the effect of globalization and that can be constructed anywhere in the world are increasing in number.

Science Code : 80112

Key Words : Ankara, architectural products, post-2000, 21st century life and space

Page Number : 157

Supervisor : Prof. Dr. Pınar DİNÇ KALAYCI

TEŞEKKÜR

Yüksek lisans çalışmam boyunca emeğini ve tecrübelerini esirgemeyen, yapıcı eleştirileri ve sabrıyla tez çalışmamı destekleyen, akademik hayatta bana yol gösteren danışmanım Prof. Dr. Pınar DİNÇ KALAYCI'ya teşekkürü bir borç bilirim. Tez savunma jürisi üyeleri Prof. Dr. Abdi GÜZER ve Doç. Dr. Tayfun YILDIRIM'a değerli fikirleri ve yorumları ile çalışmama katkı koydukları için teşekkür ederim. Tez savunma jürisine katılan ve değerli fikirlerini paylaşan Prof. Dr. Sare SAHİL, Doç. Dr. Arzu ÖZEN YAVUZ, Öğr. Gör. Dr. Can GÜNGÖR'e ve kaynak paylaşımı ile çalışmamı destekleyen Öğr. Gör. Dr. Özlem SAĞIROĞLU'na teşekkür ederim. Yüksek lisans süreci boyunca sabrı, ilgisi ve sevgisiyle her zaman yanımda olan ve beni destekleyen sevgili eşim Özgür TUNCEL'e yardımları ve desteği için teşekkür ederim. Hayatım boyunca beni seven, koruyan ve başaracağıma inanan annem Canan GÜLBAHAR, babam Şevket GÜLBAHAR ve kardeşim Şeyma GÜLBAHAR'a ilgi ve sevgileri için teşekkür ederim. Tez çalışmam süresince yardımlarını ve desteklerini esirgemeyen Ezgi TUNCEL ve Yüksek Mimar Benan DÖNMEZ'e destekleri için teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
ÖZET	iv
ABSTRACT.....	v
TEŞEKKÜR.....	vi
İÇİNDEKİLER	vii
RESİMLERİN LİSTESİ	viii
HARİTALARIN LİSTESİ.....	xi
1. GİRİŞ.....	1
2. 21. YÜZYIL YAŞAM VE MEKAN SÖYLEMLERİ	7
3. ALAN ÇALIŞMASI: ANKARA.....	17
3.1. 2000 Öncesi Ankara’da Mimarlık.....	17
3.2. 2000 Sonrası Ankara’da Mimarlık.....	30
3.3. 2000 Sonrası Mekan-Mimarlık Söylemleri ve Ankara Mimarlık Ürünleri.....	32
3.3.1. Yükselme, prestij ve esnek mekan.....	32
3.3.2. Ayrışma ve karma fonksiyon	40
3.3.3. Ekoloji.....	47
3.3.4. Çeşitlilik ve farklılık	50
3.3.5. Marka ve gösteri.....	72
4. SONUÇ VE TARTIŞMA	85
KAYNAKLAR	93
EKLER.....	109
EK-1. 2000 sonrası Ankara mimarlık ürünleri	110
ÖZGEÇMİŞ	157

RESİMLERİN LİSTESİ

Resim	Sayfa
Resim 3.1. (a) Başbakanlık yeni ofisi (b-c) Mhp genel merkezi (d-e) Armada 1.....	35
Resim 3.2. (a-b) Chp genel merkezi (c) Tepeprime (d) Parkoran konutları	36
Resim 3.3. (a) Parkofis (b) Portakal konutu (c) Yelken plaza – Memorial hastanesi.....	36
Resim 3.4. (a) Next level (b) Altınoran konutları (c) Jw Marriot hastanesi	37
Resim 3.5. (a) Ege plaza (b) Koç kuleleri (c) Arma kuleler	38
Resim 3.6. (a) Via twins (b) Paragon tower (c) Kaşmir evleri	38
Resim 3.7. (a) Yıldız kule (b) İncek prestij (c) Hacettepe üniversitesi ar-ge binaları	39
Resim 3.8. (a-b) Regnum sky (c) Gümüş bloklar	39
Resim 3.9. (a) Dışişleri bakanlığı arşiv binası (b-c) Beyaz ev.....	40
Resim 3.10. (a) Elitpark konutları (b) Parkyaşam evleri (c) Adolis konutları.....	44
Resim 3.11. (a) Ankara Ankara (b) Mea konutları (c) Duru ırmak konutları.....	45
Resim 3.12. (a) Çayyolu park evleri (b) D8 konutları (c) Sapphire park	45
Resim 3.13. (a) Terasmall avm (b) Beytepe restorium (c) İncek park	46
Resim 3.14. (a) Orion evleri (b) Kardelen köy villaları.....	46
Resim 3.15. (a) Beytepe Premium (b) Primehill.....	47
Resim 3.16. (a-b) Odtü yaşlı araştırma binası.....	49
Resim 3.17. (a-b) Türk Telekom Odtü teknokent ar-ge binası	49
Resim 3.18. (a-b) Müteahhitler birliği genel merkezi (c) Matpum.....	50
Resim 3.19. (a-b) Mesa hastanesi (c) Metropolitan otel.....	55
Resim 3.20. (a-b) Flaptour (c) Kınacı evi	55
Resim 3.21. (a-b) Mustafa Ayaz müzesi (c) Onur taahhüt binası.....	56
Resim 3.22. (a) Honda Bora plaza (b) Galyum blok (c-d) Mövenpick otel	56
Resim 3.23. (a-b) Tc Msb Savunma Sanayii Müsteşarlığı yeni hizmet binası	57

Resim	Sayfa
Resim 3.24. (a-b) Nazım Hikmet kültür merkezi (c) Deha ofis.....	57
Resim 3.25. (a) Fransız kültür merkezi (b-c) Arena çok amaçlı spor salonu	58
Resim 3.26. (a) Eltem mühendislik (b-c) Ümitköy iş merkezi	58
Resim 3.27. (a-b) Gümrük müsteşarlığı (c) Organize sanayi camii.....	59
Resim 3.28. (a-b) Odtü lisans öğrencileri yurdu (c) Sinpaş genel müdürlük	59
Resim 3.29. (a) Sosyokültürel tesis binası (b) Via green (c) Beytepe premium.....	60
Resim 3.30. (a-b) Ons İncek ofisi (c) Yenimahalle gençlik merkezi.....	60
Resim 3.31. (a) Eczacılar birliği sosyal tesis (b) Otel midi (c) Akbaş evi.....	61
Resim 3.32. (a) Bilim müzesi (b) Anayasa mahkemesi (c) Montessori anaokulu.....	61
Resim 3.33. (a) Doğramacızade camii (b-c) Atakent spor kompleksi	62
Resim 3.34. (a) Turuncu ev (b) Dmc Ankara (c) Modsim.....	62
Resim 3.35. (a) Karakutu (b) Las Chicas restoran (c-d) Yenigün inşaat ofisi.....	63
Resim 3.36. (a) Renault plaza (b) Alpuka ofis (c) Otizmli çocuklar eğitim merkezi	63
Resim 3.37. (a) Pimeks ofis (b) Teknoloji merkezi (c) Aselsan Gölbaşı yerleşkesi	64
Resim 3.38. (a) Çeka Fabrikası (b) 1+1 apartman	64
Resim 3.39. (a) Dormak yönetim binası (b) Seviye okulları (c) Mikronano merkezi	65
Resim 3.40. (a) Kolej-in (b) G.A. evi (c) Boston scientific ofisi.....	66
Resim 3.41. (a) Ted koleji (b) Esenboğa havalimanı (c) Odtü hazırlık okulu.....	66
Resim 3.42. (a) Mogan camisi (b) Fransız Lisesi (c) Park 312 satış ofisi	67
Resim 3.43. (a) Artes ofis (b) Arte tıp (c) Cer Modern sanatlar merkezi	67
Resim 3.44. (a) Tutumlu evi (b) Keyport ticaret merkezi (c) Keypark	68
Resim 3.45. (a) Ösak yönetim binası (b-c) Erimtan arkeoloji ve sanat müzesi.....	68
Resim 3.46. (a) Tai konferans ve kafe binaları (b) Odtü öğretim elemanı lojmanları....	69
Resim 3.47. (a) Villa Seyhan (b) Madde bağımlıları tedavi ve araştırma tesisleri.....	69

Resim	Sayfa
Resim 3.48. (a) Güzer evi (b-c) Teskomb hizmet binası	70
Resim 3.49. (a) Gürçağ okulu (b) Nesibe Aydın okulu (c) Ankara lofts.....	71
Resim 3.50. (a) Yaşamkent cami (b-c) Melek İpek kız yurdu.....	71
Resim 3.51. (a) Noterler birliği (b) Ticaret odası kongre merkezi (c) Şark halı.....	77
Resim 3.52. (a) Vakıf ticaret (b) Meteksan Finansbank ofis (c) Seçkin yayıncılık.....	77
Resim 3.53. (a) Tobb kampüsü (b) Çankaya üniversitesi (c) Odtü enformatik	78
Resim 3.54. (a) Odtü silikon blok (b) Atılım ü. idari binası (c) Atılım ü. kütüphane	78
Resim 3.55. (a) Marmara restoran (b) Zafer koleji	79
Resim 3.56. (a) Parkoran satış bürosu (b) Uptown satış ofisi	79
Resim 3.57. (a) Arcadium (b) Mesa plaza (c) Armada 2	80
Resim 3.58. (a) Panora (b) Kentpark (c) Nata vega	80
Resim 3.59. (a) 365 avm (b) Cepa (c) Taurus.....	80
Resim 3.60. (a) Antares (b) Malltepe.....	81
Resim 3.61. (a) Maliye ek binası (b) Tbmm ek binası (c) Orman genel müdürlüğü	81
Resim 3.62. (a) Danıştay bakanlığı hizmet binası (b) Etimesgut hükümet konağı.....	82

HARİTALARIN LİSTESİ

Harita	Sayfa
Harita 3.1. Lörcher 1/2000 eski şehir planı	22
Harita 3.2. Lörcher 1/1000 yeni şehir planı	22
Harita 3.3. Jansen planı	23
Harita 3.4. Yücel-Uybadin planı	24
Harita 3.5. 1990 Ankara nazım planı	26

1. GİRİŞ

Konunun tanımı

21. Yüzyıl mimarlık ortamının, geçmiş mimarlık ortamından farkının ne olduğu, küreselleşme ve teknoloji sürecinin beraberinde ne gibi farklılıkları getirdiği, meydana gelen farklılıkların yaşam üzerinde neleri dönüştürdüğü, yaşanan dönüşümlerin kent üzerine etkisinin ne olduğu ve kentte yaşanan bu değişimler sonucunda mimarlık ortamının, mimarın ve mimarlık söyleminin nasıl değiştiği ve ne şekil aldığı sorularına yanıt aranmıştır.

Yaşanan değişimler ve dönüşen söylemler sonucunda farklı kavramlarla karşılaşmıştır. Yükselme, prestij, esnek mekan, ayrışma, kapalı siteler, karma fonksiyon, çeşitlilik, malzeme, renk, farklı olma, reklam, marka, tüketim, gösteri, imza mimarlık gibi kavramlar, 2000 yılı sonrası mimarlık ortamının değerlendirilmesi sürecinde karşılaşılan ve günümüz mimarlığında yaygın olarak görülen yaklaşımlar arasında sayılmıştır.

Yukarıda bahsedilen konular, dünyayı etkileyen ve dünya mimarlık ortamında yankı bulan konular olmasıyla beraber Türkiye’de de birçok platformda karşılık bulmuştur. Küreselleşme süreci tüm dünyayı etkisi altına aldığı gibi Türkiye de bu yolda ilerlemiş ve büyük kentleri, dünya kenti olma yolunda hızla ilerlemiştir. Özellikle Ankara, İstanbul’dan sonraki en etkin kent olması ve ülkenin başkenti olması sebebiyle uluslararası etkiye son derece açık ve hızlı dönüşen bir kent olmuştur. Tez çalışması kapsamında Ankara’da yaşanan bu dönüşüm incelenmiş ve 2000 yılından sonra Ankara’nın mimarlık literatürüne katılmış olan mimarlık ürünleri üzerinden okunmuştur.

Ankara, tarih boyunca birbirinden farklı medeniyetlere ev sahipliği yapmış ve çeşitli kültürlerin miraslarını bünyesinde barındırmıştır. Her medeniyet, kendi sürecinde kenti dönüştürmüş ve kendi amaçları doğrultusunda yönlendirmiştir. Günümüze ulaşan en eski mimarlık eserleri, antik döneme tarihlenmiş ve Roma döneminden olduğu bulunmuştur. Roma dönemi itibarıyla Bizans, Selçuklu ve Osmanlı dönemlerinde Ankara kenti, birincil öncelik taşımayan ancak kale kenti olması ve ticaret yolları üzerinde bulunması gibi sebeplerle ön plana çıkan bir kent olmuştur. Ancak bu durum Cumhuriyetle beraber

değişmiş ve ülkenin başkenti olarak tarihte yer edinmiştir. Ankara, Osmanlı'dan kopuşun, modern yaşama geçişin, rejimin ve yaşayışın değişiminin simgesi olarak görülmüş ve kenti yapılandırma süreci bu fikir üzerinden devam etmiştir [1]. Cumhuriyet'in ilanıyla beraber Ankara'nın, imarlı ve planlı bir kent olması üzerinde çalışmalar yapılmış ve kentin yapılaşma süreci bir proje olarak değerlendirilmiştir. Cumhuriyet'in ilanından günümüze kadar geçen sürede imar planları, değişiklik göstermiş ve döneminin ihtiyaçlarına göre düzenlenmiştir.

Nüfusun ve yapılaşma oranının, Ankara'nın başkent olmasından başlayarak günümüze kadarki süreçte artan bir eğilim gösterdiği göz önüne alınırsa, imar planlarının ve yapı üretme yaklaşımlarının değişim göstermiş olması beklenen bir sonuç olmuştur. İçinde değişimi barındıran bir süreçten geçildiği için tasarım söylemleri ve sonucunda ortaya çıkan mimarlık nesneleri, bu değişimi yansıtmıştır. 80'li yıllara kadar Ankara özelinde yaşanan bu değişimler, yapılar üzerinden okunabilmiş ve belirli üst başlıklar altında toplanabilmektedir. Ancak Bilgin'in ifadesiyle 80'li yıllar itibariyle büyük sermaye grupları inşaat sektörüne girmiş, özel girişimler ve ithalat artmış, malzeme kısıtlılığı azalmıştır [2]. Mimarlık ortamında da etkileri görülen bu gibi gelişmeler sonucunda, çeşitlilik artmış ve döneme hakim olan belirli bir mimarlık söyleminden bahsedilmez olmuştur. Bu gelişmelerin devamındaki süreçte, mimarlık ortamına alışveriş merkezi, plaza gibi yeni programların eklenmesi ile kentteki bu çeşitlilik, tek yapı ölçeğinden kentin bütününe kadar yayılmıştır.

Cumhuriyet dönemiyle beraber kendine özgü bir proje olarak ele alınan kent, 2000 yılı sonrasında yaşanan küresel değişimler sonucunda önceki süreçte olduğu gibi ihtiyaç doğrultusunda ve kendi içinde değişen bir kent olmaktan öte, dünya çapında temsiliyet özelliği gösteren ve yerelliklerle beraber küreselliği de barındıran bir kent olmuştur. Ankara'nın mimarlık geçmişinin üzerine oturan 2000 yılı sonrasında hayata geçmiş olan yapılar, tez çalışması kapsamında ana değerlendirme grubunu oluşturmuştur. 1980'ler itibariyle yaşanan değişimler, mimarlık ortamına da yansımış ve mimarlık ürünlerinde vücut bulmuştur. Dünyanın küreselleşme sürecine girmiş olması ve teknolojinin, her alana yayılmış olması, mimarlık ortamını da dönüştüren etkenler arasında sayılmıştır.

Geçmişten 2000 yılına kadar Ankara'nın nasıl bir mimarlık birikimi olduğu, 2000 yılından sonra nelerin değiştiği ve bu değişimlerin yeni mimarlık ortamını oluşturmadaki etkileri,

yaşanan değişimlerin küresel ve Ankara özelinde vücut bulan örneklerinin neler olduğu tez çalışmasında yer almıştır. Önceki yüzyıllar için belirli mimarlık akımlarının hakim olduğu gerçeği görülürken, 2000 yılı sonrasındaki süreçte temel yaklaşımların neler olabileceği irdelenmiştir.

Araştırmanın amacı

Ankara kenti, sahip olduğu mimari geçmişi ve günümüz fırsatları doğrultusunda oluşan yeni mimari çevresi ile dikkat çeken ve mimarlık literatüründe önemli yere sahip olan bir kent olmuştur. Çalışma kapsamında günümüz mimarlığı ve Ankara'nın 2000 yılı sonrası mimarlık ürünleri ele alınmıştır. Ankara'nın 2000 yılına kadar geçen sürede sahip olduğu ve mimarlık literatüründe yer edinmiş olan yapıları ve mimarlık yaklaşımları, bir süreç olarak gözlenmiştir. Tezin esas çalışma alanı olan 2000 yılı sonrası mimarlık ürünlerinin nasıl bir mimarlık ortamı üzerine inşa edildiğinin gösterilmesi amaçlanmıştır.

1980'li yıllara kadar olan mimarlık ürünleri, belirli kavramlar, yöntemler ve akımlar altında toplanmıştır. Batur'un ifadesiyle birinci ulusal mimarlık, Cengizkan ve Bozdoğan'ın ifadesiyle modern veya uluslararası üslup, Batur'un ifadesi ile ikinci ulusal mimarlık, Tanyeli'nin ifadesi ile Modern çoğulcu üslup gibi akımlar Erken Cumhuriyet döneminden 1980'li yıllara kadar geçen sürede Ankara ve Türkiye mimarlığında görülen hakim yaklaşımlar olarak mimarlık literatüründe yerini almıştır. Tekeli'nin ifadesi ile 1980'li yıllardan itibaren dünyada ve Türkiye'de genel yaklaşımların değişmeye başladığı görülmüş ve farklı yaklaşımlar denenmiştir. Bu değişimler Ankara üzerinde de etkisini göstermiştir. 1980-2000 yılları arasında Sey'in ifadesi ile modern, postmodern, konstrüktivist, dekonstrüktivist, bağlamsalcı yaklaşımlar bir arada görülmüştür. Ancak 2000 yılı sonrasında üretilen mimarlık ürünlerini ve mimarlık ortamını, tek bir kavramsal başlık altında toplayan bir yaklaşım görülmemiştir. 21.yüzyıl değişimi, dönüşümü ve farklılığı bünyesinde barındırdığı için çeşitlilik, dönemin mimarlık yaklaşımlarında görülen kavramlardan olmuştur. Çeşitliliği fazla olan ve standart bir başlık altında toplanamayan 2000 yılı sonrası mimarlık ürünlerini, belirli temel yaklaşımlar altında toplamak ve günün hakim mimarlık yaklaşımlarını saptamak amaçlanmıştır.

2000 yılından sonra yapılmış, gelecekte 21.yüzyıl başının mimarlık eserleri arasında sayılacak olan ve mimarlık literatüründe yer edinmiş yapıları keşfetmek, bu yapılar ile

ilgili nesnel bilgiyi derlemek, 1980 sonrasında değişen şartlarla beraber değişen kavramları araştırmak, derlenmiş olan yapı grubuna bu kavramlar ve güncel etkiler sonucunda bir tanı koymak çalışmanın ana amacıdır.

Yapılan çalışmanın, Ankara mimarlığının geçmişı ve bugünü için bir arşiv ve belge niteliği taşıdığı göz önünde bulundurulduğunda, kendinden sonra yapılacak olan çalışmalara ve gelecekte oluşacak olan 21.yüzyıl yapılarına dair elde edilecek verilere bir temel veya bir basamak olması hedeflenmiştir.

Sonuç olarak, 21.yüzyılın genel yaşamsal ve mekânsal söylemlerini keşfetmek, mimarlık literatüründe yer edinmiş olan Ankara yapılarını bir araya getirmenin yanında, Ankara’da 2000 yılından sonra inşa edilen mimarlık ürünlerini derlemek, değerlendirmek ve mimarlık yaklaşımının yeni durumuna bir teşhis koymaya çalışmak olmuştur.

Yöntem

Çalışmaya başlarken öncelikle mimarlık literatürü taranmış ve mimarlık literatüründen elde edilen 2000 sonrası Ankara yapıları bir araya getirilmiştir. Değerlendirmenin temel noktası olan ve 2000 yılı sonrasında inşa edilen mimarlık ürünleri, ekler başlığı altında bir araya getirilmiştir. Mimarlık literatüründe yer edinmiş olan 2000 yılı sonrası mimarlık ürünlerinin, yapım yılı veya dönemi, mimarı, Ankara coğrafyası üzerinde bulunduğu bölge, plan şeması, içerdiği program, kat ve kot bilgileri, yapım tekniği, malzemesi, kütle hareketi, bulunduğu çevreye yerleşme yaklaşımı, cephe elemanları, yapıya hakim olan ana kavram, mimarlık platformunda almış olduğu bir ödöl olup olmadığı ve günümüzdeki durumu ile ilgili künye bilgileri ek bölümünde yer alan bilgiler olmuştur.

Bu çalışma dahilinde ele alınmayan ve değerlendirme grubu yapıları içinde sayılmayan bir grup yapı da mevcuttur. Bunlar genellikle bir mimari söylem oluşturmaktan çok, belirli bir erki yansıtmak için yapılmış olmaları dolayısıyla öne çıkan yapılar olmuştur. Çalışmada temel amaç; kitap, dergi, makale, internet kaynakları gibi mimarlık literatürü içinde eş platformda yer edinmiş olan ve Ankara’nın 21.yüzyıl mimarlığını temsil eden yapıları bir araya getirmek ve onları değerlendirmek olduğundan dolayı bu yapılar değerlendirme içerisinde yer almamıştır.

21. yüzyıl, hızın ve teknolojinin yüzyılı olduğu için içerisinde değişimi barındırmıştır. Bu değişimler, hem yaşantıya hem mimariye karşı etkisini göstermiştir. Ankara özelinde bir söylem oluşturmada önce, yaşanan yeni sürecin neler olduğu ve beraberinde getirdiği yeni durumların mimarlığa nasıl yansıdığı yeni söylemler üzerinden okunmaya çalışılmıştır. Harvey, Debord, Gür, Altun, Güzer, Sağdıç gibi yeni durumun eleştirisini yapan ve yeni süreçle beraber yaşanan değişimleri ifade eden isimler okunmuştur. Bu sayede 2000 sonrasında değişen yaşam koşullarıyla beraber mimarlığın değişimi izlenmiş ve yeni durumun neler olduğuna dair söylemler oluşturulmaya çalışılmıştır.

Küreselleşmeyle beraber mimarlık söyleminin değişmesi gibi mimarlığın üretimi de değişmiştir. Bu tezin söylemi, yeni oluşan durumun yükselme-prestij-esnek mekan, ayrışma-karma fonksiyon, ekoloji, çeşitlilik-farklılık, marka-gösteri başlıkları altında toplanabiliyor olduğudur. Bu kavramlara, yapılan okumalar sonucunda ulaşılmıştır ve 21. yüzyılın hakim yaklaşımları oldukları görülmüştür. Yukarıda bahsedilen kavramların, 21.yüzyılda tanımlarının ne olduğu ve kavram olarak neyi ifade ettiği aktarılmaya çalışılmıştır.

21.yüzyılın dünya genelinde genel geçer olan kavramları, Ankara mimarlığı ile karşılaştırılıp Ankara'nın temsil durumu değerlendirilmiştir. Genel anlamda, kavramların neyi ifade ettiği açıklandıktan sonra 2000 yılı sonrasında Ankara'da üretilmiş olan mimarlık ürünlerinin, bu kavramların neresinde durduğu gösterilmeye çalışılmıştır. Ekler bölümü içinde genel bilgileri ile yer edinmiş olan yapılar, metnin içinde kavramlarla eşleştirilmiş ve neden eşleştirildiği açıklanmıştır. Kimi noktada dünyanın her yerinde gözlemlenen küreselleşme etkisiyle Ankara'daki mimarlık ürünleri biçimlenirken kimi noktada Ankara özelinde örnekler üretilmeye çalışılmış olduğu görülmüştür.

Araştırmanın önemi

Ankara kenti sahip olduğu tarihsel süreci ve bir ülkenin başkenti olma sorumluluğu ile her zaman göz önünde olan ve yapılaşan bir kent olmuştur. Kentin geçirdiği aşamalar ve gösterdiği dönüşümler, bir 'deney ortamı' gibi ele alınıp incelenmesini beraberinde getirmiştir. Mimarlık literatüründe yer almış olan pek çok çalışma bu durumu kanıtlar nitelikte olmuştur. Bu süreç, özellikle Cumhuriyet'in ilanı ve Ankara'nın başkent olma

durumu ile ele alınmış ve ön plana çıkmıştır. Ankara'nın tarihsel süreç içerisindeki konumu her zaman önemsenmiştir.

Ankara'nın 21.yüzyıl mimarlığını temsil eden ancak literatürde dağınık bulunan mimarlık ürünlerinin tek bir çalışma altında toplanması, dönemin okunmasını kolaylaştırmış ve genele dair bir söylem oluşturmaya imkan vermesi açısından önemsenmiştir.

Henüz kesin başlıklar ve sınırlar altında değerlendirilmemiş ve yaşanmakta olan bir dönemin, değerlendirme denemesinin yapıyor olması ve kendinden sonra yapılacak olan çalışmalara basamak oluşturma niteliği taşıması, çalışmanın önemli noktaları arasında görülmüştür. Geleceğe doğru bilgi akışını sağlamak ve geç olmadan geleceğe yön verebilmek adına yapılan her çalışmanın değerli olduğu, bunların kesin sonuca ulaşmak yerine bir ön değerlendirme olarak nitelenebileceği ve yapılan her çalışmanın, kendisinden sonra yapılacak başka çalışmalar için bir basamak olduğu düşünülmüştür.

2. 21. YÜZYIL YAŞAM VE MEKAN SÖYLEMLERİ

İnsanlık tarihi boyunca değişim ve dönüşüm kaçınılmaz bir gerçek olmuştur. Yaşanan çeşitli gelişimler, icatlar, savaşlar vb. durumlar sonucunda tarihsel süreç, belirli dönemlere ayrılmış ve bu dönemlerin ortak özellikleri doğrultusunda ele alınmıştır. Gür, toplumsal süreci üç döneme ayırmıştır. Bunlardan birincisi tarımsal düzene geçiş süreci, ikincisi endüstriyel düzene geçiş süreci ve üçüncüsü içinde yaşadığımız düzen olarak yorumlanmıştır [3]. Tarih süreci içinde yaşanan devrimsel nitelikli olayların toplum üzerine yansımaları, bu dönemler ışığında gözlenebilmiştir. Tarımsal düzenden endüstriyel düzene geçiş aşamasında yaşanan dönüşümler gibi, endüstriyel düzenden de günümüz yaklaşımlarına geçişte dönüşümler yaşanmıştır.

Endüstriyel düzende, makine kavramı önemli yer tutmuştur. ‘Gelişme için insan zamanının makine zamanıyla uyumlu olması şarttı’ ifadesiyle Gür, makine kavramının endüstriyel düzendeki önemini ifade etmiştir. Bu dönemde, fabrikalar ve onların işleyiş pratiklerine odaklanılmıştır. Fabrikalarda görülen ritim ve tekrar kavramları, o dönemin mimarlığının temel kavramları arasında yer almıştır. Gür’ün Toffler’den aktardığına göre, endüstriyel düzenin altı adet temel prensibi ortaya çıkmıştır. ‘Standardizasyon, uzmanlaşma, eşgüdüm, konsantrasyon, maksimizasyon ve merkezileşme’ bahsedilen kavramlar olmuştur. Standardizasyona yönelme ile sürenin kısalması sağlarken, uzmanlaşma ile iş bölümü ve dağılımı sağlanmıştır. İş bölümünün gerçekleşmesi, eşgüdümlü ve senkronize bir şekilde sisteme dahil olmayı beraberinde getirmiştir. Tüm pazarların bir arada olması, konsantrasyon kavramı ile reklamlar sayesinde bir şeyin abartılması, maksimizasyon kavramı ile açıklanmıştır. Tüm gücü elde tutma isteği ise merkezileşmeyi beraberinde getirmiştir [3]. Üretim ve tüketim kavramlarına yaklaşım değişmiş ve öncesinde insanlar tükettiği kadarını üretir iken, bu süreçte ihtiyaçtan fazlasını üretmeye ve tüketim gücü elde etmeye başlamıştır. Beklentisi az olan veya olmayan, kendi kaynaklarını işletemeyen ulus devletlerinin sömürgelere dönüştürülmesi ve kaynaklarının çok düşük bir bedelle ele geçirilmesi, endüstri sürecinde gücün kaynağını oluşturmuş ve temel amaç haline dönüşmüştür [3]. Endüstrileşme ile beraber köylerden kentlere göçler başlamış ve kentlerde 21. yüzyılda da hızla devam edecek olan büyüme sorunları görülmüştür. Köyler boşalmaya ve işlevsizleşmeye başlarken kentlerde hızlı nüfus artışı görülmüş ve bu nüfus için geçici barınma çözümleri aranmıştır.

Endüstriyel düzende bahsedilen bu dönüşümler, günümüz düzeninde farklı dönüşümleri beraberinde getirmiştir. İçinde yaşadığımız 21.yüzyılda, hız kavramı ve bu kavramla beraber gelen değişimin kaçınılmaz olduğu kabul görmüştür. Sağlıktan eğitime, teknolojiden siyasete, özel hayattan ideolojiye kadar her şey hızlı bir dönüşüm yaşamıştır. 1960'lardan bu yana toplumda kültürel değişimlerin yaşandığı ve esnek, devamlı, hareketli, bir kültür anlayışına geçildiği görülmüştür. Her dönemde olduğu gibi yaşanan dönüşümler, farklı amaçlarla beslendiği için kendi amacı uğruna gerekirse mevcutta var olan değerleri değiştirip bozarak yoluna devam etmiştir [3].

Teknoloji, 21.yüzyılın yaklaşımlarını temelden etkileyip dönüştüren ana faktörlerden olmuştur. Teknoloji; hız, ucuzluk ve erişilebilirlik kavramlarının toplamı olarak ifade edilmiştir. Bünyesinde değişimi barındıran kavramların bir araya gelmesiyle oluşan teknoloji, değişimi beraberinde getirmiştir. Her alanda dönüşüme neden olmuş ancak yalnız ve bireysel olmayı ön plana çıkarmıştır [4].

1950'ler itibariyle kentlerde, gelecekte yaşanacak olan değişimlerin başlangıcı görülmüş ancak 1980'li yıllarla beraber iletişim teknolojisinin gelişmesi ile büyük dönüşümler başlamıştır. Küreselleşen, rekabetçi ve teknoloji odaklı sistem, 1980 sonlarına doğru yaygınlaşmıştır. Aslanoğlu,

20.yüzyılın son çeyreğinde ortaya çıkan iletişim ve bilişim teknolojisindeki değişimler, yirmi dört saati dahi uzun bir zaman haline getirmiştir. Dağıtım ve iletişim kurallarındaki bu değişimler tüketimin doğasını farklılaştıracak kadar önemlidir. Buna göre, moda sadece giysi, takı, dekorasyon üzerinde etkili değildir, aynı zamanda yaşam biçimlerinde, süreçlerde de değişiklik yaratmaktadır [5].

İfadesiyle teknolojinin, günümüzdeki yerini ifade etmiştir. Teknolojik gelişmeler, ulaşım ve iletişim alanlarında hızı sağladığı gibi, gündelik yaşama ve topluma dair pek çok etkenin değişimini sağlamıştır. Teknoloji ile beraber zaman ve mekan kavramlarının değiştiği, yaşamın hızının arttığı, bireylerin var olma tanımlarının değiştiği gözlenmiştir [5]. Teknolojinin sağladıkları, tüm alanlarda olduğu gibi mimarlıkta da etkisini göstermiş ve teknoloji sayesinde farklı mekan deneyimleri bir araya getirilmiş hatta üst üste çakıştırılabilmiştir [5].

Günümüzde internet kullanımı toplumsal yaşama hızlı bir giriş yapmış, çok kültürlülük ve medya yükselişe geçmiştir [6]. Medyanın, toplum ve tüketim üzerine olan alışkanlıkları büyük ölçüde etkilediği görülmüştür. İnternet aracılığı ile her şeye erişim hızlanmış ve kolaylaşmış ancak bu getirilerinin yanı sıra enerji kaynaklarına olan bağımlılığı artırmıştır. Teknoloji gelişirken bir yandan doğayı ve kaynakları tüketmeye devam etmiştir. bu tüketicinin boyutunun artması ekolojik endişeleri beraberinde getirmiş ve enerji tasarrufu konusu, 21.yüzyıl için önemli noktalardan birisi haline almıştır [3]. Çoğu zaman teknoloji ve ekoloji birbirini tüketen zıt kavramlar olarak görülmüştür. Ancak günümüzde ikisinin bir arada olduğu söylemler oluşmuştur. Eko-tek kavramı, bu konu odağında kullanılan bir kavram olarak karşımıza çıkmıştır. Enerji kaynaklarının azalıyor olması ve buna çözüm üretilmesi söylemleri 20.yüzyıl itibariyle önem kazanmıştır. 20.yüzyılda tasarımların sürdürülebilir olması fikirleri ön plana çıkmış ve sürdürülebilirlik her alanda kendini göstermiştir. Ancak 21. Yüzyılın farkı, yalnızca sürdürülebilirliğin değil teknolojinin de işin içine dahil edilmiş olması olmuştur. Ekolojinin yanında teknoloji de istenmiş ve hem sürdürülebilir hem akıllı kentler yapmak hedeflenmiştir [7]. Sonuç olarak iletişim modelleri değişmiş, disiplinler arası iletişim artmış, teknolojik donanım her alanda etkin hale gelmiş ve küreselleşme artmıştır. Bu sebeple insan, özellikle günümüz coğrafyasında, küresel bir varlığa dönüşmüştür [3].

Küreselleşme kavramı, günümüzde dünyaya dair düşünceleri şekillendiren anahtar kavram olarak karşımıza çıkmıştır. Bu kavram yaşamın tüm alanını etkilemiş ve yönlendirmiştir [8]. ‘Küreselleşme, kavram olarak dünyanın sıkışması ve tek bir yer olarak algılama bilincinin artışı’ olarak ifade edilmiştir. İçinde pek çok katmanı bulunduran bir sistem olması ve birden çok etkenin bulunması, küreselleşmenin heterojen bir süreç olduğunu göstermiştir. Küreselleşme, farklılıkları içine alan katmanlı bir sistem olarak karşımıza çıkmıştır [5]. Dünya genelinde karşılaşılan ekonomik krizden sonra 1970li yıllara gelindiğinde küreselleşme birçok konuda temel alınmış ve kapitalist rekabet artmıştır. Paranın akışını sağlamak temel hedef haline gelmiştir. 1990’lı yıllarda soğuk savaş sonrasında aktivistler, kapitalizm kavramı yerine neo-liberalizm kavramını kullanmaya başlamışlardır. Ancak kelime değişmiş olmasına karşın serbest piyasa mantığı değişmemiştir. Yalnızca ekonomi terimi olarak kullanılmamış aynı zamanda yaşam şekli haline dönüşmüştür. Kapitalizmle beraber insanlara yaşam fırsatları sunulduğu gösterilmiş ama aslında bu durum insanları yavaş yavaş tüketim meraklısı kişilere dönüştürme sürecini başlatmıştır. Bu süreçten sonra insanlar, tüketime gönüllü olmayı isteyecek duruma

getirilmiştir [6]. Harvey, ‘...kapitalizm, döngüsel bir duruma sahiptir, bu döngü içinde yer alan dinamikler değiştikçe üretimin değişmesi de kaçınılmazdır...’ diyerek, kapitalizm kavramı ile beraber değişimin geldiğini ve alışkanlıkların değişmesinin kaçınılmaz olduğunu vurgulamıştır. Her şeyin değişmesi ile başlayan kaostan yeni bir düzen kurma çabası küreselleşme ile daha fazla görünür hal almıştır [3].

Küreselleşme; ekonomik, siyasal ve kültürel olmak üzere hayatın üç alanında etkili olmaktadır. Ekonomik alan mal ve hizmetlerin üretim, dağıtım ve tüketimini içermektedir. Siyaset alanında gücün yoğunlaşması, savunma ile ilgili örgütlenmeler, bunların kurumlaşmış olarak otorite ve diplomasiye yansımaları yer almaktadır. Kültürel alan ise olaylar, etkiler, anlamlar, inançlar ve değerleri temsil eden üretimini kapsamaktadır. [5].

İfadesini Aslanoğlu, Waters’ın küreselleşme söyleminden aktarmıştır. Küreselleşme ifadelerinden de anlaşılacağı üzere, bu kavram tanım olarak net olmasına karşın günümüzde beraberinde getirdikleri değişken ve dinamik olabilmiş ayrıca siyasetten ekonomiye gündelik hayatın tüm parçalarına işlemiştir.

Kapitalizmle kentleşme arasında sıkı bir bağ oluşmuştur. Yeniden yatırım yapma ve üretme süreçleri, kentlerin büyümesi ile paralel devam etmiştir. Kapitalizmde akışı sağlamak ve sürekli kılmak için yeni bölge arayışları her zaman devam etmiştir. Yeni olanı takip etme, teknolojiyi kullanma ve değişime uyma bu arayışlar için gerekli görülmüştür [9]. Kapitalizmle beraber toprağa önce bağlanılmış, sonra yersizleştirilmiş ve sonra yeniden yerleşim sürecine gidilmiştir. Sermayenin dolaşımını sağlamak ve devrini arttırmak hedefli ortaya çıkan bu durumlar, sermayenin dolaşım süreci ve emek süreci arasında çeşitli gerginliklerin ortaya çıkmasına neden olmuştur. Sermayenin sirkülasyonunu hızlandırma ve devir sürecini artırma eğiliminde olup bunların uzun vadeli yatırımlarla gerçekleştirilmesi, eşit olmayan devir süreçleri ve zamansal uyumsuzluklar, mekanizmada gerçekleşen gerilimin sebepleri arasında gösterilmiştir. Ayrıca ‘kapitalizm, tüm uzamsal bariyerleri ortadan kaldırma ve Marx’ın da belirttiği gibi uzamı zaman içinde yok etme eğilimi içindedir. Bunu da ancak uzamsal çözüm üreterek başarabilir’ cümlesiyle Harvey, kapitalizmin ürettiklerini yıkma sürecinin getirdiği gerilimi ifade etmiştir. Kapitalizmin kendisi, bu dinamiklere uygun coğrafyalar üretmiş ve sonra kendi ürettiği coğrafyaları yıkıp ve yeniden yapmıştır [8]. Kentlerin, dünya ekonomisi ve sermaye piyasası içine girmesiyle beraber kentlerdeki dönüşüm hızlanmıştır. Dünya kenti kavramı ortaya çıkmış ve kentler bu kavrama doğru yönelmiştir.

Küresel sermayeyi çekebilecek alt yapıya sahip olan kentler giderek dünya kent hiyerarşisinde yerlerini alacaktır. Dünya kentlerinin küresel konfor fonksiyonları kentin yapısında etkin bir şekilde yansıtılırlar. Dünya kentleri gerek iç göç, gerek uluslararası göç konusunda odak noktaları olarak öne çıkmaktadır. Dünya kenti mekânsal kutuplaşma, sosyal sınıf kutuplaşması gibi sanayi kapitalizminin çelişkilerine sahne olmaktadır. Dünya kenti devletin mali kapasitesinin üzerinde sosyal maliyetler yaratmaktadır [5].

Maddeleri ile Aslanoğlu, dünya kentinin açılımını yapmıştır. Küreselleşmeyle beraber kentler de küreselin bir parçası olmuş hatta küresel kentlerden bahsedilmeye başlanmıştır. Tokyo, Londra, New York gibi kentlerin içinde bulunduğu yirmi-yirmi beş adet kentten, küresel kent olarak bahsedilmiş ve diğer birçok kentin küresel kent olma yoluna girdiği kabul görmüştür. Bir kentin küresel kent olmasıyla beraber ülkedeki diğer kentlerin de sermayeden pay almasının önü açılmıştır[5].

Küreselleşme sürecinin getirdikleri Harvey tarafından dört başlık altında toplanmıştır. Birincisi finans alanında serbestleşme ve kontrollerin kalkması, ikincisi teknolojik gelişmeler ve beraberinde getirdiği dönüşümler, üçüncüsü iletişim ve medya düzeninin oluşturduğu dönüşüm ve onunla beraber gelen üretim-tüketim kavramlarının yeniden yapılanması, dördüncüsü ise insanların ve metaların bir yerden başka bir yere taşınması olarak ifade edilmiştir. Bu dört madde birbirinden bağımsız olarak düşünülmemiş ve her zaman etkileşim içerisinde olmuştur [8]. Sonuç olarak dünya küreselleşmiş ve küreselleşme etkisiyle çeşitli değişimler yaşanmıştır. Yeni ekonomiler, politikalar oluşmuş ve eskiye karşı duruş başlamıştır. Yaşanan bu gelişmeler sonucunda ortaya çıkan değişimlerin bir kısmı olumlu sonuçlar doğururken bir kısmı da olumsuz sonuçları beraberinde getirmiştir. Bu değişimler yaşanırken bir grup, değişimlerin olumsuz yüzünü görmüş, bir grup ise hiçbir şey değişmemiş gibi devam etmiştir [3].

Küreselleşme ve yaşanan gelişmeler ile beraber mekanın sınırları kalkmış, dünya tek mekan olmuştur. Dünya coğrafyasının birbirine yaklaştığı ve mekanların sınırlarının kalktığı ortamda kentler, sermayeyi çekmek adına farklılıklarını kullanmış ve sermaye belli noktalara kaymıştır. Hiçbir yerin ayrı olmayıp, herkesin tek bir dünyada yer aldığı, hız kavramının gelişmesi ile beraber uzaklık kavramının da yok olduğu ve dünyanın küçülme hissinin yaygınlaştığı bir dönem olmuştur. ‘Kapitalizmin gelişmesiyle birlikte geri dönüşsüz zaman dünya çapında birleşir. Evrensel tarih bir gerçeklik haline gelir, çünkü bütün dünya bu zamanın gelişmesi altında toplanmıştır’ sözleri ile Debord, dünyanın tek

bir zaman altında toplandığını vurgulamıştır [10]. Küreselleşme ile tüm dünya arasında sınırlar kalkıp, her yerin tek bir dünya olarak algılanması ve hız, teknoloji gibi kavramlarla beraber aynılaşıma/benzeme durumunun yayılması, bu günün tablosunu resmetmiştir. Ancak diğer yandan ülkeler, kentler, toplumlar, yönetimler sermayeden pay alabilmek adına farklı olan yönlerini göstermeye çalışmaktadır. Yani tüm bu küreselleşme ve aynılaşıma süreci içinde bir taraftan da yerel ve özel özelliklerin ön plana çıkarılma çabası görülmüştür. Yerel durumlar, küreselleşmenin etkisi ile dünyanın başka ucunda yaşanan gelişmelerden etkilenmiş ve şekillenmiştir. Yerel olanın, küreselliğin bir parçası olduğu ve küreselleşmeyle beraber yerel olanın da görünür hale geçtiği ve yerel olanların birbiri ile etkileşim halinde olduğu kabul görmüştür. Yerellik de işin içine girdiği için coğrafyaların, ülkelerin, kentlerin küreselleşme süreci ve bu süreç sonucunda yaşanan değişimlerin etkileri farklı olmuştur. Küreselleşme, bir taraftan homojenleştirirken diğer taraftan heterojenleştirmiştir [5].

Hızlı dönüşümler karşısında ülkeler, hükümetler, firmalar bocalamış ve iletişim çağıyla beraber gelen değişimlerin öncelikleri karşısında kimlik karmaşası yaşamışlardır [3]. Toplumlar tüketime yönelmiş ve tüketime fazlasıyla yönelmiş olmak, değerleri ve algıları değiştirmiş ve geçicilik kavramı yoğun bir şekilde görünür olmuştur. Aslanoğlu'nun ifadesi ile 'gerçekliğin yerini suretler almıştır' [5]. Geçiciliğin ve belirsizliğin hakim olduğu bir ortamda yeni durumu anlamak ve bu değişimleri yönlendirmek önemli olmuştur.

Enerji kaynakları tükenmeye başlamış ve kaynaklar tükendikçe yeni kaynaklara yönelinmiştir. Okul, hastane, üniversite gibi programlar, kendi işlevleri dışında kar amaçlı kullanılmaya başlanmıştır [3]. Mekanların tahrip edildiği ve zamanın kısılması için bu tahribatın sık görüldüğü gözlenmiştir. Önceki yüzyıllarda gerçekleşen çeşitli icatların da beraberinde bir değişim ve tahribat süreci getirdiği ancak hiçbir dönemde bu tahribatın günümüzdeki kadar hızlı ve yıkıcı olmadığı savunulmuştur [5]. Dünyada çeşitli markaların ikonlaştığı ve bu ikonların güç, özgürlük, refah gibi çeşitli kavramlarla özdeşleştiği görülmüştür. Bu özdeşleşme ve ikonlaşma, yaşam üzerinde izler bırakmış ve yönlendirmiştir.

Teknolojide ve ekonomide gerçekleşen bu değişimler toplumların anlayışlarını da değiştirmiştir. Endüstrileşme döneminde standardizasyon kavramı ön planda iken

günümüzde farklı olanlar toplum tarafından istenir hale gelmiştir [3]. Küreselleşme ile yaşanan niceliksel değişimlerin, niteliksel değişimlere de olanak verdiği ancak bunun henüz ilişkileri temellendirecek bir yeniliğe ulaşmadığı savunulmuştur [8].

Kısaca küreselleşme süreci sonucunda; üretim-tüketim anlayışları tamamen değişmiş, kıtalar arası iletişim artmış, iş gücü artmış, nüfus hareketliliği artmış, ülkeler arası göçler çoğalmış, kentleşme hızlanmış, hiper-kent kavramı gelişmiş, piyasada rekabet edebilen ülkelerin gücü artmış, nüfus artışıyla beraber kaynakların azalışı tehlike boyutuna ulaşmış, çevre sorunları büyümüş, kültürel ilişkiler artmış, hız ve teknoloji kavramları ile etkileşim artmış, kültürün yeni yorumları ortaya çıkmış, küreselleşmenin homojenleştirici etkisi arttığı gibi kültürel farklılıkların da bir pazar nesnesi olarak sunulması gündeme gelmiş ve küresel piyasa her alana nüfus etmiştir [8].

Yaşanan değişimlerin her alanda görülüyor olması, bu değişimlerden mimarlık disiplininin de etkilendiğinin bir göstergesi olmuştur. Değişimin mimarlık üzerindeki etkilerinin irdelenmesi gerektiği ve bu sayede mimarlığın sürdürülebilir olacağı fikri üzerinde durulmuştur. 21.yüzyıl sürecini etkileyen söylemlerin mekânsal ve kentsel karşılığının yansıtılması hedeflenmiştir.

Kent, insanın içinde yaşadığı dünyayı daha çok gönlüne göre yeniden yapmada en başarılı girişimidir. Ama eğer kent, insanın yarattığı dünyaysa bundan böyle orada yaşamaya mahkûm olduğu dünyadır da. Böylece dolaylı yoldan ve görevinin doğasına dair hiçbir açık algısı olmadan kenti yaparak insan kendini yeniden yapmıştır [9].

Harvey, Park'ın kent tanımını yukarıdaki ifadelerle aktarmıştır. Yaşanan değişimlerin kente yansması aslında doğrudan insana yansması demek sayılmış ve kentlerin insan üzerindeki etkisi vurgulanmıştır. Doğa, teknoloji, yaşam biçimi, toplum ilişkileri, gibi konular kentten ayrı düşünülmemiş ve nasıl bir kent istediğimiz bu kavramlarla şekillenmiştir [9].

Kentler, küreselleşen sistemin odak noktaları arasında sayılmış ve sistemin içinde yer alabilmek adına kentlerin bazıları metropolleşmek durumunda kalmıştır [5]. Hızlı büyüme ve metropolleşme beraberinde bazı sorunları getirmiştir. Köylerden kentlere yaşanan yoğun göçler sonucunda kentler şişmeye başlamış ve bu hızlı büyüme sonucunda çekirdek ailelerin oturacağı konutların durumu ve kentte tuttukları yer, mimarlık ortamında büyük

bir sorun oluşturmıştır [3]. Konut sorunu, kentlerin önceki yüzyıllarda da büyük sorunları arasında yer almıştır. Kentin çeşitli noktalarında birbirinden bağımsız, tek tek ortaya çıkan yapılar ve araç odaklı tasarımlar, kentsel bütünlüğü, yaya yollarını ve komşuluğu olumsuz etkilemiştir [3]. Kentler, sahip olunan paraya göre seçeneklerin ve özgürlüklerin aynı zamanda yüksek yapılar ve alışveriş merkezlerinin hızla arttığı alanlara dönüşmüştür. Kentsel dönüşümlerin, fakirleri, siyasi iktidarın dışında kalanları ve ayrıcalığı olmayan insanları gözden çıkardığı görülmüş, yaratıcı yıkım denen yaklaşımla beraber kentsel düzenlemelerin sınıfsal düzenlemelere dönüştürülmesi durumuyla karşı karşıya kalınmıştır [9]. Küreselleşme sonucunda hızlı büyüyen kentlerde farklı kültürel bölgelerin oluşması hibrit kavramıyla açıklanmıştır. Güvenlikli ve kapalı sitelerin yanında gecekondu bölgeleri yer alması, belirli kökenli insanların bir çevrede toplanması gibi örnekler kentlerdeki hibrit durumu anlatmak için verilmiştir [5].

Birçok unsurun pazar nesnesi olduğu gerçeği gibi kentlerin de bu pazarın bir parçası olduğu gerçeği göz ardı edilememiştir. Harvey'in, 'kent yaşamının kalitesi kentin kendisi gibi, tüketimcilik, turizm, kültürel ve bilgi-temelli endüstrilerin kent ekonomi-politiğinin büyük çehreleri haline geldiği bir dünyada bir mal haline geldi' [9], ifadesiyle kentlerin de mevcut piyasa çarkı içerisinde yer aldığı durum tanımlanmıştır.

20.yüzyılda daha fazla karşılık bulan postmodernizm, 21. yüzyılda da kentler üzerinde etkisini göstermiştir. Postmodern süreçle beraber kentlerde büyüme, yalnızca belli yönde ve belli kurallarla olmamış aynı zamanda çarpışma ve çakışmalar yaşanmıştır. Kentler, bu durumların tamamının yığılması ile elde edilmiştir. Bu sebeple sabit bir sınıflama yapılması söz konusu olmamış ve kentlerde her türlü estetik ve zevk yer almıştır [5].

Kentlerde yaşanan hızlı büyüme sonucunda, önce merkezlerden banliyölere kaçış başlamıştır. Zamanla bu fikirden de uzaklaşmış ve bu konuya dair yeni tutumların sergilenmesi ihtiyacı doğmuştur. Bu noktada 'birçok alanda egemenliğini sürdüren tutarsız, donuk ve sıkıcı banliyö arazi gelişmesi bile şimdi kendi panzehirini, kent rüyasını doyurmak için topluluk ve butik yaşam tarzlarının satış çığırkanlığını yapan "yeni kentçilik" hareketinden sağlıyor' ifadesi ile Harvey, söylemdeki tutum değişikliğine vurgu yapmıştır [9]. Banliyölerin etkisini kaybetmesi ve merkezlerin tekrar değerlendirilmesi ile beraber merkezde yer alan mekanlar, yerini rant alanlarına bırakmaya başlamıştır. Harvey, bu durumu Engels'ten şu şekilde aktarmıştır.

Büyük modern kentlerin büyümesi özellikle merkezî olarak konumlanmış belirli alanlardaki toprağa yapay ve dev gibi artan bir değer kazandırmaktadır; bu bölgelerde dikilen binalar değeri yükselteceklerine düşürürler çünkü artık değişen koşullara ait değillerdir. Yıkılırlar ve yerleri başkalarıyla doldurulur. Bu her şeyden çok merkezde yer alan ve kiralari en yüksek yoğunlaşmada bile belirli bir üst sınırın ötesinde ya asla artmayan ya da ancak çok yavaşlıkla artan işçi evleri için geçerlidir. Onlar yıkılır ve yerlerinde dükkânlar, depolar ve kamu binaları yükseltilir [9].

Kentlere yansıyan bu değişimlerle beraber mimarlık ortamındaki değişimler de irdelenmiştir. Bu değişimlerden etkilenen unsurlardan birisi mimarlık kuramları olmuştur. Mimarlık kuramları eski dönemlerde olduğu gibi, uygulamayı biçimlendiren ve belirleyen bir durumda değildir. Kuram, Gür tarafından ‘uygulama ve üretimi tarif eden ve buradaki meydan okumaları hem belirleyen ve hem de onlarla belirlenen bütünleşmiş bir yapıya sahip organik, evrimsel bir söylem’ olarak tanımlanmıştır [3]. Kuramın sınırları dağılmış ve disiplinler arası faza geçmiştir. Kuramsal girişimlerin artık, var olanın sınırlarını büyütme çabası olarak görüldüğü ve pek çok sorun için yanıtsız kaldığı belirtilmiştir. ‘Mimarlıkta da eski sosyal ütopiyaların dönemi kapanmış, toplumsal içeriği olmayan teknolojik ütopyalara geçilmiştir’ ifadesiyle Gür, teknolojinin mimarlık söylemi üzerindeki etkisini ifade etmiştir [3].

Mimarlık ortamının değişmesi, çevresel değişme sürecini de beraberinde getirmiştir. Özellikle bu değişim durumuna hızlı uyum sağlayan mimari ofisler, markalaşmış isim yapmış ve o isimler uluslararası platformlarda yer bulmuşlardır [3]. Sağdıç’ın ifadesi ile 1970’lerden itibaren mimarlık, kapitalist ekonominin simgesi olan stil yaratımı süreci olarak ele alınmıştır. Bu yaratım, ünlü mimarlar olarak bilinenler tarafından bir yarışa dönüştürülmüş ve en uzun, en büyük gibi ‘en’ içeren bir yarış olarak tanımlanmıştır [6].

1980’lerden sonra teknolojinin hızlı gelişimi ile tasarım yaklaşımları değişmiş ve mimarlar içerikten çok konsepte önem vermişlerdir. 80’lerden sonra değişen bu düşünce yapısı, 2000’lerle beraber farklı bir form almıştır. Artık uzayda yer alma fikri, kullanım odaklı olmaktan daha öte bir noktaya taşınmıştır. Konsept, mimarlıkta prestij haline gelmiş ve kişisel kimliği yansıtmıştır [6].

Teknoloji ile beraber gelişen yeni yapı malzemeleri, bize yaratım süreci içinde yeni fikirler sağlayan bir platform oluşturmuştur. Çağın mimarlığı, insan hayal gücünün sınırsızlığını kanıtlar pozisyona gelmiştir [6]. Bilgisayar sayesinde görselleştirme, tasarımın önemli bir parçası olmuş ve sunum yöntemleri değişmiştir. Bilgisayar, ilk başlarda bir çizim elemanı

iken şimdi bir tasarım ve biçim elemanı haline dönüşmüştür. Sayısal yöntemlerle parametrik tasarımlar yapma eğilimi artış göstermiştir. Turan'a göre kağıt iki boyutlu, maket üç boyutlu bir mimarlık ürünü sağlarken, bilgisayar dört boyutlu bir düzene geçirmiştir. Bilgisayar, tasarım kavramı ve süreci içerisine zaman ve performans kavramlarını da eklemiştir [11]. Tasarım düşüncesi ve strüktür kavramları mimarlık ortamında çok fazla değişmemiş ancak bilgisayar sayesinde hem tasarım süreci, tasarım nesnesi haline gelmiş hem de sunum ve temsil kavramları değişmiştir. Özellikle biçimin üzerine değil, sürecin üzerine yoğunlaşmıştır. Tasarım süreci, tasarımın konusu olmuştur [11]. Bilgisayar ve beraberinde getirdiği potansiyeller, üretim sürecini çeşitlendirmiş ve fikir üretimi yolları aramıştır. Bu çeşitlilikler, birlikte kullanılabileceği gibi birbirine aktararak, dönüştürülerek de kullanılabilmektedir. Az zamanda daha çok ortamla ve duyuyla etkileşime geçilmiştir.

Mimarlıkta önceki yüzyıllarda var olan katı kurallar, 2000'lerle beraber buharlaşmış ve herhangi bir kural ve kısıt olmaksızın gerçekleşen bir eyleme dönüşmüştür [6]. Sağdıç'a göre mimarlık, kapitalizmin altında ayakta kalma yolunda yeni formlar yaratan ve bundan öte neoliberal ekonomilerin bir parçası olmaya başlayan, kapitalist üretimin limitlerine dayanan, yeni mimarlık konseptlerini kullanarak yeni arzular üreten bir disiplin halini almıştır. Yeni mimarlık anlayışı, neoliberal ekonomiye dayanan lüks göstergesi olarak tanımlanmıştır [6].

Teknoloji ile beraber mimari üretimin limitleri ortadan kalkmış ve tasarımda sınır kalmamıştır. 20.yüzyılda kalıcılık ve durağanlık, temel kavramlar olarak sayılıyor iken, 21.yüzyılda değişkenlik ve dinamizm kavramları, temel kavramlar olarak literatürde yer edinmiştir [11]. 21.yüzyıl, hem söylem hem de bu söylemlerin mekânsal karşılıkları olarak pek çok yeniliği ve değişimi beraberinde getirmiştir. Yaşanan değişimlerin bir kısmı 20.yüzyıl sonları itibariyle başlamış, bir kısmı ise henüz çok yeni söylemler olarak karşımıza çıkmıştır. Yaşadığımız süreç içerisinde karşılaştığımız bu değişimler, ekonomiden politikaya, eğitimden toplum bilimlerine kadar etki etmiş ve her alanda dönüşümü hissettirmiştir. Bu dönüşümün mekânsal ve söylemsel yansımaları, mimarlık ortamında da karşılığını bulmuş ve 21. yüzyılın mimarlık dilini oluşturmuştur. Tez çalışması kapsamında Ankara, çalışma alanı olarak ele alınmış ve geçmişinden günümüze kadarki süreci irdelenmiştir. 21.yüzyılda dünya genelinde yaşanan bu değişimlerin ve küreselleşme sürecinin, Ankara'nın mimarlık ortamı üzerine etkisi sorgulanmıştır.

3. ALAN ÇALIŞMASI: ANKARA

3.1. 2000 Öncesi Ankara'da Mimarlık

Ankara, coğrafik olarak İç Anadolu'nun kuzeybatısında yer alan ve bulunduğu ovanın batısından Ankara Çayı geçen bir alan olarak tariflenmiştir. Sahip olduğu coğrafik koşullar ve harita üzerinde bulunduğu konum ile tarih boyunca çeşitli amaçlar için yerleşilen bir bölge durumuna gelmiştir. İç Anadolu'nun etrafını saran sıra dağların oluşturduğu elverişli alanın içinde yer alması, Hatip Çayı ve İncesu Deresi arasında olduğu için kentin su ihtiyacının karşılanabilir olması, önemli yolların kesişiminde veya üzerinde bulunması, Ankara kalesinin bulunduğu alanın, kentin yerleştiği alanın ve Hıdırlık Tepesinin, yükseklikleri itibariyle kente bir denetim noktası sağlar pozisyonunda olması gibi sebepler, Ankara'nın tarih boyunca yerleşilmiş bir kent olmasının sebepleri arasında sayılmıştır [12].

İlk yazılı kaynaklardan itibaren günümüze ulaşan bilgilere göre Ankara kentinin isminin çok kere değiştiği ortaya konulmuştur. Ankyra, Ankira, Ancyra, Ancora, Ankura, Ankuria, Angur, Ungüri, Enguru, Engüriye, Angora, Anguli, Beldet-i Selasil, Angara ve Ankara bu kent için kullanılan isimlerin sırasıyla değişimini göstermiştir [14]. Bir düşünceye göre kentin ismi, Hatip Çayı'nın Augustus tapınağının bulunduğu tepenin etrafında yaptığı sert açığı sebebiyle verilmişken bir başka düşünüşe göre, kentin ismi çıpa nesnesinden gelmektedir. Ankara'nın kullanılan isimlerinde bulunan 'ank' kökünün Eski Yunanca 'da çıpa anlamına gelen Ankyra kelimesinden geldiği ve bu kelimenin Yunan ve Roma kaynaklarında kentin ismi olarak kullanıldığı görülmüştür [15].

Antik dönemde Ankara

Ankara tarihinin Paleolitik ve Neolitik çağlara kadar uzandığı ve Hititler'in bu alanda medeniyet kurdukları araştırmalara göre tahmin edilmiş ancak kesin olarak ispatlanamamıştır. Ancak yerleşim tarihinin Hitit dönemi ile başladığı kabul edilmiştir. Hititlerden sonra Türkiye Cumhuriyeti'nin bir kenti olana kadar sırasıyla Frigler, Galatlar, Romalılar, Bizanslar, Selçuklular ve Osmanlılar'ın yönetimine girmiş ve yerleşim alanı olmuştur. Yaşanan savaş dönemleri esnasında kısa zamanlı da olsa Lidya, Pers, Helenistik ve Haçlı dönemlerini de yaşamıştır [12].

Friglerden itibaren Galatlar dönemine kadar geçen süreye dair fazla kaynak olmamasıyla beraber Ankara'nın bir dönem Lidyalılar tarafından kullanıldığı, daha sonra pers akınlarının gerçekleştiği, Büyük İskender'in Gordion'dan Ankara'ya geldiği bilinmektedir. Milattan önce 3. yüzyılda Galatlar Ankara'ya gelmiş ve burada Frigya ve Yunan halkıyla karışarak bir topluluk oluşturmuştur. Milattan önce 189 yılına kadar Ankara, bir Galat kenti olarak kalmıştır. Bu tarihte Roma İmparatorluğu Galatları yenerek Ankara'ya girmiş ancak Ankara'nın Roma topraklarına dahil edilişi milattan önce 25. yıla tarihlenmiştir [16]. Milattan önce 25 yılında Galatya, Roma imparatorluğunun eyaleti olmuş ve Ankyra olarak adı geçen Ankara da Galatya eyaletinin en önemli şehri sayılmıştır. Milattan sonra 4. yüzyıla doğru Roma imparatorluğunun önemli merkezlerinden biri olmuştur. Coğrafi konumu itibarıyla önemli rotalar üzerinde yer alması, Ankara'nın bir ağ merkez olarak kullanılmasını sağlamıştır [15]. Roma döneminde kente hamamlar, mabetler, saraylar, hipodrom gibi yapılar yapılmış ve kent hızlı bir büyüme dönemine geçmiştir. Milattan sonra 2. Yüzyılda kentin sınırlarının büyüdüğü, nüfusunun 100 bin kişilere ulaştığı, sivil, askeri ve dini yapılanmalarıyla bir imparatorluk kenti olma özelliği gösterdiği bilinmektedir [14]. Milattan sonra 334 yılı itibarıyla Ankara, Doğu Roma ve Bizans dönemine girmiş ve 1073 yılına kadar Bizans kenti olarak varlığını sürdürmüştür. Bizans döneminde Ankara, Anadolu toprakları arasında Hristiyanlığın yayıldığı merkezlerden biri olmuştur. Roma döneminden sonra Bizans döneminde kentte büyüme ve yapılaşma devam etmiştir [16].

Selçuklu döneminde Ankara

1071 yılında yapılan Malazgirt Savaşı ile beraber Anadolu'nun kapıları Türklere açılmış ve Türkler Anadolu topraklarında ilerleyişe devam etmiştir. 1073 yılında Ankara kenti, Bizans Devleti'nden alınarak Türklerin eline geçmiştir. Ancak bu durum uzun sürmemiş Haçlı seferleri başlamıştır. Bu seferler esnasında Ankara, Türklerin elinden çıkmış Haçlı dönemini yaşamıştır. Anadolu topraklarında karışıklığın olduğu bu süreçte kent, Bizanslar ve Türkler arasında el değiştirmiş ancak 1127 tarihine kadar Bizans'ın kalesi olarak kalmıştır. 1143 yılında sultan 1. Mesut zamanında Selçuklular tarafından tekrar ele geçirilmiş ve Ankara, bir Selçuklu kenti olarak yapılaşmaya başlamıştır.

Allaeddin Keykubad döneminde savaşlarla el değiştiren bir kent yerine inşa faaliyetleri artmış bir kent olarak tarihe geçmiştir. Selçuklular döneminde inşa edilmiş olan en önemli

yapılar arasında Akköprü yer almıştır. Bu köprü, Ankara'nın Batıyla bağlantısını sağlamıştır. Bunun yanında cami inşaatlarına da önem verilmiştir [16]. Tarım, bağcılık, ticaret gibi konular Ankara önemli bir yer tutmasına rağmen Selçuklu döneminde de kentin bulunduğu stratejik konum ön plana çıkmıştır [14]. 1300'lü yıllarda Moğol Devletinin Anadolu'daki hakimiyetinin artması ile Selçukluların Ankara üzerindeki etkileri azalmış ve sonunda ellerinden çıkmıştır. Kent, belli bir süre Moğol hükümdarlarınca yönetilen ahi reisler tarafından idare edilmiştir [16].

Osmanlı döneminde Ankara

Ankara, 1354 yılında sultan Osman döneminde Osmanlılar tarafından ele geçirilmiştir. Ancak arada yaşanan savaşlar ve el değiştirmeler neticesinde kent, 1362 yılında ikinci defa kuşatılmış ve ele geçirilmiştir. 14. yüzyıldan 20. yüzyıla kadar Osmanlı egemenliğinde kalmış olan Ankara, Osmanlı döneminde devletin önemli kentleri arasında yer almamış ancak dönem dönem çeşitli durumlarla ön plana çıkmıştır.

Ankara ve civarında yetişen tiftik keşisinden elde edilen tiftik ve onun işlenmesiyle elde edilen sof, Ankara için her dönem ekonomi kaynağı olmuştur. Osmanlı döneminde de kentin bu özelliği kullanılmış ve burası bir ticaret merkezi olarak değerlendirilmiştir. Özellikle İpek yolunun Ankara üzerinden geçmesi ile kentteki ticaret artmış ve Ankara ticarete önemli bir konuma gelmiştir. 15. ve 16. yüzyıllar bu ticaretinin arttığı ve kentte ticari merkezlerin kurulduğu bir dönem olarak tarihte yer almıştır. Kent yerleşimi kale dışına çıkmış ve kale dışında bir ticari merkez kurulmuştur [12]. Ankara, Osmanlı devletinin yönetiminde bulunduğu yüzyıllar içinde en fazla 16.yüzyılda yapılaşmıştır. Sof ticaretinin artması ve Ankara'nın ticari hayatının canlanması, yapılaşma sürecini de beraberinde getirmiştir.

Ankara'da 14.yüzyıl ve 15.yüzyılın ilk yarısında cami, mescit, türbe ve medrese yapı türleri inşa edilirken, 15.yüzyılın ikinci yarısından itibaren ticaretin etkisinin artmasıyla han ve bedesten yapı türleri görülmeye başlanmıştır. 16.yüzyıla doğru daha büyük ölçekli ve sosyal nitelikli olan bu yapılar önem kazanmış ve cam, mescit yapıları yanı sıra bu yapıların inşası artmıştır. 16. yüzyılda bu yapılara ek olarak zaviye yapıları da görülmeye başlanmıştır [14]. 16.yüzyıl sonu 17.yüzyıl başı celali isyanlarının görüldüğü dönem olmuş ve Anadolu karışık bir sürece girmiştir. Bu karışık ortam Ankara'nın yapılaşma sürecini

etkilemiş ve 17.yüzyılda neredeyse yok denecek kadar az yapı örneği verilmiştir [12]. 18. ve 19.yüzyıllarda yapılaşma süreci yeniden başlamış ve bu süreçte medrese yapıları artmıştır. Han yapımlarına devam edilmiş ancak önceki yüzyıllarda yapılan Klasik Osmanlı üsluplu, revaklı, anıtsal hanların yerine daha küçük ölçekli ahşap karkas sistemli hanlar tercih edilmiştir [14].

Ankara civarında yetişen tiftik keçisinin, 19.yüzyıl başlarında başka ölkelerde de yetiştirilmesi ve sanayi devrimiyle beraber Avrupa'nın makineleşme sürecine gitmesi gibi sebepler, Ankara'nın ticaretteki etkin olma durumunu azaltmıştır. Tiftik hammaddesi her yerden sağlanabilir olmuş, malzemenin dokunmuş hali olan sof, artık Avrupa'da makineler ile elde edilmiştir [12]. Ticaretteki önemini kaybetmesinden sonra 1815 yılında veba salgını, 1847 yılında kıtlık, 1881 yılında büyük bir yangın geçiren Ankara, hem nüfus olarak azalmış hem de kale kent olma özelliğini yavaş yavaş kaybetmiştir [14]. 1892 yılında Ankara'ya demiryolunun ulaşması, hem kentin büyük kentlerle bağlantısını artırmış hem de önemini yeniden kazanmasını sağlamıştır. Ancak Ankara kenti 1917 yılında bir büyük yangın daha geçirmiş ve kentin büyük bölümü tahrip olmuştur [12].

Türkiye Cumhuriyet'i döneminde Ankara

Osmanlı imparatorluğunun savaşlar süresince batı eyaletlerini kaybetmesi, İstanbul'u savunmasız hale getirmiştir. İstanbul'un hem diğer devletlere yakın durumda kalmış olması hem de denizlerdeki hakimiyetini kaybetmesi üzerine İstanbul başkent olarak riskli bir duruma gelmiştir. Kentin bu savunmasızlığı ve dışardan gelen tehditlere açık olması durumu, yeni başkentın Anadolu'ya taşınması fikrini ortaya çıkarmıştır [19]. Mustafa kemal, kurtuluş mücadelesi için Samsun, Amasya, Erzurum, Sivas noktalarından sonra Ankara'ya geçmiş ve 27 Aralık 1919 da temsil heyeti ile Ankara'da toplamıştır. 23 Nisan 1920 yılında meclis Ankara'da açılmış ve resmen faaliyet göstermeye başlamıştır. Temsil heyetinin burada toplanması ve başkent olmak üzere Ankara'nın düşünölüyor olmasının sebepleri Tekeli tarafından, Ankara'nın iyi bir demiryolu ve telgraf ağı üzerinde olması, İstanbul'dan ve gelecek saldırılardan uzak olması, başında Ali Fuat Cebesoy'un olduğu 20. Kolordu karargahının Ankara'ya taşınmış olması ve İstanbul karşısında Ankara'nın bir güç ve karar merkezi olduğunu göstermesi olarak ele alınmıştır [12]. Ankara'nın yapılaşma yetersizliği, yollarının olmaması, sıtma hastalığı yaygın olması ve yangınlardan arda kalmış bir kent olması gibi olumsuz şartları bünyesinde barındırmasına rağmen hem halkın

sahiplenmesi hem de merkezi konumu sebebiyle 13 Ekim 1923 yılında resmen başkent ilan edilmiş ve hızlı yapılaşma süreci başlamıştır [19]. İstanbul gibi ihtişamlı ve birçok devlete başkentlik yapmış bir kentten başkent olma özelliği alınarak bu gücün Ankara'ya taşınması Cumhuriyet tarihinin zorlu bir sınavı olarak görülmüştür [20].

Ankara, başkent olarak ilan edildikten sonra hızlı bir yapılaşma sürecine girmiştir. Tankut'un da ifadesine göre bu sürecin en başından itibaren kenti, bir simge olarak ele almak ve Osmanlı'dan kopuşu, kent aracılığıyla simgelemek fikri hakim olmuştur [21]. Ankara'nın yalnızca bir simge değil aynı zamanda değişen yaşam anlayışının gerektirdiklerini yerine getiren ve bunu yansıtan bir kent olması hedeflenmiştir. Yapılaşmanın başladığı ilk süreç itibarıyla kentin yeni yaşamı, eskiden kopuşu, modernin simgesi olması durumu önemsenmiştir. Ankara, bu sürece kadar belirli ihtiyaçlar dahilinde organik olarak büyüyen bir kentken, yeninin inşası aşamasında özellikle bu organik ve tarihsel bağdan uzak ve ondan bağımsız kurulmaya çalışılmıştır [21]. Başkent, İstanbul yerine Ankara olarak belirlenmesi, ülkedeki birçok gruba ve dış ülkelere kafa tutularak alınan bir karar olduğundan dolayı kentin başarısı, yeni kurulan devletin ve rejimin başarısıyla denk tutulmuştur. Başarılı olması bu derece önemsenen bir kentin planlaması, şansa bırakılmamış ve ilk gün itibarıyla kent planı çalışmalarına başlanılmıştır [22]. Kentin sorunlarının çözüme kavuşması için nazım planına ihtiyaç duyulduğu, yeniyi simgeleyen bir kentin eski üzerine devam etmemesi gerektiği, yeni süreci en doğru şekilde yansıtır diğer Anadolu kentlerini buna özendirmesi gerektiği için Ankara'nın planlama sürecine geçilmiştir [21].

Mevcut haritalar dışında, Ankara'nın kentin gelişimine yön vermek amacıyla tasarlanmış olan ilk plan, Berlinli mimar Carl Lörcher tarafından yapılmıştır. Lörcher iki adet plan hazırlamış, bunlardan biri eski kent için (1924) diğeri ise yeni kent için (1925) hazırlanmıştır. Lörcher açıklama raporunun Ankara söylemi ile getirdiği ilkleri, Cengizkan aşağıdaki başlıklar altında ifade etmiştir. Yeni ve örnek kent kurma: yeni başkent olmuş bir kentin modern bir kent olması ve bunun diğer kentlere örnek olması amacıyla plana yön verilmiştir, Ankara kent tarihi: Ankara'nın kapsamlı tarih yazımı için ilk örnek olarak kabul edilmiştir, kentsel mekanda anlam: kentte simgeselliğin oluşturulması gerektiği fikri ve yolların genişliği ile yapıların kütlesi arasında denge kurmaya çalışması ile kenti bir sanat objesi gibi ele almıştır, inşaat tarzı: kavram Almancadan çeviri olarak ilk kez gelmiş ve kent planlamada kullanılmıştır, organik tasarım ve bahçe şehir: organik tasarım

yaklaşımı, konut dokusu, pazar yerleri, hastaneler, mezarlıklar gibi mekanların eş zamanlı olması ancak bölgelenmesi gerektiği fikrini savunmuştur, Avrupa’da gelişen bölgeleme (zoning) kavramı ve bahçe şehir planlama anlayışı da ilk kez Lörcher planıyla gündeme gelmiştir, modern kamu sağlığı anlayışı: kamu sağlığı için yeşil alanlar, parklar, açık alanlar, meydanlar gibi mekanlara yer verilmesi gerektiği üzerinde durulmuştur, kentin bütünlüğü: kentin son noktada nasıl bir bütünlüğe ulaştığı fikri ilk kez Lörcher raporunda yer almıştır [1].

Harita 3.1. 1/2000 eski şehir planı

Harita 3.2. 1/1000 yeni şehir bölgesi planı

Ancak planın, kenti eski ve yeni bölgeler olarak ayırması durumu, kenti etkilemiş ve ikili bir sistem oluşturmuştur. Bu ikili durumu anlatmak üzere Cengizkan, Eugene Pitard'ın sözlerini şöyle aktarmıştır:

Eski Ankara'nın sokaklarında dolaşmak pek keyifli oluyor. Bazı cumbalı Türk evleri birbirine o kadar yakındır ki semayı görmek güçtür. Birden bire bir ağaca, bir çeşmeye tesadüf edilir. Siyah elbiseli bir kadın elinde bir desti ile geçer. Kalenin en yüksek kısmında kireçle sıvanmış evler vardır ki, güneşin son şuaları üzerlerinde temerküz eder. Ankara karaltı içine dalmağa başladığı, ova, yer yer küçük bir derenin gümüş çizgisinin yırttığı sislerle kaplandığı vakit bile, güneşin son şualarını üzerine çeken bu evler eski şehre son bir aydınlık verirler. Harabeler arasından geçerek yeni şehire, geniş caddelere doğru iniyoruz. Orada garba has olan faaliyet ve hareketi, istasyondan gelen otobüsleri, zengin dükkanları, yataklı vagon idaresini, sinemayı buluyoruz. Bir çeyrek saat içinde iki medeniyeti ve iki ruhi haleti birbirine bağlayan merhaleleri aştık [1].

1923'ten itibaren 1927 yılına kadar hızlı yapı üretme süreci gerçekleşmiş ancak acil ihtiyaçtan dolayı bu yapı üretme süreci planlı devam edememiştir. Genellikle mevcutta var olan eski kent dokusu içinde boş kalan alanlara yerleşme mantığıyla sürdürülmüştür. Bunun üzerine Ankara'nın altyapısının mevcut dokuya bile yeterli olmayışı, yeni yapıların eklenmesiyle bu sorunun daha da büyümesine sebep olmuştur. Hızlı yapılaşma sürecinin

yapı da olsa blok yapı da olsa bahçe içinde olmasına özenilmiştir. Endüstri alanları, hakim rüzgar yönü ve ulaşım verilerine göre seçilmiştir. Ulaşım için mevcut yollar kullanılmış, Lörcher planında önerilen ikincil yollar da varlığını korumuştur [21]. Yarışmaya teslim edilen plan üzerinde son düzenlemeler yapılmış ve Jansen'in Ankara için tasarladığı imar planı 1932 yılında onaylanarak uygulamaya konmuştur. 1932-1950 yılları arasında Yenişehirde konut bölgeleri, bakanlıklar sitesi, yüksekokullar bölgesi, spor ve dinlenme alanları, hastaneler Jansen planına uygun olarak gerçekleştirilmiştir. Altaban'ın ifadesiyle, 1951 yılında yapıların çatı katlarına birer kat ilave edilmesi kabul edilmiş, Atatürk Bulvarı boyunca 5 kata, Yenişehir ve Cebeci bölgesindeki konutlar için 4 kata kadar izin verilmiştir. Artan kat yüksekliği kararı ile birlikte 1950'li yıllara gelindiğinde Jansen planı için öngörülen nüfus aşılmış ve öngörülen yapılaşma sınırları geçilmiştir. Bu sebeple yeni bir plana ihtiyaç duyulmuş ve uluslararası bir yarışma düzenlenmiştir. 1954 yılında açılan ve yabancıların da katıldığı bu yarışmada kazanan, Nihat Yücel ve Raşit Uybadin olmuştur. 1957 yılında onaylanan plan, gelecek 50 yıl içinde nüfusun 750 bin olacağı öngörüsüyle hazırlanmıştır [24]. Yücel-Uybadin planının seçildiği jüri raporunda aşağıdaki açıklama yer almıştır.

Organik bir projedir. İnkişaf sahalarının tespitinde, bilhassa şimalde biraz fazla yayılmış olmakla beraber, isabet vardır ve bu mahallelerin iç tertibi iyi halledilmiştir. Yeşil sahaları yerinde kullanılmasını bilmiştir. Müteaddit şimal-cenup ve şark-garp akslarını ihtiva eden ve bu suretle ileri inkişafı kösteklemeyen bir trafik şebekesi vücuda getirmiştir. Ticaret bölgesinin tevsiinde kafi derecede cesur hareket edememiştir. Kültür sitelerinin dağıtılmış olması, iktisadi bakımdan tenkide değerse de civarına yapacağı müspet tesirleri bakımından kabul edilebilir. Sanayi bölgesi şehre fazla yaklaştırılmamıştır. Verilen hudutlar içinde, şehri fazla zedelemekten tatbik kabiliyeti olan vazıh bir plandır [25].

Harita 3.4. Yücel-Uybadin planı

Bademli, daha plan onaylanmadan, tüm kent için çıkarılan inşaat emsali kararı ile ilkesiz kat artışlarının önünün açıldığını belirtmiştir. Planın oluşturulma aşamasındaki kısıtlar, bu

planın geleceği planlamasından öte, geçmişin hatalarını örtmeye yönelik geçici bir plan olmasına neden olmuştur. 2000 yılında 750bin kişilik nüfusa ulaşılacağı düşünülen Ankara kenti, 1965’lerde bu nüfusa ulaşmış ve planın tahmini nüfus gelişim önerisi yetersiz kalmıştır. Belediye sınırları içinde kalma zorunluluğu da planın genişlemesini ve yapım sıkıntılarına çözüm üretmesini engellemiştir. Mevcutta var olan imarlı alanların daha da yoğunlaştırılması, imarsız alanlarda gecekonduların artması olarak görülen sonuca ulaştırmıştır [25]. Yoğunluk artışının oluşturduğu baskı sonucu belli bölgelerde birer kat ilavesi kabul edilmiştir. Altaban’ın Nihat Yücel’in raporundan aktardığı;

Ankara’da imarlı alanlarda oluşmuş yoğunluklar, şehircilikte geçerli olan yoğunluk ölçülerini fazlasıyla aşmıştır... Ankara’da tüm sosyal ve kültürel tesisler, çocuk bahçeleri, trafik problemi, otoparklar, altyapı tesisleri esasen yetersiz olduğundan, mevcut bölge kat planı ile şehre verilen imkanlar konut yoğunluklarını maksimumun üzerine çıkarmıştır... Bu duruma göre, en ücra noktalara kadar bir apartmanlar şehri haline getirilen Ankara’nın yeni kat ilaveleriyle daha da feci şartlara maruz bırakılacağına kani bulunuyorum [24].

İfadesi ile yapı yoğunluğunun şiddetini ve tasarımcısının endişesini ifade etmiştir. Ancak bu rapora rağmen karar onaylanmıştır. Bu kararla beraber 1968 yılına kadar kat artışı ile ilgili başka bir gelişme olmazken 1968 yılında alınan bir kararla bir kat daha ekleme yasallaştırılmıştır. Bu kat artışlarına teslim edilen şehir, Cumhuriyetin simgesi olan ilk planlı şehir olma özelliğinden uzaklaşmıştır. Alçak katlı düşük yoğunluklu alanlar tekrar tekrar yıkılıp yapılarak yükseltirme yoluna gidilmiştir [24]. Plan uygulamadayken alınan bu kararlar ve çıkan yasalar sonucunda, tasarlanan plandan kopulmuş ve daha 60’lı yılların başında yeni plan ihtiyacı gündeme gelmiştir [25].

1969 yılında bakanlık bünyesinde açılan Ankara metropoliten alan nazım plan bürosu tarafından yeni plan çalışmaları başlamıştır. Bu büro 1970-1975 yılları arasında Ankara’nın sorunları ve ihtiyaçlarına dair detaylı araştırmalar yapıp Ankara metropoliten alan nazım plan şeması oluşturmuştur. Bademli’nin ifadesiyle bu bir imar planı olmaktan öte imarı yönlendirecek, var olan plan üzerindeki değişiklikleri kontrol edecek bir yöntem olarak önerilmiştir. 1982 yılında onaylanmış ve aktif olarak faaliyet göstermiştir. Araştırma ve analizler sonucu planlandığı için nüfus tahminlerinden Ankara’nın ihtiyaçlarına kadar birçok noktada önemli saptamalarda bulunmuştur [25]. Kamu hizmetlerinin dağılımın kente eşit olması, çevre koşullarının düzeltilmesi, yeşil alanların artırılması gibi hedefler doğrultusunda planlama yapılmıştır. Yerleşme alanlarının kamuya

geçirilmesi ve düşük gelirli kesime konut alanı oluşturma fikri benimsenmiştir. Yapılan araştırmalara göre bu dönemde gecekondulaşma oranında azalma görülmüş ancak düzensiz konut alanlarının yükselme yoluna gidip af beklmeleri, apartmanlaşma sürecini artırmıştır. Ancak genel anlamda nüfus artışına paralel olarak sağlanan yapılaşma alanları ile kentsel gelişme, 1970-1984 yılları arasında kontrol altında tutulabilmiştir [24].

Harita 3.5. 1990 Ankara nazım planı

Ancak 1984 yılında alınan kararla belediyelerin yetkisinin artırılması, nazım planına bağlı kalmaksızın apartmanlaşmaya gidilmesinin önünü açmış, aynı zamanda politik figürlerin devreye fazla girmeleri ile Ankara Metropolen Nazım bürosunun etkin olma durumu azalmıştır. Bu süreçler sonunda büro kapatılmış ve tüm yetkiler belediyeye verilmiştir. Böylece belediye, hem kent ihtiyaçlarını araştıran hem kenti planlayan hem de planları onaylayan bir birim olarak geniş yetkilere ulaşmıştır. Bu süreçten sonraki planlama çalışmaları ve kentin yapılaşma süreci, belediyenin çözümlerine göre belirlenmiştir [25].

Kentin gelişimine ve ihtiyaçlarına paralel olarak imar planları değişim gösterirken, mimari yaklaşımlar da değişimi yaşamıştır. Cumhuriyet'in ilk ilan edildiği yıllar, Birinci Ulusal mimarlık anlayışının hakim olduğu bir dönem olmuştur. Batur'un ifadesiyle bu dönemde inşa edilen yapılar, genellikle büyük ölçekli olup simetrik kütleler olarak tasarlanmıştır. Kütle cephelerinde beşli bölünmenin görüldüğü, yan kütlelerin kule gibi gösterildiği, giriş kütesinin belirgin ve simetri aksı üzerinde olduğu, süslemelerde kullanılan motiflerin Osmanlı, Selçuklu ve İslam mimarlığından izler taşıdığı görülmüştür [27]. 1930-1940 yılları arasında Cengizkan'ın ifadesiyle Birinci Ulusal mimarlığın yerini Modern mimarlık dili almış ve yapılar sadeleştirilmeye başlamıştır. Bu süreçte kentte gözlenen değişimi Cengizkan, Yakup Kadri Karaosmanoğlu'ndan şu şekilde aktarmıştır:

Yeni Ankara baş döndürücü bir süratle inkişaf ediyordu. Taşhan'ın önünden Samanpazarı'na, Samanpazarı'ndan Cebeciye, Cebeci'den Yeni şehire, Yeni şehirden Kavaklıdere'ye doğru uzanan sahalar üzerinde, apartmanlar, evler, resmi binalar, sanki yerden fişkirircasına yükseliyordu. Bunların her biri yapanın bilgisine ve yaptırının zevkine göre bir takım şekiller ve renkler almakla beraber, dikkatli bir göz için, hemen hepsine birden hakim olan exotique mimari tarzının sırttığı da aşıkardı. // lakin bereket versin ki, ilk yılların acemiliği ve zevksizliği yüzünden meydan alan bu cereyan, birdenbire yerini modern mimariye bıraktı.// birçok binanın cepheleri, sakalını bıyığını tıraş eden bu adamların yüzleri gibi değişiyor, düzelişip sadeleşiyordu [1].

Batur'un ifadesiyle bu süreçte akılcılık, işlev, yarar gibi kavramlar ön plana çıkmış, fonksiyonalist zemine oturan modern mimarlık izleri görülmeye başlanmıştır. Serbest mekan düzenlemeleri, işleve göre oluşturulan geometriler, yuvarlatılan köşeler, köşe pencere ve şerit pencere, saçak yerine teras çatı kullanımı gibi döneme özgü belirgin elemanlar tasarımlarda yer almıştır [27]. Modern mimarlığın yoğun bir şekilde kullanılıyor olmasının sebebi, Bozdoğan'a göre rasyonel veya işlevsel olduğundan dolayı değil Osmanlı mimarlığından kopuşu temsil ettiği ve Avrupa binalarına benzediği içindi. Yağışlı ve soğuk bir iklime sahip olan kentte, detayları tam oturmamış olan teras çatı, konsol çıkma gibi uygulamaların hem ekonomik olmadığı hem de rasyonel olmadığı eleştirilmiştir [30]. 1937-1938 yılları modernden yavaşça dönüşümlerin başladığı dönemler olmuş, simetriye doğru yönelmeler başlamıştır. Tasarım yaklaşımı tamamen değişmemiş olsa da kamu yapılarında kolonadlı girişler ve simetri aksları yeniden görülmeye başlanmıştır. 1938-1950 yılları arası dönem, savaş yıllarına denk geldiği için yapılaşmanın azaldığı bir dönem olmuştur. Bu süreç içerisinde modernin eleştirisi başlamış, projeleri sürekli yabancı mimarların yapıyor olması durumu tepki almıştır. Bunun sonucunda Batur'un ifadesiyle moderne antitez olarak İkinci Ulusal mimarlık anlayışı ortaya çıkmış ancak çok fazla yankı uyandırmamış ve uygulama ortamında örnekleri fazla yer tutamamıştır [27]. 1950-1960 dönemi, savaşın bittiği ve Almanya'nın kaybettiği yıllar olmuş ve Almanya'nın güç kaybetmesi ile beraber Milliyetçilik fikirleri de etkisini kaybetmeye başlamıştır. Bu süreçte İkinci Ulusal mimarlık anlayışından uzaklaşmış ve Modernin izleri görülmeye devam etmiştir. Tanyeli'ye göre bu dönemde modernin sınırları içinde özgürce deneme yapma sonucu, çoğulculuk dönemi olarak adlandırılan döneme geçiş başlamıştır. Modern kavramı sınırları içinde farklı söylemsel altyapısı olan farklı akımlar uygulama ortamında görünmüştür [32]. 1980 sonrasında büyük ölçekli sermaye grupları inşaat sektörüne girmiştir. 1990'ların başında, tek parsel ve birbirinden ayrı ayrı olarak tasarlanan yapıların yerini kentin çeperlerinde yer alan büyük ölçekli ve blok kümeleri şeklinde tasarlanan yerleşme grupları almıştır. Tatil köyleri, plazalar, uluslararası oteller, rekreasyon ve

eğlence alanları, alışveriş merkezleri gibi programlar bu süreçten sonra görünmeye başlamıştır. Bilgin'in ifadesiyle 80'lere kadar kamu yapıları yine kamu eliyle yapılmış, kamu yapıları yatırım aracı olarak görülmemiş ancak bu tarihten sonra kamu yapıları da özel girişimin yapımına açılmıştır [2]. Sey, bu dönemde modern, postmodern, rejyonalizm, konstrüktivizm, dekonstrüktivizm, bağlamsalcılık gibi akımlar, uygulama alanında aynı süre zarfında vücut bulan akımlar arasında yer aldığını belirtmiştir [33].

Özellikle 1980'li yıllarda Türkiye'de yaşanan askeri müdahale ve beraberinde gelen sosyo-kültürel, politik değişimler, toplumsal yaşam için olduğu kadar mimarlık ortamı için de bir kırılma noktası oluşturmuştur. Sermaye ve küreselleşme sürecinin etkileri görülmeye başlanmış ve mimarlık ortamında çeşitlilik artmıştır [34]. Kentleşme sürecinde hızlanma, sanayileşme, küresel sistem içine dahil olma konuları, beraberinde mimarlık ortamındaki yeni durumları getirmiştir. 1980 sonrasında kentte ikili durumun hakim olduğu görülmüştür. Bunlardan birincisi göç sebebiyle hızlı büyüyen kentin gecekondulaşma sürecinin hızlanması olmuştur. Yaşanan nüfus artışı ve konut sıkıntısı gecekondulaşma durumunu beraberinde getirmiş ve bununla beraber tipleşmiş apartmanların da artışı görülmüştür. Tek yapı ölçeğinde yapılan ve kentin her noktasında beliren apartmanlar, gecekonduarda olduğu gibi kentin her yerini sarmış ve sayıca artmıştır. Kentte hakim olan ikinci durum ise, yeni arayışların denenmeye başlaması olmuştur. 1980 sonrasında dünyada ve Türkiye'de yaşanan değişimler ve gelişmeler ile beraber yeni arayışlar başlamış ve mimarlık dönüştürülmeye çalışılmıştır. Yeni arayışların sürdüğü dönem içerisinde, bir taraftan küresel eğilimlere yönelme olmuş ve batı örnekleri yeniden yorumlanmıştır. Diğer taraftan ise yerelle ilişki kurmaya çalışan bir yeni arayışı sürdürülmüştür. Yeni durumun oluşturduğu ortam, bir taraftan yeni olanı aramayı ve keşfetmeyi gerektirirken diğer taraftan geçmişle bağı koparmama ikilemini oluşturmuştur. 1980'li yıllardan 2000'li yıllara kadar geçen süreç, karmaşa ve dönüşme potansiyeli olarak görülmüştür [34].

Özellikle 1990'lı yıllardan 2000'li yıllara kadar geçen süreç, 21.yüzyıl mimarlığının nasıl olacağına yönelik denemeleri kapsamıştır. Yeni arayışları hedefleyen ve küreselin bir parçası olan mimarlık arayışları bu dönemde yoğun olarak görülmüştür [34]. Türkiye mimarlık ortamına sonradan giren programlar, daha fazla uygulama alanı bulmuş ve yeni programlar yeni malzemelerle beraber denenmeye başlanmıştır. Kentin hızlı ve dış çeperlerine doğru büyümesi sorunsalı ile karşılaşmıştır.

1980’li yıllarla beraber gelişen neoliberal politikalar ve hızlı teknoloji gelişimi, 2000’li yıllardan itibaren Türkiye’de her alanda etkisini göstermiştir. 1950 ve 1980 yılları, Türkiye için kırılma noktaları olarak kabul edilmiştir. Bu tarihlerin öncesi, arası ve sonrası üç ayrı dönemi ifade ederken 2000 yılı sonrası yeni bir dönemi ifade etmiştir. Yani 2000’li yıllar, yeni bir kırılma olarak görülmüş ve sonrası süreç, dördüncü dönem olarak ele alınmıştır [35]. Bu dönemde kent toprağı belirli bölgelerde çok fazla değerlendirilmiş ve paylaşma tartışmaları artmıştır. Özetle 1980’li yıllar ile 1990’lı yıllar arası, yeni durumun meydana getirdiğı karmaşa ve ikilemlerin yaşandığı bir dönem olarak ele alınırken 1990’lı yıllar ile 2000’li yıllar arası yeni olanın deneme ve yerleştirilme süreci olarak görülmüştür.

Sonuç

Ankara kenti, milattan önceye uzanan ve 2000 yılına kadar devam eden tarihsel sürecinde birçok değişim ve dönüşüm yaşamıştır. Farklı toplumların sınırları içinde yer almış ve o toplumların kültürlerini yansıtmıştır. Antik dönemde, bulunduğu konumun kesişim noktaları üzerinde bulunması bir avantaj olarak kullanılırken aynı zamanda Hristiyanlığın yayıldığı bir merkez olmuştur. Dönemin şartları ve toplumun ihtiyaçları doğrultusunda yapılaşmıştır. Stadyum, kilise, tapınak, tiyatro gibi yapı türleri gözlenmiştir. Selçuklu döneminde, halkın bağcılık ve tarımla ilgilendiğı ve genellikle dini yapıların inşa edildiğı görülmüştür. Yapılar çoğunlukla kagir malzeme ile inşa edilmiş, ahşap malzeme kullanımı da görülmüştür. Bu dönemde cami ve mescit yapıları ön planda olmuştur. Osmanlı döneminde Ankara’nın merkezi konumda olma özelliğı, ticaret amaçlı kullanılmıştır. Sof ticareti, Ankara’nın hem yapılaşma sürecini hızlandırmış hem de kentin büyümesine olanak sağlamıştır. Dönemin başlarında cami, mescit, türbe gibi yapı türleri daha çok görünürken, ticaretin önemli bir unsur haline gelmesiyle beraber han ve bedesten yapıları yoğun olarak görülmeye başlanmıştır. Genellikle yapılar, taş kaide üzerine oturan kerpiç malzeme olarak uygulanmıştır. Cumhuriyet dönemi ise Ankara için bir dönüşümü beraberinde getirmiş ve Ankara’yı ön plana taşımıştır. Yeni bir devlet olma ve eskiden kopuşu sergileme fikirleri doğrultusunda kurgulanmış ve kentin yapılaşması bu kurgu dahilinde gerçekleştirilmiştir. Ankara’nın modernite projesi olarak ele alınmasını ve bu sürecin tarihteki yerini Tekeli, aşağıdaki sözleriyle ifade etmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti’nin köktenci bir çağdaşlaşma projesini uygulamaya koyması, tarihte hem bir kopuş, hem de bir süreklilik olarak görülebilir. Bu bir kopuştur çünkü

çok yönlü bir çağdaşlaşma projesi uygulamasına girilmiştir. Bu bir sürekliliktir çünkü bir yandan Türkiye’de yaşayanların zengin kültürel birikimi üzerine oturmuştur, öte yandan bir ölçüde de olsa, bu projenin uygulanması 19.yüzyılın ikinci yarısından itibaren başlamış bulunmaktadır. Cumhuriyetin modernite projesi, bu birikimin ve tarihsel bağlamın izlerini taşımaktadır [22].

Ankara’nın Cumhuriyet dönemindeki planlama süreci, çeşitli dönemlere göre farklılık göstermiş ve döneminin sorunlarına çözüm üretip gelecek yıllar öngörüsünde bulunarak tasarlanmıştır. İlhan Tekeli, bu süreçteki kentsel gelişme ve kent planlamasını beş gruba ayırmıştır. Birincisi 19. yüzyılın ikinci yarısından Cumhuriyet’in ilanına kadar geçen süre, dünyada yaşanan sanayi devrimi etkilerinin Osmanlı’da görüldüğü dönem olmuştur. İkincisi Cumhuriyet dönemi başlangıcından ikinci dünya savaşına kadar geçen süre, başkentin değiştiği ve yeninin yansıması olan bir kent tasarlama fikrinin hakim olduğu bir dönem olmuştur. Üçüncüsü ikinci dünya savaşından 1960’lara kadar geçen süre, çok partili düzene geçiş ve hızla artan nüfusa çözüm arama faaliyetlerinin yoğun olduğu bir dönem olmuştur. Dördüncüsü 1960’lardan 1980’lere kadar geçen süre, kent çeperlerinde yaşama eğiliminin arttığı ve toplu konutların görüldüğü bir dönem olmuştur. Beşinci ise 1980 sonrası olarak belirtilmiş ve askeri darbe sonrasında ekonomiden turizme kadar her konuda değişimin yaşandığı bir dönem olmuştur [22]. Cumhuriyet dönemi sürecinde ibadet ve kamu yapıları dışında ofis, otel, alışveriş merkezi, sosyal merkezler gibi yapı türleri, Ankara’nın mimarlık ürünleri arasına girmiştir. Taş ve kagir malzeme ile başlanan dönemin ilerleyen süreçlerinde betonarme uygulamalar ve farklı malzemeler görülmüştür. 2000’li yıllar itibariyle ise var olmaya başlayan mimarlık ürünleri, küreselleşmiş ve teknoloji odaklı dünyanın ürünleri olarak sayılmıştır. 1980’li yıllar ile başlayan değişim sürecinin, yerini 2000’li yıllar itibariyle yeni olanlara bıraktığı gözlenmiştir. Çalışma kapsamında 2000 yılı sonrası mimarlık ürünleri ve kavramları değerlendirilmiştir.

3.2. 2000 Sonrası Ankara’da Mimarlık

Teknoloji ve küreselleşme, dünyayı etkisi altına alan önemli unsurlar arasında yer almıştır. Kültürel, ideolojik, ekonomik, teknolojik ve doğal faktörler toplumu etkilediği gibi mimarlığı da etkilemiştir. Dünyanın değişimine sebep olan bu gelişmeler, Türkiye’nin ve Ankara’nın da değişimine yol açmıştır. Ankara, geçmişinde kendi coğrafyası üzerinden gelişen bir kent iken günümüzde küreselleşmenin etkisi ile beraber dünya değişimlerine ayak uyduran bir kent konumuna gelmiştir. 1980’li yıllar itibariyle gözlemlenmeye

başlayan ve karmaşa dönemini başlattığı düşünülen yeni durumun, 2000’li yıllar itibariyle yetkinliğe ulaştığı kabul görmüştür [34].

Artan teknoloji ve hızlanan iletişim, avantajları ve dezavantajları beraberinde getirmiştir. Yapı sektöründe kullanılan malzemelerin artışı, yapıların üretim sürelerinin kısılması, kaynakların tükeniyor olması, kente yeni programların dahil olması, kütle ve mekan kurgularında yeni arayışların denenmesi, renk ve doku çeşitliliğinin artmış olması ve kentte doluluk oranının artıyor olması, yaşanan gelişmelerin sonuçları arasında yer almıştır. Bu sonuçlar, Ankara’nın mimarlık ortamına yansımış ve yaşanan gelişmeler paralelinde mimarlık ürünleri olarak vücut bulmuştur.

2000 yılı sonrasında hayata geçirilen mimarlık ürünlerini belirli bir akım altında toplamak ve /veya sınıflandırmak oldukça güçleşmiştir. Teknolojinin ve yeni şartların sunduğu olanaklar, çeşitliliğin üst noktalara ulaşmasına ve farklı deneyimler sunulmasına yol açmıştır [34]. Cephelerde farklı malzemelerin kullanıldığı, yüksek yapıların sayısının arttığı, kütle formlarında farklı denemeler yapıldığı, mimarının gösterilmeye çalışıldığı, enerjinin bir tasarım girdisi olarak kullanıldığı, farklı ve çoklu fonksiyonlu yapıların gözlemlendiği bir mimarlık ortamı oluşmuştur. 2000’lerden itibaren küresel değişmelere ve yaşanan gelişmelere göre mimarlığa yön verilmiştir. Teknoloji, estetik, strüktür ve söylem üretmeyi deneyen mimarlık ürünleri görülmeye başlamıştır. Yapı bozumcu ve dijital yaklaşımlar, strüktür tasarımı olarak da bir noktada gündeme alınmıştır [3].

Dünya’da görülen birçok gelişme, Türkiye’de ve Ankara’da da paralel olarak görülmüş ve yansıtılmıştır. Mimarlık ortamının ve medyasının ulaşılabilirliğinin artması ile beraber özellikli yapılar gündeme gelebilmiştir. Mekan, bir gezi nesnesi olarak görülmeye başlanmıştır. Mimarlık ortamındaki beklentilerin ve olanakların değişmiş olmasının, mimarlık ortamına yansması kaçınılmaz olmuştur [34]. 2000 sonrası yaşanan değişimler ve gelişmeler Ankara mimarlık ortamında vücut bulmuştur. Küreselleşme etkisinin yoğun olarak görüldüğü yapılaşma süreci, bir taraftan devam ederken diğer taraftan yerel etkinin izleri sürülmeye çalışılmış ve yeni arayışlar bu çerçevede geliştirilmiştir. Ankara, 2000 yılı sonrası süreçte geçmişten gelen izleri taşıyıp yereli arayan mimarlık ürünleri ile beraber küresel söylemin gerekliliklerine adapte olmuş mimarlık ürünlerini de bünyesinde barındırmıştır.

3.3. 2000 Sonrası Mekan-Mimarlık Söylemleri ve Ankara Mimarlık Ürünleri

Ankara mimarlık ortamında yer bulan mimarlık ürünlerinin geçirdiği değişim ve günümüzde ulaştığı nokta, belirli kavramlar ve anahtar kelimeler üzerinden irdelenmiştir. 2000 yılı sonrasında yapılmış olan tüm mimarlık ürünlerini belirli bir başlık altında toplamak mümkün olmasa bile, hakim olan tasarım yaklaşımları ele alınmış ve bu mimarlık ürünleri, mimarlık gündeminde yer bulan kavramlar üzerinden okunmaya çalışılmıştır.

3.3.1. Yükselme, prestij ve esnek mekan

Teknolojik gelişmeler, yapı malzemelerinden yapım sistemlerine kadar birçok konuda yenilikleri beraberinde getirmiştir. Yapım sistemlerinin çeşitlenmesi ve bilgisayar destekli olarak tasarlanabiliyor olması yükselmenin önünü açan unsurlar arasında sayılmıştır [36]. Yükselme eğilimleri, yapım sistemlerinin gelişmesiyle beraber daha eski yıllarda görünmüş olmasına rağmen 1980'li yıllar itibariyle plaza kavramı ortaya çıkmıştır. O yıllardan günümüze kadar geçen süreç içerisinde plazalaşma durumu artan bir eğilim göstermiştir [3].

Yükselme kavramı, konut, ofis, iş merkezi gibi programlarla beraber kendini göstermiş ve kentte yüksek olan yapıların sayıları artmaya başlamıştır. Ofis programı, Ankara'nın mimarlık literatürüne 20.yüzyılda girmiştir. Ancak bu dönemlerde ofis yapılarının ekonomik olması ön planda tutulurken, günümüz mimarlığında durum değişmiştir. Ofisler, yükselme kavramıyla özdeşleşmiş ve gücün göstergesi olarak kullanılmıştır. Kavramsal olarak bakıldığında güç ve prestij kavramları yükseklik kavramıyla eşdeğer görülmüş ve grubun/kurumun gücünü ve prestijini simgeleyen yapının, ofis yapısı olması gerekçesiyle beraber ofis blokları olabildiğince yüksek tasarlanmıştır [3]. Hasol,

Gökdelenlerle getirilen çözümler kapitalizmin işlevsel bir gereksinmesini de karşılıyordu: Bir beyaz yakalıları ordusunu tek bir noktada barındırarak bir arada çalıştırmak, aynı iş ortamını, aynı iş araçlarını kullanırmak ve çalışanları bir hiyerarşi içinde denetlemek kapitalist iş yaşamının gereksinmesiydi. Bu yüksek binalar aynı zamanda, bir alışveriş merkezi haline gelen şehrin yeni kavramına da uygun düşüyordu: Ortada, çok yoğun bir iş yerleşmesi, çevresinde yaygın bir yatakhane bölgesi... Bu anlayış, şehir merkezinin gayrimenkul değerini yükseltmekte gecikmedi [37].

İfadesi ile yüksek ofis bloklarının kapitalist dünyadaki yerini vurgulamıştır. Yüksek ofis yapıları, 20.yüzyıl itibariyle özellikle Amerika odaklı olarak başlamış ve dünyaya yayılmıştır. Ancak günümüzde bu yaklaşımlar ofis olmanın ötesinde farklı anlamları bünyesinde barındırmıştır. Yükselme eğilimi ve ofislerin gerçek programları dışında taşıdığı anlamları, Güzer,

Ofis ve iş yapılarının çoğu, bir çalışma ortamı olmanın ötesinde barındırdığı kurumların gücünü, pazar ayrıcalığını simgeleyen birer kimlik aracı olarak algılanıyor. Daha yüksek, daha büyük, daha teknolojik, daha güncel, daha akıllı gibi kavramlar sadece yapıyı değil, yapının sahibini ve kullanıcılarını da tarif eden kavramlar olarak algılanıyor. Yapı pazarda öne çıkmanın bir aracı ya da öne çıkmışlığın bir göstergesi olarak işlev görüyor. Kurumsal kimlik ve onu temsil eden mimari kimlik kavramları bir süreklilik kazanıyor [38].

ifadesi ile açıklamıştır. Kentteki yükseliş eğilimi giderek artış göstermiş ve ulaşılan noktada yükseklik yarışı, gökdelenlerin güç yarışı olarak ele alınmıştır. Bu yükselmenin öncülüğünü ofis kuleleri yapmış olsa da daha sonrasında farklı programlı mekanlar, yükselme eğilimli yapılar arasında yerini almıştır. Mimarlık ortamında her geçen gün sayısı artan yüksek katlı ofis yapıları, ofis kavramının temel özelliği haline gelmiştir. Verimlilik, çalışma, konfor gibi kavramlardan öte prestij kavramı, son dönemlerin en belirgin kavramları arasında görülmüştür [3].

Tek blok veya birkaç bloğun bir araya gelmesiyle elde edilen ofis kuleleri, çalışma alanı olması dışında birçok özelliği bünyesinde barındırmıştır. Yüksek yapıların zemin kotlarında oluşturulan baza mekanlar, hem yapıların yere bağlantısını sağlamış hem de yarı kamusal mekanlar oluşturulmasına olanak vermiştir. Bu baza mekanlar, kendi yeme içme ve alışveriş alanlarıyla beraber kent parçasındaki yerini almıştır [3]. Bu sayede, ofis ortamında çalışma işlevi dışında farklı ihtiyaçların da karşılanabileceği görülmüştür.

Çok katlı ve yüksek yapıların düşey sirkülasyonlarını bağlamak ve sürekli kılmak amacıyla çekirdek çözümleri önemsenmiştir. Genellikle sabit mekanlar, merkezde veya bir kenarda toplanarak geri kalan alanın temiz bırakılmasına olanak vermiştir. Katların olabildiğince bölüntüsüz ve temiz mekanlar bırakarak tasarlanması, esnek mekan anlayışının bir etkisi olarak görülmüştür. Esnek mekan kavramı, 1950'li yıllar itibariyle mimarlık literatüründe yerini almıştır [39]. O günden itibaren çeşitli söylemler oluşturan ve çeşitli yapılarla vücut bulan bu kavram, 21. yüzyıl mimarlığının da önemli kavramları arasında yer almış ve

yalnızca ofis yapıların da değil konut gibi daha özel mekanların tasarımlarında da kullanılmıştır. Mekanı, total mekan olarak ele alıp, olabildiğince farklı kullanımlara olanak sağlayan tasarımlar olarak değerlendirmek dönemin yaklaşımları arasında görülmüştür [3]. Esneklik, mekan ile kullanıcı arasındaki uyumu maksimuma çıkarabilmek için denenen bir kavram olmuştur. Çeşitli süreçler ışığında değişen dönüşen durumlara uyum sağlayabilmek, yeni mekan ihtiyaçlarını karşılayabilmek ve teknolojik gelişmelere yapıyı adapte edebilmek adına esnek mekan kavramı önemsenmiştir. Bu sayede yaşam kalitesinin her zaman üst düzeyde tutulması amaçlanmış ve yapılardan beklentiler düşürülmeden yaşantıya devam edilmesi istenmiştir [39]. Özellikle ofis yapılarının kullanıcılarının değişmesi ihtimali veya kullanıcının belli olmaması ihtimali, esnek mekan anlayışını yükseklikle buluşturma gereksinimini doğurmuştur [3].

Ofis yapıları ve yükselme eğilimi ile ilgili yaşanan değişimler, yalnızca Türkiye mimarlık ortamını değil tüm dünyayı etkisi altına alan değişimler olmuştur. Hatta bu değişimler karşısında Türkiye'ye özgü yaklaşım biçimlerinin olduğunu Güzer,

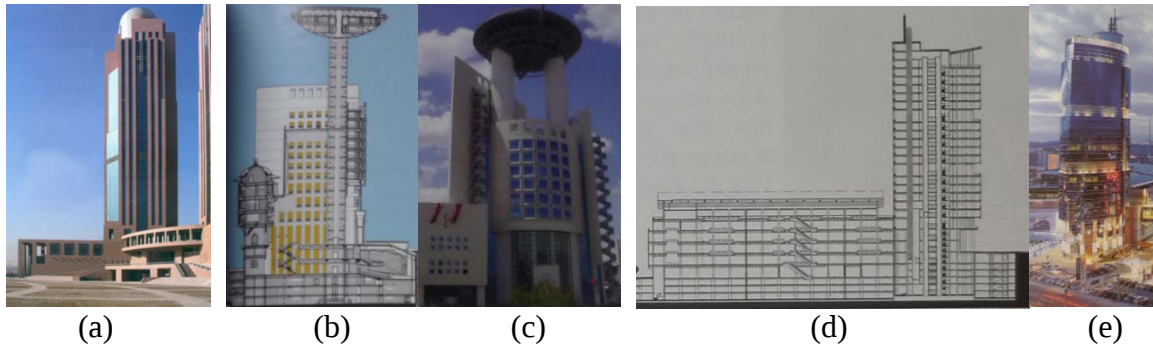
Şüphesiz bu dönüşümün etkileri, ne ticari yapılarla ne de Türkiye mimarlık ortamıyla sınırlı. Aksine Türkiye kendine özgü kültürel, ekonomik ve sosyal bağlamın etkisi altında, kentlerin mevcut fiziksel dokuları içinde bu dönüşümlerin bazılarını gecikmeli, bazılarını aşınmaya uğramış biçimde yaşıyor; bazı dönüşümler ise hiçbir coğrafyada görülmeyen bir ivme kazanıyor [38].

Cümleleriyle ifade etmiştir. Sonuç olarak, özellikle ofis yapılarında yükselme, ihtiyaçtan çok bir tercih olmuştur. Yüksek ofis yapıları, güç ve prestijle eş tutulmuş ve daha yüksek olma durumu önemsenmiştir. Yükselmenin beraberinde gelen mekan ve sirkülasyon sorunları, esnek mekan kavramı ile çözüm bulmuştur. Bu sayede çok hızlı bir şekilde dönüşüm yaşayan dünyanın hızına uyum sağlayabilen mekanlar üretmek amaçlanmıştır.

Yukarıda bahsedilen durumlar ve kavramlar Ankara özelinde incelendiğinde aşağıdaki örneklerle karşılaşmıştır.

Başbakanlık yeni ofis binaları, 1995-2004 yılları arasında yapılmış ve Umut İnan tarafından tasarlanmıştır. Yapı, yeni ofis kavramının Ankara'daki ilk temsilcilerinden olmuştur. İki blok olarak yükselip arasında bir baza oluşturularak elde edilen kütle, yükseklik kavramının ofis programıyla birleştirildiği bir örnek olarak ele alınmıştır. *Mhp*

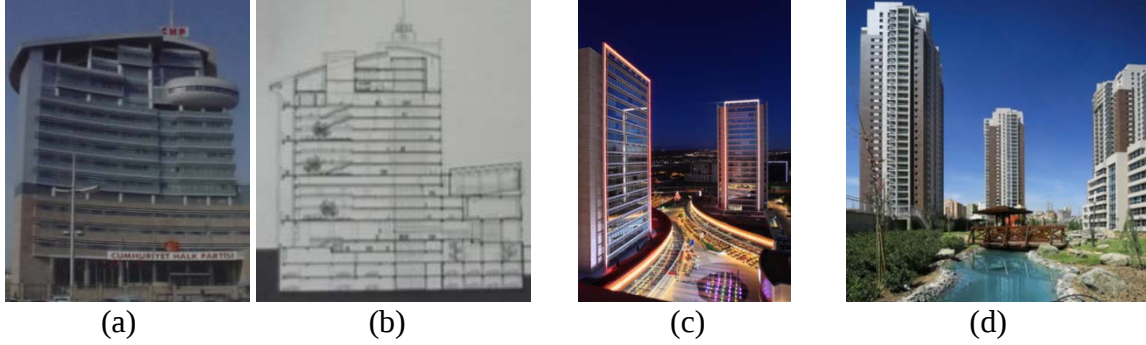
genel merkezi, 1995-2004 yılları arasında yapılmış ve Ahmet Vefik Alp tarafından tasarlanmıştır. Ofis ve çalışma amaçlı kullanılan yapı, yüksekliği ön planda tutan ve yükseklik ofis kavramlarının bütünleştirildiği bir yapı olmuştur. Yapının ofis programlarının bittiği noktadan itibaren taşıyıcılar üzerinde yükseltilen bir restoran ile tamamlanması, hem yüksekliğin daha da artmasına hem de ikonikleşmesine olanak sağlamıştır. *Armada 1 Söğütözü iş ve alışveriş merkezi*, 1998-2003 yılları arasında yapılmış ve A Tasarım tarafından tasarlanmıştır. İş merkezi olan bölüm yükselerek ofis bloğunu oluşturmuştur. Kentin merkezi bir noktasında bulunması, yükselen yapının belirgin olarak kentli tarafından fark edilmesini sağlamıştır. Ofisin, yükselme ile olan ilişkisi bu yapı örneğinde de görülmüştür.

Resim 3.1. (a) Başbakanlık yeni ofisi (b-c) Mhp genel merkezi (d-e) Armada 1

Chp genel merkezi, 2004-06 yılları arasında yapılmış ve Atabaş mimarlık tarafından tasarlanmıştır. Ofis ve çalışma amaçlı kullanılan yapı, yüksekliği ön planda tutan ve yükseklik ofis kavramlarının bütünleştirildiği bir yapı olmuştur. Yapıldığı yıllarda çevresindeki yapılardan yüksek olacak şekilde tasarlanmıştır. Merkez yönetim kurulu salonunun, yapının en yüksek kotlarına yakın bir noktada yer alması ve dışarı doğru patlatılması, yükseklik vurgusunu artırmıştır. *Tepe Prime*, 2007-11 yıllarında yapılmış ve A Tasarım tarafından tasarlanmıştır. Alışveriş, konut fonksiyonlarının yanında ofis fonksiyonunu barındırması ve yüksek blokları ile dikkat çekmiştir. Prestiji simgeleyen ve yükselen ofis ve konut blokları, zemin kotta yer alan kamusal işlevlerle birbirine bağlanmıştır. Kentin önemli bir arteri üzerinde bulunması, yükselmesinin etkisini artırmıştır. Ofis fonksiyonunu içeren bloklar, açık ofis tasarımına da imkan verebilecek şekilde esnek olarak tasarlanmıştır. *Parkoran konutları*, 2007-12 yılları arasında yapılmış ve Ace mimarlık tarafından tasarlanmıştır. Yükselme ve prestij kavramlarının birbiri üzerine etkisinin görüldüğü, konut programı barındırıyor olmasına rağmen yükselmekten

geri durmayan bir tasarım olmuştur. Hem ismi, hem mimarı hem de yüksekliği ile prestiji simgeleyen yapılar arasında yer almıştır.

Resim 3.2. (a-b) Chp genel merkezi (c) Tepeprime (d) Parkoran konutları

Park Ofis, 2008-11 yıllarında yapılmış ve Ace mimarlık tarafından tasarlanmıştır. Yüksek ofis bloğu ile prestij yapısı olarak ele alınmıştır. Çekirdek mekanlarının ortada birleştirilmesi, geri kalan alanların esnek mekan olarak bırakılmasına olanak sağlamıştır. Modüler ofis tasarımı, değişen ihtiyaçlara göre gerekli dönüşümlerin yapılmasına izin vermiştir. *Portakal konut kulesi*, 2009-10 yıllarında yapılmış ve Semra- Ferhan Teber tarafından tasarlanmıştır. Kent içinde bulunduğu konum itibarıyla prestij yapısı olarak ele alınmıştır. Konut programı içeriyor olmasına karşın, çevredeki ofis bloklarıyla yarışan bir yüksekliğe ulaşmış ve prestij unsuru olarak yükseklik kullanılmıştır. *Yelken plaza ve Memorial hastanesi*, ofis programı ile beraber kamusal programların da yer aldığı bir tasarım olmuştur. Kamusal programlar, zemin kotla ilişkili baza kütlede çözülürken ofis programı, yükselme kavramıyla ele alınmış ve ofis kulesi olarak yükseltilmiştir. Ofis mekanları, esnek mekana izin verebilecek şekilde tasarlanmıştır. Ofis kulelerinden birisi daha sonra hastaneye çevrilmiştir.

Resim 3.3. (a) Parkofis (b) Portakal konutu (c) Yelken plaza – Memorial hastanesi

Next Level, 2010-14 yılları arasında yapılmış ve Brigitte Weber tarafından tasarlanmıştır. Alışveriş, konut fonksiyonlarının yanında ofis fonksiyonunu barındırması ve yüksek blokları ile dikkat çekmiştir. Prestiji simgeleyen ve yükselen ofis ve konut blokları, zemin kotta yer alan alışveriş fonksiyonu ile birbirine bağlanmıştır. Kentin önemli iki arterinin kesişim noktasında, yükselmesinin etkisini artırmış ve prestij nesnesi olarak ele alınmıştır. *Altınoran konutları*, 2010-16 yıllarında yapılmış ve Evrenol mimarlık tarafından tasarlanmıştır. Yükselme ve prestij kavramlarının birbiri üzerine etkisinin görüldüğü, konut programı barındırıyor olmasına rağmen yükselmekten geri durmayan bir tasarım olmuştur. Hem ismi, hem mimarı hem de yüksekliği ile prestiji simgeleyen yapılar arasında yer almıştır. *Jw Marriot otel*, 2011 yılında yapılmış ve RMJM & Özdoğan Proje tarafından tasarlanmıştır. Dünya zinciri olan otel, kentin ana arteri üzerinde yükselen ve yüksekliği ile adını taşıdığı zincirin prestijini simgeleyen bir yapı olmuştur.

(a)

(b)

(c)

Resim 3.4. (a) Next level (b) Altınoran konutları (c) Jw Marriot hastanesi

Ege plaza, 2011-13 yıllarında yapılmış ve Yeşim-Nami Hatırlı tarafından tasarlanmıştır. Ofis kavramının yükselme ve prestij ile karşılık bulduğu yapılardan birisi olmuştur. Bu kadar yüksek bir yapıda, büyük oranlarda yapılan boşaltmalar, hem yapıyı hafifletmiş hem yükseklik etkisini artırmış, hem de farklılaştırarak prestij kazandırmış dikkat çekici hale getirmiştir. *Koç kuleleri*, 2011-16 yılları arasında yapılmış ve Tümay Korucuoğlu tarafından tasarlanmıştır. İki adet ofis kulesinin bir baza üzerinde yükselmesiyle elde edilmiştir. Baza, kamusal işlevleri içerirken yükselen konut kuleleri, gücün ve prestijin göstergesi olmuştur. Adının getirdiği gücü, yükselerek yansıtmıştır. Kulelerde, çekirdek mekanı olarak ayrılan alanların dışındaki mekanlar, esnek mekan düzenine izin verir şekilde tasarlanmıştır. *Arma kuleler*, 2011-16 yıllarında yapılmış ve Msa mimarlık tarafından tasarlanmıştır. İki adet kulenin yükseldiği ve bu kulelerin bir bazayla birleştirildiği bir tasarım olmuştur. Baza kamusal işlevleri karşılarken kuleler, rezidans ve

ofis programlarını barındırmıştır. Ofis kavramı, yine yükselme ile özdeş görülmüştür. Kütlelerde yapılan boşaltmalar ile hem farklılık yaratılmaya çalışılmış hem de yükseklik etkisi vurgulanmıştır.

(a)

(b)

(c)

Resim 3.5. (a) Ege plaza (b) Koç kuleleri (c) Arma kuleler

Via Twins, 2012-13 yıllarında yapılmış ve Gökhan Aksoy tarafından tasarlanmıştır. İki kulenin bir baza üzerinde yükseldiği bir tasarım olmuştur. Kuleler ofis programını barındırmış ve prestij algısı olarak yükselme eğilimi göstermiştir. Ofis mekanları, esnek mekan kavramı doğrultusunda çözümlenmiştir. *Paragon Tower*, 2012-14 yıllarında yapılmış ve Gökhan Aksoy tarafından tasarlanmıştır. Yükseklik ve prestij kavramlarının yansıtıldığı bir yapı olmuştur. Kamusal işlevleri karşılayan baza üzerinde yükselen ofis kulesi, diyagonal tasarımıyla dikkat çekmiştir. Yapının giderek incilmesi, yükseklik kavramını vurgulamıştır. *Kaşmir göl evleri*, 2012-14 yıllarında yapılmış ve 4M mimarlık tarafından tasarlanmıştır. Yükselme ve prestij kavramlarının birbiri üzerine etkisinin görüldüğü, konut programı barındırıyor olmasına rağmen yükselmekten geri durmayan bir tasarım olmuştur.

(a)

(b)

(c)

Resim 3.6. (a) Via twins (b) Paragon tower (c) Kaşmir evleri

Yıldız kule, 2012-15 yıllarında yapılmış ve Ace mimarlık tarafından tasarlanmıştır. Baza üzerinde yükselen ofis bloğu, ofis kavramının, yükselme ve prestijle eşdeğer görüldüğü bir örnek olmuştur. Cephesinde oluşturulan kırıklı yarık ile yükseklik vurgusu belirtilmiş ve dikkat çekmiştir. Ofis kulesi, esnek mekan anlayışı ile ele alınmıştır. *İncek prestij*, 2012-16 yılları arasında yapılmış ve 4M mimarlık tarafından tasarlanmıştır. Adından da anlaşıldığı üzere konut kavramını, yükseklik ve prestijle eş değer görmüş ve programı, prestijin yansıtıldığı bir unsur olarak ele almıştır. *Hacettepe üniversitesi kuluçka merkezi ve ar-ge binaları*, 2013-15 yıllarında yapılmış ve Uğur Kınık tarafından tasarlanmıştır. Yükseklik ve prestij kavramlarının ofis programıyla birleştirildiği bir örnek olmuştur.

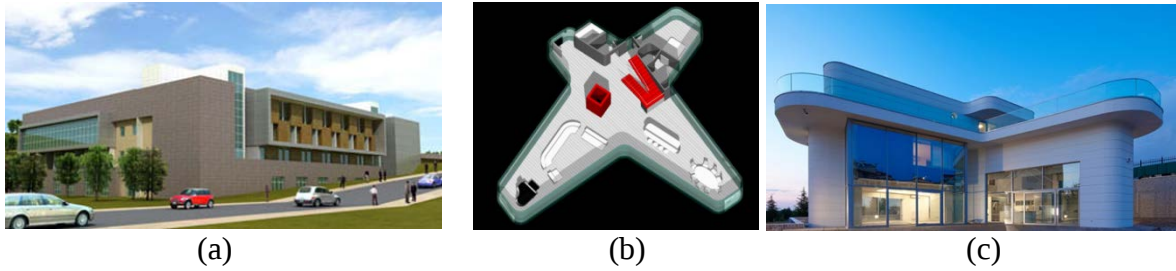
Resim 3.7. (a) Yıldız kule (b) İncek prestij (c) Hacettepe üniversitesi ar-ge binaları

Regnum sky tower, 2013-16 yılları arasında yapılmış ve Msa mimarlık tarafından tasarlanmıştır. Alışveriş programını barındıran bir baza üzerinde yükselen ofis bloğu olarak tasarlanmıştır. Ofis kavramı, güç ve prestijin simgesi olmuş ve Ankara'nın yüksek yapıları arasında yer almıştır. Çekirdek mekanı dışında kalan alanlar, esnek mekan prensibi ile çözülmüştür. *Gümüş bloklar teknokent*, 2001-02 yılları arasında yapılmış ve Hilmi Güner-Hüseyin Bütüner tarafından tasarlanmıştır. Yükselme yoluna gidilmeyen ancak esnek mekan kavramının temel tasarım girdisi olarak kullanıldığı yapılar arasında yer almıştır.

Resim 3.8. (a-b) Regnum sky (c) Gümüş bloklar

Dışişleri bakanlığı arşiv binası, 2008-11 yılları arasında yapılmış ve Mürşit Günday tarafından tasarlanmıştır. Yükselme yoluna gidilmeyen ancak esnek mekan kavramının temel tasarım girdisi olarak kullanıldığı bir kamu yapısı olmuştur. *Beyaz ev*, 2009-12 yılları arasında yapılmış ve Yazgan mimarlık tarafından tasarlanmıştır. Esnek mekan anlayışının yalnızca ofis yapılarında görülmediği ve konut yapılarında da karşılaştığı metin içinde belirtilmiştir. Bu konut, esnek mekanın kullanıldığı bir konut olarak literatürde yer almıştır.

Resim 3.9. (a) Dışişleri bakanlığı arşiv binası (b-c) Beyaz ev

Ankara özelinde ele alınan örneklerde görüldüğü gibi 2000 yılı sonrası mimarlık literatüründe yer almış olan ofis yapılarının büyük çoğunluğu, yükselme ve prestij kavramlarını kullanmıştır. Tasarımın el verdiği ve tasarımcının ihtiyaç duyduğu durumlarda mekanlar esnek mekan olarak tasarlanmıştır. Esnek mekan kavramı yalnızca ofis bloklarında değil arge, kamu ve konut programı içeren yapılarda da görülmüştür.

3.3.2. Ayrışma ve karma fonksiyon

Teknolojinin ulaşım ve iletişim anlamında sağladığı kolaylıklar ve beraberinde gelen hız kavramı, zaman ve yer kavramlarının farklılaşmasına zemin hazırlamıştır. 21. yüzyıl toplumunda zaman ve yer kavramlarının bulanıklaşması veya kaybolması durumu, kentleşme sürecini de etkilemiştir. Gelişen ulaşım teknolojileri ile beraber mesafe sınırlılıkları ortadan kaldırılmış ve kent merkezinden uzakta yerleşim alanları oluşturulmuştur [40]. Özellikle 1980'li yıllarla başlayan ve 21. Yüzyılda hızla devam eden inşaat faaliyetleri, kentteki doluluk oranını artırmış ve merkezden uzakta yapılaşma, kaçınılmaz bir hal almıştır. Bu düzenin getirdiği yeni yerleşme ve yaşam alanları, önceye göre daha parçalı ve dağınık bir yapıya sahip olmuştur. Bu dağınıklık ve parçalılık, merkezden uzaklaşma veya banliyöleşme olarak mimarlık literatüründe yer alan kavramların devamı niteliğinde olmuştur [40]. Kent merkezlerinde doluluk oranlarının

fazla olması ve gelişen teknoloji aracılığıyla ulaşım imkanların artması, hem merkezden kopmayı zorunlu kılmış hem de merkezlere olan ihtiyacı azaltmıştır. Kent merkezlerinde boş alanların bulunmasının yapılaşmayı da zorlaştırması, otopark, trafik sıkıntısı gibi problemlerin yaşanması, kent merkezlerinin güvenliğini yitirmiş olması, gürültü problemi yaşanması gibi sebepler, merkezden kaçışı beraberinde getirmiştir. Aynı zamanda otomobil kullanımının artışı ve ulaşım araçlarının çeşitliliğinin artması ile beraber kentin uzak noktalarına yayılma, kaçınılmaz bir tavır olarak görülmüştür. Merkezden ayrışma durumunun beraberinde gelen ayrılmış siteler, 21. Yüzyılda Ankara mimarlığında görülmeye başlanmıştır. Kent parçasından ayrı ve etrafı kapalı olan yaşam alanlarının sayısı artmıştır.

Kamusal alanlar, kentin önemli parçaları olmuş ve kentliye yaşama alanları sunmuştur. Ancak 1980’li yıllarla beraber söylemi güçlenen küreselleşmenin etkisi, kamusal alanlar üzerinde de görülmüştür. Kentlerin çok hızlı büyümesi sonucunda kamusal ve özel alan ayrımlarının sınırları bulanıklaşmış ve özel alanların ön plana çıktığı durumlar görülmeye başlanmıştır. 1980’sonrasında mimarlık literatürüne giren büyük ölçekli yapı grupları, kentin kamusal tanımında yerini almıştır. Küreselleşme ile beraber kamusallığın tanımı değişmiş ve kapalı sitelerin etkisi büyük olmuştur. Çevreye kapalı, dışarıyla bağlantısı az ve mesafeli olan bu yapı grubu, kente ait olan kamusal alanları olumsuz etkilerken fiziksel bir ayrışmaya sebep olmuştur. Kapalı siteler, kamusal alanlarını kendi içlerinde yaratırken, dışarda kalan parçalar önemsenmemiştir. Sitelerin içinde sanal bir kent oluşturulmuş, dışarıda kalan alanlar atıl ve kopuk bırakılmıştır [41].

Güvenlik arzusu, aidiyet duygusu ve çevrede homojenlik arayışı, kapalı sitelerin mimarlık ortamında sık görülmesine sebep olmuştur [42]. Yaşam alanının, kentin geri kalanından ayrı olması durumu, görünen sebep olarak güvenlik açısından tercih edilmiştir. Etrafının kapalı olması ve güvenlik sistemine sahip olması, bu alanların çevreden ayrışmasının sebepleri arasında yer almış olsa bile tek sebep bu olmamıştır. Ayrışma durumu, bir statü göstergesi olarak ele alınmış ve istenmiştir. Ancak ayrıştırılmış ve kentten koparılmış alanların, kent ve birey kimliğini olumsuz etkilediği ve aidiyet hissini ortadan kaldırdığı iddia edilmiştir [3]. Kapalı siteler, içine dönük olarak tasarlanmış ve çevresinden bağımsız olarak düşünülmüştür. Kapalı sitelerde yer edinenler, kendilerini ayrıcalıklı olarak tanımlamıştır. Kapalı sitelerin dışında kalanlar, çeşitli sınır elemanları ile dışarıda bırakılmış ve içeride olanlardan farklı oldukları için diğerlerinden ayrıştırıldığı düşünceleri

toplumda yer edinmiştir [42]. Yaşanan sosyal ayrışma ile beraber site içinde yaşayanlar kendi homojenliklerini sağlarken diğer kısım dışarıda bırakılmış ve komşuluk kavramı değişmiştir. Aynı gruptan olmayan insanların birbiri ile iletişimi kesilmeye başlamıştır. Bu durumlar toplumun kimliğini olumsuz olarak etkilemiştir [41].

Kapalı sitelerin içine dönük olarak tasarlanması, ayrışma durumunu beraberinde getirdiği gibi kullanım problemi ve güvenlik sorunu gibi durumları da beraberinde getirmiştir. Sitelerin, dışından bağımsız olarak tasarlanması, geri kalan alanların ıssızlaşmasına ve bakımsızlaşmasına sebep olmuştur. Geri kalan alanlar, kentin artık parçaları olarak kalmış ve bu durum, güvensizliği ve kullanışsızlığı ortaya çıkarmıştır [41]. Normal şartlar altında kentin parçası olan kamusal alanın diğer mekanlarla etkileşim halinde olması ve işler olması gerekmiştir.

Kent merkezlerinin aşırı yoğun olması sebebiyle kent çeperlerine kaçış uzun bir süre devam etmiştir. Bu süreçte kent merkezleri boşalmış ve kent çeperlerinde insanlar tüm ihtiyaçlarını karşılayabilir pozisyona getirilmiştir. Ancak merkezdeki alanların yeniden değerlendirilmesi ve dönüşüm projeleri olarak ele alınması sonucu, kent merkezinde toprağın değeri ani bir artış göstermiştir [35]. Kentte statü göstergesi olarak da yer edinen kapalı siteler, merkezlerin yeniden değerlendirilmesi sonucunda rezidans kavramı ile beraber merkezlere kaymaya başlamıştır. Tüketim nesnesi olarak oluşan ve statü göstergesi sayılan yeni yaşam birimleri, rezidans olarak adlandırılmıştır. Mimarlık, sürekli dönüşen ve zamanına göre söylemini üreten bir disiplin olmuş ve rezidanslar, yeni yaşam tarzını yansıtan fonksiyonlar olarak bu disiplin altında karşımıza çıkmıştır. Rezidans, kelime anlamı olarak konut demek olsa bile günümüzdeki kullanımı, yüksek gelir grubundan insanların oturduğu, çok işlevli, korunaklı konutları ifade etmiştir [43]. Merkezdeki alanların rant alanı olarak dönüşmesi ve bu alanların yoğun talep görmesi ile beraber, kent çeperlerinde yatayda yayılmış olan kapalı siteler, merkezlerde rezidans kavramı ile beraber güvenliği düzeyde çözmüştür. Kapalı site ve rezidans olarak tasarlanan mekanlar, sanal bir kent parçası olarak ele alınmış ve spor, alışveriş gibi günlük ihtiyaçları da bünyesinde barındıracak şekilde tasarlanmıştır. Tüketim kavramı, karma kullanım söylemi ile beraber mekânsal karşılık bulmuştur. Karma işlevlerin bir arada olduğu sistemler, birçok işlevi bünyesinde barındırdığı için hem kolaylık hem de zamandan tasarruf sağlamıştır [43]. Tüm ihtiyaçları kendi içinde karşılayan ve dışarıya kapalı olan bu mekanlar içerisinde barınan kişilerin, kent ve kentli ile ilişkileri azalmıştır. Harvey bu durumu;

Gittikçe daha bölünmüş ve çatışmaya eğilimli kent bölgelerinde yaşıyoruz. Seçkin okullar, golf kursları, tenis kursları ve 24 saat bölgeyi gezen özel güvenlikçiler gibi her türlü hizmetin sağlandığı zengin mahallelerle, suyun yalnız halka açık çeşmelerden edinilebildiği, bir temizlik düzeninin var olmadığı, elektriğin bir avuç ayrıcalıklı tarafından kaçak kullanıldığı, her yağmurda yolların çamur ırmakları haline geldiği ve ev paylaşımının norm olduğu yasadışı yerleşimler iç içe geçiyor [9].

Sözleri ile ifade etmiştir. Sanayileşme ve kent nüfusunun hızlı artışı sonucu gecekondulaşma artmış ve kentin pek çok yerinde görünür olmuştur. Kent merkezlerinde yer alan gecekondu yerleşimleri, bulundukları mekanın rant sağlaması sonucunda dönüşüm kavramı adı altında yıkılmışlardır [44]. Kent merkezinin tekrar istek nesnesi haline dönüşmesi ile beraber buradaki yoğunluk artmıştır. Kent merkezlerinde bulunan ve yıkılan gecekondu alanları toplu konut idaresine bırakılmış ve yıkılan gecekondu bölgeleri yüksek katlı konut bloklarına dönüştürülmüştür. Kent merkezlerinde gecekondulaşma ve yüksek katlı yapı grupları yan yana görülmeye başlamıştır. Merkezlerin soylulaştırılması politikası izlenmiş ve bu alanlar olabildiğince gecekonduculardan arındırılmaya çalışılmıştır. Dönüşüme olanak sağlayan yasalar ile Türkiye'nin modernizm döneminden kalan simgeleri yıkılmış ve yerini günün ideolojisini yansıtan mekanlar almıştır [35]. 1990'lı yıllarda Amerika ve Avrupa'da görülen sosyal konut kavramı, Türkiye'de ve Ankara'da kentsel yenileme olarak karşılık bulmuştur. Özellikle Toplu konut idaresi tarafından yönetilen bu projelerde, gecekondu sahiplerinin ve dışardan gelenlerin beraber yaşadığı bir sistem oluşturulmuş ve yüksek katlı konut bloklarına çevrilmiştir. Ancak bu birlikte yaşanan süreç, olumlu ve olumsuz özellikleri beraberinde getirmiştir. Gecekondu bölgesinde yaşadıkları sonra yüksek konutlara geçen insanlar, daha temiz bir çevrede yaşadıkları için memnun kalırken ödeme güçlüğü çekmekten ve sosyal dışlanmışlık yaşamaktan dolayı şikayetçi olmuşlardır. Dışarıdan gelerek yüksek katlı konut alanlarına yerleşenler, çevrenin gecekonduculardan arındığı ve daha temiz bir ortam sağlandığı için memnun olurken gecekonduya yaşamaya alışmış ve ortak mekanların nasıl kullanılacağına dair fikri olmadıklarını, farklı kültürde yetişmiş olduklarını düşündükleri insanlarla bir arada yaşıyor olmaktan şikayetçi olmuşlardır [44]. Harvey'in de yukarıdaki alıntısında bahsedildiği gibi kent, bir tarafta kendi içine dönük ve tüm ihtiyaçları içinde karşılanan sistemler üretirken diğer yanda gecekondulaşma ve beraberinde gelen dönüşüm sürecine uyum/uyumsuzluk durumunu içinde barındırmıştır.

Postmodern süreçten sonra hakim bir akımının olmayışı, daha farklı ve gösterişli olma anlayışına yönelimi başlatmıştır. Tek fonksiyonlu yapılar yerine her şey olabilen, her

ihtiyaca kendi içinde yanıt verebilen, karma fonksiyonları bünyesinde barındıran yapı grupları popülerlik kazanmaya başlamıştır. Kentten koparak ayrıışan mekanlar, kendi içinde tüm ihtiyaçlarını görebilecek şekilde tasarlanmış ve karma yapılar olarak literatürde yerini almıştır. Ofis, konut ve alışveriş gibi programların iç içe olduğu tasarımlar sık görülmeye başlanmış ve kent parçası olan kamusal alanların durumu değişmiştir. Kent parçası olarak tasarlanmış olmaktan öte noktasal olarak oluşturulan ortam önemsenmiştir [45]. Kapalı siteler, rezidanslar, kamu eliyle gerçekleşen dönüşüm projeleri, kentte ikincil plana atılan kamusal mekanlar, sosyal ve fiziksel ayrışım, çok fonksiyonluluk gibi durumlar, Ankara kentini de etkisi altına alan ve çeşitli örneklerle mimarlık ortamında kendini ifade eden kavramlar arasında yer almıştır.

Yukarıda bahsedilen durumlar ve kavramlar Ankara özelinde incelendiğinde aşağıdaki örneklerle karşılaşmıştır.

Elit park konutları, 2004-06 yılları arasında yapılmış ve Abdi Güzer tarafından tasarlanmıştır. Bir yatay ve bir düşey kütlenin bir araya gelmesiyle oluşan konutlar, kent merkezinden uzak ve girişi güvenlik ile çevreye kapalı olan siteler arasında yer almıştır. *Park yaşam evleri*, 2004-07 yılları arasında yapılmış ve Abdi Güzer tarafından tasarlanmıştır. Kent merkezinden uzak ve çevresinden güvenlik ile ayrılan kapalı sitelere örnek olmuştur. *Adolis konutları*, 2004-08 yılları arasında yapılmış ve Abdi Güzer tarafından tasarlanmıştır. Apartman ve müstakil ev kavramlarını bir araya getiren ve çevresinden ayrılan konut grubu arasında yer almıştır.

(a)

(b)

(c)

Resim 3.10. (a) Elitpark konutları (b) Parkyaşam evleri (c) Adolis konutları

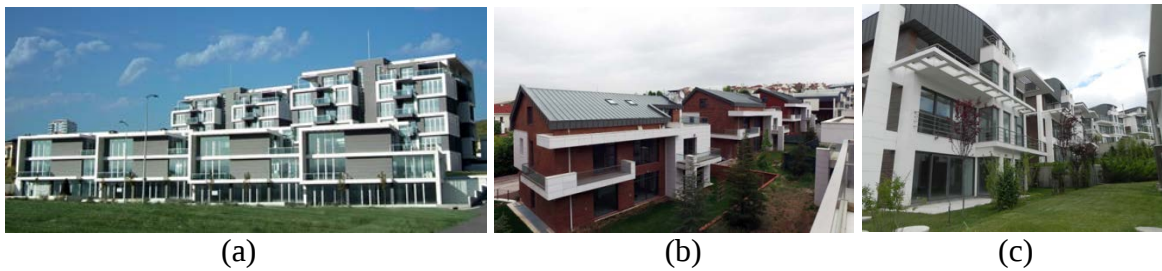
Ankara Ankara konutları, 2006-08 yılları arasında yapılmış ve Abdi Güzer tarafından tasarlanmıştır. Farklı konut tipleriyle yaşamı çeşitlendirmeyi hedefleyen konut grubu, çevresinden ayrılan konutlar arasında yer almıştır. *Mea konutları*, 2006-10 yılları arasında

yapılmış ve Gül Güven, Ceyda Gökmen tarafından tasarlanmıştır. Eğimli araziye yayılan konut grubu, çevresinden ayrılan konutlar arasında yer almıştır. *Tepe Prime* (Bkz. Resim 3.2.c), rezidans kavramıyla çözülmüş, güvenliğini kendi düşey sirkülasyonunda sağlayan ve tüm ihtiyaçların bir arada bulunduğu bir tasarım olarak literatürde yer almıştır. Aynı zamanda karma fonksiyonlu yapı gruplarına da örnek olmuş, alışveriş ve ofis gibi farklı işlevleri de bünyesinde barındırmıştır. *Parkoran konutları* (Bkz. Resim 3.2.d), çevresinden güvenlik ile ayrılmış kapalı siteler olarak adlandırılan konut grubuna örnek olmuştur. *Duru ırmak konutları*, 2008-13 yılları arasında yapılmış ve Eda Kutay tarafından tasarlanmıştır. Müstakil villalar olarak tasarlanan ve çevresi kapalı site grubunda yer alan örneklerden olmuştur.

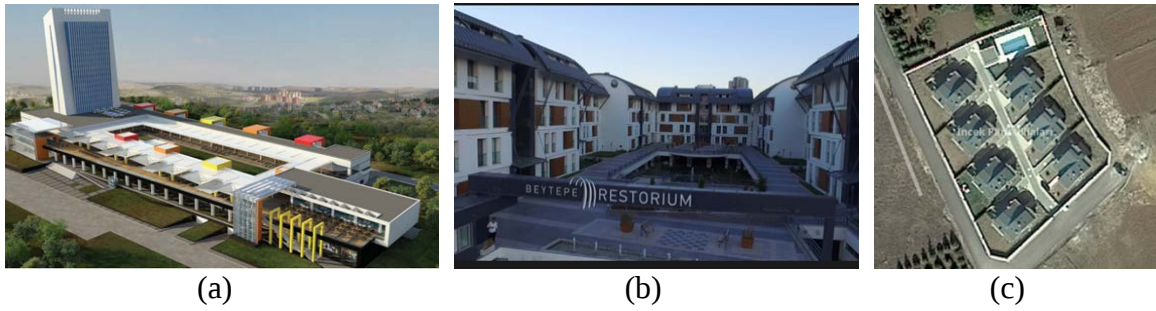
Resim 3.11. (a) Ankara Ankara (b) Mea konutları (c) Duru ırmak konutları

Çayyolu park evleri, 2009-12 yılları arasında yapılmış ve Yeşim- Nami Hatırlı tarafından tasarlanmıştır. Apartman ve müstakil ev tercihlerinin bir arada bulunduğu, çevresine kapalı konut grupları arasında yer almıştır. *D8 konutları*, 2010 yılında yapılmış ve Ace mimarlık tarafından tasarlanmıştır. Müstakil konutlardan oluşan ve çevresine kapalı bir site olarak tasarlanan örnekler arasında yer almıştır. *Sapphire park evleri*, 2010-12 yılları arasında yapılmış ve Yeşim- Nami Hatırlı tarafından tasarlanmıştır. Müstakil konutlardan oluşan ve çevresine kapalı bir site olarak tasarlanan örnekler arasında yer almıştır.

Resim 3.12. (a) Çayyolu park evleri (b) D8 konutları (c) Sapphire park

Next level (Bkz. Resim 3.4.a), konutların, rezidans kavramıyla çözüldüğü ve güvenliğin kendi düşey sirkülasyonunda sağlandığı ve tüm ihtiyaçların bir arada bulunduğu bir tasarım grubu arasında yer almıştır. Aynı zamanda karma fonksiyonlu yapı gruplarına da örnek olmuş, farklı işlevleri bünyesinde barındırmıştır. *Altınoran konutları* (Bkz. Resim 3.4.b), çeşitli yapı alternatiflerinin bir arada olduğu ve çevresine kapalı site olarak tasarlanmış olan yapı grubu arasında yer almıştır. *Terasmall avm ve otel*, 2011-15 yılları arasında yapılmış ve Faruk Eşim tarafından tasarlanmıştır. Karma fonksiyonlu yapı grubuna örnek oluşturmuştur. Otel ve alışveriş kavramlarını bir araya getirmiştir. *Beytepe restorium*, 2011-16 yılları arasında yapılmış ve Murat Uslu - Mahmut Tümer tarafından tasarlanmıştır. Müstakil konut ve apartman alternatiflerinin bir arada çözüldüğü, çevresine kapalı olarak tasarlanan yapı örneklerinden olmuştur. *İncek park villaları*, 2012-13 yıllarında yapılmış ve Mtk mimarlık tarafından tasarlanmıştır. Müstakil konutlardan oluşan ve çevresine kapalı konut siteleri arasında yer alan bir örnek olmuştur.

Resim 3.13. (a) Terasmall avm (b) Beytepe restorium (c) İncek park

Orion evleri, 2012-13 yılları arasında yapılmış ve Ven mimarlık tarafından tasarlanmıştır. İki alçak apartman kütesinin yan yana getirilmesiyle elde edilmiş olan konut grubu, kapalı site olarak tasarlanmıştır. *Kardelen köy villaları*, 2012-14 yılları arasında yapılmış ve Seçkin Sezer Baydar tarafından tasarlanmıştır. Müstakil konut olarak tasarlanan yapıların bir araya geldiği ve çevresine kapalı site olarak tasarlandığı örnekler arasında yer almıştır.

Resim 3.14. (a) Orion evleri (b) Kardelen köy villaları

Beytepe Premium, 2012-15 yılları arasında yapılmış ve Mete Sezer, Uğur Emre Demirci tarafından tasarlanmıştır. Müstakil konut ve apartman alternatiflerinin bir araya geldiği, çevresine kapalı site olarak tasarlanan yapı grubundan olmuştur. *Primehill*, 2012-16 yılları arasında yapılmış ve Gül Güven ve Nihat Beyoğlu tarafından tasarlanmıştır. Çatı ve bahçe dubleksli olan konutlardan oluşan yapı grubu, çevresine kapalı olarak tasarlanmıştır. *İncek prestij* (Bkz. Resim 3.7.b), farklı konut alternatiflerini barındıran ve çevresine kapalı olarak tasarlanan konut grubu arasında yer almıştır.

(a)

(b)

Resim 3.15. (a) Beytepe Premium (b) Primehill

Ankara özelinde ele alınan örneklerde görüldüğü gibi 2000 yılı sonrası mimarlık literatüründe yer almış olan konut yapılarının büyük çoğunluğu, kapalı site olarak çözülmüştür. Mimarlık ortamında ismi duyulmuş olan mimarlarca tasarlanan bu konut grupları, mimarlık literatürünün konut programının büyük bir kısmını oluşturmuş ve bu kısım genellikle kendi içine kapalı ve ihtiyaçlarını kendi içerisinde karşılayan yapı gruplarına örnek teşkil etmiştir.

3.3.3. Ekoloji

Sanayileşme ile birlikte kentler endüstrileşmeye başlamış, kentlerde nüfus hızlı bir şekilde artmış ve kentlerde kullanılan alanlar büyümüştür. Bu gelişmeler, beraberinde olumsuz koşulların da ortaya çıkmasına neden olmuştur. Kent nüfusunun artış süreci, bu artışa paralel olarak yapılaşmayı ve tüketmeyi beraberinde getirmiştir. Hızlı ve fazla büyümeye karşı kentlerin alt yapıları yeterli olmadığı için çevresel sorunlar gündeme gelmiştir [3]. Çevresel sorunların artması, kaynakların tükeniyor olması ve artan teknolojiyle beraber kaynaklara olan bağımlılığın artması, bu gidişat için bir önlem alınması ihtiyacını doğurmuştur. Bu girişim birçok sektörde olduğu gibi mimarlık alanında da yankı bulmuştur. Kente karşı sorumluluğu olan mimarlığın, sorumluluklarını yerine getirebilmesi için sürdürülebilir ve ekolojik mimarlık başlıkları altında çalışmalar

yapılmıştır. Geri dönüşüm, atık biriktirme, enerji tasarrufu ve çevreye duyarlılık kavramları önem kazanmış ve mimarlık ortamında karşılık bulmuştur [36]. Tasarım aşamasında enerji kavramının dikkate alınmasının ve mekan kurgularının bu gerçeğe göre düzenlenmesinin, enerji tüketimini azaltacağı gibi sorunları da azaltacağı düşünülmüştür [3].

Yeşil mimari, çevreye duyarlı mimari, ekolojik mimari, akıllı mimari, çevresel tasarım, çevre dostu mimari, enerji bilinçli mimari, iklimsel mimari, enerji verimli mimari gibi bir çok benzer kavram sürdürülebilirlik başlığı altında kullanılmıştır [46]. Kullanılan kavramlar, dönemine göre değişim gösterse de temeldeki amaç, enerji korunumunu sağlamak, fazla enerji tüketimini önlemek ve yenilenebilir enerjiyi kullanabilmek olmuştur. Enerji kavramının öneminin artması ile beraber ekoloji ve sürdürülebilirlik kavramları mimaride de etkisini göstermeye başlamış ve yapılar, enerji kriterinin de bir girdi olarak kabul edilmesi süreciyle beraber tasarlanmaya başlamıştır. Özellikle iki ölçüt üzerinde durulmuştur. Bunlardan birincisi, sahip olunan çevreci tutumun derinliği olmuştur. Ne denli çevre odaklı ne denli teknoloji odaklı olduğu önemsenmiştir. İkinci ölçüt ise, sahip olunan çevreci tutumla üretilen mimari ürünün niteliği olmuştur. İklim ve topografyaya uygunluk, güneşe karşı yönelme, malzeme seçimi, bina morfolojisi ve yapı elemanları bu başlık altında ele alınmıştır [46].

Tasarım sürecinde, arazi kullanımı ve iklim verilerinin dikkate alınması ile enerjinin etkin kullanılmasına bir başlangıç yapıldığı görülmüştür [3]. Olabildiğince yenilenebilir enerji olan güneş ve rüzgardan yararlanmak, yapının enerji tasarrufunu sağlamak ve gün ışığı depolamak tasarım kriterleri arasında yer almıştır. Gerekli durumlarda yapının kendi enerjisini üretmesi ve geri dönüştürülen enerjinin kullanılması hedeflenmiştir. Çevreye atık vermeyen, doğal malzemeler ile üretim yapılması amaçlanmıştır [36]. Sürdürülebilirlik kavramı, tüm bu çevresel yaklaşımların üst başlığı olarak kabul edilmiş ve bu çerçevede dünya genelinde pek çok çalışma yapılmıştır. Ancak Türkiye ve Ankara özelinde bakıldığında yeterince fazla örnek görülmediği ve henüz tasarım disiplinleri içine dünyada olduğu kadar yoğun bir şekilde yerleştirilmediği görülmüştür. Ancak 2000'li yıllar itibarıyla çalışmaları artmış, örneklerinin de artacağı düşünülmüştür. Ekoköyler, özel konutlar, turistik yapılar, kamusal yapılar, deneysel yapılar, Türkiye'de karşılık bulan ekolojik yapı örneklerinden olmuştur [46]. Mimarın rolünün bu noktada büyük olduğu, önlem alınmadıkça çevresel sorunların daha büyük boyutlara ulaşılacağı, çevresel

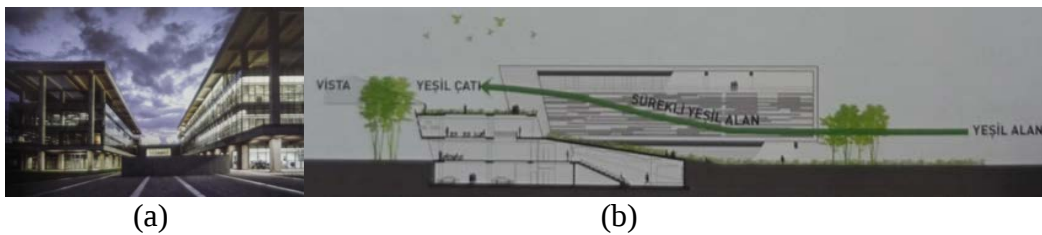
sorunların en önemli sebeplerinden birinin yapay çevreler olduğu ve tasarımlarda doğal verilerin kullanılması gerektiği iddia edilmiştir [3]. Dünyada uzun süredir ele alınan bir konu olmasına rağmen enerji konusu, Türkiye için yeni bir bakış sağlamıştır. Henüz yerleşmemiş ve farklı boyutlarıyla ele alınamamış olması eleştirilmiştir [46]. Ankara’da bu girişimlerin görüldüğü, az da olsa örnek yapıların üretildiği bir kent olmuştur.

Yukarıda bahsedilen durumlar ve kavramlar, Ankara özelinde incelendiğinde aşağıdaki örneklerle karşılaşmıştır.

Odtü yaşlı araştırma binası, 2009-12 yılları arasında yapılmış ve Behruz Çinici tarafından tasarlanmıştır. Çatısına ve bir cephesine yerleştirilen güneş panelleri sayesinde güneş enerjisinden elektrik üretimi sağlanmıştır. Ayrıca gri su sistemi kullanılarak, yağmur suları toplanmış ve geri dönüşüm amaçlı kullanılmıştır. Enerji tasarrufu sağlayan ve tasarıma ekolojik yaklaşan yapılar arasında yer almıştır. *Türk Telekom Odtü teknokent ar-ge binası*, 2009-14 yılları arasında yapılmış ve Özer/ Ürger Mimarlık tarafından tasarlanmıştır. Batı cephesi tamamen masif olarak tasarlanan ve batı güneşini engelleyen bir tasarım olmuştur. Batı güneşinin engellenmesi ile soğutma yükünün hafifletilmesi amaçlanmıştır. Dört ayrı kütlenin üzerine oturduğu baza kütlenin çatısı, yeşil çatı olarak tasarlanmıştır. Yapının tasarım ve uygulama aşamasında ekolojik girdilerin sürece dahil edildiği görülmüştür.

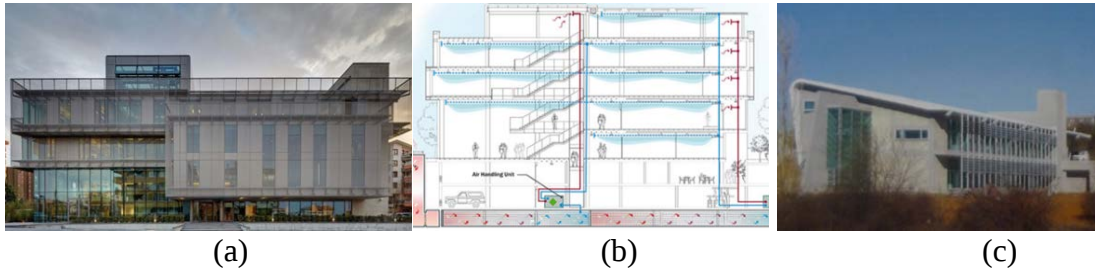

Resim 3.16. (a-b) Odtü yaşlı araştırma binası

Resim 3.17. (a-b) Türk Telekom Odtü teknokent ar-ge binası

Türkiye müteahhitler birliği genel merkezi, 2010-13 yıllarında yapılmış ve Avcı mimarlık tarafından tasarlanmıştır. Zemine döşenen Labirent sistemle beraber yaz-kış, gece-gündüz arasındaki ısı farkına karşı enerjiyi az tüketme önlemi alınmıştır. Yağmur suyunu kullanma ve düşük enerji tüketen aydınlatma gibi yöntemler tasarımda yer almıştır. Cephede çift katmanlı malzeme kullanılmış, dış katmandaki malzeme güneş kırıcı olarak da işlevlendirilmiştir. Ekolojik yaklaşım, tasarımın temel girdileri arasında yer almıştır. *Chp Genel Merkezi* (Bkz. Resim 3.2.a), ısıtma soğutma yüklerinin hafifletildiği, yağmur sularının toplandığı ve atık suların bahçe sulamada kullanılmak üzere arıtıldığı bir yapı olmuştur. 21.yüzyılda ekolojiyi yansıtmayı özellikle istemiştir. *Matpum*, 2005-06 yılları arasında yapılmış ve Abdi Güzer tarafından tasarlanmıştır. Isı kontrolünün sağlanabilmesi için kuzey cephe kapalı, güney cephe kontrollü olarak şeffaf tasarlanmıştır. Çatı ve kuzey cepheyi örten çift cidarlı malzeme ile kuzey-güney cepheleri arasında ısı geçişine olanak vermiştir. Bilgisayar sistemi desteği ile yapıda ısı ve ışık kontrolü sağlanmıştır.

Resim 3.18. (a-b) Muteahhitler birliği genel merkezi (c) Matpum

Ankara özelinde ele alınan örneklerde görüldüğü gibi 2000 yılı sonrası mimarlık literatüründe yer almış olan yapılar arasında, ekolojik tasarım yapma kriterlerini birer tasarım girdisi olarak ele alıp kullanan örnekler Ankara’da sayıca çok azdır. Bu durum yalnızca Ankara özelinde değil genel anlamda Türkiye’de de bu şekilde görülmüştür. Türkiye’de ve Ankara’da henüz fazla örnek teşkil etmeyen bu kavramın, enerjiye olan bağımlılık ve enerji kaynaklarının sınırsız olmadığı gerçekleri göz önünde bulundurulduğunda öneminin her geçen gün artacağı ve bu durumun gelecekte örnek sayısını artıracacağı düşünülmüştür.

3.3.4. Çeşitlilik ve farklılık

Teknolojinin gelişmesi, tasarım alanında hız kavramını artırdığı gibi malzeme ve yapım sistemlerinde de çeşitliliği artırmıştır. Günümüzde teknoloji sayesinde birçok şey daha

kolay, daha hızlı ve daha çeşitli üretilebilir olmuştur. Yapım teknolojisinin kısıtlı olduğu dönemlerde mekanlar, malzemenin ve sistemin kapasitesiyle sınırlanmış olmasına rağmen günümüzde teknoloji ile beraber malzeme ve sistemler, mekana uyum sağlayabilmiştir. Yapı malzemelerinin sayıca artmış olması beraberinde yalnızca malzeme alternatifinin çeşitliliğini değil aynı zamanda detay çeşitliliğini de getirmiştir. Malzemenin sınırı dahilinde kalan detaylar ve uygulamaya göre yapılan çözümler, artık malzemenin sınırının ortadan kalması ile beraber her uygulamaya farklı bir çözüm önerisi sunabilme olanağını elde etmiştir. Bu da yapıların özelleşmesine ve farklılaşmasına olanak sağlamıştır [47]. Yeni malzemelerin üretiminin artması ve bu anlamdaki alternatiflerin giderek çeşitlenmesinin yanında mevcutta var olan malzemeler de geliştirilerek farklı anlamlarda kullanılmaya başlanmıştır. Çelik, ahşap ve cam, çağdaş olan ile yerel olanın birlikte olduğu vurgulamak ve göstermek için bir arada kullanılmıştır [34]. Cam taşıyıcılar günümüz teknolojisi için örnek gösterilebilir. Cam ve çelik birlikteliği uzun yıllar mimari ortamda yankı uyandırmış ve çeşitli şekillerde uygulama alanı bulmuştur. Özellikle 20.yüzyılın mimarlık dili olarak karşımıza çıkmış ve bu malzemeler tek başlarına dönemin mimarlığının yansıtıcısı olarak kullanılmıştır. Bu dönemlerde çelik malzeme taşıyan, cam malzeme taşınan olarak kullanılmıştır. Ancak günümüzde malzeme anlamında atılan adımlar ve yaşanan gelişmeler sonucunda artık cam malzeme, taşıyıcı olarak kullanılabilir [36]. Farklı malzemelerin çeşitliliği artırmasının yanında aynı malzemelerin de farklı kullanım olanakları bulması, mimarlık ürünlerinin hem cephelerine hem detaylarına hem de taşıyıcılarına yansımıştır. Turizm, sanayi, eğitim gibi yapı türlerinde farklı detaylar denemek ve kalitesini artırmak, mekanın kullanımına yeni olanaklar getirmek, farklı bir dil oluşturarak yetkin bir estetik algısı arayışında bulunmak karşılaşılan örnekler arasında olmuştur [34]. Taşıyıcı sistemlerden cephe malzemelerine, yalıtım malzemelerinden geri dönüşümlü malzemelere kadar pek çok alanda çeşitlilik artmış ve bu çeşitlilik yapı yüzlerine yansımıştır. Daha önce yapının görsel alanlarında kullanılmayan malzemeler günümüzde çok farklı şekillerde kullanılmaya başlanmıştır.

Malzemenin çeşidi ve dokusuyla beraber renk kullanımları da ön planda olmuştur [36]. Mimarlık yaklaşımlarında genellikle renkler ikinci plana atılmış ve daha sakin bir görünüm elde etmek için gri, beyaz gibi renkler kullanılmıştır. Özellikle 20.yüzyılda Modern mimarlığın tüm dünyada etkilerini göstermesiyle beraber, beyaz renk veya brüt beton kullanımı sadelik, yalınlık ve işlevsellikle eş değer tutulmuştur. Bu sebeplerle renk kullanımı fazla görülmemiş hatta renkler daha çok doğu ve oryantalist etki olarak

düşünülmüştür. Postmodern dönemin mimarlık ortamında yer edinmeye başlamasıyla beraber renk kullanımının tekrar gündeme geldiği görülmüş ve önceki yüzyıllarda olduğu gibi renklerin dışlanmaması gerektiği söylemleri ortaya çıkmıştır. Dünyanın pek çok yerinde renklerin yeniden ön plana çıktığı ve malzemenin dokusu gibi rengin de tasarım unsuru olarak işin içine dahil edildiği örnekler görülmeye başlanmıştır [48]. Günümüzde renk kullanımı, mimari tasarım sürecinin bir parçası olarak ele alınmış ve birçok örnekte karşılık bulmuştur. Cephe elemanlarından iç mekanlara kadar bir çok unsurda renk kullanımı dikkat çekmiştir. Renkler; kültürü yansıtmak, mekan oluşumuna katkı sağlamak, hacmi tanımlamak, sınırların altını çizmek ve/veya sınırları bulanıklaştırmak, yapıya kimlik kazandırmak, biçimi vurgulamak, parçaları belirginleştirmek, yönlendirmek, düzenlemek, dağıtmak, ritmi sağlamak ve/veya bozmak, hareketlendirmek, dikkat çekmek, mekan atmosferi sağlamak gibi amaçlarla kullanılmış ve mimariye dahil edilmiştir [48]. Bir süs nesnesi olarak kullanılmaktan öte renkler, mekanın parçası hatta mekanın ana unsuru olarak kullanılmıştır. Mimaride renk kullanımı, yapının kimliğini oluşturan unsurlardan birisi olmuştur ancak renklerin öznellik içermesi, içinde kişisel zevk kavramını barındırıyor olması ve çeşitli anlamlar yüklemeye açık olması durumları olumsuzluk yaratabilecek yanları arasında sayılmıştır.

Teknolojinin ve yeni malzemelerin cephelerde kullanımı ön plana çıkmıştır. Yapı cepheleri birer iletişim alanı olarak görülmüş ve işlevine uygun cephe elemanlarıyla bu durumun yansıtılması istenmiştir [3]. Yani yapı cepheleri, birer iletişim mekanı olarak değerlendirilmiştir. Yapılar, kentte kendini var ederken izleyici ile olan bağlantısını, bu cepheler üzerinden sağlayacağı için cephelerin kişilere ilettikleri önemsenmiştir. Yeni malzemelerin yansıtıcısı olarak cepheler kullanılırken, kendisi de bir ekran ve iletişim unsuru olarak değerlendirilmiştir. Modern malzemelerin ve teknolojinin kullanıldığı ve bunun cephe estetiği olarak vurgulandığı, mevcutta var olan rutininin aşılmaya çalışıldığı tavır, son dönemlerde fazlaca karşılaşılan bir durum olmuştur. Teknolojinin sağladığı imkanlar ile modüler sistemler tasarlamak ve cephelerde çift cidar kullanılması da son dönemlerde karşılaşılan ve yapıların farklılaşmasını sağlayan yaklaşımlar arasında yer almıştır [34].

Yeni malzeme ve renk unsurunun mimariye dahil edildiği örnekler günümüzde sayıca artmış olmasına karşın, 20.yüzyılın baskın dili olan brüt malzeme kullanımı, yalın formlar, kübik tasarımlar, beyaz ve gri gibi nötr renklerin kullanılması yaklaşımları, 21.yüzyıl

mimarlığında da oldukça fazla karşılık bulan önerilerden olmuştur. ‘Bazı örneklerde modern tavır, daha tanınmış ve dingin bir yaklaşımla yorumlanırken, renk, doku, malzeme vb. öğelerle yaygın olandan kopmaya çalışan üretimler de söz konusudur’ [34] ifadesi ile beraber ikili sistemin görüldüğü vurgulanmıştır. Bir tarafta alışlagelmiş olan tavrın devamı niteliğinde üretim yapılırken diğer tarafta yeninin getirdiklerinin deneniş olması durumu gözlenmiştir. Bu ikili durum Ankara’nın mimarlık ürünleri üzerinden de okunmuştur.

Mimarlık ortamındaki artan çeşitlilik, ‘hiçbir kimliği ve nesneyi ötekileştirmeden sağlanan antitezsiz sentezler’ olarak ele alınmıştır [3]. Bu noktada çoğulluğu göz ardı etmeden ve hem üreten hem tüketen, bir şey yerine başka bir şeyi seçmek yerine her iki şeyi de dahil eden karma sistemler oluşturulmuştur. Bu sistemler, çoğulluğu içine aldığı ve belirli sınırlara dayandırmadığı için kuralsızlıklardan da bahsedebilmek mümkün olmuştur. Evrensel ve genel geçer sabit kurallar yerine heterojenliğin savunulmasının postmodern dönemle beraber başladığı ve bu kavramların mimarlık da dahil olmak üzere birçok alana yansıdığı ileri sürülmüştür [49]. Postmodern süreç sonrasında, heterojenliğin yayılması ve sınırların ortadan kalkması ile beraber çoğulluk ve çeşitlilik söylemleri hız kazanmıştır. Malzeme ve teknik kısıtların ortadan kalkması, heterojenlik düşünceleri ve deneysel yaklaşımların artmasına ve mimarlık ürünlerinin çeşitlilik kazanmasına neden olmuştur. 1980’li yıllar itibarıyla mimarlık ürünlerinin çeşitliliğinin artmaya başladığı ve mimarlık ortamının çoğulcu bir ortama dönüştüğü kabul görmüştür. O yıllardan günümüze kadar geçen süreçte çoğulcu ve çeşitlilik barındıran mimarlık ortamı, artarak devam etmiştir. Bu ortamda mimarlar, denememiş olanı denemeyi ve çokluk içinde farklı olanı tasarlamayı hedeflemiştir. Bu durumu Aydın, ‘21.yüzyılın ayırıcı özelliği olan estetik paradigmanın hoşla gitmenin kurallarının ötesine geçen, çokluk ortamında, içkinlik ve teklik arayışı olduğu söylenebilir’ sözleriyle ifade etmiştir [3]. Tek ve farklı olma isteğinin, markalaşma süreciyle beraber geldiği düşünülmüş ve bu markalaşma süreciyle karşı karşıya kalan mimarın neden farklılaşma gerekliliği duyduğu, Güzer tarafından aşağıdaki gibi ifade edilmiştir.

Mimarlık ürününün kendisi kadar mimarının markalaşması da tüketim kültürünün kaçınılmaz bir beklentisi. Bu baskı ile karşı karşıya kalan mimar, gündelik norm ve beklentileri aşan, araştırmaya dayalı projelerden çok, bir yandan bu beklentilerle süreklilik oluşturan öte yandan farklılık kazanarak öne çıkan bir ürün sunmaya, ürünle birlikte kendi pazar değerini oluşturmaya yöneliyor. Bu süreç içinde farklılık çoğu zaman binanın kütle ya da cephesinin dışavurumuna indirgenmiş bir denemeye sınırlı kalıyor; çoğu zaman kent, bağlam hatta programın kendisinin tasarım sürecinde farklılık

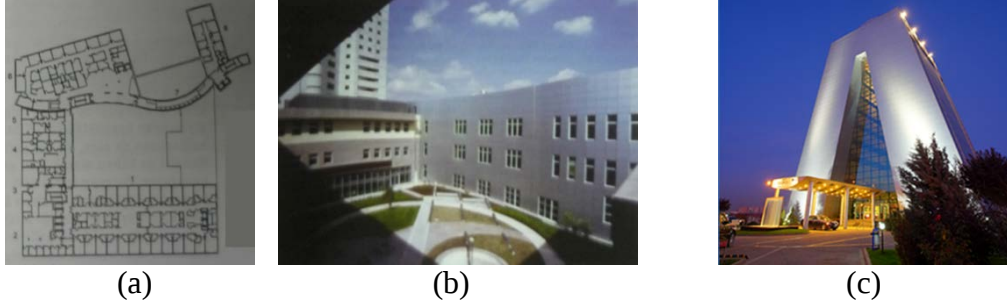
yaratacak, dönüştürücü bir izi oluşmuyor. Özellikle büyük ölçekli projelerde mimar karar verici olmaktan çok, verilmiş kararları meşrulaştıran kişi konumu ile kısıtlı kalıyor; kendisinden beklenen alan verimliliğinin yanı sıra güçlü bir dışavurum ve kimlik oluşturulma sorunu, temel sorumluluk alanını oluşturuyor [38].

Sabit estetik kuralların kalmayışı, bakma ve bakılma durumlarının farklı yorumlanması, tasarım ve üretim sürecinde sınırların kalmaması, çeşitliliği artırdığı gibi farklı olma duygusunu da geliştirmiştir. İmkanların artmış olması, hayal etme ve düşünme sürecini de sınırsız kıldığından dolayı, hayal gücünü zorlayarak mevcutta var olanların dışına çıkma bir ihtiyaç haline gelmiştir. Mimarlar, gerek biçimsel gerek mekânsal olarak denenmemiş olanı ortaya koymayı ve ilk deneyen olmayı önemsemiştir [3]. 21.yüzyıl mimarlığında tasarımın, deneyimleyen kişi üzerinde dönüştürücü etki bırakması önemsenmiştir. Daha önce denenmemiş olanı denetme isteği oluşmuş ve bunun için çeşitli yöntemler denenmiştir. Farklı disiplinler ile ilişki kurarak ön plana çıkmak, yapılara farklı bir yorum getirmek, farklı anlamlar yüklemek, bilinen biçimsel formların dışına çıkmak izlenen yöntemlerden olmuştur. Yapıların boşluklu olarak tasarlanması ve mevcutta olduğu durumdan hafif bir görünüm verilmesi, günümüz mimarlık yaklaşımları arasında yer almıştır [34]. Mimarlığın, hem toplumsal hem de bireysel bir ortam olması sebebiyle, bireysellik ve toplumsallık arasında bir karakter bularak farklılaşması beklenmiştir [3]. Mimarlık ortamı hem yansıyan hem de yansıtan konumunda olduğundan dolayı farklılaşması önemli bir kavram olarak mimarlık gündeminde yer almıştır. Yaşanan değişimler, mimarlık ortamına yansımış ve mimarlığı dönüştürmüş, dönüşen mimarlık ise mimarlık ürünlerin üzerinden yeni durumun yansıtıcısı olmuştur.

Yukarıda bahsedilen durumlar ve kavramlar, Ankara özelinde incelendiğinde aşağıdaki örneklerle karşılaşılmıştır.

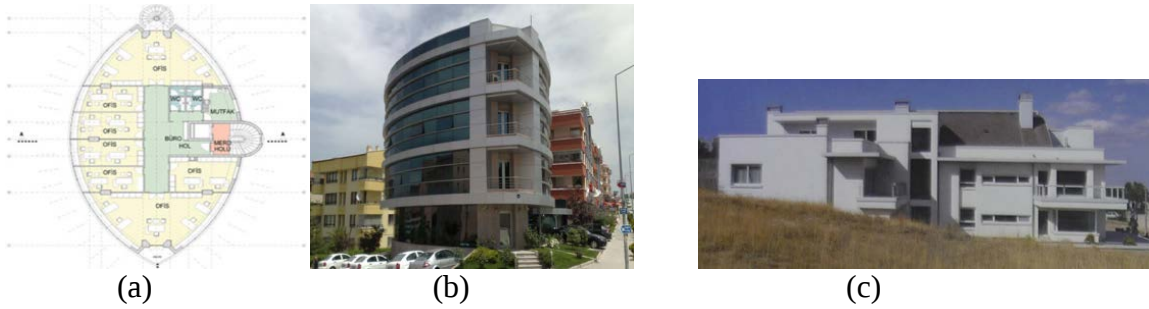
Mhp genel merkezi (Bkz. Resim 3.1.c), en üst kotuna yerleştirilen ve yarım küre formunda tasarlanan restoran biriminin kütleden koparılarak dışarıdan okutulması ile mekânsal farklılığı, biçimsel farklılık ile ifade eden bir yapı olmuştur. *Mesa hastanesi*, 1997-2004 yılları arasında yapılmış ve Anshen&Allen, Tuhan Kayasü tarafından tasarlanmıştır. Hastane yapısı olması ve dörtgen alanlara ihtiyaç duymasına rağmen bir bölümünde eğrisel duvar kullanılmış olması ile farklılaşmıştır. Yapının cephesinde alüminyum kompozit levha kullanılmıştır. *Metropolitan otel*, 1998-2004 yılları arasında yapılmış ve Ace mimarlık tarafından tasarlanmıştır. Kütle biçimlenmesinin farklılaşmasının mekanın içine

yansıdığı bir örnek olmuştur. Otel odalarının giderek birbiri üzerine kayması ile beraber piramidal bir kütle elde edilmiştir.

Resim 3.19. (a-b) Mesa hastanesi (c) Metropolitan otel

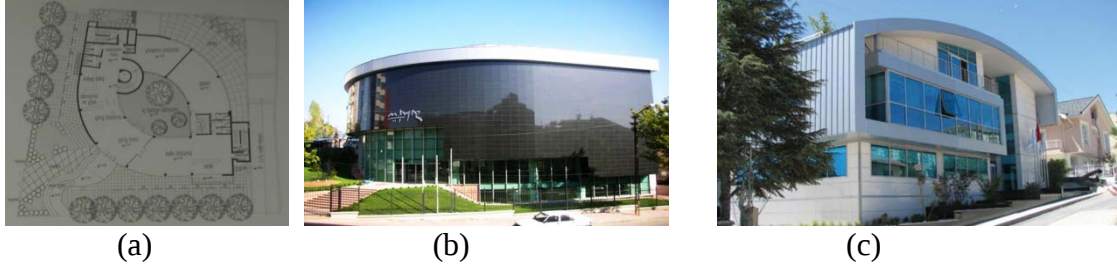
Flaptour, 2001-04 yılları arasında yapılmış ve Ace mimarlık tarafından tasarlanmıştır. Dikdörtgen bir parsel içinde ve dikdörtgen olarak tasarlanmış yapıların arasında mekik formuyla farklılaşan bir yapı olmuştur. *Kınacı evi*, 2001-04 yılları arasında yapılmış ve Tülin Çetin tarafından tasarlanmıştır. Hacmi üzerinde yapılan doluluk-boşluk, çıkma ve geri çekilme gibi yaklaşımlarla yapının, olduğundan küçük olarak gösterilmesi denenmiş ve geometrik düzenlemelere göre tasarlandığı görülmüştür.

Resim 3.20. (a-b) Flaptour (c) Kınacı evi

Mustafa Ayaz müzesi ve kültür merkezi, 2003-07 yılları arasında yapılmış ve Kadri Atabaş, Ufuk Ertem, İdris Kırmızı tarafından tasarlanmıştır. Dikdörtgen bir parsel üzerinde ve dikdörtgen yapıların arasında oval planlı olarak tasarlanmıştır. İçerisindeki işleve göre, masiflik ve şeffaflık kavramlarını kullanmıştır. Masif olan alanlarda siyah renk kullanımı ile gizemin artırılması istenmiş ayrıca müze mekanı olması sebebiyle doğal ışığa kapatılmıştır. *Chp genel merkezi* (Bkz. Resim 3.2.a), merkez yönetim kurulu salonunun ana kütlede koparıldığı ve dairesel formuyla dışarıdan okutulduğu bir yapı olmuştur. Elde edilen mekânsal farklılık, biçimsel farklılık ile ifade edilmiştir. *Onur taahhüt yönetim*

binası, 2004-06 yılları arasında yapılmış ve Hasan Özbay, Tamer Başbuğ, Baran İdil tarafından tasarlanmıştır. Yapının bir cephesi ile çatısı aynı metal malzeme ile kaplanmış, biçimsel olarak çatı ve cephenin tek bir eleman olarak gösterilmesi istenmiştir.

Resim 3.21. (a-b) Mustafa Ayaz müzesi (c) Onur taahhüt binası

Honda bora plaza, 2004-09 yılları arasında yapılmış ve Bozkurt Gürsoytrak tarafından tasarlanmıştır. Dörtgensel taşıyıcı ile dairesel plan şemasının zıtlığı kütle formundan okutulmuş ve taşınan taşıyan ayrımı, malzeme ve form ile cepheye yansımıştır. *Galyum blok*, 2005-07 yılları arasında Alişan Çırakoğlu tarafından tasarlanmıştır. Sağır cephelerin üzerine açılan ince uzun yarık formundaki pencereler hem yataylık etkisini vurgulamış hem de cephede bir ritim elemanı olarak kullanılmıştır. *Mövenpick oteli*, 2006-10 yılları arasında yapılmış ve Bozkurt Gürsoytrak tarafından tasarlanmıştır. Dörtgen parsel içinde ve dörtgen çevre arasında iki yayın şaşırtılmasının denendiği bir plan şemasıyla tasarlanmıştır. Plan düzlemindeki yaylar, üçüncü boyuta taşınmış ve kütle biçimlenmesini oluşturmuştur.

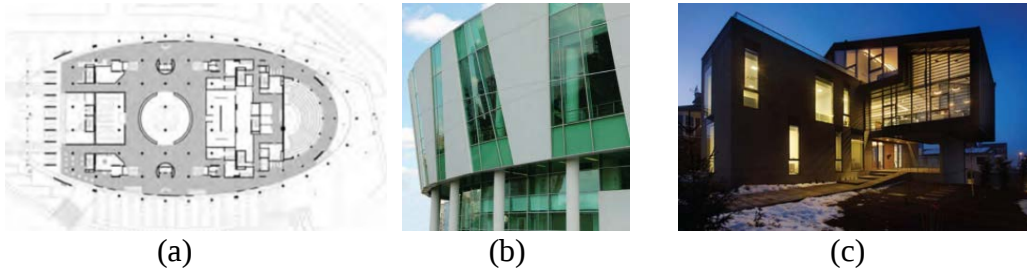
Resim 3.22. (a) Honda Bora plaza (b) Galyum blok (c-d) Mövenpick otel

Tc Msb Savunma Sanayii Müsteşarlığı yeni hizmet binası, 2006-12 yılları arasında yapılmış ve Mehmet Soylu, Mete Öz tarafından tasarlanmıştır. İç sokak ve onu takip eden duvar fikri ile tasarlanmıştır. Parçalı yapısı ve kendini gösteren giriş saçağı ile hacimsel boyut kazanmıştır. *Nazım Hikmet kültür merkezi*, 2007-12 yılları arasında yapılmış ve Erdal Sorgucu tarafından tasarlanmıştır. Eliptik plan şemasına sahip olması ve cephede

kırıklı forma sahip masiflik ve şeffaflık barındırması ile dikkat çekmiştir. *Deha proje ofis binası*, 2013-14 yılları arasında yapılmış ve Ven mimarlık tarafından tasarlanmıştır. Kütle hareketleriyle doluluk boşlukların oluşturulduğu bir yapı olmuş ve oluşturulan bu alanlar işlevsel olarak kullanılmıştır. Birbirinden kayan iki kütle, farklı malzeme kullanımı ile birbirinden ayrılmıştır. *Hacettepe üniversitesi kuluçka merkezi* (Bkz. Resim 3.7.c), yüksek kütlelerin farklı kenarlara eğilmesi üzerine biçimsel farklılık oluşturması denenmiştir.

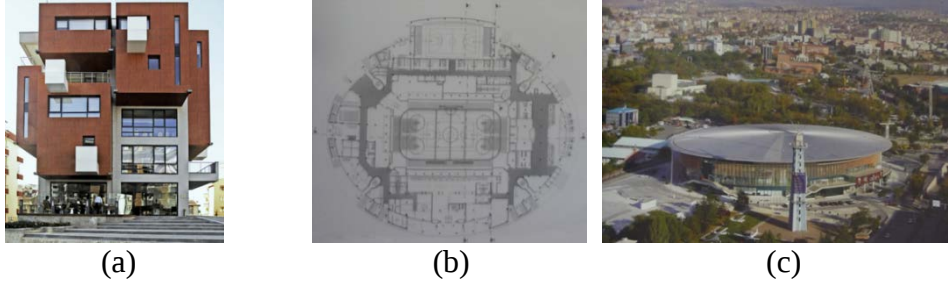

Resim 3.23. (a-b) Tc Msb Savunma Sanayii Müsteşarlığı yeni hizmet binası

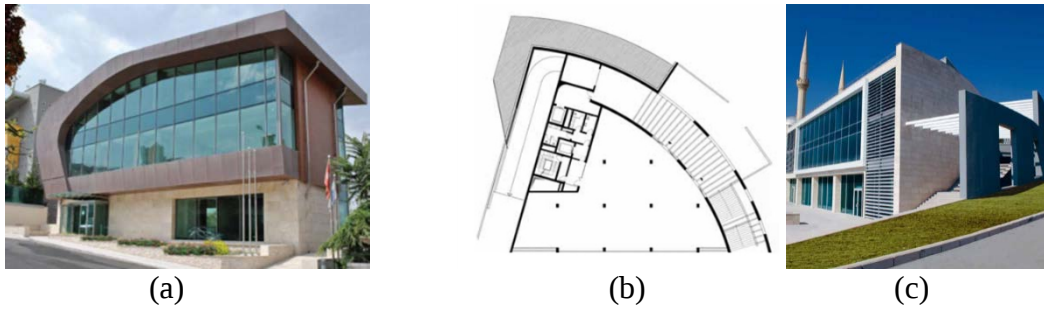
Resim 3.24. (a-b) Nazım Hikmet kültür merkezi (c) Deha ofis

Fransız kültür merkezi, 2008-10 yılları arasında yapılmış ve Gül Güven tarafından tasarlanmıştır. Kütlede yapılan boşaltma ve çıkıntılarla, yapıya hacimsel boyut kazandırılmıştır. Çıkıntılar masif ağırlıklı tasarlanırken geri çekilmiş alanlar şeffaflığı yansıtmıştır. *Ankara arena çok amaçlı spor salonu*, 2008-10 yılları arasında yapılmış ve Kerem-Begüm Yazgan, Derya Çavuş, Mehmet Ali Özbek tarafından tasarlanmıştır. Eliptik plan şeması ve cephesi ile dikkat çekmiştir. Cephede dolu boş kompozisyonu ile ritim yakalanmış ve renk kullanımı görülmüştür. *Parkofis* (Bkz. Resim 3.3.a), yarım daire bir kütle üzerine mekik formunda tasarlanmış ikinci bir kütleden oluşmuştur. Geometrik formların görüldüğü bir yapı olmuştur.

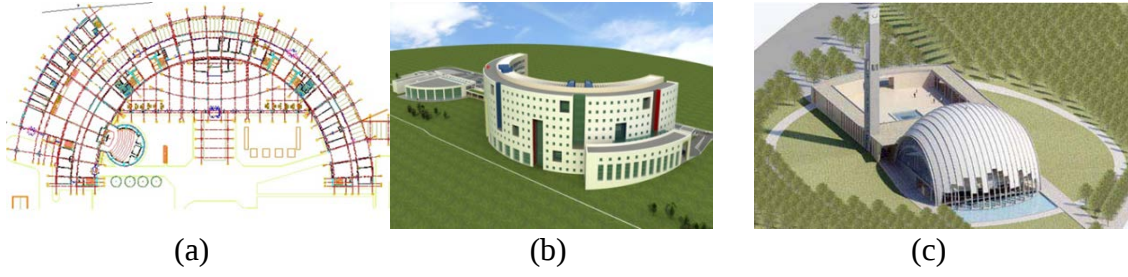
Resim 3.25. (a) Fransız kültür merkezi (b-c) Arena çok amaçlı spor salonu

Eltem mühendislik yönetim binası, 2008-13 yılları arasında yapılmış ve Atabaş mimarlık tarafından tasarlanmıştır. Cephenin çatı ile birleştiği bir yaklaşım benimsenmiş ve bu birleşen çatı ve cephe yüzeyi dışardan okutulmuştur. Bu bölüm hem kütsel olarak yapının dışına taşırılmış hem de kütselin geri kalanından farklı malzeme ile kaplanmıştır. *Ümitköy iş merkezi*, 2009-10 yılları arasında yapılmış ve Hilmi Güner, Hüseyin Bütünler tarafından tasarlanmıştır. Bulunduğu alanın kot farkından yavaş yavaş kurtulan ve yarım daire formuyla tasarlanmış bir yapı olmuştur.

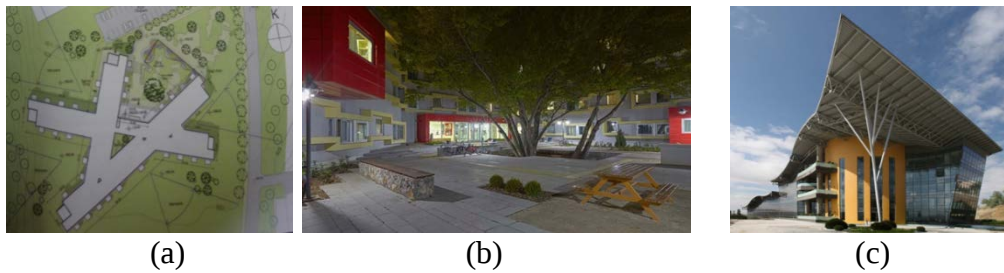
Resim 3.26. (a) Eltem mühendislik (b-c) Ümitköy iş merkezi

Gümrük müsteşarlığı hizmet binası, 2010-13 yılları arasında yapılmış ve Mürşit Günday tarafından tasarlanmıştır. Yay formundaki plan şeması ve kütle biçimlenişi ile dikkat çekmiştir. Kütselin boşaltılan bölümleri renkli alüminyum panellerle ön plana çıkarılmıştır. *Ege plaza* (Bkz. Resim 3.5.a), yüksek katlı ofis bloğu olmasına karşın, kütle içerisinde yapılan büyük ölçekli boşaltmalar, tasarımın dilini oluşturmuş ve ofis kulesinde hacimsel farklılığı aramıştır. *Başkent organize sanayi camii*, 2011-13 yılları arasında yapılmış ve Adnan-Zehra Aksu tarafından tasarlanmıştır. Tek mekan olarak tasarlanan yapının örtüsü, kabuk elemanı ile geçilmiştir. Döneminin en büyük kabuğu olma özelliğini göstermiş ve teknolojik imkanlarını zorlamıştır.

Resim 3.27. (a-b) Gümrük müsteşarlığı (c) Organize sanayi camii

Odtü lisans öğrencileri yurt binası, 2011-14 yılları arasında yapılmış ve Ali Kural, Sezin Taner tarafından tasarlanmıştır. Üç aksın kesişmesi sonucunda elde edilmiştir. Kütlede hakim olan lineerlik, belirli bölümlerde çelik strüktür ile yapılan çıkmalarla bozulmuş ve bu alanlar kırmızı renk kullanımı ile daha belirgin hale getirilmiştir. *Sinpaş Ankara genel müdürlük binası*, 2012 yılında yapılmış ve Mehpare Evrenol, Arzu Yoldemir, Gufran Gülge tarafından tasarlanmıştır. Cephesinde ve iç mekanında renk kullanımının hakim olduğu bir yapı olmuştur. Yirmi beş metre uzunluğundaki saçak, yapının uzaktan fark edilmesini ve yaya yaklaşımını sağlamıştır. Farklı geometrik formlu kütlelerin çakışması ile elde edilen yapı, büyük ölçekli saçığı ile dikkat çekmiştir. *Paragon tower* (Bkz. Resim 3.6.b), yüksek yapı olan ofis kütlelerinde biçimsel farklılık arayışına örnek olmuştur. Taşıyıcının diyagonal olarak yerleştirilmesi, kütle biçimlenmesine yansımıştır.

Resim 3.28. (a-b) Odtü lisans öğrencileri yurdu (c) Sinpaş genel müdürlük

Sosyokültürel tesis binası, 2012-14 yılları arasında yapılmış ve Levent Timurhan tarafından tasarlanmıştır. Birbirinin üzerinde kayan kütleler olarak biçimlendirilmiştir. *Via green*, 2012-14 yılları arasında yapılmış ve Gökhan Aksoy tarafından tasarlanmıştır. İç bükey iki kütle olarak tasarlanması dikkat çekmiştir. *Beytepe Premium*, 2012-15 yılları arasında yapılmış ve Mete Sezer, Uğur Emre Demirci tarafından tasarlanmıştır. Kesitte eliptik formun verilebilmesi adına dörtgen kütleler, eliptik metal elemanlarla sarılmıştır.

(a)

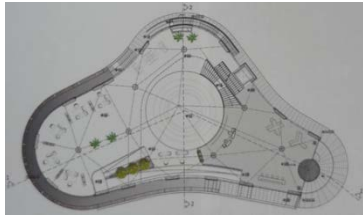
(b)

(c)

Resim 3.29. (a) Sokyokultürel tesis binası (b) Via green (c) Beytepe premium

Ons inceek satış ofisi, 2013 yılında yapılmış ve Kerem-Begüm Yazgan tarafından tasarlanmıştır. Akışkanlık teması, hem plan şeması düzleminde hem üçüncü boyutta aranmıştır. Cephede renk kullanımı, tasarım girdileri arasında yer almıştır. *Yenimahalle gençlik alışveriş merkezi*, 2013-14 yılları arasında yapılmış ve Seçkin Sezer Baydar tarafından tasarlanmıştır. Yay formunun sağladığı olanakları kullanan, genişlediği yerde yayayı içine alan, daraldığı yerde sokaklaşan bir yapı olmuştur.

(a)

(b)

(c)

Resim 3.30. (a-b) Ons İncek ofisi (c) Yenimahalle gençlik merkezi

Yukarıda bahsedilen yapılar, çeşitli kütle denemeleri yaparak ön plana çıkmıştır. Diyagonal, eğrisel, açılı gibi formlar denenmiş ve üçüncü boyuta yansıtılmıştır. Yapı hacmi, geometrize edilerek ortaya konmuş ve mimarlık ortamında çeşitlilik oluşturmuştur. Asal geometrik formların kullanıldığı, farklı formlardaki kütlelerin birbiri ile kompozisyon oluşturduğu ve dörtgen kutudan biçimsel olarak farklılaşmaya çalışıldığı görülmüştür.

Türk eczacılar birliği sosyal tesisi, 1996-2001 yılları arasında yapılmış ve Sezai Tuğrul Ağun tarafından tasarlanmıştır. Konaklama kısmı, kütleden koparılmış ve kırmızı renkli çelik taşıyıcılar aracılığıyla belirginleştirilmiştir. *Otel midi*, 1998-2002 yılları arasında yapılmış ve Kadri Atabaş tarafından tasarlanmıştır. Cephede renk kullanımı, tasarımın temel girdileri arasında yer almıştır. *Gümüş bloklar teknokent* (Bkz. Resim 3.8.c) yapısında, sarı renk ve uzun saçaklar, işaret nesnesi olarak kullanılmıştır. *Akbaş evi*, 2001-04 yılları arasında yapılmış ve Adnan-Zehra Aksu tarafından tasarlanmıştır. Çatıyı ve bir

cephenin tamamını kaplayan metal malzeme, yapının ana dilini oluşturmuştur. Konut yapısı olmasına karşın bir konteynır veya ofis yapısı görünümü elde edilmiştir.

Resim 3.31. (a) Eczacılar birliğı sosyal tesis (b) Otel midi (c) Akbaş evi

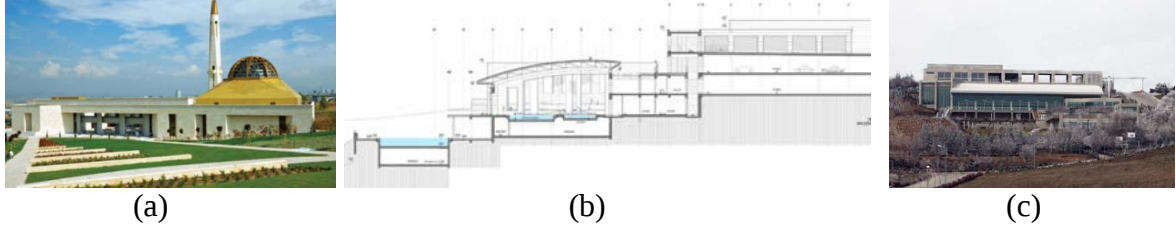
Odtü bilim ve teknoloji müzesi, 2001-06 yılları arasında yapılmış ve Ayşen Savaş, Barış Yağlı tarafından tasarlanmıştır. Teknolojinin karmaşık yapısına karşın daire, silindir gibi geometrik formlar kullanılarak zıtlık oluşturulmuştur. Ayrıca Titanyum çinko, ilk defa bir yapıda kaplama malzemesi olarak kullanılmış ve yapı, Türkiye’de inşa edilen ilk gergi yapı olmuştur. *Ankara anayasa mahkeme binası*, 2004-07 yılları arasında yapılmış ve Aybars Acarsoy, Gökhan Aksoy, Gökhan Büyükkılıç tarafından tasarlanmıştır. Malzeme ve anlamın bütünleştirildiği bir yapı olmuştur. Mahkemenin şeffaflığı, yapının şeffaflığı ile eş görülmüştür. *Sihirli bahçe Montessori anaokulu*, 2002-03 yılları arasında yapılmış ve Mürşit Günday, Şerife Meriç tarafından tasarlanmıştır. Renk kullanımı, tasarımın temel girdileri arasında yer almıştır.

Resim 3.32. (a) Bilim, teknoloji müzesi (b) Anayasa mahkemesi (c) Montessori anaokulu

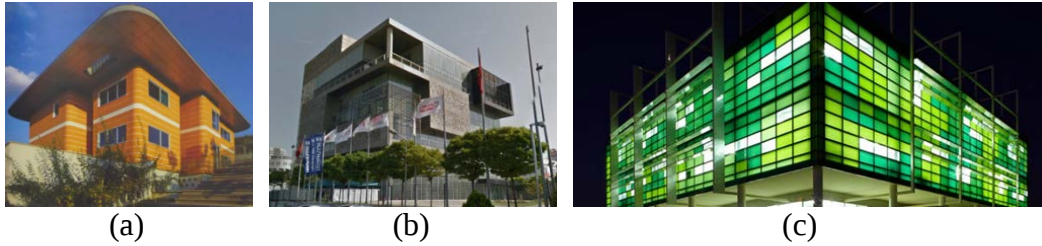
Doğramacızade Ali Sami paşa cami, 2004-08 yılları arasında yapılmış ve Erkut Şahinbaş, İzzet Fikirlier tarafından tasarlanmıştır. 21.yüzyıl ibadet yapısının dilini aramış ve hoşgörü temasını işlemiştir. Ana mekanın kubbesi şeffaf malzeme ve mavi renk kullanımı ile gökyüzü, mekana dahil edilmiştir. *Matpum binası* (Bkz. Resim 3.18.c), yönlenişin temel tasarım girdileri arasında ele alındığı bir yapı olmuştur. Döneminin teknolojisi, yapıda kullanılan malzemeler ve sistemler ile yansıtılmıştır. Çatı malzemesi, yapının bir cephesini kaplayacak şekilde devam ettirilmiş ve dışardan okutulmuştur. *Atakent spor kompleksi*,

2005-10 yılları arasında yapılmış ve Semra Teber Yener tarafından tasarlanmıştır. Vadi gibi derin bir eğimin içine yerleşmiş ve bu eğimin içinde yok olma prensibiyle tasarlanmıştır. Toprağın içinde yok olma fikri, cephede doğal taş kullanımını beraberinde getirmiştir.

Resim 3.33. (a) Doğramacızaade cami (b-c) Atakent spor kompleksi

Turuncu ev, 2005-10 yılları arasında yapılmış ve Begüm- Kerem Yazgan tarafından tasarlanmıştır. Adını aldığı üzere, renk kavramını kullanarak dikkat çekmiştir. Knauf evi olarak bilinen ev, markanın malzemesini temsil eden bir aracı olarak da kullanılmıştır. Tek bir ev olmasına karşın her birim farklı bir kütleymiş gibi çözülmüştür. *Dmc Ankara*, 2006-08 yılları arasında yapılmış ve Melkan Gürsel, Murat Tabanlıoğlu tarafından tasarlanmıştır. Cephenin çift cidar olarak tasarlanması, yapılan boşaltma ve öne çıkarmalarla dinamiklik sağlanması ve günümüz malzemesini bir doku olarak ele alıp cephede kullanması ile farklılık oluşturmayı deneyen yapılar arasında yer almıştır. *Odtü Modsim*, 2007-09 yılları arasında yapılmış ve Kerem Yazgan, Burak Turgutoğlu tarafından tasarlanmıştır. Yapısının cephesinde yeşilin farklı tonlarını yansıtan cam paneller kullanılmıştır. İç mekanın zemini ayna havuzu olarak tasarlanmış ve aynanın yansıtma özelliği kullanılmıştır. İç mekanda her yer renksizken merdivenin sarı yapılması, yine renk kullanımına örnek olmuştur.

Resim 3.34. (a) Turuncu ev (b) Dmc Ankara (c) Modsim

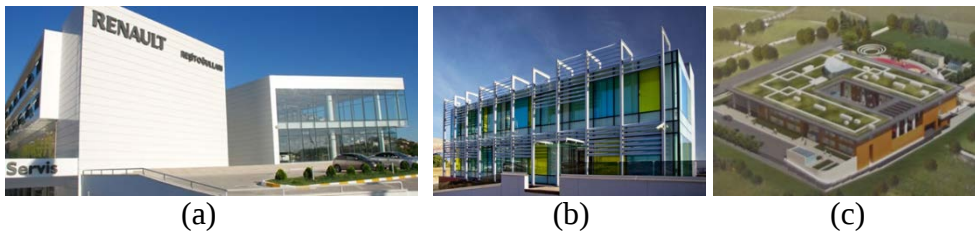
Kara kutu, 2007-13 yılları arasında yapılmış ve Adnan-Zehra Aksu tarafından tasarlanmıştır. Peyzajın ortasına bırakılan kutu fikriyle ele alınmış ve dışardan konteynır

olarak algılanabilecek bir malzeme ve yapı dili oluşturulmuştur. Siyah renk, tasarımın temel öğelerinden olmuştur. *Las Chicas restoran*, 2008 yılında yapılmış ve Gül Güven tarafından tasarlanmıştır. Tuğla, ahşap ve metal gibi çeşitli malzemelerin bir arada kullanıldığı bir yapı olmuş ayrıca renk kullanımı ön plana çıkmıştır. *Yenigün inşaat ofis binası*, 2008-11 yılları arasında yapılmış ve Begüm- Kerem Yazgan tarafından tasarlanmıştır. Her bir bölüm farklı kütle olarak ele alınmış, kütlelerin köşeleri yuvarlatılmış ve cephede renk kullanımı yapının hakim dilini oluşturmuştur.

Resim 3.35. (a) Karakutu (b) Las Chicas restoran (c-d) Yenigün inşaat ofisi

Anadolu 250 Renault plaza, 2009-10 yılları arasında yapılmış ve Ace mimarlık tarafından tasarlanmıştır. Ofis ve showroom programlarının farklılığı, yapıda masiflik ve şeffaflık kavramları ile ifade edilmiştir. *Beyaz ev* (Bkz. Resim 3.9.c), beyaz rengin tasarım girdisi olarak kullanıldığı ve tüm yapının aynı renkle tasarlandığı bir örnek olmuştur. *Alpuka ofis yapısı*, 2010-11 yılları arasında yapılmış ve Yeşim-Nami Hatırlı tarafından tasarlanmıştır. İşlev farklılıkları, cephede masiflik ve şeffaflık olarak karşılık bulmuş, şeffaf alanlarda renkli cam kullanılmıştır. *Ankara otizmli çocuklar eğitim merkezi*, 2010-12 yılları arasında yapılmış ve Mehmet Soylu, Mete Öz, Övünç Tarakçıoğlu tarafından tasarlanmıştır. Renkler ve sesler, tasarımın temel girdileri arasında kullanılmıştır. Yönlendirici, uyarıcı, eğitici amaçlar için renk-ses unsurları, yapıya özellikle yerleştirilmiştir.

Resim 3.36. (a) Renault plaza (b) Alpuka ofis (c) Otizmli çocuklar eğitim merkezi

Pimeks yönetim binası, 2010-12 yılları arasında yapılmış ve Salih Zeki Salalı tarafından tasarlanmıştır. Yapı malzemesi üreten bir firma olduğundan dolayı, yapının kendisi bir

vitrin olarak kullanılmış ve üretilen malzemeler, cephe dilinde kullanılmıştır. *Tobb Etü teknoloji merkezi*, 2010-13 yılları arasında yapılmış ve A tasarım tarafından tasarlanmıştır. İçinde barındırdığı işlevi yansıtan teknolojik malzemeler kullanmış ve iç mekanda tesisat ürünlerini açıkta bırakmıştır. *Türkiye müteahhitler birliği genel merkezi* (Bkz. Resim 3.18.a), kütesinde yapılan boşaltmalar ve çıkmalar ile dikkat çekmiştir. Cephede şeffaflık ve paslanmaz çelik mesh kaplama, yapı dilini oluşturmuştur. *Aselsan radar elektronik harp istihbarat Gölbaşı yerleşkesi*, 2010-14 yılları arasında yapılmış ve Begüm-Kerem Yazgan tarafından tasarlanmıştır. Arkad elemanı, hem kütenin bağlayıcı elemanı olarak kullanılmış hem de yapının lineerliğini dışardan okutan unsur olarak ele alınmıştır. Beyaz düşey taşıyıcılar ve turuncu V formulu taşıyıcılar, cephede renk kullanımına örnek olmuştur.

(a)

(b)

(c)

Resim 3.37. (a) Pimeks yönetim (b) Tobb teknoloji merkezi (c) Aselsan Gölbaşı yerleşkesi

JW Marriot otel (Bkz. Resim 3.4.c), yüksek yapı olmasına karşın cephesinde taş malzeme kullanılmış ve düşeyde oluşturulan şeritler ile etkisi artırılmıştır. Cephede kullanılan ışıklandırma sistemi yapının dikkat çeken özelliklerinden olmuştur. *Çeka fabrika binası*, 2011-13 yılları arasında yapılmış ve Eda Kutay tarafından tasarlanmıştır. Yapının farklı işlevli bölümleri, cephede farklı malzemeler ile temsil edilmiştir. *1+1 apartman*, 2012-14 yılları arasında yapılmış ve Kutlu Bal, Hakan Evkaya tarafından tasarlanmıştır. Cam ve brüt betondan oluşan yapıda şeffaflık ve masiflik, konutların birbirinden ayrılması için kullanılmıştır. Cephede kullanılan camlar farklı renklerde seçilmiştir.

(a)

(b)

Resim 3.38. (a) Çeka Fabrikası (b) 1+1 apartman

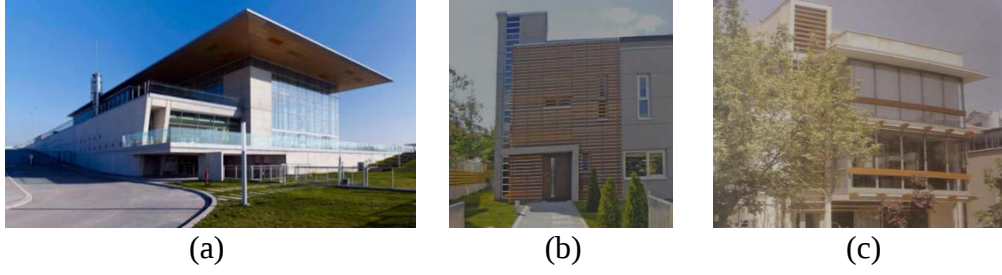
Dormak yönetim binası, 2012-14 yılları arasında yapılmış ve Yeşim-Nami Hatırlı tarafından tasarlanmıştır. Renk kavramı, cephede temel unsur olarak ele alınmış ve ritim oluşturmak için kullanılmıştır. *Seviye okulları Batıkent yerleşkesi*, 2013-14 yılları arasında yapılmış ve Abdi Güzer, Murat Şalcıgil, Amanda Prins tarafından tasarlanmıştır. Yapının cephesinde hakim olan renk kullanımı görülmüş ve okul markasının renkleri, kullanılan malzemeler ile yansıtılmıştır. *AB-mikronano ar-ge merkezi*, 2014-15 yılları arasında yapılmış ve Bütüner mimarlık tarafından tasarlanmıştır. Yapının farklı işlevli bölümleri, cephede farklı malzemeler ile temsil edilmiştir. İşlev farkı, renkler aracılığı ile dışardan okutulmuştur.

Resim 3.39. (a) Dormak yönetim binası (b) Seviye okulları (c) Mikronano ar-ge merkezi

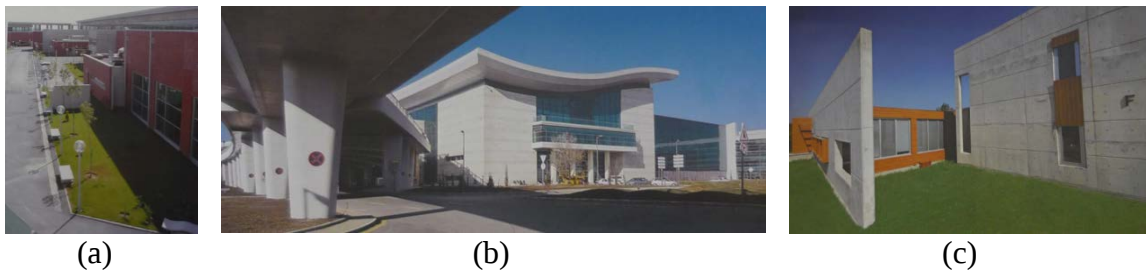
Yukarıda bahsedilen yapılar, kullanılan malzemeleri ve renk tercihleri ile ön plana çıkmıştır. Renk unsuru, yapılarda ritim, denge, yönlenme, yansıtma, işlev farklılığı, farklılaşma gibi sebeplerle kullanılmıştır. Tercih edilen malzemelerin ve dokuların çeşitliliği, yapı yüzlerine yansımış ve yapıların temel tasarım girdileri arasında yer almıştır.

Kolej-in, 2006-12 yılları arasında yapılmış ve Semra-Özcan Uygur tarafından tasarlanmıştır. Yapı, geometrik formların çakıştırılması ile edilmiş ve kütle organizasyonu mekanın işlevini yansıtmıştır. Brüt beton ve cam malzeme hakimiyetinin görüldüğü, yalın bir dil tercih edilmiştir. *G.A. evi*, 2004-06 yılları arasında yapılmış ve Ven mimarlık tarafından tasarlanmıştır. Cephesinde brüt beton ve ahşap kullanımı ile dikkat çekmiştir. Ahşap paneller yatay olarak kullanılmış ve cephede bir ritim elemanı olarak ele alınmıştır. *Boston scientific ofis yapısı*, 1998-2000 yılları arasında yapılmış ve Hilmi Güner, Hüseyin Bütüner tarafından tasarlanmıştır. Brüt beton, traverten taş, cam ve ahşabın bir arada kullanıldığı, prizmatik formlu ve yalın bir yapı olarak ele alınmıştır.

Resim 3.40. (a) Kolej-in (b) G.A. evi (c) Boston scientific ofisi

Ted Ankara koleji yerleşkesi, 1998-2005 yılları arasında yapılmış ve Semra-Özcan Uygur tarafından tasarlanmıştır. Brüt betonun ve tuğlanın çıplak olarak kullanıldığı ve üzerinin başka bir malzeme ile örtülmediği bir örnek olmuştur. Yapıda göze çarpan bitmemişlik hissi, tasarımda istenen bir durum olmuştur. *Esenboğa havalimanı*, 1998-2007 yılları arasında yapılmış ve Ercan Çoban, Suzan Esirgen, Süleyman Bayrak, Ahmet Yertutan tarafından tasarlanmıştır. Fonksiyonunun ihtiyaçlarını karşılayabilmek ve iç dış hatlardaki yolcuların eşit mesafede yol yürümesini sağlamak için radyal plan şeması tercih edilmiştir. Mekan akışı ve işlev, tasarımın formuna yön vermiştir. Yapının hem içinde hem dışında yalın malzemeler kullanılmış ve şeffaflık ön plana çıkarılmıştır. *Odtü hazırlık okulu ek binaları*, 2004-07 yılları arasında yapılmış ve Boran Ekinci tarafından tasarlanmıştır. Duvar kavramı üzerinden ele alınmıştır. Yapının bittiği noktada bile duvar elemanları devam ettirilmiştir. Yapı dili olarak brüt beton tercih edilmiş ve yalınlık kavramı duvarlar üzerinden yansıtılmıştır.

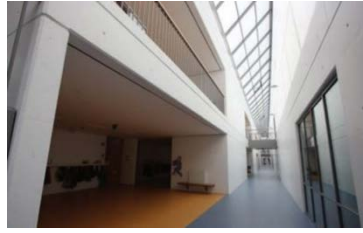
Resim 3.41. (a) Ted koleji yerleşkesi (b) Esenboğa havalimanı (c) Odtü hazırlık okulu

Mogan camisi, 2005-06 yılları arasında yapılmış ve Hüseyin Bütünler, Hilmi Güner tarafından tasarlanmıştır. Beyazın tek renk olarak kullanılması ve beton üzerine sıva dışında hiçbir malzeme kullanılmaması, malzemede yalınlığı yansıtmaya tercihinin gösterirken minare, kubbe kavramlarının yalın ve soyut olarak aktarılışı ile biçimsel yalınlığı vurgulanmıştır. *Charles de Gaulle Ankara Fransız Lisesi*, 2005-09 yılları arasında yapılmış

ve Rasim Özveren tarafından tasarlanmıştır. Brüt beton ve cam tasarım dili olarak kullanılmıştır. Mekânsal koordinasyon, üzeri şeffaf bir omurga ile sağlanmıştır. *Park 312 evleri satış ofisi*, 2006-07 yılları arasında yapılmış ve Hilmi Güner, Hüseyin Bütünler tarafından tasarlanmıştır. Malzeme olarak cam, brüt beton, su tercih edilmiş ve malzemenin yalınlığı yapı diline yansıtılmıştır. Geometrik form ve bitmemiş kütle yaklaşımı görülmüştür.

(a)

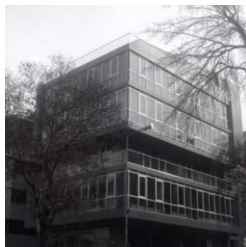
(b)

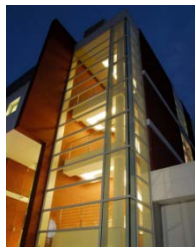
(c)

Resim 3.42. (a) Mogan camisi (b) Charles de Gaulle Fransız Lisesi (c) Park 312 satış ofisi

Artes ofis binası, 2008-10 yılları arasında yapılmış ve Ven mimarlık tarafından tasarlanmıştır. Prizmatik bir kütle olarak ele alınmış ve brüt beton, cam malzemeleri tercih edilmiştir. Şerit pencere kullanımı ve prizmanın bir kat boyunca boşaltılması ile Modern üsluba atıfta bulunmuştur. *Arte tıp*, 2008-15 yılları arasında yapılmış ve Ven mimarlık tarafından tasarlanmıştır. Sağır tuğla duvarlar ve şeffaf cam cepheler, yapının cephe dilini oluşturmuştur. Farklı kütleler köprü ile bağlanmıştır. *Cer modern sanatlar merkezi*, yenilemesi 2010 yılında yapılmış ve Semra-Özcan Uygur tarafından tasarlanmıştır. Eski ve yeni yapı bir arada kompoze edilmiş ve eski-yeni kavramları kullanılan malzeme ile yansıtılmıştır. Eski yapı, özgün halini koruyarak taş malzeme ve kırma çatı ile bırakılırken yeni yapı, cam ve brüt betonun hakim olduğu prizmatik ve yalın bir yapı olarak tasarlanmıştır. Taşınan malzeme olarak kullanılan cam, taşıyan malzeme olarak görülmüş ve döşeme yapılmıştır.

(a)

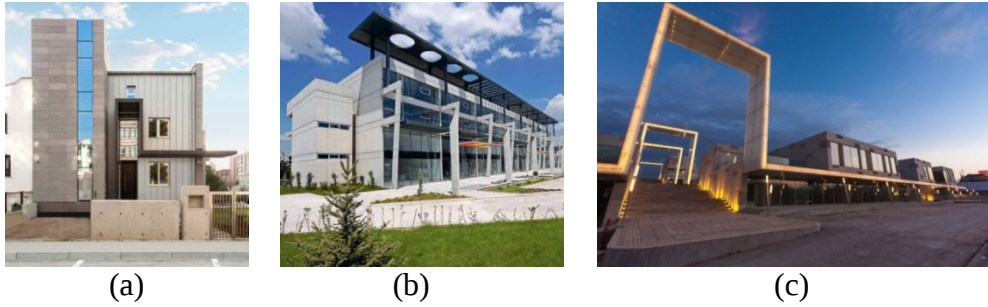
(b)

(c)

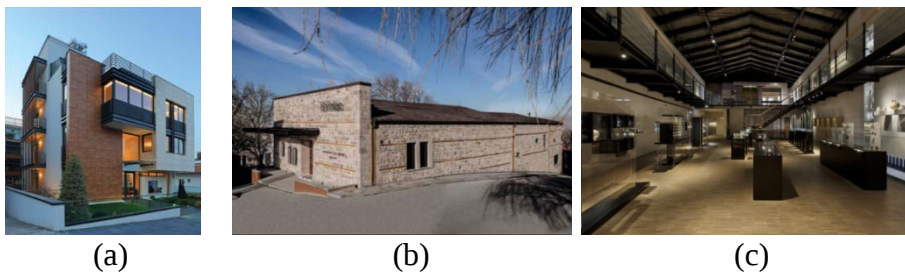
Resim 3.43. (a) Artes ofis (b) Arte tıp (c) Cer Modern sanatlar merkezi

Tutumlu evi, 2010-13 yılları arasında yapılmış ve Ven mimarlık tarafından tasarlanmıştır. Prizmatik ve teras çatılı bir yapı olarak tasarlanmıştır. Farklı işleve sahip olan çekirdek kütesi, dışarı taşırılmış ve kütleden okutulmuştur. Siyah ve gri tonlu yalın malzemeler tercih edilmiş ve giriş alanı bir saçakla tanımlanmıştır. *Keyport ticaret merkezi*, 2011 yılında yapılmış ve Gül Güven tarafından tasarlanmıştır. Brüt beton kullanımı, günümüz yorumuyla ifade edilmiş ve malzeme kütleden okutulmuştur. *Keypark*, 2011-13 yılları arasında yapılmış ve Ven mimarlık tarafından tasarlanmıştır. Doğal taş malzeme ile cephede yalın bir doku oluşturulmuştur. Kesintisiz ışık şeritleri ile yön tariflenmiş ve ayrık kütleler, ışık elemanı ile bağlanmıştır.

Resim 3.44. (a) Tutumlu evi (b) Keyport ticaret merkezi (c) Keypark

Ösak yönetim binası, 2011-13 yılları arasında yapılmış ve Yeşim-Nami Hatırlı tarafından tasarlanmıştır. Tuğla, cam, beton malzemeler bir arada kullanılmış ve geometrik kütlelerin birbiri üzerindeki hareketleri ile prizmatik ve boşluklu bir kütle elde edilmiştir. *Erimtan arkeoloji ve sanat müzesi*, 2011-15 yılları arasında yapılmış ve Ayşen Savaş, Can Aker, Onur Yüncü tarafından tasarlanmıştır. Tarihi doku içerisinde tarihi bir yapının dönüştürülmesi ile elde edilmiştir. Dış mekanda dokunun sürekliliğini sağlayacak taş malzeme kullanılırken iç mekanda brüt beton, cam ve çeliğin yalın dili tercih edilmiştir.

Resim 3.45. (a) Ösak yönetim binası (b-c) Erimtan arkeoloji ve sanat müzesi

Tai konferans ve kafe binaları, 2013 yılında yapılmış ve Tülin Çetin tarafından tasarlanmıştır. Eski bir hangar yapısı yerine inşa edildiği için hangar teması korunmuş ve kütle formu, bu hangara benzetilmiştir. Ancak yeni yapı, çelik kafes ve cam malzeme ile gerçekleştirilmiş ve yeni kavramı, malzemenin yalınlığı ile yansıtılmıştır. *Odtü öğretim elemanı lojmanları*, 2013-14 yılları arasında yapılmış ve Abdi Güzer tarafından tasarlanmıştır. Yatay kütle olarak tasarlanan yapıda, işlevi farklı olan kat holleri, konut kısmından koparılmış ve dışardan okutulmuştur. Brüt beton ve tuğla malzeme kullanımı ile yalın yapı dili tercih edilmiştir.

Resim 3.46. (a) Tai konferans ve kafe binaları (b) Odtü öğretim elemanı lojmanları

Villa Seyhan, 2016 yılında yapılmış ve Kutlu Bal, Hakan Evkaya tarafından tasarlanmıştır. Yaşama ve yatma alanlarının farklılıkları, yapının formunun belirlenmesinde etken olmuştur. L formunda tasarlanan yapı, brüt beton üzerine beyaz sıva olarak inşa edilmiş ve ikonik pencere dışında teras çatı kullanılmıştır. Prizmatik kütlede kollardan birisi zeminden koparılmış ve yükseltilerek konsol yapılmıştır. *Madde bağımlıları tedavi ve araştırma tesisleri*, 1998-2001 yılları arasında yapılmış ve Ziya Tanalı tarafından tasarlanmıştır. Beton üzerine beyaz sıva uygulanmış olan yapı, dörtgen formu, geometrik yaklaşımı, yalınlığı, şerit pencereleri ile modern yaklaşımdan izler taşımıştır. *Galyum blok* (Bkz. Resim 3.22.b.), prizmatik iki kütlelerin bir araya gelmesiyle elde edilmiştir. Brüt beton malzeme, teras çatı ve yerden koparılan yalın geometrik hacmi ile modern yaklaşımdan izler taşımıştır.

Resim 3.47. (a) Villa Seyhan (b) Madde bağımlıları tedavi ve araştırma tesisleri

Yukarıda bahsedilen yapılar, dönemin malzeme ve biçimsel çeşitliliğine rağmen yalınlığı bir dil olarak tercih etmiştir. Renk ve malzeme çeşitliliğinden uzak, genellikle brüt beton, tuğla, çelik, cam malzeme ile tasarlanmış örnekler olarak Ankara mimarlık ortamında yerini almıştır. Prizmatik kütleler olarak tasarlanan yapılarda, modern dönemin izlerini yansıtan teras çatı, şerit pencere, yerden yükselme, fonksiyon ayrımı gibi yaklaşımlar gözlenmiştir. Ankara'nın, Cumhuriyet'in ilanı ile beraber modernin simgesi olarak görüldüğü ve Modernizm üslubu ile tasarlanmış olan yapıların, kentin kimliğinde önemli bir yeri olduğu, metnin içinde vurgulanmıştır. Burada bahsedilen yapıların, bu geçmiş mirastan izler taşıdığı düşünülmüştür.

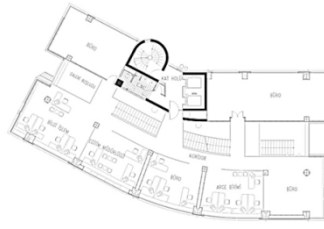
Güzer evi, 1998-2000 yılları arasında yapılmış ve Abdi Güzer tarafından tasarlanmıştır. İlerde evin bölünme opsiyonu düşünülerek ele alınması ve aynı evin köprüyle bağlanan iki farklı kütle olarak çözülmesi, konut mekanına farklı bir yaklaşım sunmuştur. *Teskomb hizmet binası*, 2000-05 yılları arasında yapılmış ve Mehmet Soylu, Mete Öz tarafından tasarlanmıştır. Farklı işlevleri, yapı cephesinde şeffaflık ve masiflik ile gösteren bir yapı olmasının yanı sıra, içerisinde oluşturduğu omurga ile iki sokağı birbirine bağlayan ve özelin içinde kamusal yaratmaya çalışan mekânsal farklılığı aramıştır.

(a)

(b)

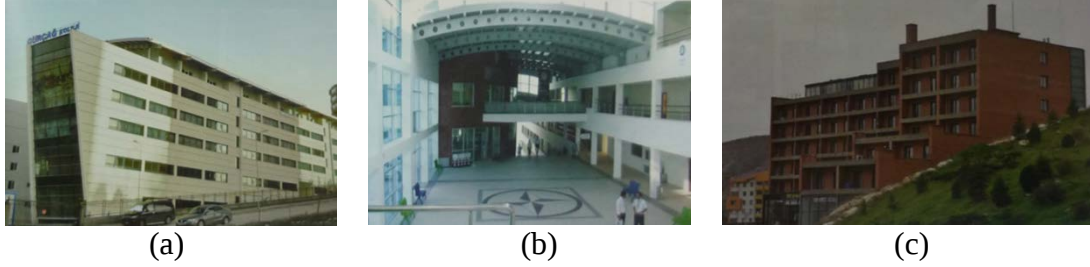

(c)

Resim 3.48. (a) Güzer evi (b-c) Teskomb hizmet binası

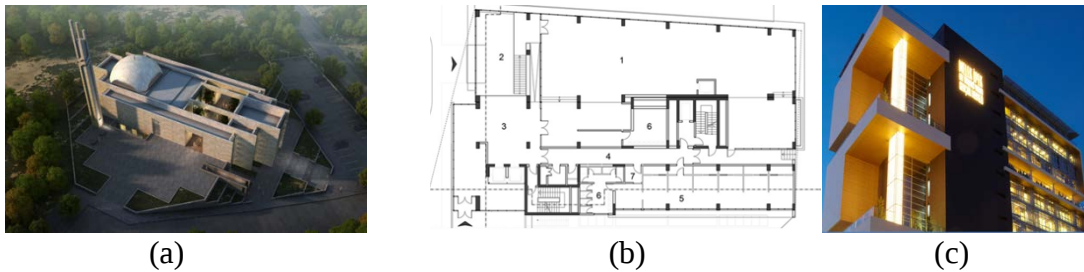
Gürçağ okulu, 2002-08 yılları arasında yapılmış ve Abdi Güzer tarafından tasarlanmıştır. Arazinin eğimine oturtulan ve kendi kamusal alanını kendi içinde üreten bir mekan hedeflenmiştir. Tipleşen ve salt öğretim programı içeren okul kavramına eleştirel bir yaklaşım getirmek amaçlanmış ve okul, kamusal bir mekan olarak ele alınmıştır. *Nesibe Aydın Okulu*, 2002-08 yılları arasında yapılmış ve Abdi Güzer tarafından tasarlanmıştır. Yapının, kapalı tip bir proje olmaktan öte kentin içinde kentin parçası olması fikirleri ile mekânsal anlam kazanmıştır. Okul, kentin bir parçası olarak ele alınmıştır. *Ankara lofts*, 2004-06 yılları arasında yapılmış ve Abdi Güzer tarafından tasarlanmıştır. Tek başına

yaşayan ve genç nüfusun fazla olduğu bir toplumda, kentin ihtiyaç duyduğu konut kavramı ele alınmış ve konutların 3+1 ve üzeri olarak tasarlanması durumu eleştirilmiştir.

Resim 3.49. (a) Gürçağ okulu (b) Nesibe Aydın okulu (c) Ankara lofts

Adolis konutları (Bkz. Resim 3.10.c), çevresinde bulunan ve düşeyde var olan konut yapılarına karşı durmuş ve yatayda bir kütle biçimlenmesi göstermiştir. Hemen hemen düşey yapılarla aynı sayıda konut yerleştirmiştir. Apartman yapısı olmasına karşın her bir konutun müstakil ev olarak çözümlenmesi, mekânsal anlamda bir arayış getirmiştir. *Yaşamkent cami*, 2009-12 yılları arasında yapılmış ve A tasarım tarafından tasarlanmıştır. Paralel duvar kavramı ile ele alınmış ve bu duvarlar aracılığı ile klasik cami mekanları yeniden yorumlanmıştır. Brüt beton, cam, ahşap cephe dilinde kendini okutmuştur. *Melek İpek kız yurdu*, 2011-13 yılları arasında yapılmış ve Yeşim-Nami Hatırlı tarafından tasarlanmıştır. Zemin kotta yer alan bahçe kavramının üst kotlara taşındığı ve farklı malzeme kullanımının cepheden okutulduğu bir yapı olmuştur. On iki öğrenci aynı mekan içinde kalıyor olmasına rağmen her birine aynı mekan içinde özel mekan sağlamayı deneyen bir yapı olmuştur.

Resim 3.50. (a) Yaşamkent cami (b-c) Melek İpek kız yurdu

Yukarıda bahsedilen yapılar, içerdikleri programın mekânsal karşılığına yeni bir arayış getirmeyi hedeflemiştir. Benzer programlı yapılarda uygulanan benzer çözümler yerine, yeni çözümler aranmış ve programın ihtiyacı yeniden gözden geçirilmiştir.

Ankara özelinde ele alınan örneklerde görüldüğü gibi 2000 yılı sonrası mimarlık literatüründe yer almış olan yapıların büyük bir bölümü çeşitlilik ve farklılık başlığı altında toplanabilmiştir. Kimi yapılar, farklı malzeme kullanımı ile dikkat çekerken kimi yapılar, renk kullanımı ile ön plana çıkmıştır. Kütsel ve hacimsel farklılık arayışları olduğu gibi programların, mekânsal karşılıklarında da farklı olan aranmış ve denenmiştir. Çeşitlilik süreci içinde yalınlığı yansıtmak da gözlemlenen örnekler arasında yer almış ve bir yaklaşım çeşidi olmuştur.

3.3.5. Marka ve Gösteri

Kentlerde yaşam, önceki dönemlere göre hızlanmış ve bu hıza bağlı olarak değişim artmıştır. Kent yaşamı içinde gerçekleşen bu değişimler aracılığıyla kente yerleştirilen etkinlikler, birer arzu nesnesi olarak gösterilmiş ve mutluluk sunduğu, topluma kabul ettirilmiştir. Arzu etme durumunun hayal gücünü artırdığı kabul edilse bile, kentler için vaat edilen durumun bir pazar stratejisi olması eleştirilmiştir [3]. 20.yüzyılın ikinci yarısından itibaren bu stratejilerin, tüketim odaklı bir kentleşmeye doğru toplumu götürdüğü görülmüştür. Tüketim arttıkça rekabet artmış ve kenti birer çekim noktası olarak ele alma durumu her geçen gün hızlanmıştır. Bu rekabet ortamında alışveriş, eğlence, marina gibi tüketim mekanları artarken, mevcutta var olan kent ortamı yenilemeleri de beraberinde görülmüştür [49]. Kentte tüketimi ve çekim gücünü artırmak adına oluşturulan sahte ortam, Harvey tarafından; ‘kent, yaşamak, ziyaret etmek, eğlenmek ve tüketmek için yenilikçi, heyecanlı, yaratıcı ve güvenli bir yer olarak görünmelidir’ sözleriyle ifade edilmiştir [49].

Tüketim toplumuna dönüşme durumu, toplumda sahte ihtiyaçların oluşmasına ve bunların zorunluluk olarak görülmesine sebep olmuştur. Bu ihtiyaçlar, arzulanan, karşı konulamayan ve sınırı olmayan tarafsızlıklara dönüşmüştür [10].

Son on yıllarda mega-kentlerde yerden mantar gibi bitmekte olan gözlemlediğimiz ‘Alışveriş Merkezleri’, çoğu insan için alışveriş yapmadan, kente inmek, kentte dolaşmak amacı ile gidilen, sosyalleşebileceği bir arka-plan, bir kent dekoru olarak kullanılmaktadırlar. Kısaca AVM’lerin çıkış amacı esas fonksiyonu olan alışverişin ötesinde, etrafındaki yerleşimlerin ve kent mekanlarının metaya ve hatta markaya dönüşmesini sağlamak olmaya başlamıştır [40].

Sözleri, ihtiyaçların ve isteklerin sahteliğini göstermiştir. Sahte bir ihtiyaç olgusundan yola çıkarak gelişen alışveriş merkezi programı, 21.yüzyılın en çok rastlanan programları arasında yer almıştır. Önceki yüzyıllarda insanlar, alışveriş ihtiyacı için alışveriş caddelerini kullanırken şimdi bu caddelerin yerini alışveriş merkezleri almıştır. Caddelerde yer alan küçük esnaf yerine Avm'lerde, marka zincirleri yer almıştır. Dünyanın her noktasında aynı mağazalara rastlamak kaçınılmaz bir gerçek olmuştur.

Alışveriş merkezlerinin içe kapalı bir olgu olarak ele alınması ve gerçekte dışarda bulunan kamusalığa arkasını dönerek içerisinde sahte bir kamusalılık yaratıyor olması kişilerin bireyselleşmesi anlamında eleştirilmiştir [50]. Tüm ihtiyaçları karşılayabilecek alanların tek bir mekan içerisinde toplanmış olması, zamandan tasarruf sağlamak ve kolaylık açısından tercih sebebi olmuştur.

Kent merkezlerinden uzağa kaymış olan yerleşim alanlarının ihtiyaçlarını karşılayabilmek amacıyla, alışveriş merkezleri de kent çeperlerinde görülmeye başlanmıştır. Bu sayede insanlar kent merkezine inmeye gerek duymadan ihtiyaçlarını karşılayabilir pozisyona gelmiştir. Ancak bu durum, kent merkezlerindeki alışveriş caddelerinin giderek işlevsizleşmesine ve zamanla yok olmasına sebep olmuştur [50].

Türkiye'de küreselleşme sürecinin 1980'li yıllar itibariyle başladığı bilinmektedir. İlk kez 1988 yılında İstanbul'da alışveriş merkezi hayata geçirilmiştir. Yapılan bir çalışmaya göre 2000 yılında 10 şehirde toplam 36 adet alışveriş merkezi varken, 2015 yılında 58 şehirde 361 adet alışveriş merkezi yer almıştır [51]. Bu sayısal veriler, 2000'lerden sonraki süreçte alışveriş merkezi programının ne kadar kısa sürede ve ne kadar büyük alana yayıldığı ve artık kentlerin bir parçası haline geldiğinin göstergesi olmuştur. Bu hızlı artıştan Ankara kenti de etkilenmiş ve her geçen gün alışveriş merkezlerinin sayısı artmıştır. Ancak buna rağmen Ankara'da hala alışveriş caddelerinin aktif olduğu ve yerel esnafın marka zincirlerine karşı ayakta durabildiği gerçeği de göz önüne alınmıştır [50].

Toplumun alışkanlıklarının değişmesi ve tüketimin, temel unsur haline dönüşmesi ile beraber reklam kavramı önemli bir noktaya ulaşmıştır. İsteklerin sürekli değişmesini sağlamak ve tüketimi devam ettirmek adına reklam kavramı kullanılmıştır. Bu reklamlar sahte ihtiyaçlar üzerinden büyüdüğünden dolayı içinde yalanı barındırmış ve her yeni reklam, kendisinden bir önceki reklamın yalanını ifşa eder pozisyonda olmuştur. Reklam

ve gösteri anlayışı ile beraber Debord'un ifadesiyle 'görünen şey iyidir, iyi olan şey görünür' fikri hakim fikirler arasında yerini almıştır [10].

Her şeyin görünür kılınması, kentlerin simgeleştirilmesine neden olmuş ve marka kavramı ortaya çıkmıştır [40]. Ne kadar çok farklı, ünlü ve görünür ise o kadar dikkat çeken ve popüler olan konumuna gelinmiştir [45]. Toplumlar, tüketim yaygınlığının bir sonucu olarak üreyen markalaşmanın peşinde gösteri toplumuna dönüşmüştür [10]. Kentlerin pazar yeri olarak görülmesi ve kentte yer edinmiş/edinecek olan yapıların da bir Pazar nesnesi olarak görülmesi durumu, gösteri kavramını daha çok görünür kılmıştır. Çeşitli ofis, konut, alışveriş merkezi vb. gibi programlar, daha üretilmeden ve hayata getirilmeden önce reklamları yapılmaya başlamıştır. Örnek daire, satış ofisi, tanıtım merkezi gibi mimarlık literatürüne yeni eklenen programlarla beraber, yapıların görünürlüğü artırılmış ve daha çok kitleye hitap etmesi amaçlanmıştır.

Markalaşma ve gösteri dünyanın birçok yerinde yaygın hale gelmiş, küreselleşmiş ve hızla yayılmaya başlamıştır. 'Özellikle ünlü bir mimar tarafından tasarlanmış, fiziksel görünüşü etkileyici olan bir yapı, küreselleşmeye doğru giden dünyada, kentin tanınması ve bir 'marka' olarak algılanması için önemli bir rol üstlenebilir' sözleriyle, mimarın isminin bile gösteri haline getirilmesi ifade edilmiştir [40]. İmza mimarlığının, güncel toplumda önemli bir yere gelmiş olması ve bu imza için büyük yatırımlar yapıldığı görülmüştür.

Her alanda olduğu gibi mimarlık da bir tüketim nesnesi haline gelmiştir. Özellikle mimarlık ürünü olan binalar, pazarlama stratejileri açısından önemli bir yere oturmuştur. Binaların tasarımcıları olan mimarların piyasada güven veriyor olması önemli bir girdi olmuştur. Kağıt üzerinde var edilen mimarlık ürünleri, inşa edilip hayata geçtiğinde, kentle kurduğu ilişki, izleyicisi ile olan bağı önemsenmiştir. Bu sebeple mimarın ne kadar güvenilir veya ne kadar itibarlı olduğu gerçeği, pazarlama stratejisi olarak karşımıza çıkmıştır. Mimarların prestijleri ve tanınırlıkları üzerinden yapılar, piyasada yerini almıştır. Bu noktada 'entelektüel sermaye' kavramı karşımıza çıkmıştır [52]. Bu kavram mimarlık ortamında, mimarın kendisi için değer yaratan ve farklılığını ortaya koyan, maddesel karşılığı olmayan ancak varlığını gösteren birikim olarak kullanılmıştır. Mimarın sahip olduğu yetenek, çevre ilişkileri, marka değeri, bilgi birikimi, tasarladığı ve gerçekleştirdiği işleri, çevresinde bıraktığı itibarı gibi konular, o mimarın entelektüel sermayesini oluşturmuştur. Normal şartlar altında, entelektüel birikim, ölçülebilir veya değer biçilebilir

bir kavram olmamasına karşın günümüzde sermaye bilincinin hakim olması sebebiyle tasarıma değer katan bir unsur olmuştur.

Mimarların tasarıma yaklaşımları ve tasarım süreçleri birbirinden farklı olmasına karşın entelektüel sermayenin, ofise değer katmış olması durumu genel geçer bir durum olmuştur. Bu sistemin kabul görmesi sonucu, mimarlığın ve ofis isminin de markaya dönüştürülmesi sürecini beraberinde getirmiştir. Bu süreç, mimarlık ortamında üç temel başlık altında toplanmıştır. Bunlardan birincisi mimarın kendisi ve ekibi olmuştur. Yetenekli ve itibarlı bir ekibe sahip olmak, mimara ve ofise katılan artı bir değer olarak düşünülmüştür. İkinci başlık, mimarlık ofisinin örgütlü yapıda olması gerçeğidir. Ofis, ne denli sistematik bir düzene sahipse ve teknolojik alt yapısı gelişmişse o denli güvenilir pozisyona gelmiştir. Yeni programları kullanıyor olmak, sosyal medya ve internet ortamında temsil ediliyor olmak, marka olmak adına önemli sayılmıştır. Üçüncü başlık ise çevre ve ilişkiler olmuştur. Geniş bir çevreye sahip olmak, tanınır ve güvenilir olmayı beraberinde getirmiştir. Çeşitli platformlarda yeni ilişkiler kurabilmek, yeni kaynakları ve yeni referansları sağlamış ve tanınırlığı artırmıştır [52].

Kimi durumlarda mimarın ismi, yapının önüne geçmiş ve bir reklam unsuru olarak kullanılmıştır. Bu durum iki tarafa da fayda sağlamıştır. Bir taraftan mimar, adının duyulmasını ve marka değerini artırırken diğer tarafta yatırımcı, mimarın adı üzerinden reklam yapıp, projesine değer katarak pazarlamayı başarmıştır [52]. Bu durum için Bilbao'daki Guggenheim müzesi örnek olarak kullanılabilir. Kentin kalkınmasını sağlamak amacıyla, marka değeri dünya genelinde yüksek olan Gehry, bir tasarım yapmıştır ve bu tasarım sayesinde hem kent adını duyurmuş hem de yapı, bir sanat objesi olarak sunulmuştur. Star mimar olarak adlandırılan ve dünya çapında marka değeri taşımış olan mimarların, bir kentin veya bir bölgenin logosu haline gelmiş olan yapıları, hem mimarların isimlerinin daha çok duyulmasını sağlarken hem de bu mimarlar için piyasada rekabeti başlatmıştır. Bu durumu Harvey,

Kolektif sembolik kapital için verilen mücadele, tekeli rantların dayanağı olması açısından daha da önemli hale gelir. Gehry'nin imza mimarisiyle Bilbao'da inşa edilen Guggenheim Müzesinin yarattığı sansasyon başka türlü nasıl açıklanabilir? Peki başlıca finansal kurumların kayda değer uluslararası çıkarlar gözeterek böylesine bir imza projeyi finanse etmekteki istekliliğine ne demeli? [49].

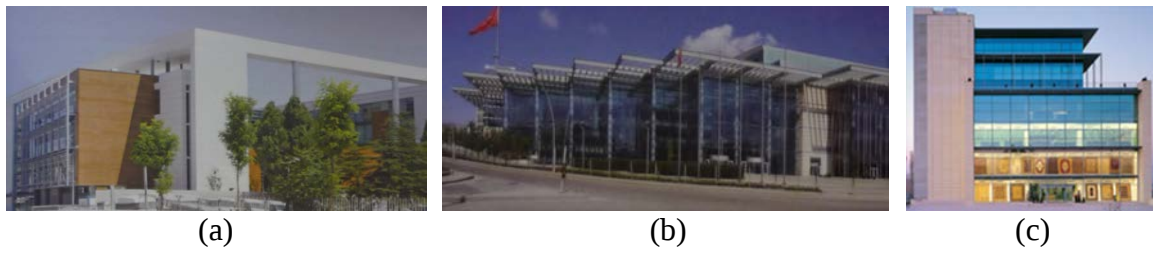
sözleriyle ifade etmiştir. Rekabetin olması durumu, mimarının bir tüketim nesnesi olması durumunu beraberinde getirmiş ancak yeniliklerin takip edilmesi ve söylemin geliştirilmesi anlamında da olumlu değerler katmıştır. Bu sistem içerisinde mimarlar, entelektüel bilgilerini taze tutmuş ve çevreyle olumlu ilişkiler içerisinde bulunmuştur. Yaşanan gelişmeler, mimarlık söyleminin ve deneyiminin geliştirilmesi anlamında pozitif görülmüştür [52].

Mimarların isimlerinin marka olması durumu, Türkiye’de de karşılık bulmuştur. Son yıllarda mimarlarımız uluslararası platformlarda hem isimlerini duyurmuş hem de çeşitli başarılar elde etmiştir [35]. Özellikle İstanbul, yıldız mimar kavramının Türkiye’deki merkezi olmuştur [34]. Ankara’da da birçok proje, mimarların veya ofislerin adının ön plana çıktığı bir platformda kendini göstermiştir. Mimarların ve ofislerin isimleri, prestij projelerinde odak noktası haline gelmiştir. Prestijli projelerin altına imza atıyor olmak, özel ödüller kazanma, yarışma projelerinde başarı elde etme, kamu ihalelerinde iş alma gibi konularda da çeşitli fırsatlar sağlamıştır. Tüketim toplumuna dönüşme durumu, alışkanlıkları değiştirdiği gibi farklı kavramların da mimarlık ortamında yankı bulmasını sağlamıştır. Avm, satış ofisi gibi yeni programlar, kentte fazlasıyla yer edinirken marka kavramı, mimarlık alanının her noktasına yansımıştır. Yapının bir obje olarak markalaşmasının ötesinde mimarının ismi ve ofisi de bir marka olarak kullanılmıştır.

Yukarıda bahsedilen durumlar ve kavramlar, Ankara özelinde incelendiğinde aşağıdaki örneklerle karşılaşmıştır.

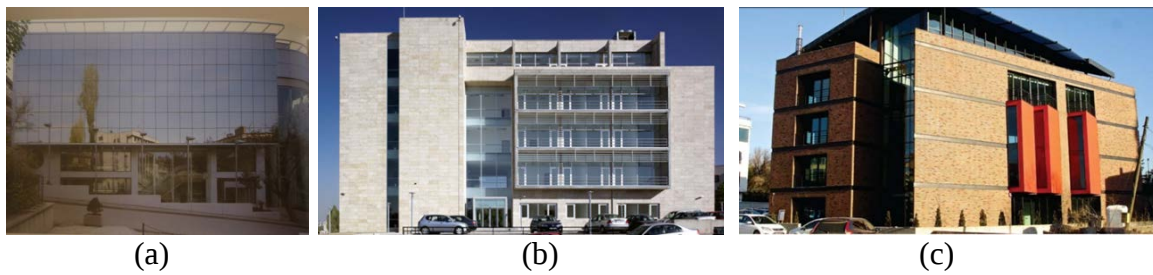
Boston Scientific Ofis Binası (Bkz. Resim 3.40.c), Hilmi Güner, Hüseyin Bütünler tarafından tasarlanmıştır. *Teskommb Hizmet Binası* (Bkz. Resim 3.48.b), Mehmet Soylu, Mete Öz tarafından tasarlanmıştır. *Onur Taahhüt Yönetim Binası* (Bkz. Resim 3.21.c), Hasan Özbay, Tamer Başbuğ, Baran İdil tarafından tasarlanmıştır. *Dmc Ankara* (Bkz. Resim 3.34.b), Melkan Gürsel, Murat Tabanlıoğlu tarafından tasarlanmıştır. *Yenigün İnşaat Yönetim Binası* (Bkz. Resim 3.37.c), Begüm- Kerem Yazgan tarafından tasarlanmıştır. *Eltem Mühendislik Yönetim Binası* (Bkz. Resim 3.26.a), Atabaş mimarlık tarafından tasarlanmıştır. *Alpuka Ofis Yapısı* (Bkz. Resim 3.36.b), Yeşim-Nami Hatırlı tarafından tasarlanmıştır. *Pimeks Yönetim Binası* (Bkz. Resim 3.37.a), Salih Zeki Salalı tarafından tasarlanmıştır. *Ösak Yönetim Binası* (Bkz. Resim 3.45.a), Yeşim-Nami Hatırlı tarafından tasarlanmıştır. *Sinpaş Altınoran Genel Müdürlük Binası* (Bkz. Resim 3.28.c),

Mehpare Evrenol, Arzu Yoldemir, Gufran Gülge tarafından tasarlanmıştır. *Dormak Yönetim Binası* (Bkz. Resim 3.39.a), Yeşim-Nami Hatırlı tarafından tasarlanmıştır. *Deha Proje Ofis Binası* (Bkz. Resim 3.24.c), Ven mimarlık tarafından tasarlanmıştır. *Noterler Birliği Merkez Binası*, 2003-09 yılları arasında yapılmış ve Selim Velioğlu, Umut İyigün, Orkun Özüer, Murat Aksu tarafından tasarlanmıştır. *Ankara Ticaret Odası Kongre Merkezi*, 2003-10 yılları arasında yapılmış ve A tasarım tarafından tasarlanmıştır. *Şark Halı Ors Genel Müdürlük Binası*, 2001-03 yılları arasında yapılmış ve Boran Ekinci tarafından tasarlanmıştır.

Resim 3.51. (a) Noterler birliği (b) Ankara ticaret odası kongre merkezi (c) Şark halı

Vakıf Gyd Ticaret Merkezi, 2000 yılında yapılmış ve Doruk Pamir tarafından tasarlanmıştır. *Meteksan Sistem - Finansbank Sistem Ortak Binası*, 2006-07 yılları arasında yapılmış ve Hüseyin Bütüner, Hilmi Güner tarafından tasarlanmıştır. *Seçkin Yayıncılık Merkez Ofisi*, 2013-15 yılları arasında yapılmış ve Abdi Güzer tarafından tasarlanmıştır.

Resim 3.52. (a) Vakıf ticaret merkezi (b) Meteksan-Finansbank ofis (c) Seçkin yayıncılık

Yukarıdaki örneklerde görüldüğü gibi ofis yapıları, genel müdürlükler, yönetim yapıları, ticari ve kongre merkezleri gibi yapılar, işlevleri dolayısıyla prestij yapıları olarak ele alınmış ve marka mimarlık yaklaşımı görülmüştür.

Tobb Etü Kampüsü, 2003-05 yılları arasında yapılmış ve A tasarım tarafından tasarlanmıştır. *Çankaya Üniversitesi Yeni Kampüsü*, 2007-11 yılları arasında yapılmış ve

Erkal mimarlık tarafından tasarlanmıştır. *Odtü enformatik Enstitüsü*, 2000-08 yılları arasında yapılmış ve Kadri Atabaş, Ufuk Ertem, İdris Kırmanc tarafından tasarlanmıştır.

Resim 3.53. (a) Tobb kampüsü (b) Çankaya üniversitesi (c) Odtü enformatik

Odtü Silikon Blok, 2003-04 yılları arasında yapılmış ve Boran Ekinci tarafından tasarlanmıştır. *Atılım Üniversitesi İdari Binası*, 2010-13 yılları arasında yapılmış ve Mehmet Soylu, Mete Öz, Övünç Tarakçıoğlu tarafından tasarlanmıştır. *Atılım Üniversitesi Merkez Kütüphane Binası*, 2010-13 yılları arasında yapılmış ve Mehmet Soylu, Mete Öz, Övünç Tarakçıoğlu tarafından tasarlanmıştır.

Resim 3.54. (a) Odtü silikon blok (b) Atılım ü. idari binası (c) Atılım ü. kütüphane

Bilkent Üniversitesi Marmara Restoran, 2013-14 yılları arasında yapılmış ve Bütüner mimarlık tarafından tasarlanmıştır. *Zafer Koleji*, 2014 yılında yapılmış ve Abdi Güzer, Ömer Emre Şavural, Fatih Yavuz, Hasan Okan Çetin tarafından tasarlanmıştır. *Sihirli Bahçe Montessori Anaokulu* (Bkz. Resim 3.32.c), Mürşit Günday ve Şerife Meriç tarafından tasarlanmıştır. *Gürçağ Okulları* (Bkz. Resim 3.49.a), Abdi Güzer tarafından tasarlanmıştır. *Nesibe Aydın Okulları* (Bkz. Resim 3.49.b), Abdi Güzer tarafından tasarlanmıştır. *Charles De Gaulle Ankara Fransız Lisesi* (Bkz. Resim 3.42.b), Rasim Özveren tarafından tasarlanmıştır. *Seviye Okulları* (Bkz. Resim 3.39.b), Abdi Güzer, Murat Şalcıgil, Amanda Prins tarafından tasarlanmıştır.

(a)

(b)

Resim 3.55. (a) Marmara restoran (b) Zafer koleji

Yukarıdaki örneklerde görüldüğü gibi okul, kolej, üniversite ve üniversitelerin ek yapıları, markalarının isimlerini duyurmak adına mimarlığı bir araç olarak kullanmış ve bu yapılar, Türkiye ve Ankara genelinde isimleri markalaşan mimarlar tarafından tasarlanmıştır.

Park 312 Evleri Satış Ofisi (Bkz. Resim 3.42.c), Hilmi Güner, Hüseyin Bütüner tarafından tasarlanmıştır. *Parkoran Satış Bürosu*, 2007 yılında yapılmış ve Ace mimarlık tarafından tasarlanmıştır. *Uptown İncek Konutları Satış Ofisi*, 2012-13 yılları arasında yapılmış ve İki Derece mimarlık tarafından tasarlanmıştır. *Ons İncek Satış Ofisi*, (Bkz. Resim 3.30.b), Kerem-Begüm Yazgan tarafından tasarlanmıştır. *Honda Bora Plaza* (Bkz. Resim 3.22.a), Bozkurt Gürsoytrak tarafından tasarlanmıştır. *Anadolu 250 Renault Plaza* (Bkz. Resim 3.36.a), Ace mimarlık tarafından tasarlanmıştır.

(a)

(b)

Resim 3.56. (a) Parkoran satış bürosu (b) Uptown satış ofisi

Yukarıdaki örneklerde görüldüğü gibi satış ofisi ve showroom programlarını içeren yapılar, içerdikleri program dolayısıyla reklam kavramını bünyesinde barındırmıştır. Yapının işlevi, tanıtmak ve sunmak olduğu için yapı, öncelikle kendini bir sunum nesnesi haline getirmiştir.

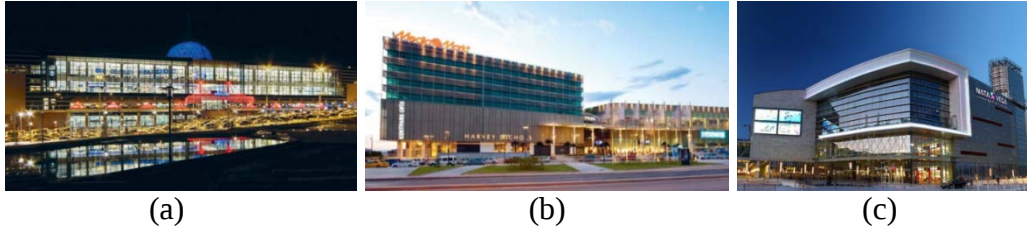
Armada 1 (Bkz. Resim 3.1.e), A Tasarım tarafından tasarlanmıştır. *Terasmall Avm* (Bkz. Resim 3.13.a), Faruk Eşim tarafından tasarlanmıştır. *Arcadium Alışveriş Merkezi*, 2002-03 yılları arasında yapılmış ve Enis Öncüoğlu, Cem Altınöz, Önder Kaya tarafından

tasarlanmıştır. *Mesa Plaza*, 2004 yılında yapılmış ve A tasarım tarafından tasarlanmıştır. *Armada 2*, 2004-12 yılları arasında yapılmış ve A tasarım tarafından tasarlanmıştır.

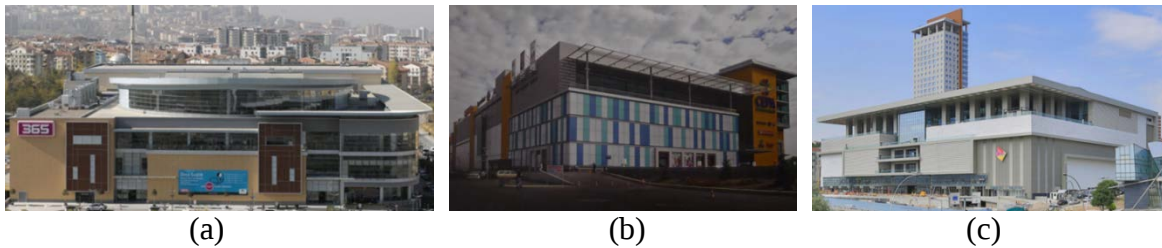
Resim 3.57. (a) Arcadium (b) Mesa plaza (c) Armada 2

Panora Alışveriş Merkezi, 2004-07 yılları arasında yapılmış ve A tasarım tarafından tasarlanmıştır. *Kentpark Alışveriş Merkezi*, 2006-10 yılları arasında yapılmış ve Öncüoğlu mimarlık tarafından tasarlanmıştır. *Nata Vega Anatolium Avm*, 2008-11 yılları arasında yapılmış ve A tasarım tarafından tasarlanmıştır.

Resim 3.58. (a) Panora (b) Kentpark (c) Nata vega

365 Alışveriş Merkezi, 2005-07 yılları arasında yapılmış ve Enis Öncüoğlu, Önder Kaya, Cem Altınöz, Cumhuriyet Keskinok tarafından tasarlanmıştır. *Cepa Alışveriş Merkezi*, 2005-07 yılları arasında yapılmış ve Enis Öncüoğlu, Önder Kaya, Cem Altınöz, Cumhuriyet Keskinok tarafından tasarlanmıştır. *Taurus*, 2008-14 yılları arasında yapılmış ve A tasarım tarafından tasarlanmıştır.

Resim 3.59. (a) 365 avm (b) Cepa (c) Taurus

Antares Alışveriş Merkezi, 2005-07 yılları arasında yapılmış ve A tasarım tarafından tasarlanmıştır. *Malltepe Alışveriş Merkezi*, 2006-08 yılları arasında yapılmış ve Enis Öncüoğlu, Önder Kaya, Cem Altınöz, Cumhuri Keskinok tarafından tasarlanmıştır.

(a)

(b)

Resim 3.60. (a) Antares (b) Malltepe

Ankara mimarlık literatüründe yer almış alışveriş merkezlerine bakıldığında hemen hemen aynı mimarlık ofisleri tarafından tasarlandığı görülmüştür. Bu durum imza mimarlığın, tüketim nesneleri üzerindeki etkisini ve aynı piyasadaki rakip alışveriş merkezlerinin, piyasada tutunabilmek adına ismi markalaşmış olan aynı mimarlık ofislerine yönlendiğini göstermiştir. Alışveriş merkezi denen kavram, kendi içerisinde tüketimi ve sanal ihtiyaçları barındırmış ve kentin içinde kentten ayrılan kent parçaları oluşturmuştur. Ancak Ankara ölçeğinde bakıldığında alışveriş merkezi yapıları, her ne kadar imza mimarlık kavramı altında yapılmış ve mimarlık ürünü, bir pazar nesnesi olarak görülmüş olsa da ortaya konan sonuç ürünler Ankara'nın dokusundan izler taşımıştır.

Maliye Bakanlığı Ankara Maliye Kursu Ek Binası, 2001-07 yılları arasında yapılmış ve Mehmet Soylu, Mete Öz tarafından tasarlanmıştır. *Tc Msb Savunma Sanayii Müsteşarlığı Yeni Hizmet Binası* (Bkz. Resim 3.23.a), Mehmet Soylu, Mete Öz tarafından tasarlanmıştır. *Tbmm Ek Yapı Kompleksi*, 2006-13 yılları arasında yapılmış ve Cem Açikkol, Kaan Özer tarafından tasarlanmıştır. *Orman Genel Müdürlüğü Yeni Yerleşkesi* 2012-15 yılları arasında yapılmış ve Hilmi Güner tarafından tasarlanmıştır.

(a)

(b)

(c)

Resim 3.61. (a) Maliye bakanlığı ek binası (b) Tbmm ek binası (c)Orman genel müdürlüğü

Dışişleri Bakanlığı Arşiv Binası (Bkz. Resim 3.9.a), Mürşit Günday tarafından tasarlanmıştır. *Danıştay Bakanlığı Hizmet Binası*, 2008-12 yılları arasında yapılmış ve Cem Açikkol tarafından tasarlanmıştır. *Etimesgut Hükümet Konağı ve Vergi Dairesi*, 2010-11 yılları arasında yapılmış ve Ali Özer, Ahmet Mucip Ürger tarafından tasarlanmıştır. *Gümrük Müsteşarlığı Hizmet Binası* (Bkz. Resim 3.27.b), Mürşit Günday tarafından tasarlanmıştır.

Resim 3.62. (a) Danıştay bakanlığı hizmet binası (b) Etimesgut hükümet konağı

Kamu yapıları, özellikle 1980’li yıllardan itibaren özel sektör tarafından tasarlanmaya başlamıştır. Yukarıdaki örneklerde görüldüğü gibi, kamu yapılarının da bir marka olarak karşımıza çıkması ve kamu kurumunun markalaşmasını mimarlıkla yansıtmaya çalışması 2000 yılı itibariyle sık rastlanan ve mimarlık literatüründe karşılık bulan bir yaklaşım olmuştur.

Ankara özelinde ele alınan örneklerde görüldüğü gibi 2000 yılı sonrası mimarlık literatüründe yer almış olan yapılar, programları ne olursa olsun markalaşma ve imza mimarlık kavramlarından etkilenmiştir. Hilmi Güner, Hüseyin Bütünler, Mehmet Soylu, Mete Öz, Melkan Gürsel, Murat Tabanlıoğlu, Begüm- Kerem Yazgan, Yeşim-Nami Hatırlı, Ven mimarlık, A tasarım, Boran Ekinci, Abdi Güzer, Erkal mimarlık, Atabaş mimarlık, Mürşit Günday, Ace mimarlık, Bozkurt Gürsoytrak, Enis Öncüoğlu, Önder Kaya, Cem Altınöz, Cumhuriyet Keskinok, Cem Açikkol isimleri, Ankara özelinde incelenen mimarlık ürünlerinde, imza mimarlık kavramı ile ön plana çıkan isimler olmuştur. Yapıların programının değişmesine karşın, yapının bir reklam nesnesi olarak ele alınması durumu değişmemiş ve farklı programlardaki yapılar, Ankara genelinde markalaşan mimarlar tarafından tasarlanmıştır. Ancak burada bahsedilen imza mimarlık, metnin genelinde bahsedilen ve Gehry’nin tasarımı örnek gösterilerek ifade edilen durumdan farklı bir form almıştır. Küreselleşme etkisi ile dünyada yayılmaya başlayan imza mimarlık durumu, kentin geçmişi ve kültürü dikkate alınmaksızın, ünlü bir mimar tarafından obje

tasarımı olması açısından eleştirilmiştir. Mimarlık ürünü bir obje olarak ele alınmış ve mimarın ismiyle beraber, yapılan biçimsel farklılıklar ön plana çıkmıştır. Ancak Ankara özelinde karşılık bulan imza mimarlık, her ne kadar ünlü isimler tarafından tasarlanmış da olsa Ankara'nın mevcut dokusundan bağımsız olamamıştır. Yapılar, genellikle kentin mevcutta sahip olduğu dörtgen formlardan, kentin ölçeğinden, malzeme kullanımından izler taşımış ve aykırılaşmamıştır.

2000 sonrası üretim sürecinden elde edilenler

Teknolojinin gelişmesi, ulaşım ve iletişim hızlarının artması ile beraber değişim süreci başlamıştır. Harvey'nin deyişiyle 'zaman mekan sıkışması' yaşadığımız bir döneme girilmiştir [49]. Artık dünyaya açılma kolaylaşmış ve dünya, eski dönemlere göre, insanlığa daha küçük gelmeye başlamıştır. Bu açılımın beraberinde getirdiği küreselleşme durumu, olumlu ve olumsuz özellikleri bünyesinde barındırmıştır.

Her alanda hızın artması, yeni denemeler yapma ortamının oluşturulması, malzeme ve yapı çeşitliliğinin artması, çevre konusunda bilinçlenme, imkanların sınırsızlaşması veya sınırların zorlanması, mimarlığın farklı disiplinler ile ilişkisinin artması, farklılıkları bünyesinde barındırması, kentlerin her daim aktif ve üretken olması, küreselleşmenin olumlu yönleri arasında sayılabilir. Ancak kentlerin sermayeyi çekmek adına sanal çevreler oluşturmak zorunda bırakılması, iş merkezi, alışveriş merkezi, plaza gibi sermaye getirebilecek programların yoğunlaşması [5], toplumların gösteri toplumuna dönüşüyor olması, marka ve reklam kavramlarının yaygınlaşması, kent ve kentli arasında ayrışmaların yaşanması ve kentlerin birbirine benzemesi durumu da küreselleşmenin olumsuz özellikleri arasında sayılabilir. Yukarıda sayılan ve 2000 yılı sonrası mimarlığın temel yaklaşımları arasında ele alınan kavramlar, olumlu ve olumsuz durumları birlikte getirmiştir. Olumlu olarak görünen bir durum ki buna küreselleşmeyle beraber gelen dünyayla etkileşim halinde olma örnek olarak ele alınabilir, kentlerin aynılaşmasını ve kültürlerin kendine özgü özelliklerini kaybetmesini beraberinde getirmiş ve olumsuz bir duruma dönüşmüştür. Aynı şekilde olumsuz olarak görülen bir durum ki buna mimarların markalaşma baskısı duymaları örnek olarak ele alınabilir, dünyayla yarışmak adına kendini geliştiren ve uluslararası platformlarda ülkenin mimarlığını temsil eden mimarların veya mimarlık ofislerinin ortaya çıkmasını sağlamış ve olumlu bir sonuç doğurmuştur. Kısaca başka bir niyetle ortaya atılan bir kavramın, Türkiye veya Ankara ortamında farklı bir sonuç ortaya

çıkardığı veya kentte farklı anlamlarla temsil edildiği görülmüştür. Belirli bir konu altında yer alan mimarlık ürünlerinin başka bir konu altında da yer bulabildiği, dolayısıyla yaşanan tüm etkilerin ve hakim olan yaklaşımların birbiri ile ilişkili olduğu ve birbirinden bağımsız düşünülemediği gibi birbirini doğurduğu düşünülmüştür.

2000 yılı öncesinde başlayan değişimler, 2000 yılı sonrasında hızını arttırarak devam etmiş ve Ankara kenti üzerinde etkilerini göstermiştir. Kent yükselme eğilimi göstermiş, çeşitli yöntemlerle ekolojik çalışmalara başlanmış, konut kavramı değişim yaşamış, avm gibi gösteri toplumu ihtiyaçlarını yansıtan yapı grupları artmış ve mimarlık markalaşmıştır. Ancak bu değişimler yaşanırken Ankara kentinde bir tarafta küreselin etkisi tamamen yansıtılmış, diğer tarafta ise Ankara'nın geçmişinden izler taşıyan mimarlık ürünleri ortaya çıkmıştır. Ankara'nın bünyesinde barındırdığı ikili durum yapı ölçeğinden okunmuştur.

4. TARTIŞMA VE SONUÇ

“Kentleşme, daha çok, mekânsal olarak temellenen toplumsal bir süreç olarak görülmelidir. Bu süreçte, farklı amaçlara ve gündemlere sahip çok sayıdaki ve çeşitteki aktör, birbirine bağlanmış mekânsal pratiklerin belli bir biçimlenişi aracılığıyla etkileşime girerler” [49]. Kentleşme sürecinde, birçok girdinin mevcut olması, kentlerin gidişatının belirlenmesinde önemli rol oynamıştır. Kentler hızlı bir büyüme sürecine girmiş ve değişmeye başlamıştır. Değişim, gösteri toplumu olmanın zorunlu kıldığı kavramlar arasında yer almış ve bunun gerekliliğine toplum inandırılmıştır [10]. Bu süreçte kapitalleşme hızlanmış ve kentleri etkisi altına almıştır. Kentlerde, kapitalist dünyadan fayda sağlamak amacıyla hamleler yapılmaya başlanmış ve dönüşüm, bu hamleler ışığında gerçekleşmiştir [49].

Kentlerin kapitalist süreç içerisinde var olması, kentler arası rekabete sebep olmuştur. Rekabette geri plana düşmemek adına, aynı olan şeylerin farklı kentlerde görülmesi durumu ortaya çıkmış ve bu durum, kentlerin aynışması sorununu beraberinde getirmiştir.

... kentlerarası rekabet ve kent girişimciliği gelişmiş kapitalist ülkelerin kent mekanlarını her türlü yeni gelişim örüntüsüne açmıştır, bunun net etkisi bilim parkları, mutenalaştırma, ticaret merkezleri, kültür ve eğlence merkezleri, post modern donanımlara sahip geniş çapta kapalı alışveriş merkezleri ve benzerlerinin seri üretimi olsa bile [49].

Sözleri, kentlerin aynışması durumunu açıklar nitelikte olmuştur. Sanayileşmenin ve küreselleşmenin, toplumlara yeni yaşam tarzları yerleştirmeye çalıştığı ve bunun sonucunda her yerde aynı mimarinin görüldüğü iddia edilmiştir [10]. Yalnızca mimari olarak değil toplumda gözlenen genel nitelikler bağlamında da aynışmanın görüldüğü düşünülmüştür. Debord, ‘kesintisiz teknolojik yenilenme, devletin ve ekonominin iç içe girmesi, gizliliğin yaygınlaşması, tepki görmeyen yalanlar ve ebedi bir şimdiki zaman’ olarak belirttiği beş temel madde ile günümüz toplumlarının ‘bütünlüklü gösteri¹’ seviyesine geldiğini savunmuştur [10].

¹ Yoğunlaşmış gösteri; diktatör bir kişiliğin etrafında yoğunlaşmış ideolojiyi ön plana çıkarması, yaygın gösteri; birbirleriyle rekabet halindeki geniş kapsamlı yeni meta çeşitleri arasından özgürce seçim yapmaya teşvik etmesi olarak tanımlanmış. Bütünleşmiş gösteri ise yoğunlaşmış ve yaygın gösterinin rasyonel bir şekilde birleşmiş versiyonu olarak tanımlanmıştır.

Mekan ve zaman kavramları, bireylerin kimliklerini belirleyen kavramlar olarak ele alınmıştır. Kentlerin hızlı değişimi ve giderek birbirine benzemesi durumu, kimliksizleşmeyi beraberinde getirmiştir. Dünya, aynılaşmış ve bireyler nereye ait olduklarını karıştırır pozisyona gelmiştir. Kimliklerin kaybolmaması ve aidiyet hissi için kent mekanlarının önemli olduğu düşünülmüştür [49]. ‘İzleyici hiçbir yerde kendini evinde hissetmez, çünkü gösteri her yerdedir’ sözleriyle kentteki kimliksizleşmenin artışı ve aidiyet hissini azalması ifade edilmiştir [10].

Aynılaşma sürecinin devam etmesi, kentlerin sıradanlaşma yoluna girmesine sebep olarak gösterilmiştir. Sıradanlaşma durumu devam ederken, yerel yönetimlerin birçoğunun benzer tavırlar sergilediği, kentleri çekim merkezlerine dönüştürme faaliyetleri sürdürdükleri, muhafazakar eğilimde olmaları ve özelleştirme yolunu tercih etmeleri eleştirilen noktalar arasında yer almıştır [49].

Küreselleşme süreci, kentler için başlangıçta pozitif olarak görülmüş ve bir fırsat olarak değerlendirilmiştir. Ancak fırsatların doğru şekilde değerlendirilememesi ve sermayenin öncelikli pozisyona gelmesi, kentleri olumsuz etkilemiş ve aynılaşma sürecini başlatmıştır [49].

Sonuç olarak, 21.yüzyılda toplumların gösteri toplumuna dönüşmesi, sanal ihtiyaçlar üretilmesi, bu ihtiyaçların olmazsa olmaz olarak gösterilmesi, tüketim fikrinin toplumlara yerleştirilmiş olması, tüketimle beraber gelen küreselleşme sürecinin kentleri etkilemesi, kentlerin, dünya kenti olup sermayeden pay almaya çalışması, sermaye döngüsü içinde kentlerin aynılaşması ve sıradanlaşması, kimliksiz kentlerin ortaya çıkması durumları eleştirilmiştir.

Ankara kenti ele alındığında yukarıda bahsedilen değişimlerden etkilenmiş olduğu görülmüştür. Küreselleşme sürecinin etkileri, Ankara üzerine de yansımıştır. Alışveriş merkezleri, rezidanslar, kapalı siteler gibi tüketim toplumunun göstergesi olan mimarlık ürünleri, Ankara kentinde de görünmesine karşın farklı denemeler ve mimari ürünler de kentte oldukça fazla yer bulmuştur.

Ankara, milattan önceye dayanan süreciyle beraber, oldukça geniş bir mimarlık geçmişine ve mirasına sahip bir kent olmuştur. Her dönemde kent, toplumun ve zamanın ihtiyaçlarına

göre büyümüş ve kendi coğrafyası dahilinde şekillenmiştir. Dünyada küreselleşme fikri yayılınca kadar Ankara'da mimarlık, daha yerel ölçekte ele alınmıştır. Konumu, malzemeleri ve kentin taşıdığı amaç doğrultusunda mimarlık ürünleri mimarlık literatüründe yerini almıştır. 2000'li yıllara gelinceye kadar geçen süreçte kendi ihtiyaçları ve amaçları doğrultusunda şekillenen bir kent olmuştur. Özellikle Cumhuriyet dönemiyle beraber, planlı bir şekilde büyümesi ve kentin bir kurgu proje olarak ele alınması ön plana çıkmıştır. Ancak 2000'li yıllardan sonra belirli bir plandan ve kurgudan bahsedilememiştir. Bu süreç sonrasında gerçekleşen mimarlık ürünleri, oldukça çeşitli bir platform oluşturmuştur.

Çağdaş Türkiye mimarlığının yerel dinamiklerle, evrensel girdiler arasında gelişen bir çizgide yol bulmaya çalıştığı, söylenebilir. Mimarlık alanındaki küresel gelişmeleri dikkatle izleyen, yereli hala sorun eden, teknolojik gelişmelerin bir parçası olmak isteyen Türkiye mimarlık ortamı, geçmişinde olduğu gibi şimdi de yeni çıkış yolları bulma potansiyelini içinde barındırmaktadır [34].

İfadesi ile hem Türkiye hem Ankara mimarlığında gözlemlenen tutumlar ifade edilmiştir. Ankara mimarlık ortamında, bir yandan küreselleşmenin ve dünya kenti olma yolunda ilerlemenin etkileri görülürken diğer yandan daha yerel etkilerin görüldüğü gözlenmiştir. Bu tutum, Ankara'nın 2000 yılı sonrasında mimarlık literatüründe yer almış olan yapıların incelendiği bölümde örneklenmiştir. Kent başkent olması sebebiyle ve İstanbul'dan sonra uluslararası etkiye en çok açık olan pozisyonda olması sebebiyle küreselleşmeye ve küreselleşmeyle beraber gelen değişimlere yönelmiştir. Bu yönelme, mimarlık ürünlerinin bir kısmının tamamen küresel ölçekte tasarlanan yapılar gibi, dünyanın herhangi bir yerinde var olabilecek yapılara dönüşmesine neden olmuştur. Ancak bir yandan da küreselleşme ile gelen kavramların Ankara ölçeğinde yorumlanması, ikili durumun oluşmasına sebep olmuştur.

Ankara özelinde mimarlık ürünleri incelendiğinde alışveriş merkezi, plaza, kapalı site programlarının, küreselleşme ile mimarlık ortamına girdiği görülmüştür. Bu yapıların, kentin her noktasında görülmeye başlaması ve sayılarının artması, Ankara'nın küreselleşme sürecinden etkilendiğinin ve dönüşüm yaşadığının bir göstergesi olarak ele alınmıştır. Ancak küresel etki ile mimarlık literatürüne giren programlar, Ankara ölçeğinde yeniden yorumlanmıştır. Ankara'nın Cumhuriyet dönemi izleri takip edildiğinde, kentte kübik formların hakim olduğu, brüt beton, doğal taş, cam gibi yalın malzemelerin

kullanıldığı, kamu yapılarının ölçek olarak diğer programlara oranla büyük tasarlandığı, teras çatılı uygulamaların fazla yer aldığı ve fonksiyon ayrımının cepheden okutulduğu görülmüştür. Küreselleşme ile gelen alışveriş merkezi, kapalı site, plaza programlarını içeren yapılar, küreselin göstergesi olmasına karşın Ankara'nın, dörtgensele geçmişinden ve malzeme dilinden izler taşımıştır. Bu yapılar, birer reklam veya prestij nesnesi olarak ele alınmış ancak bu yapıların çoğu, sanat objesi olarak ele alınıp biçimsel arayışlara gitmek yerine kentin kimliğinde mevcut olan dilden etkilenmiş ve ona uyumlanmıştır. Teknolojik gelişmeler ile beraber malzeme ve strüktür yaklaşımları çeşitlenmiş olmasına karşın prizmatik ve yalın tavidan izler görülmeye devam edilmiştir.

Her şeyden çok sayısal çokluk ve inşaat yoğunluğuyla öne çıkan bu dönemde şüphesiz araştırmaya dayalı, ana eksene karşı eleştirel mesafesini koruyan, ayrıcalıklı ve özgün ürünler de yer alıyor. Bu anlamda ana eksene eklemleme becerisi kadar ona mesafeli durmak ve alternatif oluşturmak da bir değer olarak algılanıyor [38].

İfadesiyle Güzer, küreselleşme sürecinde sisteme eklemelenen ürünler olduğu gibi, karşı duruş sergileyen ve özgün dilini koruyan mimarlık ürünleri olduğunun altını çizmiştir.

Mesa Hastanesi, Metropolitan otel, Flaptour, Kınacı evi, Mustafa Ayaz müzesi, Onur taahhüt ofisi, Honda Bora plaza, Galyum blok, Mövenpick otel, Msb Savunma Sanayii Müsteşarlığı yeni hizmet binası, Nazım hikmet kültür merkezi, Deha ofis, Fransız kültür merkezi, Ankara arena, Eltem mühendislik, Ümitköy iş merkezi, Gümrük müsteşarlığı, Organize sanayi camii, Mhp genel merkezi, Chp genel merkezi, Hacettepe kuluçka merkezi, Parkofis, Ege plaza, Odtü lisan öğrencileri yurt binası, Sinpaş Ankara genel müdürlük, Paragon tower, Sosyokültürel tesis, Viagreen, Beytepe Premium, Ons İncek satış ofisi, Yenimahalle gençlik merkezi yapıları, biçimsel arayışları ile çalışmada yer almıştır. Mevcutta var olan dikdörtgenler prizması formuna karşı durulmuş ve hacimsel yenilikler denenmiştir. Dikdörtgen parsel içinde oval, dairesel, mekik ve yay formunda kütleler tasarlanmıştır. Farklı asal geometrik formların bir araya getirilerek farklı kompozisyonlar oluşturulduğu görülmüştür. Dörtgensele hacimlerde, yine dörtgensele parçaların prizmaya eklenmesi veya prizmadan çıkarılması ile üçüncü boyutta hareketlenen yapılar da örnekler arasında yer almıştır.

Türk eczacılar birliği sosyal tesisi, Otel midi, Gümüş bloklar, Akbaş evi, Odtü bilim ve teknoloji müzesi, Ankara anayasa mahkeme binası, Sihirli bahçe Montessori anaokulu,

Doğramacızade cami, Matpum, Atakent spor kompleksi, Turuncu ev, Dmc Ankara, Modsim, Kara kutu, Las Chicas restoran, Yenigün inşaat ofis binası, Renault plaza, Beyaz ev, Alpuka ofis, Otizimli çocuklar eğitim merkezi, Pimeks yönetim, Tobb Etü teknoloji merkezi, Müteahhitler birliği genel merkezi, Aselsan radar elektronik harp istihbarat gölbaşı yerleşkesi, Jw Marriot, Çeka fabrikası, 1+1 apartman, Dormak yönetim, Batıkent Seviye okulu yapıları, renk ve malzeme arayışları ile çalışmada yer almıştır. Gelişen teknoloji ve artan imkanlarla beraber malzeme kısıtları ortadan kalkmış ve çeşitlilik yapı yüzlerine yansımıştır. Ankara mimarlık ürünleri arasında kullandığı malzeme farkı, strüktür denemesi, renk kullanımı, malzeme ve renge yüklenen anlamlar ile ön plana çıkan ve Ankara mimarlık literatüründe temsil bulan yapılar yukarda sıralanmıştır.

Kolej-in, G.A. evi, Boston scientific ofisi, Ted Ankara koleji yerleşkesi, Esenboğa havalimanı, Odtü hazırlık okulu ek binaları, Mogan camisi, Charles de Gaulle Ankara Fransız Lisesi, Park 312 satış ofisi, Artes ofis binası, Arte tıp, Cer Modern sanatlar merkezi, Tutumlu evi, Keyport, Keypark, Ösak yönetim, Erimtan Arkeoloji ve sanat müzesi, Tai konferans ve kafe binaları, Odtü öğretim elemanı lojmanları, Villa Seyhan, Madde bağımlıları tedavi ve araştırma tesisleri, Galyum blok yapıları, Modern mimarlık yaklaşımından taşıdığı izler ile çalışmada yer almıştır. Çeşitlilik ve farklılığın hakim olduğu bir dönemde yalın malzeme tercihi, brüt beton, cam, beyaz sıva kullanımı, teras çatı, şerit pencere, dörtgenler prizması kütle, yerden koparılan prizmatik kütle, işlev farklılıklarının cepheye ve hacme yansıtılması gibi Modern yaklaşım izleri görülmüştür. Ankara'nın 20.yüzyıl mimarlığı geçmişinde var olan ve kentin kimliğinde önemli yer edinmiş olan yapılar ve yaklaşımlar, 21.yüzyıl mimarlığında da kentte etkilerini göstermeye devam etmiştir.

Güzer evi, Teskommb hizmet binası, Gürçağ okulu, Nesibe Aydın okulu, Ankara Lofts, Adolis konutları, Yaşamkent cami, Melek İpek kız yurdu yapıları mekânsal arayışları ile çalışmada yer almıştır. Programın gerektirdiklerini, farklı yorumlayarak veya mevcut ihtiyaca yönelik çözümler arayarak denemiştir.

Odtü Ayaslı araştırma binası, Türktelekom Odtü teknokent ar-ge binası, Türkiye Müteahhitler birliği genel merkezi, Chp genel merkezi, Matpum yapıları, sürdürülebilir enerji kavramını içermeleri ile çalışmada yer almıştır. Teknoloji ile beraber enerji

bağımlılığı artmış ve tasarımlarda ekolojik olana yönelim başlamıştır. Yukarıdaki örnekler bu eğilimin Ankara özelindeki örneklerini oluşturmuş ve literatürde temsiliyet bulmuştur.

Ankara ölçeğinde biçimsel, mekânsal, strüktürel ve ekolojik anlamda denemeler yapılırken, bu denemelerin bir kısmının markalaştığı görülmüştür. Moda olanın, dünyanın her yerinde görülmeye başlaması gibi, ismi ön plana çıkan mimar veya mimarlık ofislerinin de Ankara mimarlık ürünleri üzerinden değerlendirme yapıldığında birçok yapıda imzasının olduğu görülmüştür. İmza mimarlık kavramı, Ankara’da da karşılık bulmuş ve kent, kendi imza mimarlarını ortaya çıkarmıştır. Hilmi Güner, Hüseyin Bütüner, Mehmet Soylu, Mete Öz, Melkan Gürsel, Murat Tabanlıoğlu, Begüm- Kerem Yazgan, Yeşim-Nami Hatırlı, Ven mimarlık, A tasarım, Boran Ekinci, Abdi Güzer, Erkal mimarlık, Atabaş mimarlık, Mürşit Günday, Ace mimarlık, Bozkurt Gürsoytrak, Enis Öncüoğlu, Önder Kaya, Cem Altınöz, Cumhur Keskinok, Cem Açikkol, Ziya Tanalı, Semra-Özcan Uygur, Ercan Çoban, Suzan Esirgen, Süleyman Bayrak, Ahmet Yertutan, Umut İnan, Ahmet Vefik Alp, Doruk Pamir, Adnan-Zehra Aksu, Tülin Çetin, Ayşen Savaş, Barış Yağlı, Selim Velioğlu, Umut İyigün, Orkun Özuer, Murat Aksu, Hasan Özbay, Tamer Başbuğ, Baran İdil, Aybars Acarsoy, Gökhan Aksoy, Gökhan Büyükkılıç, Erkut Şahinbaş, Alişan Çırakoğlu, İzzet Fikirlier, Semra Teber Yener, Rasim Özveren, Erdal Sorgucu, Eda Kutay, Behruz Çinici, Özer/Ürger Mimarlık, Msa Mimarlık, Zeki Salalı, Avcı Mimarlık, Evrenol mimarlık, Kutlu Bal, Hakan Evkaya, Erdem Mimarlık isimleri, Ankara mimarlık ürünlerinin öne çıkan mimarları veya mimarlık ofisleri olmuştur. Ankara’da 2000 sonrasında yapılmış ve mimarlık literatüründe yer almış olan yapılar, gerek medya gerekse de yapmış oldukları işler ile ismi duyulan mimarlar tarafından tasarlanmıştır. İsmi geçen mimarların veya mimarlık ofislerinin bir kısmı dünya genelinde işler yaparken bir kısmı Ankara kentinin kendi markasını oluşturmuştur.

Ankara, geçmişinden itibaren belirli olaylar karşısında dönüşüm yaşamış ve yaşanan dönüşümlerin mimarlık ortamında ifade bulduğu bir kent olmuştur. 1980’li yıllara kadar kentin kendine özgü durumu devam etmiş hatta bu süreçte farklı kentlere örnek olabilecek duruma gelmiştir. Ancak 1980’li yıllar itibariyle yaşanan değişimler ve bu değişimlerin çok hızlı gerçekleşiyor olması, kentin de hızlı bir şekilde dönüşmesine ve küreselleşme yoluna girmesine neden olmuştur. 2000 yılı sonrasında mimarlık literatüründe yer edinmiş olan yapılar incelendiğinde Ankara’nın henüz bir dünya kent statüsüne ulaşmadığı ve küresel sisteme dahil olan yapıların tüm kente hakim olmadığı görülmüştür. Ankara’nın

geçmişinden gelen izleri taşıyan ve yeniye yerel olanla birleştirmeyi deneyen örnekler kentte hala karşılık bulmaktadır. Ancak küreselleşme etkisiyle sisteme dahil olan ve dünyanın herhangi bir yerinde de inşa edilebilecek olan yapıların da kentte görüldüğü bir gerçektir. Yaşanan dönüşümlere bir şekilde tüm kentler ayak uydurmaya başlamıştır. Görgülü, kentlerin dönüşümünün kaçınılmaz olduğu ancak önemli olanın, sermayeye esir olmadan dönüşmeyi başarabilmek olduğunu ifade edilmiştir [35]. Ankara, küreselin izlerini taşıyan ve dünyanın her yerinde örneklerine rastlanan yapıların, Ankara'ya özgü ve kentin kimliğinin izlerini taşıyan yapılarla beraber yer aldığı bir kent olmuştur. Ankara kenti için de dönüşüm başlamış ve bu kaçınılmaz bir gerçeklik olarak kabul edilmiştir. Önemli olan kendine ait dokusunu kaybetmeden, araştırma ve söylemi yok saymadan, dünyadaki herhangi bir kent kimliğine bürünmeden bu dönüşümü yaşamak ve özünü koruyabilmek olmuştur.

KAYNAKLAR

1. Cengizkan, A. (2004). *Ankara'nın ilk planı 1924-1925 Lörcher planı*. (2. Baskı). Ankara: Ankara Enstitüsü Vakfı Arkadaş Yayıncılık, 11-128.
2. Bilgin, İ. (1998). *Modernleşmenin ve toplumsal hareketliliğin yörüngesinde Cumhuriyet'in imarı. 75 yılda değişen kent ve mimarlık*. (1.Baskı). İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları ve Tarih Vakfı, 255-268.
3. Gür, Ö., Ş. (2014). *Mimari güncellemeler*. (1. Baskı). Ankara: Genç Ofset Sertifika, 1-295.
4. Özdemir, G., Y. *Hırsız zamanlar istilacı mekanlar: 21.yüzyılda yeni iletişim teknolojileri, iş ve istihdam*. 6. Sosyal insan hakları ulusal sempozyumu, Ankara Üniversitesi, 157- 167.
5. Aslanoğlu, R., A. (1998). *Kent, kimlik ve küreselleşme*. (2.Baskı). Bursa: Asa kitapevi, 9-235.
6. Sağdıç, Z. (2016). 21. Century architecture: search fort he concept. *Megaron*, 11(1), 179-186.
7. Ercoşkun, Ö., Y., Karaaslan, Ş. (2009). Geleceğin ekolojik ve teknolojik kentleri. *Megaron*, 4(1), 27-34.
8. Harvey, D. (2008). *Umut mekanları*. (çev. Z. Gambetti). (1. Baskı). İstanbul: Metiş Yayıncılık. (Eserin orijinali 2000'de yayımlandı), 15-343.
9. Harvey, D. (2010). Kent hakkı (çev. M. Kırmızı). *New Left Review*, 9(10). (Orijinal makalenin yayım tarihi, 2008), 14-27.
10. Debord, G. (1996). *Gösteri toplumu ve yorumlar*. (1. Baskı). İstanbul: Mart Matbaacılık. (Eserin orijinali 1967'de yayımlandı), 9-199.
11. Turan, B., O. (2011). 21.yüzyıl tasarım ortamında süreç, biçim ve temsil ilişkisi. *Megaron*, 6(3), 162-170.
12. Tekeli, İ. (2002). Selçuklu döneminde Türkleşmesi sonrasında Ankara'nın gelişimi. *Ankara Mimarlık Rehberi 2002*. (1. Baskı). Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı ve Türk Serbest Mimarlar Müşavirler Derneği. Rekmay Baskı, 1-7.
13. Aydın, S., Emiroğlu, K., Türkoğlu, Ö., Özsoy, E. D. (2005). *Küçük Asya'nın Bin Yüzü Ankara*. (1. Baskı). Ankara: Dost Kitapevi Yayınları, 251-152
14. TMMOB Mimarlar Odası. (2006). *Ankara'nın Geleceğini Tasarlamak Kentin Kültür Katmanları 2-Ankara'nın Türk-İslam Dönemi*. Ankara: Matsa Basımevi, 5-130.
15. Kadioğlu, M., Görkay, K., Mitchell, S. (2011). *Roma Dönemi'nde Ankyra*. (1.Baskı). İstanbul: Mas Matbaacılık, 77-242.

16. Öney, G. (1971). *Ankara'da Türk Devri Yapıları*. (1.Baskı). Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi, 15-390
17. Sözen, M., Tapan, M. (1973). *Elli Yılın Türk Mimarisi*. (1.Baskı). İş Bankası Kültür Yayınları. İstanbul: Kırıl Matbaası, 53-287.
18. Aslanoğlu, İ. (2010). *Erken Cumhuriyet Dönemi Mimarlığı*. (1.Baskı). Ankara: Bilge Yayıncılık, 115-400
19. Akçura, T. (1998). Ankara'nın başkent olması. *75 yılda değişen kent ve mimarlık*. (1.Baskı). İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları ve Tarih Vakfı, 4-11.
20. Tekeli, İ. (1982). *Türkiye'de Kentleşme Yazıları*. (1.Baskı). Ankara: Erk Matbaası, 77-80
21. Tankut, G. (1993). *Bir Başkent'in İmarı*. (1.Baskı). İstanbul: Anahtar Kitaplar Yayınevi, 13-267.
22. Tekeli, İ. (1998). Türkiye'de Cumhuriyet döneminde kentsel gelişme ve kent planlaması., Y. Sey. (editör). *75 yılda değişen kent ve mimarlık*. 1. Baskı. İstanbul. Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları ve Tarih Vakfı, 1-24.
23. Cengizkan, A. (2002). *Modernin Saati*. (1. Baskı). Mimarlar derneği 1927. Ankara: Boyut Yayıncılık, 15-257.
24. Altaban, Ö. (1998). Cumhuriyet'in kent planlama politikaları ve Ankara deneyimi., Y. Sey. (editör). *75 yılda değişen kent ve mimarlık*. 1. Baskı. İstanbul. Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları ve Tarih Vakfı, 41-64.
25. Bademli, R. (1987). Ankara'da kent planlama deneyi ve ulaşılan sonuçlar., İ Tekeli. (editör). *Ankara 1985'den 2015'e*. İstanbul. Ankara Büyükşehir Belediyesi Ego Genel Müdürlüğü, 105-114.
26. Holod, R., Evin,A., Özkan, S. (Editörler). (2007). *Modern Türk Mimarlığı*. (2. Baskı). TMMOB Mimarlar Odası. Ankara: Yalçın Matbaacılık, 55-156.
27. Batur, A. (1998). 1925-1950 döneminde Türkiye mimarlığı., Y. Sey. (editör). *75 yılda değişen kent ve mimarlık*. 1. Baskı. İstanbul. Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları ve Tarih Vakfı, 209-234.
28. Nicolai, B. (2011). *Modern ve Sürgün* (çev. Y. P. Zander). (1.Baskı). İstanbul: Güzel Sanatlar Matbaası. (Eserin orijinali 1998'de yayımlandı), 23-309
29. Goethe Institut. (2011). *Bir Başkent'in Oluşumu*. (1.Baskı). İstanbul: Mas Matbaacılık, 12- 89.
30. Bozdoğan, S. (2001). *Modernizm ve uluşun inşası, erken Cumhuriyet Türkiye'sinde mimari kültür*. (1.Baskı). İstanbul: Metis Yayınları, 15-325.
31. Batur, E. (Editör). (1994). *Ankara Ankara*. (1.Baskı). Yapı Kredi Yayınları. İstanbul: Altan Matbaacılık, 73-86

32. Tanyeli, U. (1998). 1950'lerden bu yana mimari paradigmalardan değişimi ve reel mimarlık., Y. Sey. (editör). *75 yılda değişen kent ve mimarlık*. 1. Baskı. İstanbul. Türkiye İş Bankası Kùltür Yayınları ve Tarih Vakfı, 235-254.
33. Sey, Y. (1998). Cumhuriyet döneminde Türkiye'de mimarlık ve yapı üretimi., Y. Sey. (editör). *75 yılda değişen kent ve mimarlık*. 1. Baskı. İstanbul. Türkiye İş Bankası Kùltür Yayınları ve Tarih Vakfı, 25-39.
34. Tuna, B. (Editör). (2011). *Türkiye'de mimarlık 2011*. (1.Baskı). TMMOB Mimarlar Odası. İstanbul: Mü-ka Matbaası, 9-31.
35. Görgùlü, Z., Görgùlü, T. (2009). Türkiye'de planlama ve mimarlık alanının son 10 yılı. *Mimarlık Dergisi*, 352 (3-4), 16-21.
36. Altun, A., T., D. (2007). Geleceğin mimarlığı: bilimsel-teknolojik değişimlerin mimarlığa etkileri. *Deü Mühendislik Fakùltesi Fen Ve Mühendislik Dergisi*, (1), 13-18.
37. Hasol, D. (2007). Yüksek, daha yüksek, en yüksek!. *Yapı Dergisi*, 12(9), 48-50.
38. Güzer, C., A. (2012). Ticaretin mimarlığından, mimarlığın ticaretine geçiş süreci içinde ticaret ve iş yapıları., B. Binat ve N. şık .(editörler). *Ticari Yapılar*. 1. Baskı. İstanbul. Vitra Çağdaş Mimarlık Dizisi, 16-24.
39. İslamoğlu, Ö., Usta, G. (2016). Herman Hertzberger okullarında esneklik anlayışı. *Mimarlık Dergisi*, 390 (7-8), 23-28.
40. Boğaç, C., Hoşkara, ř. Ö., Mayer, B. Ö., Rıza, M. (2010). Dosya v: 21. yüzyılda kentlerin yeni-değişen yüzü. *Mekanperest*, 4(1), 7-10.
41. Özdemir, N., Doğrusoy, İ., T. (2016). Kapalı konut sitelerinin kamusal açık alanlar açısından oluşturduğu problemlerin insan-çevre ilişkileri bağlamında irdelenmesi. *Megaron*, 11(3), 359-371.
42. Gültekin, A., A., Ünlü, A. (2015). Kapalı-ayrık konut yerleşmelerinin çevresel stres bağlamında yakın çevre etkileri. *Megaron*, 10(3), 343-354.
43. Yüksel, U., Akbulut, M., T. (2009). Tüketim odaklı mimarlığın son yıllardaki yeni ürünleri: rezidanslar. *Megaron*, 4(2), 110-118.
44. Bektař, Y., Türkün, A. (2017). Kentsel dönüşümde karma gelirli konut stratejisi ve Türkiye'ye özgü dinamikler: Ankara Altındağ-Gùltepe örneği. *Megaron*, 11(2), 263-279.
45. İnternet: URL: http://www.webcitation.org/query?url=https%3A%2F%2Farchitecturedesigntheory.files.wordpress.com%2F2014%2F05%2Falmanak_adt1.pdf&date=2017-09-06 Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
46. Arsan, Z. D. (2008). Türkiye'de Sürdürülebilir Mimari. *Mimarlık Dergisi*, 340 (3-4), 12-15.

47. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.doganhasol.net%2Fmari-ve-malzeme-2.html+&date=2017-09-06>. Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
48. Erkartal, P., Ö. (2016). Kromofobiye yenmek: mimarlıkta renklerin peşinde. *Yapı Dergisi*, 418 (9), 66-73.
49. Harvey, D. (2012). *Sermayenin mekanları eleştirel bir coğrafyaya doğru*. İstanbul: Yaylacık Matbaa. (Eserin orijinali 2001’de yayımlandı), 7-485.
50. Erçoşkun, Ö., Y., Özüduru, B. (2013). Ankara’daki alışveriş caddelerinde ticari mekanlar ve sosyal sürdürülebilirlik araştırması. *Megaron*, 8(1), 29-44.
51. Ünlükara, T., Berköz, L. (2016). Alışveriş merkezlerinin yer seçim kriterleri: İstanbul örneği. *Megaron*, 11(3), 437-448.
52. Ercan, T., Ş. (2015). Mimarın entelektüel “sermayesi” ve tasarımda değerlilik illüzyonu. *Mimarlık Dergisi*, 382 (3-4), 36-38.
53. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.mimdap.org%2F%3Fp%3D613&date=2017-09-06>. Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
54. İstanbulSMD. (2005). *100 works 50 architects*, İstanbul: Yapı Yayınları, 62-63.
55. Boyacıoğlu, E., Yeşilkaya, N., G. (2008). Parti İçin Tasarlamak Genel Merkez Binaları. *Arredamento Mimarlık*, 218(92-100), 92-99.
56. Bayraktar, N., Kaplan, H., Tekel, A. (2006). Yarışma Süreçleri ve Uygulama Örnekleri Üzerinden Kentsel Tasarım Tartışmaları. *Mimarlık*, 329(5), 14-19.
57. Senyücel, S. (Editör). (2005). Mesa Hastanesi. *Arredamento Mimarlık*, (1), 43-45.
58. Erkal., İ. (Editör). (2004). *Genç Çizgiler-Young Lines 2004*. (1.Baskı). Arkitera Mimarlık Merkezi. İstanbul: Mas Yayıncılık, 115-133.
59. Türk Serbest Mimarlar Derneği. (2015). Kara Harp Okulu Laboratuvar Merkezi Binası, Ted Ankara Yurdu, Güzer Evi, Erkal Konut ve Ofis Yapısı, Yatman Bağ Evi. *Serbest Mimar*, 20(12), 5-32.
60. Onur, A., Z. (Editör). (2010). *Mimarlığa Emek Verenler Dizisi IV. Ziya Tanaltı*. (1.Baskı). Ankara Mimarlar Odası. Ankara. 120-125
61. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.atabasmimarlik.com%2Fproject%2Fmidi-otel-2%2F&date=2017-09-06>. Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
62. Senyücel, S. (Editör). (2000). Söğütözü İş ve Alışveriş Merkezi. *Arredamento Mimarlık*, 1(6), 78-81.
63. Öztürk, A., O. (2014). *A Tasarım Mimarlık: The Architecture of Ali Osman Öztürk*. (1.Baskı). Ankara: Images Publishing, 26-29.

64. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fvitracagdasmmimarlikdizisi.com%2Fprojeler%2FAktif-Metropolitan-Hotel.asp&date=2017-09-06.> Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
65. Uygur, S., Uygur, Özcan. (2006). Ted Koleji Vakfı Yerleşkesi ve Özel Lisesi. *Yapı Mimarlık Kültür Sanat Dergisi*. İstanbul: Ofset Yapımevi, 291(2), 65-69.
66. Hasol, D. (editör). (2007). Esenboğa Havalimanı. *Yapı Mimarlık Kültür Sanat Dergisi*. İstanbul: Ali Rıza Başkan Güzel Sanatlar Matbaası, 303(2), 72-80.
67. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fv2.arkiv.com.tr%2Fp7711-gurel-balgat-ofis-binasi.html&date=2017-09-06.> Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
68. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.ven.com.tr%2Fprojects%2Fallprojects%2F262%23+&date=2017-09-06.> Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
69. Özkan, S. (2006). *Yapılar Projeler 1963-2005 Doruk Pamir*. Türk Mimarları Dizisi. (1.Baskı). İstanbul: Literatür Yayıncılık, 130-135.
70. Mimarlar Odası. (2007). 2008/XI. Ulusal Mimarlık Sergisi'nde Yapı Dalı Ödül Adayları. *Mimarlık*, 344(4), 67.
71. Vitra Çağdaş Mimarlık Dizisi. (2012). *Ticari Yapılar Commercial Buildings*. İstanbul: Ofset Yapımevi, 76-273.
72. Atabaş, K. (2006). Odtü Enformatik Enstitüsü. *Yapı Mimarlık Kültür Sanat Dergisi*. İstanbul: Ofset Yapımevi, 296(7), 83-86.
73. Senyücel, S. (Editör). (2008). Ee-Bidb-Mbl Yerleşkesi. *Arredamento Mimarlık*, 1(4), 112-113.
74. Cengizkan, M., N. (2007). Türkiye'de Yeni Konut Eğilimleri, X. Ulusal Mimarlık Sergisi'nde Yeni Dönem Konutları. *Mimarlık*, 337(9), 22-28.
75. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fvitracagdasmmimarlikdizisi.com%2Fprojeler%2Fflaptour.aspx&date=2017-09-06.> Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
76. Senyücel, S. (Editör). (2008). Cansın İş Merkezi, Chp Genel Merkezi. *Arredamento Mimarlık*, 1(4), 114- 118.
77. Vitra Çağdaş Mimarlık Dizisi. (2015). *Kültür Yapıları Cultural Buildings*. İstanbul: Ofset Yapımevi, 88-309.
78. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkiv.com.tr%2Fproje%2Ftc-maliye-bakanligi-ankara-maliye-kursu-ek-binasi%2F1462&date=2017-09-06.> Son Erişim Tarihi: 06.09.2017

79. Cengizkan, N., M. (editör). (2013). *Tavizssiz Bir Modernist Mimar: Danyal Tevfik Çiper*. Ankara: Arkadaş Yayınevi, 118-186.
80. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.ven.com.tr%2Fprojects%2F11%2F290%23+&date=2017-09-06>. Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
81. Türk Serbest Mimarlar Derneği. (2012). Sihirli Bahçe Montessori Okulu. *Serbest Mimar*, 8(3), 54-56.
82. Hasol, D. (editör). (2004). Arcadium Alışveriş Merkezi. *Yapı Mimarlık Kültür Sanat Dergisi*. İstanbul: Ofset Yapımevi, 272(7), 73-76.
83. Güzer, C., A. (2009). Bir Kent Mekanı Olarak Okul: İki Abdi Güzer Tasarımı. *Arredamento Mimarlık*, 228(10), 93-101.
84. Güzer, C., A. (2009). Profil: Abdi Güzer. *Arredamento Mimarlık*, 230(12), 38-56.
85. Vitra Çağdaş Mimarlık Dizisi. (2014). *Eğitim Yapıları Educational Buildings*. İstanbul: Ofset Yapımevi, 252-293.
86. Öztürk, A., O. (2007). TOBB ETÜ Kampüsü. *Yapı Mimarlık Kültür Sanat Dergisi*. İstanbul: Ofset Yapımevi, 302(1), 70-76.
87. Atabaş, K. (2005). Mustafa Ayaz Müzesi ve Kültür Merkezi. *Yapı Mimarlık Kültür Sanat Dergisi*. İstanbul: Ofset Yapımevi, 280(3), 84-87.
88. Hasol, D. (editör). (2009). Türkiye Noterler Birliği Merkez Binası. *Yapı Mimarlık Kültür Sanat Dergisi*. İstanbul: Ofset Yapımevi, 336(11), 72-77.
89. Öztürk, A., O. (2011). Ankara Ticaret Odası Kongre Merkezi. *Yapı Mimarlık Kültür Sanat Dergisi*. İstanbul: Ofset Yapımevi, 350(1), 120-126.
90. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fvitracagdasmmimarlikdizisi.com%2Fprojeler%2Fmesa-plaza.aspx+&date=2017-09-06>. Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
91. Güzer, C., A. (2009). Konutta Alternatifi Aramak. *Arredamento Mimarlık*, 224(5), 86-93.
92. Güzer, C., A. (2010). Kentte Alternatif Yaşamlara Yer Açmak: Ankara Lofts. *Arredamento Mimarlık*, 236(6), 58-60.
93. Türk Serbest Mimarlar Derneği. (2016). Onur Taahhüt Yönetim Binası, Eltem Mühendislik Yönetim Binası, Pimeks Yönetim Binası, Ösak Yönetim Binası, Deha Ofis Binası, Dormak Yönetim Binası, Seçkin Yayıncılık Merkez Ofisi. *Serbest Mimar*, 21(3), 7-39.
94. Hasol, D. (editör). (2007). Beysukent'te Konut. *Yapı Mimarlık Kültür Sanat Dergisi*. İstanbul: Ofset Yapımevi, 305(4), 74-76.

95. Ekinci, B. (2008). Odtü Hazırlık Okulu Ek Binaları. *Yapı Mimarlık Kültür Sanat Dergisi*. İstanbul: Ofset Yapımevi, 323(10), 110-113.
96. Türk Serbest Mimarlar Derneği. (2010). Kamu Temsilîyetinin Çağdaş Yüzü: Anayasa Mahkemesi. *Serbest Mimar*, 5(8), 62-69.
97. Türk Serbest Mimarlar Derneği. (2009). Doğramacızade Ali Sami Paşa Cami. *Serbest Mimar*, 2(4), 42-47.
98. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fvitracagdasmmimarlikdizisi.com%2Fprojeler%2Fhonda-bora-plaza.aspx&date=2017-09-06>. Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
99. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.atarim.com.tr%2Ftr%2Fproje%2Farmada-gelisim&date=2017-09-06>. Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
100. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fvitracagdasmmimarlikdizisi.com%2Fprojeler%2Faykon-plaza.aspx&date=2017-09-06>. Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
101. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkiv.com.tr%2Fproje%2Fmogan-camisi%2F1607+&date=2017-09-06>. Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
102. Güzer, C., A. (2006). 50 Yıl Sonra Yeniden Mimarlık: Odtü Matpum Binası. *Yapı Mimarlık Kültür Sanat Dergisi*, 296(7), 78-82.
103. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.ven.com.tr%2Fprojects%2F9%2F283%23&date=2017-09-06>. Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
104. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fvitracagdasmmimarlikdizisi.com%2Fprojeler%2F365-alisveris-merkezi.aspx&date=2017-09-06>. Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
105. Hasol, D. (editör). (2008). Cepa Alışveriş merkezi. *Yapı Mimarlık Kültür Sanat Dergisi*. İstanbul: Ofset Yapımevi, 314(1), 66-71.
106. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fvitracagdasmmimarlikdizisi.com%2Fprojeler%2Fantares.aspx&date=2017-09-06>. Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
107. Türk Serbest Mimarlar Derneği. (2013). T. C Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Hizmet Binası, Charles De Gaulle Ankara Fransız Lisesi, Tbm Kampüs Alanı Yarışmaları. *Serbest Mimar*, 11(3), 5-66.

108. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkiv.com.tr%2Fproje%2Fatakent-spor-kompleksi%2F1517+&date=2017-09-06.> Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
109. Hasol, D. (editör). (2011). Turuncu Ev. *Yapı Mimarlık Kültür Sanat Dergisi*. İstanbul: Ofset Yapımevi, 351(2), 76-81.
110. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkiv.com.tr%2Fproje%2Fmeteksan-sistem---finansbank-sistem-ortak-binasi%2F1513+&date=2017-09-06.> Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
111. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fvitracagdasmmimarlikdizisi.co>
[m%2Fprojeler%2Fmalltepe.aspx&date=2017-09-06.](http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fvitracagdasmmimarlikdizisi.co) Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
112. Hasol, D. (editör). (2009). DMC Ankara. *Yapı Mimarlık Kültür Sanat Dergisi*. İstanbul: Ofset Yapımevi, 326(1), 84-89.
113. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.ven.com.tr%2Fprojects%2F11%2F284%23+&date=2017-09-06.> Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
114. Hasol, D. (editör). (2010). Tobb Etü Öğrenci Konuk Evi Yapıları. *Yapı Mimarlık Kültür Sanat Dergisi*. İstanbul: Ofset Yapımevi, 347(10), 92-96.
115. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fv2.arkiv.com.tr%2Fp9466-ankara-movenpick-oteli.html&date=2017-09-06.> Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
116. Türk Serbest Mimarlar Derneği. (2009). Ankara Lojistik Üssü, Mövenpick Oteli. *Serbest Mimar*, 3(8), 5-9.
117. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkiv.com.tr%2Fproje%2Fkolej-in-ted-ankara-koleji-mezunlari-dernegi-sosyal-tesisi%2F3131+&date=2017-09-06.> Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
118. Hasol, D. (editör). (2013). TC MSB Savunma Sanayii Müsteşarlığı Yeni Hizmet Binası. *Yapı Mimarlık Kültür Sanat Dergisi*. İstanbul: Ofset Filmcilik ve Matbaacılık, 384(11), 80-88.
119. Dinç, P. (2009). *Mimarlığa Yarışanlar Ulusal Mimarlık Yarışmalarında Gazi'li Mimarlar*. (1.Baskı). Ankara: Eflatun Yayınevi, 1-22.
120. İnternet : URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fv3.arkitera.com%2Fg160-meclis-binalari.html%3Fyear%3D%26aID%3D2839+&date=2017-09-06.> Son Erişim Tarihi: 06.09.2017

121. Hasol, D. (editör). (2008). Parkoran Satış Bürosu. *Yapı Mimarlık Kültür Sanat Dergisi*, 323(10), 114-117.
122. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkiv.com.tr%2Fproje%2Farte---cemre-yonetim-binasi%2F2270+&date=2017-09-06>. Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
123. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkiv.com.tr%2Fproje%2Fcimpor-hasanoglan-cimento-fabrikasi-yonetim-binasi%2F1536&date=2017-09-06>. Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
124. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.atarim.com.tr%2Ftr%2Fproje%2Ftepe-prime+&date=2017-09-06>. Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
125. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkiv.com.tr%2Fproje%2Fcankaya-universitesi-yeni-kampusu%2F660+&date=2017-09-06>. Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
126. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkiv.com.tr%2Fproje%2Fpark-oran-a-b-bloklar%2F6422+&date=2017-09-06>. Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
127. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fv2.arkiv.com.tr%2Fp11244-parkoran-konutlari-c-blok.html+&date=2017-09-06>. Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
128. Vitra Çağdaş Mimarlık Dizisi. (2016). *Konut Yapıları Houses and Residential Buildings*. İstanbul: Ofset Yapımevi, 48-261.
129. Vitra Çağdaş Mimarlık Dizisi. (2013). *Turizm ve Rekreasyon Yapıları Tourism and Recreation Buildings*. İstanbul: Ofset Yapımevi, 184-289.
130. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkiv.com.tr%2Fproje%2Fterrasite%2F2279+&date=2017-09-06>. Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
131. Yapı-Endüstri Merkezi AŞ. (2011). Ankara Arena Çok Amaçlı Spor Salonu. *Yapı Mimarlık Kültür Sanat Dergisi*, 350(1), 128-134.
132. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkiv.com.tr%2Fproje%2Fartes-ofis-binasi%2F2277+&date=2017-09-06>. Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
133. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fatasarim.com.tr%2Ftr%2Fproje%2Fnata-vega-alisveris-merkezi+&date=2017-09-06>. Son Erişim Tarihi: 06.09.2017

134. Türk Serbest Mimarlar Derneği. (2011). Nata Avm. *Serbest Mimar*, (6-7), 5.
135. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkiv.com.tr%2Fproje%2Fpark-ofis%2F6437+&date=2017-09-06>. Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
136. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fvitracagdasmmimarlikdizisi.com%2Fprojeler%2FYenigun-Insaat-Yonetim-Binas%25C4%25B1.aspx+&date=2017-09-06>. Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
137. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.csb.gov.tr%2Fgm%2Fyapiisleri%2Findex.php%3FSayfa%3Dhaberdetay%26Id%3D657&date=2017-09-06>. Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
138. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkitera.com%2Fhaber%2F7633%2Fdanistay-baskanligi-hizmet-binasi-tamamlandi&date=2017-09-06>. Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
139. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkiv.com.tr%2Fproje%2Fesenboga-havaalani-devlet-hava-araclari-hangari%2F6108&date=2017-09-06>. Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
140. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkiv.com.tr%2Fproje%2Fduru-irmak-konut-yapi-kooperatifi%2F2886+&date=2017-09-06>. Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
141. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkiv.com.tr%2Fproje%2Ftaurus-alisveris-merkezi%2F2844+&date=2017-09-06>. Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
142. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.ven.com.tr%2Fprojects%2Fallprojects%2F281%23+&date=2017-09-06>. Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
143. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fvitracagdasmmimarlikdizisi.com%2Fprojeler%2Fanadolu-250-renault-plaza.aspx&date=2017-09-06>. Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
144. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkiv.com.tr%2Fproje%2Fportakal-konut-kulesi%2F85&date=2017-09-06>. Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
145. Özgenel, L. (2013). Behruz Çinici'nin Son Yapısı: ODTÜ Ayaslı Araştırma Binası. *Yapı Mimarlık Kültür Sanat Dergisi*. İstanbul: Ofset Filmcilik ve Matbaacılık, 381(8), 62-67.

146. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.atarim.com.tr%2Ftr%2Fproje%2Fyasamkent-camii+%&date=2017-09-06>. Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
147. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkiv.com.tr%2Fproje%2Fcayyolu-park-evleri%2F2147+%&date=2017-09-06>. Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
148. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkiv.com.tr%2Fproje%2Fyelken-plaza%2F4819+%&date=2017-09-06>. Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
149. Yazgan, B., Yazgan, K. (2013). Beyaz Ev. *Arredamento Mimarlık*, 3(1), 107-109.
150. Yapı-Endüstri Merkezi. (2015). Türk Telekom ODTÜ Teknokent AR-GE Binası. *Yapı Mimarlık Kültür Sanat Dergisi*. İstanbul: Ofset Filmcilik ve Matbaacılık, 399(2), 80-85.
151. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.akyurekelmas.com%2Fdetay.php%3Fid%3D411%23galeri%2F4875at1.jpg+%&date=2017-09-06>. Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
152. Türk Serbest Mimarlar Derneği. (2009). Atılım Üniversitesi Hukuk Fakültesi. *Serbest Mimar*. 4(12), 5.
153. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkiv.com.tr%2Fproje%2Fd-8-evleri%2F6592+%&date=2017-09-06>. Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
154. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkiv.com.tr%2Fproje%2Fetimesgut-hukümet-konagi-ve-vergi-dairesi%2F4937+%&date=2017-09-06>. Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
155. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkiv.com.tr%2Fproje%2Falpuka-ofis-yapisi%2F1629&date=2017-09-06>. Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
156. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkiv.com.tr%2Fproje%2Fbioteknoloji-arastirma-merkezi%2F4934&date=2017-09-06>. Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
157. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkiv.com.tr%2Fproje%2Fsapphire-park-evleri%2F2145&date=2017-09-06>. Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
158. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkiv.com.tr%2Fproje%2Fmemorial-ankara-hastanesi%2F4788&date=2017-09-06>. Son Erişim Tarihi: 06.09.2017

159. Yapı-Endüstri Merkezi. (2014). Ankara Otizimli Çocuklar Eğitim Merkezi. *Yapı Mimarlık Kültür Sanat Dergisi*. İstanbul: Ofset Filmcilik ve Matbaacılık, 386(1), 106-111.
160. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkiv.com.tr%2Fproje%2Fatilim-universitesi-idari-binasi%2F2860&date=2017-09-06>. Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
161. Yapı-Endüstrisi Merkezi. (2013). Tobb Etü Teknoloji Merkezi. *Yapı Mimarlık Kültür Sanat Dergisi*. İstanbul: Ofset Filmcilik ve Matbaacılık, 383(10), 122-127.
162. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkiv.com.tr%2Fproje%2Fatilim-universitesi-merkez-kutuphane-binasi%2F2871&date=2017-09-06>. Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
163. Tanyeli, U. (editör). (2014). Türkiye Mütcahhitler Birliği Genel Merkezi. *Arredamento Mimarlık*, 31-37.
164. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkiv.com.tr%2Fproje%2Ftutumlu-evi%2F2835&date=2017-09-06>. Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
165. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkiv.com.tr%2Fproje%2Faselsan-radar-elektronik-harp-istihbarat-golbasi-yerleskesi%2F4252+&date=2017-09-06>. Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
166. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkiv.com.tr%2Fproje%2Fankara-altinoran%2F4397+&date=2017-09-06>. Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
167. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkiv.com.tr%2Fproje%2Fkeypark%2F2305&date=2017-09-06>. Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
168. Türk Serbest Mimarlar Derneği. (2015). Kaşmir Göl Evleri. İncek Prestij. Köker Ofis Binası. Aykon Suites. Çeka Fabrika. *Serbest Mimar*, 4(1), 7-38.
169. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkiv.com.tr%2Fproje%2Ffege-plaza%2F2129&date=2017-09-06>. Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
170. Türk Serbest Mimarlar Derneği. (2012). Organize Sanayi İçin Özgün Bir Cami. *Serbest Mimar*, 9(6), 9.
171. Kural, A., Taner, S. (2012). Odtü Lisans Öğrencileri Yurt Binası. *Yapı Mimarlık Kültür Sanat Dergisi*. İstanbul: Ofset Yapımevi, 369(8), 100-103.
172. Kalaycı P., D. (2015). *Mimarlığı Eleştirmek: Bir Yaklaşım Önermesi*. (1.Baskı). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık Eğitim Danışmanlık, 96-101.

173. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkiv.com.tr%2Fproje%2Fferimtan-arkeoloji-ve-sanat-muzesi%2F4385&date=2017-09-06.> Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
174. Türk Serbest Mimarlar Derneği. (2009). Terasmall Avm & Otel. Ankara. *Serbest Mimar*, 12(8), 19.
175. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkiv.com.tr%2Fproje%2Fkoc-kuleleri%2F4086&date=2017-09-06.> Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
176. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkiv.com.tr%2Fproje%2Fbeytepe-restorium%2F6663+&date=2017-09-06.> Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
177. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkiv.com.tr%2Fproje%2Farma-kuleler%2F4767+&date=2017-09-06.> Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
178. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkiv.com.tr%2Fproje%2Fsinpas-ankara-genel-mudurluk-binası%2F1386+&date=2017-09-06.> Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
179. Türk Serbest Mimarlar Derneği.(2015). İncek Park Vilları. *Serbest Mimar*, 19(8), 7.
180. Yapı-Endüstri Merkezi. (2014). Uptown İncek Konutları Satış bürosu. *Yapı Mimarlık Kültür Sanat Dergisi*. İstanbul: Ofset Filmcilik ve Matbaacılık, 390(5), 170-173.
181. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.ven.com.tr%2Fprojects%2F11%2F232%23&date=2017-09-06.> Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
182. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkiv.com.tr%2Fproje%2Fvia-twins%2F6613&date=2017-09-06.> Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
183. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkiv.com.tr%2Fproje%2Fparagon-tower%2F3806&date=2017-09-06.> Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
184. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkiv.com.tr%2Fproje%2Fsosyokulturel-tesis-binası%2F2948&date=2017-09-06.> Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
185. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkiv.com.tr%2Fproje%2Fankara-universitesi-yemekhane-yapısı%2F4137&date=2017-09-06.> Son Erişim Tarihi: 06.09.2017

186. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkiv.com.tr%2Fproje%2Fvia-green%2F2989&date=2017-09-06>. Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
187. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkiv.com.tr%2Fproje%2Fkerdelenkoy-villalari%2F4143&date=2017-09-06>. Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
188. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.erdemarchitects.com%2Fbilgi-teknolojileri-kurumu&date=2017-09-06>. Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
189. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkiv.com.tr%2Fproje%2Forman-genel-mudurlugu-yeni-yerleskesi1%2F4921&date=2017-09-06>. Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
190. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkiv.com.tr%2Fproje%2Fyildiz-kule%2F6424&date=2017-09-06>. Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
191. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkiv.com.tr%2Fproje%2Fanadolu-organize-sanayi-bolgesi-yonetim-binasi%2F5723&date=2017-09-06>. Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
192. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkiv.com.tr%2Fproje%2Fbeytepe-premium%2F4743&date=2017-09-06>. Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
193. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.ven.com.tr%2Fprojects%2F11%2F236%23&date=2017-09-06>. Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
194. Yapı-Endüstrisi Merkezi. (2016). Bir Konut Projesi Showroom ve Satış Bürosu. *Yapı Mimarlık Kültür Sanat Dergisi*, 410(1), 122-127.
195. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkiv.com.tr%2Fproje%2Fbilkent-universitesi-marmara-restoran%2F4181&date=2017-09-06>. Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
196. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkiv.com.tr%2Fproje%2Fseviye-okullari-batikent-yerleskesi%2F4183&date=2017-09-06>. Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
197. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkiv.com.tr%2Fproje%2Fyenimahalle-genclik---alisveris-merkezi-ygam%2F4130&date=2017-09-06>. Son Erişim Tarihi: 06.09.2017

198. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkiv.com.tr%2Fproje%2Fankara-universitesi-kurum-belge-merkezi-ve-arsiv-yapisi%2F4104&date=2017-09-06>. Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
199. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkiv.com.tr%2Fproje%2Fertunc-ozcan-fabrika-binasi%2F4746&date=2017-09-06>. Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
200. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkiv.com.tr%2Fproje%2Fbilkent-universitesi-kapali-yuzme-havuzu%2F4180&date=2017-09-06>. Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
201. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkiv.com.tr%2Fproje%2Fdelta-makine-ve-spektra-jeoteknik-fabrika-ve-genel-merkez-binasi%2F6389&date=2017-09-06>. Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
202. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkiv.com.tr%2Fproje%2Faslanlar-ofis-binasi%2F5772&date=2017-09-06>. Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
203. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkiv.com.tr%2Fproje%2Fhacettepe-universitesi-kulucka-merkezi-ve-arge-binalari%2F6564&date=2017-09-06>. Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
204. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkiv.com.tr%2Fproje%2Fregnum-sky-tower%2F4795&date=2017-09-06>. Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
205. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkiv.com.tr%2Fproje%2Fzafer-koleji%2F3864&date=2017-09-06>. Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
206. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkiv.com.tr%2Fproje%2Fvilla-carpe-diem%2F4731&date=2017-09-06>. Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
207. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkiv.com.tr%2Fproje%2Fkara-harp-okulu-savunma-sporlari-calisma-alani%2F6643&date=2017-09-06>. Son Erişim Tarihi: 06.09.2017
208. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkiv.com.tr%2Fproje%2Ffabmikronano-ar-ge-binasi%2F5736&date=2017-09-06>. Son Erişim Tarihi: 06.09.2017

209. İnternet: URL:
<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkiv.com.tr%2Fproje%2Fvilla-seyhan%2F6627&date=2017-09-06>. Son Erişim Tarihi: 06.09.2017

EKLER

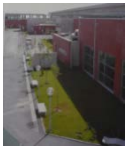
EK-1. 2000 sonrası Ankara mimarlık ürünleri

BASBAKANLIK YENİ OFİS BİNALARI		MHP GENEL MERKEZİ	
Künye Bilgileri: Eskişehir Yolu üzerinde yapılmıştır. 1995-2004 yıllarında yapılmıştır. Mimarı Umut İnan'dır.		Künye Bilgileri: Balgat'ta yapılmıştır. 1995-2004 yıllarında yapılmıştır. Mimarı Ahmet Vefik Alp'tir.	
Mimari Bilgileri: Yapı, zemine oturan baza kütlelerin üzerinde yükselen iki kuleden meydana gelmiştir. Tasarımına başlanırken gelecek zamanda yanına eklenecek olan yapılar düşünülmüş ve ortalarında yarı dairesel bir meydan oluşturması planlanmıştır. Bu meydanın ucu, Eskişehir yoluna paralel olan cadde boyunca ilerleyen yoğun konut dokusuna kadar ilerletilmiş ve kent ölçeğinde konut dokusuyla bağlanmaya çalışılmıştır. Başbakanlığın yeni ofis binaları olarak tasarlanan yapı, işlev farklılıkları ve güvenlik önlemleri sebebiyle farklı kotlardan farklı girişler almıştır. [53] Ofis kulesi olarak tasarlanan ikiz kuleler otuz sekiz katlı olup doğu ve batının sentezini sembolize ettiği ifade edilmiştir. İkiz kulelerin üzerine oturduğu baza kütleler, konferans salonu ve bakanlar kurulu toplantı salonu gibi toplu etkinlikleri içeren fonksiyonları barındırmıştır. Yapının inşasında, orada eskiden var olan yapıdan bazı taş parçaları kullanıldığı belirtilmiştir. [54]		Mimari Bilgileri: Yapı, parti simgesi olan üç tane hilalin formunun bozularak birbirine dönük olarak yerleştirildiği bir plan şemasına sahiptir. Üç ayrı kütle olarak tasarlanan ve hilal fikrinden ortaya çıkan kütleler, dokuz, on iki ve on beş katlı olarak çözülmüştür. Kütlelerin farklı yüksekliklerde yapılması düzeyde asimetric etkiyi artırmıştır. Üç kütlein bulunduğu orta alan bir iç avlu olarak düşünülmüş ve hiçbir katta üzerine döşeme getirilmemiştir. Bu sayede tüm blokların düzeyde birbirini görebilmesi sağlanmış ve bir toplanma mekanı oluşturulmuştur. Ortadaki atrium alanı, kamusal bir alan gibi düşünülüp iki bin kişi kapasiteli bir mekan olmuştur. Üç kütle, parti merkezinin ofis blokları ve toplantı alanları olarak düşünülmüştür. Toprak altındaki kata oditoryum yerleştirilmiştir. Parti başkanı için ayrı bir kütle olan başkanlık köşkü tasarlanmış bunun üstü kubbe elemanıya örtülmüştür. Bu alanın altında bodrum katta kabul salonu yer almıştır. Bodrum kattan başkanlık köşküne doğrudan ulaşım sağlanmış ve yapının diğer programlarına bağlanmadan da geçiş yapılması amaçlanmıştır. Yapı kütlelerinin bittiği noktadan itibaren taşıyıcılar üzerinde yükselen ve +100 kotunda yer alan yarı küre formu kütle, yapının simge elemanlarından olmuştur. Bu mekan, bir restoran olarak işlevlendirilmiş ve çatısı bir heliport olarak tasarlanmıştır. Cepheye beyaz renk kullanımı tercih edilmiş, belirli bir boyut ve simetrik düzence camlar yerleştirilmiştir. [55]	
TÜRK ECZACILAR BİRLİĞİ SOSYAL TESİSİ		MESA HASTANESİ	
Künye Bilgileri: Çayyolu'nda yapılmıştır. 1996-2001 yıllarında yapılmıştır. Mimarı Sezai Tuğrul Ağun'dur.		Künye Bilgileri: Söğütözü'nde yapılmıştır. 1997-2004 yıllarında yapılmıştır. Mimarları ön projede Anshen&Allen, uygulamada Tuhan Kayasü'dür.	
Mimari Bilgileri: Yapı, zemine oturan bir kütlein üzerine iki taşıyıcı ayak ile dikdörtgenler prizması biçiminde başka bir kütlein yerleştirilmesiyle elde edilmiştir. Kırmızı renkli çelik taşıyıcılar ile çevrili olan kütle, bulunduğu yükseklik, renk ve aşağıdaki yapıdan kopukluğu ile dikkat çeken bir öge haline gelmiştir. Çevresi konut dokusuyla sarılı bir alanda tasarlanan yapının, parsel alanının çevre dokudaki konutlardan büyük olması ve yüksekliğinin çevre dokuya göre baskın bir yükseklikte olması uzaktan algılanabilirliğini artırmıştır. İçerdiği program ve çevresinin konut yerleşim alanları olması, yapı tasarımının içe dönük yapılmasına neden olmuştur. İçinde konaklama birimleri, konferans salonu, seminer salonları, kütüphane, sergi alanları, spor alanları, yüzme havuzu gibi programlar yer almıştır. [56]		Mimari Bilgileri: Yapı, beş kütlein arazi çeperlerini tutacak ve ortada avlu bırakacak şekilde birleşmesi ile oluşan bir plan şemasına sahiptir. Yapı, iki bodrum kat, zemin kat ve üzerine iki kattan oluşmuştur. Programlarına göre ayrılan kütlelerden, caddeye yakın olan kütle, giriş kütleleri olarak tasarlanmış ve eğrisel bir duvarla arkadaki kütlelerden ayrıştırılmıştır. Giriş holü, yönetim ve poliklinik programlarını içeren ön kütle, kendi içinde küçük bir avlu oluşturmuş ve ana girişe yaya ve araç ile yaklaşımı sağlamıştır. Bu kütlede oluşturulan galeri boşluğu ile düzeyde görsel ilişki sağlanmıştır. Yatan hasta bölümleri arka kütlelerde çözülmüştür. Kütlelerin ortasında kalan geniş bir avlu oluşturulmuş ve yapının her yönden gün ışığı alması, dış mekanla ilişki kurması istenmiştir. Hasta odalarının bir bölümü bu avluya bakar pozisyonda yerleştirilmiştir. Teknoloji olarak döneminin son teknolojisini kullanarak uluslararası standartlara uymasını sağlamıştır. Cepheye alüminyum kompozit levha ve ısı cam kullanılmıştır. [57]	
Sonuç: Yapı, 1996 yılında açılan bir yarışmada birinci seçilerek uygulanmıştır. Uzaktan ve yakından algılanışı, çevre dokuya baskın ölçeği yarışma tarafından olumlu değerlendirilmiştir. Günümüzde otel olarak kullanılmaktadır.		Sonuç: Yapı, işlevin gerektirdiklerini uluslararası statiyeye taşımayı hedefleyerek tasarlanmıştır. Günümüzde Özel Tobb Etü Hastanesi olarak kullanılmaktadır.	

EK-1. (devam) 2000 sonrası Ankara mimarlık ürünleri

BOSTON SCIENTIFIC OFİS YAPISI		GÜZER EVİ	
Künye Bilgileri: Gaziosmanpaşa'da yapılmıştır. 1998-2000 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Hilmi Güner ve Hüseyin Bütüner'dir.		Künye Bilgileri: Ümitköy'de yapılmıştır. 1998-2000 yıllarında yapılmıştır. Mimarı Abdi Güzer'dir.	
Mimari Bilgileri: Yapı, dikdörtgen plan şemasına sahip olup, eğimli bir arazi üzerinde kurgulanmıştır. Yapının arasında kaldığı iki sokak arasındaki kot farkı, yapının iki cephesi arasında üç kat oluşmasına olanak sağlamıştır. İki cepheden de giriş alabilen yapıda bir bodrum, altı kat ve bir teras katı yer almıştır. Bodrum kat garaj olarak planlanırken aradaki katlar, büro, depolama, lobi, teras alanları olarak kullanılmıştır. Çatı katı toplantı odası, çay odası, tuvalet ve terasın olduğu sosyal bir kat olarak düşünülmüştür. Yapının cephesinde brüt beton ve traverten taş kullanılarak yalın bir dil yakalanmak istenmiştir. Cam alanların önüne yataylık etkisi yaratacak olan güneş kırıcılar ve ahşap korkuluklar tasarlanmıştır. Yapının eğimle beraber giden cephesinin bahçesi kota göre teraslanarak çevreyle bağlantısı sağlanmıştır. Yapının ölçülerinin fazla büyük olmaması sebebiyle taşıyıcılar sadece dış cephe hizalarına yerleştirilmiş, orta alanlar plan dönüşümüne imkan verebilecek serbestlikte kurgulanmıştır. [58]		Mimari Bilgileri: Yapı, 'U' plan şemasına sahip olup ortasında avlu yer almıştır. Avlu fikri, tasarımın ana girdilerin biri olmuş ve hem bitişik nizamdaki yapıya sırtını dönmeye hem de kendi içine dönük bir özel alan yaratmaya olanak sağlamıştır. Konuttaki bireylerin özel alanları dışında ortak zaman geçirebilecekleri bütünleştirici bir unsur olarak kullanılmıştır. Tasarımın ana fikirlerinde biri de kütleli işlevine göre parçalara bölmek olmuştur. Kollardan bir tanesi çocuklara ait alan olarak tasarlanırken diğeri ebeveynlere ait alanlar olarak tasarlanmış ve iki kütle ortak yaşama alanı ile birbirine bağlanmıştır. Yapı, bir bodrum kat, zemin kat, birinci kat ve küçük bir çatı katından oluşmuştur. Son kata çıkılan kat küçük yapılarak kütlenin geri kalanının çatısı teras olarak kullanılabilmiştir. Ebeveyn odası ve çocuk odalarının bulunduğu ayrı kütleler, zemin kattaki ortak yaşama alanı üzerinden geçen köprüler ile birbirine bağlanmıştır. Cephe malzemesi olarak tuğla kullanılmış ve avlu diliyle bütünleşmesi hedeflenmiştir. Çatı katı olan kütlenin üzeri tonoz bir örtü ile kapatılmış, geri kalan kütlenin üzeri konutun terası olarak kullanıldığı için teras çatı olarak yapılmıştır. [59]	
Sonuç: Yapı, günün tasarlama dilini yansıtmayı istemiştir. Yapının mimarları, Arkitera Mimarlık Veritabanı Genç Mimarlar ödülünü kazanmıştır. Günümüzde ofis yapısı olarak kullanılmaktadır		Sonuç: Yapı, içerdiği program gereği özel ve ortak alanlar fikri üzerinden tasarlanmış ve avlu ögesini konutun bir parçası olarak ele almıştır. Günümüzde mimarın konutu olarak kullanılmaktadır	
MADDE BAĞIMLILARI TEDAVİ VE ARASTIRMA		OTEL MİDİ	
Künye Bilgileri: Oran mahallesinde yapılmıştır. 1998-2001 yıllarında yapılmıştır. Mimarı Ziya Tanalı'dır.		Künye Bilgileri: Çankaya'da yapılmıştır. 1998-2002 yıllarında yapılmıştır. Mimarı Kadri Atabaş'tır.	
Mimari Bilgileri: Yapı, dörtgen plan şemasına sahip olup giriş alanına doğru genişlemiştir. Bir bodrum kat, zemin kat ve birinci kattan oluşan yapı madde bağımlıları için tedavi merkezi olarak tasarlanmıştır. Hasta odaları, kütlenin geniş cephelerine yaslanırken orta alan, ıslak hacimler ve düşey sirkülasyon elemanlarının yer aldığı çekirdek olarak çözülmüştür. Yapıya giriş, zemin kottan caddeye bağlanarak sağlanmıştır. Yapı cephesi betonarme ve cam malzeme ile yalın bir dille tasarlanmıştır. [60]		Mimari Bilgileri: Yapı, bulunduğu dörtgen parselin içine üçgensel plan şemasına sahip, üç cepheli bir kütle olarak yerleştirilmiştir. Dört bodrum kat, zemin kat, üzerine üç kat ve çatı katından oluşan kütleye giriş, iki cadde kesişimi olan köşe noktadan sağlanmıştır. Otel bu noktada geriye çekilmiş ve önünde bir meydan bırakmıştır. Toprak altında kalan üç bodrum kat; otopark ve teknik hacimler olarak kullanılırken kot farkından dolayı bir kısmı toprak üzerinde kalan bodrum kat; kahvaltı salonu, çok amaçlı salon, sauna ve mutfak programları için kullanılmıştır. Zemin katta; giriş alanı, lobi, yönetim ve odalar yer alırken üzerindeki tüm katlar odalar için ayrılmıştır. Kütlenin ortasında oluşturulan iç bahçe, yapı boyunca boşluk olarak devam ettirilmiş ve koridor alanları bu bahçe etrafında dolaşmıştır. Bölümler arasında geçişleri kısaltan köprüler tasarlanmış ve iç bahçenin üzerinden şaşırtılarak geçirilmiştir. Toplamda elli altı odaya sahip olan otelin girişinin bulunduğu alan, tüm katlar boyunca şeffaf malzeme ile kaplanmıştır. [61]	
Sonuç: Yapı, Türkiye Eczacılar Birliğinin talebi üzerine yapılmış ancak belediye ile yaşanan bir sorundan dolayı ruhsat alamamış ve kullanıma açılmamıştır. Günümüzde Hacettepe üniversitesi Fizik Tedavi Merkezi olarak kullanılmaktadır.		Sonuç: Yapı, konut parseli ölçeğinde tasarlanmış ve araziye açılı yerleştirilmiştir. Günümüzde otel olarak kullanılmaktadır.	

EK-1. (devam) 2000 sonrası Ankara mimarlık ürünleri

ARMADA 1 (SÖĞÜTÖZÜ İS VE ALIŞVERİŞ MERKEZİ)		METROPOLİTAN OTEL	
Künye Bilgileri: Söğütözü'nde yapılmıştır. 1998-2003 yıllarında yapılmıştır. Mimarları A Tasarım ekibidir		Künye Bilgileri: Konya yolu üzerinde yapılmıştır. 1998-2004 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Ahmet Can Ersan ve Orçun Ersan'dır.	
Mimari Bilgileri: Yapı, iki kenarı lineer ve birbirine dik diğer iki kenarı iç bükey ve dışbükey olarak tasarlanmış bir alışveriş kütlesi ve mekik plan şemalı bir ofis kütlesinden oluşmuştur. Ankara için yoğun ve önemli bir kent noktasında bulunuyor olması hem çok işlevli olması fikrini hem de kent silüetinde kendini göstermesi fikrini beraberinde getirmiştir. Alışveriş kütlesi, otopark ve bodrum katlar dışında zemin üzerine dört kattan oluşmuştur [62]. Hipermarket, yüz elli mağaza, yeme içme alanları ve sinema salonları bu kütle içinde yer almıştır. Plan şemasının ortasında dört yol olarak birbirine kesişen kat dolaşım sirkülasyonları oluşturulmuş ve galeri boşluklarıyla düşeyde görsel ilişki sağlanmıştır. Bu holler üzerine yerleştirilen yürüten merdiven ve asansörler ile düşey sirkülasyon sağlanmıştır. Yerleştiği arazinin eğimi kullanılarak üç farklı kottan ve dört cephe tarafından giriş alınmıştır. Alışveriş kütesinin yataylığına zıt olarak yirmi bir kat yüksekliğinde ofis kulesi tasarlanmıştır. Ofis kulesinde çekirdek, merkeze toplanmış ve çevresindeki alanların ofis için serbest kullanımı öngörülmüştür. Ofis kulesi çift cidarlı tasarlanarak doğal havalandırma ve iklimlendirme yapması amaçlanmıştır. Bu özelliği ile Türkiye'deki ekolojik çalışmaların ilk örneklerinden sayılmaktadır [63]. Sonuç: Yapı 2004 yılında ICSC Avrupa'nın En İyi Alışveriş Merkezi Ödülünü, 2005 yılında ICSC Uluslararası Tasarım ve Gelişim Ödülünü kazanmıştır. Günümüzde kendi işleviyle kullanılmaktadır.		Mimari Bilgileri: Yapı, dörtgen plan şemasına sahip olup her katta bir öncekinden daha küçük olan kat planları ile üçgen prizma formunda bir kütle olarak tasarlanmıştır. Kent planlamasında yapıları ayrılan parsel biçimlerinin sınırlarına kadar kullanılması ile oluşan sabit formlara bir alternatif olması ve fonksiyon-biçim ilişkisini farklı şekilde ele alması hedeflenmiştir. Dört bodrum kat, zemin kat ve üzerine on iki kattan oluşan yapı, konaklama, yeme içme, spor, servis, kokteyl salonu, dinlenme ve sosyal aktivite programlarını içermektedir. Giriş kotunun altındaki alanlar, ortak aktiviteler için ayrılırken zemin kat giriş ve lobi olarak düşünülmüştür. Girişin karşısına yerleştirilen düşey sirkülasyon elemanları tüm katlara ulaşımı sağlamış aynı zamanda dışarı taşınarak cepheye yansıtılmıştır. Girişin üstü çatıya katar galeri boşluğu olarak bırakılmış ve düşeyde görsel ilişki koparılmamıştır. Girişin üstündeki iki kat, yeme içme ve kokteyl alanlarına ayrılırken üstündeki katlar konaklama birimleri olarak tasarlanmıştır. İki taraftan çatıya doğru daralan etki, galeri boşluğu boyunca okutulmuştur. [64] Sonuç: Yapı, parselin sınırladığı tasarımlara bir eleştiri olarak tasarlanmıştır. Günümüzde otel olarak kullanılmaktadır.	
TED ANKARA KOLEJİ YERLEŞKESİ		ESENBOĞA HAVALİMANI	
Künye Bilgileri: Gölbaşı'nda yapılmıştır. 1998-2005 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Semra ve Özcan Uygur'dur.		Künye Bilgileri: Akyurt'ta yapılmıştır. 1998-2007 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Ercan Çoban, Suzan Esirgen, Süleyman Bayrak ve Ahmet Yertutan'dır.	
Mimari Bilgileri: Yapılar, kent fikri üzerinden kurgulanmış ve kent sokaklarına yayılan yapılar gibi dağıtılmıştır. Kolej gölbaşındaki yerleşkesine taşınmadan önce kentin merkezinde olduğu ve kentin öğrenme sürecinde etken olduğu fikri üzerinden yola çıkılarak eğitim ve kent fikirleri bir araya getirilmiştir. Sakarya caddesinin hareketliliği ve birçok işlevi bünyesinde barındırması bu projeye yansıtılmıştır. Yapılar, kümeler ve mahalleler olarak ele alınmış, yapı kümeleri arasında yapılan iç sokaklarla birbirine bağlanmıştır. Her yapı grubu bir mahalle gibi düşünülmüş ve mahalleler arası sokaklar Sakarya Caddesi gibi sosyal işlevlerle doldurulmuştur. Yeme içme, sanat, atölye, spor, satış gibi alanlar sokaklar üzerinde kurgulanmış ve kent yaşamı kampüs içinde yaşatılmıştır. Yapıların malzemeleri başka bir malzemeyle kapatılmamış ve açıkta bırakılmıştır. Yapının yalıtımı da yine cephe malzemesi olan brüt beton ve tuğlayla sağlanmıştır. Yapıdaki boyanmamışlık ve bitmemişlik hissi özellikle aranan bir öge olmuştur. Yerleşkede anaokulu, ilköğretim, lise, yönetim merkezi, yemek ve bilim merkezi, spor ve sanat merkezi, tiyatro, konferans merkezi, müze, sosyal merkez, teknik merkezler ve öğretmen lojmanları programları yer almıştır. [65] Sonuç: Yapı, kolejin yerleşkesi için 1998 yılında açılan yarışmada birinci seçilmiş ve uygulanmıştır. Günümüzde kolejin yerleşkesi olarak kullanılmaktadır.		Mimari Bilgileri: Yapı, radyal plan şemasına sahip olup kullanıcıyı merkez olarak tasarlanmıştır. Yıl içerisinde binlerce insanın burayı kullanacağı, şehre geldiğinde göreceği ilk şey olması veya şehirden giderken gördüğü son şey olması bilinciyle yapının tasarımına yaklaşılmıştır. Programların birbirine akışı yalın ve karmaşadan uzak olarak tasarlanmıştır. İnsanları strese sokmadan bir sonraki adımda nereye gitmesi gerektiği, ilk giriş anından itibaren okutulmuştur. Giriş alanı tüm aktivitelerin merkezi ve genel dağılım noktası olarak kullanılmıştır. Girişin karşısında işlemlerin yapılacağı bölümler ve onları geçtikten sonra uçağı bekleme alanları tasarlanmıştır. Mekan akışı tasarımın ana girdilerinden olup bunu doğal ışıkla yapmak hedeflenmiştir. Yapı olabildiğince şeffaf tasarlanmış ve gün ışığından maksimum düzeyde yararlanılmak istenmiştir. Gün ışığının yanında taş, ağaç, su gibi öğeler de yapının içinde kullanılarak huzur veren bir ortam oluşturmak amaçlanmıştır. İç hatlardaki yolcu ile dış hatlardaki yolcunun uçağına eşit mesafelerde yol yürüterek ulaşması amaçlanmış ve radyal plan şeması buna bağlı olarak oluşturulmuştur. Girişte alçak olarak insanı karşılayan saçak, giderek yükselerek mekanda dağılmıştır. [66] Sonuç: Yapı, 1998 yılında açılan bir yarışmada birinci olmuş ve uygulanmıştır. Havalimanı gereklerini yerine getirmenin ötesinde deneyimler sunmuştur. 2011 yılında Avrupa'nın en iyi havalimanı ödülünü kazanmıştır.	

EK-1. (devam) 2000 sonrası Ankara mimarlık ürünleri

GÜREL BALGAT OFİS BİNASI		GÜREL OFİS BİNASI	
Künye Bilgileri: Balgat'ta yapılmıştır. 1999-2001 yıllarında yapılmıştır. Mimarı Gül Güzven'dir.		Künye Bilgileri: Çankaya'da yapılmıştır. 1999-2001 yıllarında yapılmıştır. Mimarı Gül Güven'dir.	
Mimari Bilgileri: Yapı, yay parçası bir kütle ile dörtgen bir kütlenin iç içe geçmesiyle elde edilmiştir. Üç tarafı cadde olan parselin tek tarafı yan parseldeki yapıya bakar pozisyonundadır. Yandaki yapıya bakan cephe, servis cephesi olarak kullanılmış ve katlara hizmet veren servis programları bu cepheye yaslanmıştır. Arazi eğimi kullanılarak bodrum katın da toprak kotuna açılması sağlanmıştır. İki farklı cepheden olmak üzere bir zemin kata bir bodrum kata giriş alınmıştır. Bodrum kat, balo ve kokteyl salonu zemin kat, mağaza ve üst katlar ofis olarak programlandırılmıştır. Yapının cephesine uygulanan cephe kaplama, mimarın isteği dışında yapılmıştır. [67]		Mimari Bilgileri: Yapı, dikdörtgen plan şemasına sahip olup üç bodrum kat, zemin kat, üzerine iki kat ve çatı katından oluşmuştur. Ana cadde hizasından bakıldığında zemin kot seviyesinden itibaren görülürken arka cephe tarafında bodrum katlar da kot seviyesi üzerine çıkarılmıştır. Zemin kat ve bodrum katlar birbirine bağlantılı alışveriş alanları için tasarlanırken üst katlar ofis alanı olarak tasarlanmıştır. Çatı katı geriye çekilmiş ve bir alt katın çatısını teras olarak kullanmıştır. Yapının cephesinden modüler pencereler ve modüler kaplama malzemeleri tercih edilmiştir. Yapının üst örtüsü tonoz formunda tasarlanmış ve metal kaplama olarak uygulanmıştır. [68]	
Sonuç: Yapı, malzeme olarak planlanana göre değişim göstermiştir. Günümüzde iş merkezi olarak kullanılmaktadır.		Sonuç: Yapının inşası esnasında ana caddenin kaydırılması sonucu yapı, yola taşar pozisyonunda kalmıştır. Günümüzde ofis ve alışveriş alanı olarak kullanılmaktadır.	
VAKIF GYD TİCARET MERKEZİ		TESKOMB HİZMET BİNASI METE ÖZ	
Künye Bilgileri: Tunalı'da yapılmıştır. 2000 yılında yapılmıştır. Mimarı Doruk Pamir'dir.		Künye Bilgileri: Cinnah'da yapılmıştır. 2000-2005 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Mehmet Soylu ve Mete Öz'dür.	
Mimari Bilgileri: Yapı, dikdörtgenin bir köşesi pahlanarak oluşan beşgen bir plan şemasına sahiptir. Mağaza, ofis ve otopark programlarını barındıran küçük bir ticaret merkezi olarak tasarlanmıştır. Zemin kat mağaza katı olarak düşünülmüş ve cephesi tamamen şeffaf tasarlanarak sokakla ilişkisi koparılmamıştır. Üzerine üç kat büro katları olarak tasarlanmış ve zemin kattan itibaren olan sirkülasyon alanları yukarı kata kadar dışarıdan okutulmuştur. Şeffaf olarak tasarlanan ve bütün katlar boyunca dışarıyla görsel ilişki sağlayan bu alan, yapının Tunalı caddesine bakan gözü olarak düşünülmüştür. Bu noktadan sokağa akışı olan yaya aksı düşünülerek bu köşe önemsenmiştir. Büro katlarında taşıyıcısı kendi içinde olan yansıtıcı cam perde sistem kullanılırken masif yüzeylerde beton ve metal kompozit levha kaplama kullanılmıştır. [69]		Mimari Bilgileri: Yapı, iki yapı grubunun arasında kalan parselin biçimine göre şekillenen bir plan şemasına sahip olup iki önemli yol arasında yer almıştır. Cinnah ve Göreme sokağın ikisine de cephesi olan ve diğer iki cephesi yan parsellerdeki yapı dokusuna bakan kütle, başlangıçta ofis ve konaklama programlarını içermiştir. [70] Daha sonra konaklama işlevinden vazgeçilmesi üzerine ofis ve sosyal alanların olduğu bir merkez haline dönüştürülmüştür. Program olarak var olan ikili durum, yapının plan çözümleri ve cephe diline yansıtılmıştır. Ofis alanları ve sosyal alanlar, daha kapalı cepheler olup parselin iki yanına yaslanırken orta alan, iki sokağı birbirine bağlayan ve yapı içindeki sirkülasyonu sağlayan şeffaf bir omurga olarak tasarlanmıştır. Şeffaf omurga en alt kattan en üste kadar devam ettirilmiş ve üstü de şeffaf bir örtüyle kapatılmıştır. bu omurga ile iki cephe tarafından da giriş sağlanmıştır. Alt zemin olarak tasarlanan alan konferans salonu ve fuaye olarak tasarlanırken üst katlar, ofis alanları ve ortak alanlar olarak düşünülmüştür. En üst katta kapalı mekanlar geri çekilerek bir teras oluşturulmuş ve yemek alanı bu kata yerleştirilmiştir. İki bodrum kat, otopark olarak değerlendirilmiştir. [71]	
Sonuç: Yapı, gününün teknolojisini tasarım dili olarak yansıtmayı hedeflemiştir. Yapının zemin katındaki mağaza alanı günümüzde Koleksiyon sergilerinin yapıldığı sergi mekanı olarak kullanılmaktadır.		Sonuç: Yapı, 2000 yılında açılan Ulusal mimari proje yarışmasından birinci seçilerek uygulanmıştır. 2008 yılında Ulusal Mimarlık ödülünde yapı dalında aday gösterilmiştir. Günümüzde kendi işleviyle kullanılmaktadır.	

EK-1. (devam) 2000 sonrası Ankara mimarlık ürünleri

ODTÜ ENFORMATİK ENSTİTÜSÜ		GÜMÜS BLOKLAR TEKNOKENT	
Künye Bilgileri: Odtü'de yapılmıştır. 2000-2008 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Kadri Atabaş, Ufuk Ertem ve İdris Kırmancı'dır.		Künye Bilgileri: Odtü'de yapılmıştır. 2001-2002 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Hilmi Güner ve Hüseyin Bütüner'dir.	
Mimari Bilgileri: Yapı, birbirinden farklı boyutlardaki dörtgen kütlelerin bir araya gelmesiyle oluşan bir plan şemasına sahiptir. Enformatik enstitüsü, bilgi işlem daire başkanlığı ve merkezi bilgisayar laboratuvarları olmak üzere üç farklı yapıyı bünyesinde bulundurmaya istenmiştir. Programları birbirinden farklı olan bu üç kütlelerin ayrımını, yapı bütünlüğünü bozmadan yapmak, çevreye uygun yapılar tasarlamak ve geleceğe yönelik olduğu kadar geçmişin dayanıklı ve kalıcı malzeme teknolojilerini kullanmak tasarıma genel yaklaşım olmuştur. [72] Yapı üç ada ve ortasında bir avlu olacak şekilde tasarlanmıştır. Her ada kendi içinde programına göre daha küçük parçalara ayrılmıştır. Çalışma alanları, yapıların kuzey ve güney cephelerine yerleştirilirken laboratuvar, seminer odaları gibi özel alanlar batı cephesine yerleştirilmiştir. Batı cephesinin büyük bölümü gün ışığına kapatılmıştır. Özel alanlar ve büro alanları arasında kalan mekan atrium olarak tasarlanmış ve burası hem bir omurga hem de buluşma noktası olarak ele alınmıştır. [73] Sonuç: Yapı, Odtü'nün yeni genişleme alanında kurulmuş ve gününün teknolojilerini kullanmıştır. Enformatik enstitüsü olarak kullanılmaktadır.		Mimari Bilgileri: Yapı, ince uzun bir plan şemasına sahip olup teknokent yüzü olma özelliğini taşımıştır. Üniversite ve teknokent alanlarının kesişim noktasında yer alan ve teknokent yolu boyu devam eden uzunlukta olan yapı, teknokent bölümünün dıştan görünen yüzünü oluşturmuştur. Arsanın ince uzun olmasından dolayı yapı da bu şekilde tasarlanmış ve içinde ar-ge çalışmaları yapacak firmaları barındıracak şekilde kurgulanmıştır. Farklı firmaları dışarı yansıtan parçacıl bir tasarımdan ziyade bütüncül bir kütle içinde bölünmeleri yapmayı amaçlamıştır. Yapının bütünlük etkisini artırmak için yapı boyunca üstü örtin tonoz kullanılmıştır. Giriş alanının dışardan okunabilmesi için uzun sarı renk saçaklar yapılmış ve bu işaret gibi kullanılmıştır. giriş alanından itibaren yapı boyunca orta hol oluşturulmuş ve mekanların ortak alanı olarak çözümlenmiştir. Geri kalan alanlar ofis alanları gibi düşünülmüş ve esnek kullanıma imkan verebilmek adına hem yatayda hem düşeyde birleşebilir olarak tasarlanmıştır. Yapının katları, güney cepheye teraslanarak indirilmiş, bu durum yapı zemininin üst noktalardan daha geniş olmasını ve katların dış mekanla iletişimini sağlamıştır. Yapının ikinci katlarına her iki cephe tarafından da ulaşabilen rampalar tasarlanmış, bu rampalar iç dış ilişkiyi kurmak adına yapılmıştır. [58] Sonuç: Yapı, esnek mekan anlayışı ile tasarlanmış ve mimarları Arkitera Mimarlık Veritabanı Genç Mimarlar ödülünü kazanmıştır. Günümüzde Ar-ge araştırmaları için kullanılmaktadır.	
SARK HALL-ORS GENEL MÜDÜRLÜK BİNASI		AKBAS EVİ	
Künye Bilgileri: Eskişehir yolunda yapılmıştır. 2001-2003 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Boran Ekinci'dir.		Künye Bilgileri: Ümitköy'de yapılmıştır. 2001-2004 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Adnan ve Zehra Aksu'dur.	
Mimari Bilgileri: Yapı, dikdörtgen plan şemasına sahip olup zemin kat üzerine beş kattan oluşmuştur. İlk dört kat halı firmasının showroomu olarak tasarlanırken, üstteki iki kat ofis katları olarak kurgulanmıştır. İşlevde yapılan farklılık cepheye yansıtılmış ve üstteki iki kat altlara göre daha geride bitmiştir. Yapının doğu ve batı cepheleri sağır bırakılıp, Eskişehir yoluna bakan ön yüz şeffaf yapılarak halı firmasının vitrini olarak kullanılmıştır. Batı cephesindeki sağırlığın bulunduğu alana, servis ve sirkülasyon alanları yerleştirilmiş bu sayede geriye kalan mekanlar esnek planlamaya olanak sağlamıştır. İlk dört katın birbiriyle görsel iletişimini sağlamak için döşemelerde galeri boşlukları bırakılmış ve bu alanlardan da sirkülasyon sağlanmıştır. Ofis olarak kullanılan üstteki iki kat özellikle alt katlardan ayrılmıştır. Geri çekilen alanları teras olarak kullanılmıştır. iç mekanlarına ışık alımının sağlanması için çatı katında bir iç bahçe tasarlanmıştır. Cephede sağırıkların düşey etkilerine karşı kat aralarında kullanılan yatay saçaklar, yatay ve düşey dengesini sağlamıştır. [71] Sonuç: Yapı, bulunduğu aksın eski yapıları arasında yer almış ve işlev farkını yol üzerinden okutmayı hedeflemiştir. Günümüzde halı mağazası olarak kullanılmaktadır.		Mimari Bilgileri: Yapı, dikdörtgen bir konut parseli içinde parsel izlerini tutan bir plan şemasına sahip olup üçüncü boyutta prizmatikliği kırmıştır. Eğimli bir arsa üzerinde tasarlanan yapı, kotların mekanlar aracılığı ile birbirine akmasını sağlamıştır. Yapının, var olan konut dokusuna uymasındansa onun zıttı bir tavırla var olması istenmiş ve bütün tasarım bunun üzerinden kurgulanmıştır. İşlev olarak yaşama mekanı, garaj, yatak odaları, ıslak hacimler gibi standart konut mekanlarını içermesine rağmen dil olarak farklılaşmayı tercih etmiştir. Cephenin tek yönünde boylu boyunca uzanan metal cephe malzemesi, yapının konuttan çok konteynır veya ofis yapısı olarak düşünülmesini sağlamıştır. Metal malzemenin ortasında şeffaf bir alan bırakılmış ve tüm kotlara ışık girişi sağlanmıştır. Yapının cephelerinde daire pencere de dahil olmak üzere farklı pencere tipleri kullanılmıştır. En üst kat, diğer katlardan daha küçük tasarlanarak bir teras elde edilmiştir. [74] Sonuç: Yapı, 'konut' kavramının beraberinde getirdiği kabullere karşı durmayı ve alışlagelmiş konut kimliğinden uzak durmayı özellikle tercih etmiştir. Günümüzde konut olarak kullanılmaktadır.	

EK-1. (devam) 2000 sonrası Ankara mimarlık ürünleri

FLAPTOUR		CANSIN İŞ MERKEZİ	
Künye Bilgileri: Birlik Mahallesi'nde yapılmıştır. 2001-2004 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Ahmet Can Ersan ve Orçun Ersan'dır.		Künye Bilgileri: Çankaya'da yapılmıştır. 2001-2004 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Atabaş Mimarlık ekibidir.	
Mimari Bilgileri: Yapı, mekik biçiminde plan şemasına sahip olup sivri uçları giriş kapıları olarak tasarlanmıştır. Bir tanesi ana girişi tanımlarken diğer uç, yangın merdiveninin indiği noktayı tanımlamıştır. Yapının bulunduğu alanın bir kavşak kenarında olması ve şirketin genel merkezi olması sebebiyle geometrik ve dikkat çeken bir form seçilmesi tercih edilmiştir. Yangın merdiveni kütlesi yapının dışından okunur biçimde bırakılmıştır. Katlar arasında sirkülasyonu sağlayan merdiven de kütle dışına taşınmış ve dışardan okutulmuştur. İki bodrum kat, zemin kat ve üzerine üç üst kattan oluşan yapı, turizm şirketinin ofis bloğu olarak tasarlanmıştır. 2. Bodrum kat otopark olarak düşünülürken diğer katlarda dükkan, ofisler, servis alanları, toplantı salonları, açık ofis, sekreterlik, dinlenme odası gibi mekanlar yer almıştır. Giriş kapısının üstüne denk gelen sivri köşeli alanlar kat balkonları olarak değerlendirilmiştir. [75] Sonuç: Yapı, geometrik bir formun işlevle birleştirilmesi sonucu elde edilmiştir. Günümüzde ofis bloğu olarak kullanılmaktadır.		Mimari Bilgileri: Yapı, dikdörtgen plan şemasına sahip olup üç tarafı yol olan bir parselde yapılmıştır. Üç bodrum kat, zemin kat ve üzerine dört kattan oluşan yapı, bulunduğu alanın imar planı sınırlarına göre tasarlanmıştır. Ana cephesi uzun kenar olan yapıda, yüksekliğin fazla olmaması sebebiyle uzun cephenin yataylık etkisi kırılmak istenmiştir. Bunun için uzun cephe tarafında tam ortadan yapılan geri çekilme ile yapı, iki ayrı parça kütleymiş gibi gösterilmiştir. Bu sayede en boy oranında yapının yüksekliği artırılmıştır. Ofis ve ticari alan olarak tasarlanan kütle, açık ofis mantığıyla ele alınmış ilk örneklerden sayılmaktadır. Plan ve cephe anlayışında simetrik etki görülmüştür. Yapının üstü tonoz örtü sistemiyle kapatılmış ve yapı etrafına saçaklar çıkarılmıştır. Cam giydirme cephe ile kaplı yapının, çelik perfore kirişlerle saçakları tuttuğu noktaların, yapının kimliğini belirttiği söylenmiştir. [76] Sonuç: Yapı, döneminin yaygın malzeme dilini kullanmıştır. Günümüzde alışveriş, banka, ofis amaçlarıyla kullanılmaktadır.	
KINACI EVİ		ODTÜ BİLİM VE TEKNOLOJİ MÜZESİ	
Künye Bilgileri: 2001-2004 yıllarında yapılmıştır. Mimarı Tülin Çetin'dir.		Künye Bilgileri: Odtü'de yapılmıştır. 2001-2006 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Ayşen Savaş ve Barış Yağlı'dır.	
Mimari Bilgileri: Yapı, 'L' plan şemasına sahip olup zemin kat üzerine iki kattan oluşmuştur. Evde yaşayacak olan her bireyin kendi alanlarının net bir şekilde ayrıştırılması, evin sahipleri tarafından istenen bir özellik olmuş ve tasarım bu fikir etrafında gelişmiştir. Zemin katta orta mekanda bir iç bahçe tasarlanmış ve diğer mekanlar bu bahçenin etrafına yerleştirilmiştir. Etrafa yerleştirilen her alanın kendine özgü kapalı ve açık mekanları olmasına önem verilmiştir. En üst katta kapalı mekanlar içe çekilmiş ve çevresinde teras mekanı oluşturmuştur. Yapının çatısı yarım tonozla kapatılmıştır. Hacim olarak büyük olan kütle, büyüklüğünün belli olmaması için yapının belli bölümlerinde içe çekmeler, dışa çıkmalar, saçaklar, doluluklar boşluklar oluşturulmuş ve daha küçük bir hacim etkisi vermek istenmiştir. [74] Sonuç: Yapı, her bireye özel alanlar oluşturma fikriyle biçimlenmiştir. Günümüzde konut olarak kullanılmaktadır.		Mimari Bilgileri: Yapı grubu dört tane dairesel plan şemalı kütlede oluşmuştur. Odtü peyzajı içine dağılan yapılar, bilim ve teknoloji müzesi olarak tasarlandığı için tasarım programı gereği teknolojiyi yansıtmayı ön planda tutulmuştur. Hem geometriyi ön plana çıkarması hem de teknolojinin ve yapım sisteminin karmaşasına tezat oluşturması açısından asal geometrik form olan daire seçilmiştir. Titanium zinc, ilk defa bir yapıda kaplama malzemesi olarak kullanılmış ve yapı Türkiye'de inşa edilen ilk gergi yapı olmuştur. Depo-sergi alanı olarak düşünülen bu yapılardan şeffaf olanı, bilgi alma, kafe ve müze dükkanı olarak işlevlendirilmiştir. Ana depo kütle dışarıya daha az açık olup sergi mekanlarının akışı için rampalarla düzenlenmiştir. Çocuklar için tasarlanan bir diğer kütlede tefişler strüktüre asılmış ve yerle bağlantıları koparılmıştır. Kütlelerin tasarımları birer siloya benzetilmiş ve geçici sergi olma durumu ön plana alınmıştır. Geçici mekanların sökülmesinin kolay olması, hızlı bir şekilde başka bir yere yeniden monte edilebilmesi ve işlev değişikliklerine olanak vermesi gibi fonksiyonlar göz önünde bulundurularak tasarım gerçekleştirilmiştir. [77] Sonuç: Yapı, teknolojinin sağladığı imkanları kullanmış ve bunu mimari dile dönüştürmüştür. Günümüzde teknoloji müzesi olarak kullanılmaktadır.	

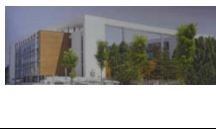
EK-1. (devam) 2000 sonrası Ankara mimarlık ürünleri

MALİYE BAKANLIĞI ANKARA MALİYE KURSU EK		METİN KARAOĞLAN VİLLASI	
Künye Bilgileri: Yenimalle’de yapılmıştır. 2001-2007 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Mehmet Soylu ve Mete Öz’dür.		Künye Bilgileri: Çayyolu’nda yapılmıştır. 2002 yılında yapılmıştır. Mimarı Danyal Tevfik Çiper’dir.	
Mimari Bilgileri: Yapı, bir avlu etrafına yerleştirilen kütlelerden oluşmuştur. ‘U’ formuna benzer olarak yerleştirilen kütlelerden birisi, misafirhane kolu olup diğer kütleyle göre yüksek katlı olarak tasarlanmıştır. Misafirhane kütlesi, bodrum kat, zemin kat ve üzerine dört kattan oluşurken sosyal alanların bulunduğu kütle, bodrum kat, zemin kat ve üzerine iki kattan oluşmuştur. İki kolun arası, kütlenin girişi olarak tasarlanmış ve avludan giriş alınmıştır. Giriş alanının bir tarafı, yatak alanlarından oluşurken diğer tarafta kütüphane, konferans salonu, ofisler, yemekhane programları yer almıştır. Bu yapı, Maliye Bakanlığı kurs binasına ek olarak tasarlanmıştır. Sosyal alanların yer aldığı kütlenin üst örtüsü, tek yöne eğimli sundurma çatı formunda tasarlanmış ve kütlelerin cepheleri taş kaplama olarak uygulanmıştır. [78] Sonuç: Yapı, avlu etrafında işlevine göre ayrılan bir yapı kütlesi olarak tasarlanmıştır. Günümüzde kendi programında kullanılmaktadır.		Mimari Bilgileri: Yapı, dikdörtgen bir podyum üzerine oturtulmuş çokgen bir plan şemasına sahiptir. Yapının girişi bu podyum aracılığı ile yükseltilmiş ve merdivenle giriş sağlanmıştır. Bodrum katta bir garaj yer alırken zemin katta mutfak, yemek alanı, oturma alanı, tuvalet, banyo ve misafir yatak odası yer almış, birinci katta ebeveyn yatak odası, 2 adet çocuk odası, banyo, dinlenme alanı ve balkon yer almıştır. Oturma alanının üst katı galeri boşluğu olarak bırakılmış ve iki kat yüksekliğinde tasarlanmıştır. Bu alanın cephesi, iki kat yüksekliği boyunca kırıklı cam yüzeyle kapatılmış ve dışarıyla görsel ilişki sağlanmıştır. Yapının çatısı plak olarak tasarlanmış ve yer zeminine çapraz duracak şekilde yerleştirilmiştir. [79] Sonuç: Yapı, inşaat mühendisi olan ev sahibi tarafından inşa edilmiş ve çevresindeki yapılardan özellikle koparılmıştır. Günümüzde konut olarak kullanılmaktadır.	
GÖL VİLLALARI		ŞİHİRLİ BAHÇE MONTESSORİ ANA OKULU	
Künye Bilgileri: Gölbasi’nda yapılmıştır. 2002-2003 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Gül Güven ve Hacer Ayrancıoğlu Yetiş’tir		Künye Bilgileri: Birlik mahallesi’nde yapılmıştır. 2002-2003 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Mürşit Günday ve Şerife Meriç’tir.	
Mimari Bilgileri: Yapı grubu, üç tane konut kütesinin bir araya gelmesiyle elde edilmiştir. Tasarımın temel fikri, göl manzarasına yönelmek olmuş ve yaşama mekanları göl cephesine açılmıştır. Üç ayrı villadan oluşan tek bir site olmasına rağmen her bir kütle tekil bir kütle gibi mahremiyeti sağlama amacıyla ele alınmıştır. Bodrum kat, zemin kat ve birinci kattan oluşan yapının bodrum katında hizmetli alanı, sauna, hobi alanı ve buhar banyosu mekanları yer almıştır. Zemin katta yaşama bölümü, mutfak ve garaj yer alırken birinci kat yatak odalarına ayrılmıştır. Gölle bakan cephenin zemin katında bir teras oluşturulmuş ve yaşama alanları bu terasa bağlanmıştır. İç mekandan göle açılan şeffaflık istenmiştir. [80] Sonuç: Yapı, manzaraya açılma fikriyle inşa edilmiştir. Günümüzde konut olarak kullanılmaktadır.		Mimari Bilgileri: Yapı, dikdörtgensel bir kütle ile ince uzun eliptik bir kütlenin birleşmesi ile oluşmuş bir plan şemasına sahiptir. İki kütle, karşılıklı olarak parsel sınırlarına yaslanmış ve aralarında boşluk bırakılmıştır. Bu alan yapı kabuğu altında kapatılmış ancak galeri boşlukları ile düşeyde görsel ilişkiyi sağlamıştır. Ortadaki bu birleşim alanı, çocukların oyun alanları olabilecek farklı işlevlere olanak sağlamıştır. İnce eliptik kütle, tuvalet ve merdivenlerin olduğu bir çekirdek olarak çözülmüştür. Dörtgensel kütle ise dersliklerin bulunduğu ana kütle olarak tasarlanmıştır. Yapının tasarımına renkler ve lego fikrinden yaklaşıldığı için cephelerde ve iç mekanda renkli çözümler aranmıştır. Legoların bir araya gelen prizmatik durumları gibi, cephelerde prizmatik bölünmeler kullanılmıştır. arazide bulunan kot farkı, çocuklara korunaklı bir dış mekan oyun alanı üretmek için kullanılmıştır. Caddeden bağımsız ve caddenin altında bir oyun alanı tasarlanmıştır. Çekirdek kütesindeki yangın merdiveni bu oyun alanına taşınarak dış mekan elemanı olarak okutulmuştur. [81] Sonuç: Yapı, çocuklar için tasarlanmış ve çocukların ne isteyeceği sorusuna cevap aranmıştır. Günümüzde Liberum Montessori Akademia adıyla kullanılmaktadır.	

EK-1. (devam) 2000 sonrası Ankara mimarlık ürünleri

ARCADIUM ALIŞVERİŞ MERKEZİ		GÜRÇAĞ OKULLARI	
Künye Bilgileri: Çayyolu'nda yapılmıştır. 2002-2003 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Enis Öncüoğlu, Cem Altınöz ve Önder Kaya'dır.		Künye Bilgileri: Ümitköy'de yapılmıştır. 2002-2008 yılında yapılmıştır. Mimarı Abdi Güzer'dir.	
Mimari Bilgileri: Yapı, hareketli bir plan şemasına sahip olup programın ve arsanın gerektirdikleri üzerinden biçimlenmiştir. Binanın tasarımı aşamasında aktif olmayan ancak ileride açılması beklenen metro durağının çıkışı ve ana cadde arasındaki yaya sirkülasyonu dikkate alınarak bu ikisi arası bir arkad olarak tasarlanmıştır. Yapının içinde oluşturulan arkad tasarımın ana fikri olmuş ve dükkanlar bu mekanın iki yanına sıralanmıştır. Geçiş alanı ve dükkanların açıldığı boşluk olarak düzenlenen alanın iki uç noktasından yapıya girişler alınmıştır. Arkadın üstü çelik bir sistemle tonoz olarak geçilmiş ve yanlarından ışık alması sağlanmıştır. Bu alan, hem mekanın aydınlatılması hem de yapının dışarıyla ilişki kurması açısından önemsenmiştir. Sinema ve yeme içme alanları arkada dik olarak açılan koridorlarla oluşturulan sokakların çeperlerine dizilmiştir. İki kat bodrum, zemin ve üzerine iki kat olmak üzere beş kattan oluşan yapının bodrumdaki iki katı otopark olarak tasarlanmış, otoparktan arkada çıkan sirkülasyonlar sağlanmıştır. Yapının köşe bitişi manzara açısından önemsenmiş ve eliptik olarak bitirilmiştir. Karşısında bulunan yeşil alana bakan bu köşenin üst katı teras olarak kullanılmıştır. [82]		Mimari Bilgileri: Yapı, işlevine göre ayrılan farklı üç kütlelerin bir atrium etrafında birleşmesiyle oluşmuş bir plan şemasına sahiptir. Derslik bloğu, yönetim bloğu ve spor bloğu birbirinden hem işlev olarak hem de tasarlama biçimi olarak ayrılmıştır. Bu ayrımın sebebi, okul yapısının kentin bir parçası olarak algılanmasının istenmesi ve kentteki farklı farklı birimlerin birleşiminin, bu yapı özelinde gösterilmesi olmuştur. Yapıları birbirine bağlayan atrium, geometrik ve tasarlanmış bir atriumdan öte farklı parçaların arasında kalmış bir kamusal mekan gibi düşünülerek tasarlanmıştır. Ders bloğu, ince uzun ve her dersliğin güneş açısına göre kenara dizildiği bir düzende tasarlanmıştır. Yapının tasarlandığı arazide on iki metre kot farkı olması, farklı kotlardan farklı birimlere giriş alınmasını sağlamıştır. Yüzme havuzu ve spor salonu tarafından alınan giriş, bu alanın okuldan bağımsız çalışmasını sağlamıştır. Kütlelerin 'u' biçiminde yerleşimi sonucu ortada kalan avlu ortak dış mekan olarak düşünülmüş ve arazi eğimi sayesinde altına konferans salonu yerleştirilmiştir. Katların çoğunluğundan, doğrudan dışarı bağlantı olması hedeflenmiştir. Farklı kütlelerin bir atriumla birleştirildiği yapının üstü, yarım tonoz bir örtüyle kapatılmıştır. [83]	
Sonuç: Yapı, programının gerektirdiği şemayı kullanmış ve buna arkad fikriyle yaklaşmıştır. Günümüzde alışveriş merkezi olarak kullanılmaktadır.		Sonuç: Yapı, tipik okul projelerinin sosyal ve açık alanlara, ışığa yönelişe, arazi verilerine fazla dikkat etmeden tasarlanışını eleştirmiş ve onlara bir alternatif olması hedefiyle tasarlanmıştır. Günümüzde okul olarak kullanılmaktadır.	
NESİBE AYDIN OKULLARI		ODTÜ AR-GE BİNASI (SİLİKON BLOK)	
Künye Bilgileri: Gölbaşı'nda yapılmıştır. 2002-2008 yıllarında yapılmıştır. Mimarı Abdi Güzer'dir.		Künye Bilgileri: Odtü'de yapılmıştır. 2003-2004 yıllarında yapılmıştır. Mimarı Boran Ekinci'dir.	
Mimari Bilgileri: Yapı, ince uzun omurganın kenarlarına takılan farklı kütlelerden oluşan bir plan şemasına sahip olup bu kütleler işlevlerine göre ayrılmıştır. Bir omurga, iç sokak veya atrium olarak ele alınan bölümün batı tarafına derslik kütleleri yerleştirilirken doğu tarafına idare, yemekhane ve spor alanları gibi ortak hacimler yerleştirilmiştir [84]. Okul programında ana sınıftan liseye kadar farklı yaş gruplarında öğrencilerin olmasına, derslik kütlelerinin de öğrenim seviyesine göre ayrılmasına neden olmuştur. Her bir derslik kütleleri arasında bırakılan dış mekan, o kütlelerin kendine ait açık alanı olarak kullanılmıştır. Derslik kütleleri ve önlerindeki dış mekanları ayrılan öğrencilerin, aynı zamanda birlikte de vakit geçirebilmeleri için hem ortada oluşturulan atrium düşünülmüş hem de ortak sosyal alanlar tasarlanmıştır. Kütlelerin parçalı olarak yerleştirilmesi sayesinde hem ortak hem özel alanların oluşturulması sağlanmıştır. İç sokak, hem kapalı kütlelere hem dış mekanlara açılır olarak tasarlanmış ve sadece geçiş alanı değil iç mekanın ortak alanı olması hedeflenmiştir. Arazide var olan kot, yapı kütleleriyle beraber settleştirilmiş ve kütlelere farklı kotlardan ulaşım sağlanmıştır. İç sokağın iki ucu farklı kotlara ulaşabilecek şekilde ana girişleri tanımlanmıştır. Yemekhane kütleleri, önündeki gölete teras manzarası verebilmek adına diğer kütlelere göre daha yüksek ve eğrisel hatlarla tasarlanmıştır. [83]		Mimari Bilgileri: Yapı, dikdörtgen plan şemasına sahip olup bodrum kat, zemin kat ve birinci kattan oluşmuştur. Zemin kat yer kotundan biraz yükseltilmiş ve giriş, zemin kotundan merdivenle sağlanmıştır. Yapının teknokentin simgesi olması hedeflenmiş ve o amaçla teknolojiyi yansıtmayı istenmiştir. Kuzey güney doğrultusu boyunca ince uzun olarak uzanan yapının doğu batı doğrultusundaki uzun cepheleri boydan boya cam olarak tasarlanmış ve iç dış arasındaki bağlantı kesilmemiştir. Cam cephelerin önlerine ince uzun olarak yerleştirilen güneş kırıcılar cephede tasarım dili olarak kullanılmıştır. Yapının, hem malzeme hem de iç mekanın işleyişi olarak yalnız bir dille çözülmesi hedeflenmiştir. Küçük birimlerden büyük birimlere kadar birleşebilen esnek ofis alanları çözülmüştür. Yapı, arazide eğim olmasına rağmen düz bir prizmatik kütle olarak tasarlanmış ve eğimden dolayı açığa çıkan köşesi pilotiler üzerinde yükseltilmiştir. Altındaki bahçe ve doğaya özellikle dokundurulmamış, teknoloji ile doğa birbiri içinde ama birbirinden ayrı olduğu gösterilerek tasarlanmıştır. Yapı, teknoloji odaklı düşünüldüğü için enerji verimliliği önemsenmiş ve bunun için akıllı iklimlendirme sistemleri uygulanmıştır. Ancak yapının cepheleri boydan boya cam olduğu halde bu camların açılmıyor ve doğal havayı alamıyor olması eleştirilmiştir. [85]	
Sonuç: Yapı, programın içerdiği farklılıkları bir kent parçası olarak ele almıştır. Günümüzde okul olarak kullanılmaktadır.		Sonuç: Yapı, dilini dışardan okutması ve toprağa dokunuşu ile dikkat çekmiştir. Günümüzde arge yapısı olarak kullanılmaktadır.	

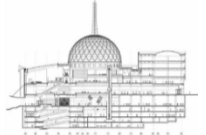
EK-1. (devam) 2000 sonrası Ankara mimarlık ürünleri

TOBB ETÜ KAMPÜSÜ		SATGEP BİNALARI	
Künye Bilgileri: Söğütözü'nde yapılmıştır. 2003-2005 yıllarında yapılmıştır. Mimarları A Tasarım ekibidir.		Künye Bilgileri: Odtü'de yapılmıştır. 2003-2006 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Hilmi Güner ve Hüseyin Bütüner'dir.	
Mimari Bilgileri: Yapının ilk aşaması eğitim bloğu ve ofis bloğunu içerirken ikinci aşaması spor merkezi ve yüzme havuzu yapısını içermiştir. Bu programlar, arsada var olan kütlelerin renovasyonu ile elde edilmiştir. Yapılar tamamen soyulmuş ve üniversitenin kimliğini vurgulayacak şekilde yeniden kurgulanmıştır. Ortada bir avlu oluşturacak şekilde, avlunun dört kenarına yerleşen kütlelerin her biri dörtgensel plan şemasına sahiptir. Yapıların mevcutta var olan ve sık olan taşıyıcıları modüler olarak mekanları bölmek için kullanılmış, seçilen malzeme ve cephelerde yapılan yataylık düşeyliklerle bu mekan farklılıkları dışardan okutulmak istenmiştir. Ofis bloğu özellikle şeffaf yüzeylerle tasarlanmış ve güneş kırıcılar kullanılmıştır. rektör odasının bulunduğu alan şeffaf bir kutu gibi gösterilmiştir. Eğitim bloğu ve arkasında bulunan sosyal işlevlerin olduğu blok şeffaf bir sistemle birbirine bağlanmış ve arada bir atrium oluşturulmuştur. Bu sayede açık alana çıkmadan mekanlar arasındaki akış sağlanmış ve gün ışığından yararlanılabilmektedir. [86]		Mimari Bilgileri: Yapı grubu, Türk Silahlı Kuvvetleri Vakfı Savunma Sanayi Ar-ge çalışmaları yapan firmaları için tasarlanmıştır. Havelsan, Aselsan, Tai ve Tusaş firmaları için yapılan dört kütle ve bu kütlelerin ortak kullanımı için tasarlanmış olan beşinci kütleden oluşmuştur. Yapılar, farklı kütleler olarak tasarlanmış ve eğime paralel olarak birbirleri ardına yerleştirilmiştir. Dört firmanın da mekânsal programı birbirine benzer olduğu için tasarım çözümleri de benzerlik göstermiştir. Ortak sirkülasyon alanlarına bağlı modüler ofis alanları ve servis alanları, yapıların temel tasarım yaklaşımını oluşturmuştur. Ziyaretçi odası, güvenli oda, sağlık birimi, personel alanları, toplantı odaları, demo odası, sistem odası, tuvaletler gibi alanlar dört küttelede de yer alan program parçaları olmuştur. Ortak kütle olarak çözülen yapı, diğer kütlelere göre arazinin daha çok eğimli bir bölgesine yerleştirilmiş ve kot farkı kullanılarak iki kattan giriş sağlanmıştır. İki tane restoran, toplantı salonları, irtibat ofisleri, vip salonu programları bu küttelede yer almıştır. Yapılarda ofislerin yönlendiği cepheye göre güneş kırıcılar yönlendirilmiştir. Havelsan ve Aselsan firmalarının ofis alanları güney doğuya baktığı için yatay güneş kırıcılar, Tai ve Tusaş firmalarının ofis alanları kuzey batıya baktığı için düşey güneş kırıcılar kullanılmış ve denge sağlanmaya çalışılmıştır. [58]	
Sonuç: Yapı, malzeme dili olarak günün teknolojisini yansıtmayı hedeflemiştir. Günümüzde üniversite kampüsü olarak kullanılmaktadır.		Sonuç: Yapılar, işlevinin gerektirdiği programlara göre tasarlanmıştır. Günümüzde firmaların Ar-ge yapıları olarak kullanılmaktadır	
MUSTAFA AYAZ MÜZESİ VE KÜLTÜR MERKEZİ		TÜRKİYE NOTERLER BİRLİĞİ MERKEZ BİNASI	
Künye Bilgileri: Balgat'ta yapılmıştır. 2003-2007 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Kadri Atabaş, Ufuk Ertem ve İdris Kırmızı'dır.		Künye Bilgileri: Söğütözü'nde yapılmıştır. 2003-2009 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Selim Velioğlu, Umut İyigün, Orkun Özür ve Murat Aksu'dur.	
Mimari Bilgileri: Yapı, oval plan şemasına sahip olup iki bodrum kat, zemin kat ve biri çatı katı olan üç üst kattan oluşmuştur. Yapının tasarlandığı arazinin köşe parsel olması ve içindeki sergi işlevinin kesintiye uğramamasının istenmesi üzerine yapı, oval olarak tasarlanmıştır. Arazinin etrafındaki iki sokak arasında yedi metrelik kot farkı olup bu fark, bodrum olarak geçen katların da dışarıya algalanmasını ve ışık almasını sağlamıştır. Yapının programında sabit sergilerin yanı sıra geçici sergiler, sanat eğitimi verilen üç ayrı sanat galerisi, kafe, kitap ve hediyelik eşya satan dükkan gibi işlevler de yer almıştır. İkinci bodrum katın dışarıya cephesi olan küçük bir kısmı sergi salonu olarak kullanılmış geri kalanı sığınak, otopark ve teknik hacimlere ayrılmıştır. Birinci bodrum katın büyük bölümü toprak üzerinde olup giriş buradan sağlanmış, satış ve kafe gibi daha dışa dönük programlar bu katta kurgulanmıştır. Zemin katın bir kısmı ve üzerindeki üç kat tamamen dışarıya kapalı olarak tasarlanmıştır. Kapalı mekanlar cephede siyah granitle kaplanmış ve gizem uyandırması istenmiştir. Kapalı alanların arkaları sergi alanları olarak ele alınmıştır. Zemin katın dışa açık olan kısmı, geçici sergi olarak tasarlanmış böylece sergilerle sokaktaki insanın da iletişim kurması amaçlanmıştır. Yapının çatı katı, ressam Mustafa Ayaz'ın atölyesi ve resim deposu olarak tasarlanmıştır. [87]. Yapı, Ankara'nın ilk özel müzesi olarak tasarlanmış, o güne kadar olan özel müzeler daha önce var olan bir yapının dönüştürülmesi ile oluşurken bu yapı müze olarak tasarlanmış olması açısından ön plana çıkmıştır. Günümüzde müze olarak kullanılmaktadır.		Mimari Bilgileri: Yapı, üç tarafı yapıyla çevrili avlulu plan şemasına sahiptir. Üç bodrum, bir zemin ve üzerine dört kattan oluşmuştur. Yarışmada istenen şartnameye göre içinde çalışma mekanları, yönetim bölümü, kütüphane, büyük kongre salonu, yemek salonu, kafeterya, sergi holü, konaklama bölümü, açık yüzme havuzu, kapalı otopark ve teknik birimler yer almalıdır. Ancak daha sonra işverenin yönetiminin değişmesi üzerine konaklama ve yüzme havuzu kaldırılmış geri kalan proje aynen korunmuştur. Ortadaki avlu hem korunaklı bir dış mekan oluştururken hem de sokakla bağlantıyı sağlamış ve dışarıyı içeriye davet etmesi amaçlanmıştır. Ortadaki avlu bir buluşma mekanı olarak düşünülmüş, buraya yapılan kış bahçesi ile programı zenginleştirilmiştir. Yapının başkanlık bölümünde toplantı odası avlunun içine doğru belirgin bir kütle olarak çıkarılmıştır. Yapının hem kente bakan hem avluya bakan cepheleri olabildiğince saydam tasarlanmıştır. Bu saydamlıkla beraber sokakla ve yapıdaki diğer mekanlarla etkileşimin sağlanması amaçlanmıştır. [88]	
Sonuç: Yapı, 2003 yılında açılan bir yarışmada birinci seçilip uygulanmıştır. Tasarım ve inşa edildiği versiyonları arasında çok fark olmaması tasarımcıyı mutlu eden unsurlardan olmuştur. Noterler birliği merkezi olarak kullanılmaktadır.			

EK-1. (devam) 2000 sonrası Ankara mimarlık ürünleri

ANKARA TİCARET ODASI KONGRE MERKEZİ		MESA PLAZA	
Künye Bilgileri: Eskişehir yolu üzerinde yapılmıştır. 2003-2010 yıllarında yapılmıştır. Mimarları A Tasarım ekibidir.		Künye Bilgileri: Koru kavşağında yapılmıştır. 2004 yılında yapılmıştır. Mimarları A Tasarım ekibidir.	
Mimari Bilgileri: Yapının planını, bulunduğu arsanın biçimi, kotları ve köşe parsel oluşu etkilemiştir. Kot farkı kullanılarak yapıya iki kottan giriş sağlanmıştır. Ana giriş olan zemin kat girişinin bulunduğu alanın üstü döşemeye kapatılmamış ve tüm yapı boyunca yükselen bir atrium gibi tasarlanmıştır. Bu atrium sayesinde hem geniş bir giriş alanı oluşturulmuş hem de kotlar arasında görsel iletişim sağlanmıştır. Ana girişin önünde bir meydan tasarlanmış ve açık fuaye gibi düşünülmüştür. Aynı cephede bakan bir restoran tasarlanmış ve bu restoranın içerden bağımsız olarak çalışması da sağlanmıştır. Giriş katında iki sergi salonu geniş bir iç sokakla birbirine bağlanmış ve iki salon için de gerekli teknik alt yapı ve servis alanları çevrelerinde tasarlanmıştır. Bölücüler hareketli olarak düşünülmüş ve gerektiğinde bütün katı, tek bir fuar alanı olarak kullanmaya olanak sağlamıştır. Yan girişin olduğu bir üst kat kongre katı olarak tasarlanmış ve oditoryum, balo salonu, vip salonu, basın salonu gibi mekanlar yer almıştır. Bir üst kat teras olarak tasarlanmış ve yapıya çok amaçlı bir mekan daha bu noktada eklenmiştir. Katlar arasındaki ana sirkülasyon giriş itibarıyla birbirini takip eden yürüyen merdivenlerle sağlanmıştır. Yapı malzemesi olarak doğal taş, cam ve çelik kullanılmıştır. Yapının saydamlığına önem verilmiş ve içerdeki hareketin dışarı yansıtılması istenmiştir. [89] Sonuç: Yapıda çok amaçlı ve dönüşebilir mekanlar ön planda tutulmuştur. Günümüzde kongre merkezi, fuar alanı, konser gibi işlevlerde kullanılır.		Mimari Bilgileri: Yapı, mevcut bir yapının yenilenmesi ile elde edilmiştir. İlk yapıldığı dönemlerde bulunduğu çevreye yeten ancak çevresindeki konut dokusunun artması ile yetersiz kalan bir alanın yeniden tasarlanması ile elde edilmiştir. Var olan strüktürel taşıyıcılar korunmuş ancak cephe değiştirilmiştir. Sirkülasyonların ve girişin bulunduğu kütle cam ve çelik bir konstrüksiyonla dışarı taşınmış ve alışveriş merkezinin görünürlüğünü artırmıştır. Bodrum katta yer alan otopark katlarına içerden geçişler sağlanmış ve değişen sirkülasyonlar ile katlar arasındaki iletişim yeniden kurgulanmıştır. Eski yapıda var olan dış mekanda kullanılan bölümler korunmuş ancak sinema bölümleri kaldırılmıştır. [90] Sonuç: Yapı, Eskişehir yolu üzerinde bulunması ve yoğun bir doku içinde yer alması sebebiyle yenilenmiş ve günümüzde alışveriş merkezi olarak kullanılmaktadır.	
CHP GENEL MERKEZİ		ELİT PARK KONUTLARI	
Künye Bilgileri: Söğütözü'nde yapılmıştır. 2004-2006 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Atabaş mimarlık ekibidir.		Künye Bilgileri: Çayyolu'nda yapılmıştır. 2004-2006 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Abdi Güzer'dir.	
Mimari Bilgileri: Yapı, ince uzun ve bir kenarı yay parçası olan kütle ile dikdörtgen plan şemalı konferans kütesinin birleşiminden oluşmuştur. Üç bodrum kat, zemin kat ve üzerine on altı kattan oluşan yapı, yapıldığı yıllarda çevresindeki en yüksek yapılardan olmuştur. Güneş ışığı ve arazi durumuna göre yapı, soğutma yükünü hafifletmek için doğu cephesi dar kuzey güney cephesi geniş olarak yerleştirilmiştir. Yapıda parti büzesi, parti meclis salonu, merkez yönetim kurulu salonu, basın toplantı salonu, protokol salonu, özel yemek salonu, toplantı salonları, konferans salonu, birleştirilebilir nitelikte iki seminer salonu, kafe, yemek salonu ve ofisler yer almıştır [76]. Yapının ilk üç katı, baza olarak düşünülmüş, dolu hatlarla tasarlanmış, Ankara taşı kaplanmış ve kamuya daha yakın olan programlarla düzenlenmiştir. Yukarı katlar ise partinin iç işleyişi için ayrılmış ve yapının hafifleyip kentle bağlantı kurması için cepheler şeffaf yapılmıştır. Parti için önemli noktalardan biri olarak görülen merkez yönetim kurulu salonu, hacimden dışarı taşınmış ve kütle olarak dışardan okutulmuştur. Yapının ekolojik ve 21.yüzyıl yansımalarından olması parti yönetimi tarafından özellikle istenmiş bunun sonucunda yapıda, ısıtma soğutma yükünü hafifletmek, yağmur suyunun toplanmasını sağlamak ve atık suyun arıtılıp bahçe sulamada tekrar kullanılmasını sağlamak için çeşitli yöntemler geliştirilmiştir. Batı cephesine program yerleştirilmemiş ve iç bahçeler yapılmıştır. Dört katta bir yapılan iç bahçeler, açılan galeri boşlukları ile üst katlara taşınmıştır. [55]. Yapı, programın içeriğini kentten algılanır biçimde çözme hedeflemiştir.		Mimari Bilgileri: Yapı, ince uzun iki kütle arasında yol oluşturarak çözüldüğü bir plan şemasına sahip olup arsa biçimi buna etken olmuştur. Tasarım yapılacak alanın ince uzun olması, tekil bir blokta yatayda ilerleyen kütleler olarak kibrini beraberinde getirmiştir. Bu kütlelerden biri alçak katlı olup yataylığı vurgularken diğeri yüksek katlı olup düşeyliği vurgulamıştır. Arazinin eğimli olmasından ve kütlelerin ince olmasından yararlanılarak tüm konutlar güney cepheye ve manzaraya doğru yöneltilmiştir. Kuzey cephe sirkülasyon ve kat holleri olarak çözülmüştür. İki katlı veya tek katlı ve oda sayıları değişkenlik gösteren on beş çeşit konut tipi bir arada çözülmüş ve konut sakinlerine alternatif sunulmuştur. Zemin kattaki ve çatı katındaki konutlar, bahçeleri ve terasları, kendi özel alanları olarak kullanabilmiş ve bu durum çeşitliliği artırmıştır. Zeminde bulunan sokak hayatı önemsenmiş ve kütleler sokaktan beslenmiştir. [91] Sonuç: Yapı, tek kütle olarak yükselen konut dokusuna alternatif olarak tasarlanmıştır. Günümüzde konut olarak kullanılmaktadır.	

EK-1. (devam) 2000 sonrası Ankara mimarlık ürünleri

ANKARA LOFTS		ONUR TAAHHÜT YÖNETİM BİNASI	
Künye Bilgileri: Ümitköy’de yapılmıştır. 2004-2006 yıllarında yapılmıştır. Mimarı Abdi Güzer’dir.		Künye Bilgileri: Çankaya’da yapılmıştır. 2004-2006 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Hasan Özbay, Tamer Başbuğ ve Baran İdil’dir.	
Mimari Bilgileri: Yapı, ‘L’ plan şemasında tasarlanmış olup özel yurt alanında yapılmıştır. Piyasadaki konut algısının üç oda ve üzeri oda sayısına sahip, büyük metrekareli konutlar olması bu tasarımın eleştirdiği nokta olmuştur. Nüfusunun büyük çoğunluğunun genç olduğu bir ülkede gençlerin yaşayabileceği daha küçük ama ihtiyaçlara cevap verebilen konutların olması gerektiği savunulmuştur. Yapıldığı arsanın yurt arsası olma sebebiyle tasarım, yurt ve küçük konut kavramlarını birleştiren bir yaklaşımla yapılmıştır. Eğimli bir arazi olması sebebiyle yapı, eğime göre setlenerek yola doğru indirilmiştir. Zemin kat ticari ve alışveriş mekanlarını içermiş, bu mekanları çatıları yaşama birimlerinin terası olarak kullanılmıştır. yapının arka cephesi, sirkülasyon ve ortak alan olarak düşünülmüş ve bir atriumla tasarlanmıştır. Bu atrium ile iç mekandaki ortak alanların ışık alması sağlanmış ve konutlar güney yönüne yaslanarak odaların güney ışığı alması istenmiştir. Işığa doğrudan maruz kalmamak adına konutların kapalı mekanları geri çekilerek önlerinde her birine ait küçük teras alanları oluşturulmuştur. Gençlere, öğrencilere, yalnız yaşayan insanlara yönelik olarak tasarlanan yapıda her konut birimi, yaşama mekanı, uyuma mekanı, mutfak ve banyo mekanlarını içinde barındırmıştır. [92] Sonuç: Yapı, kentin ihtiyacı olduğu düşünülen bir konut tipolojisi ile tasarlanmıştır. Günümüzde kendi işleviyle kullanılmaktadır.		Mimari Bilgileri: Yapı, kareye yakın bir dörtgen kütle ile ince uzun bir dikdörtgen kütlelerin birleşmesi ile oluşmuş bir plan şemasına sahiptir. Tasarımın yapıldığı parselin ince uzun olması ve sokağa paralel bulunması, kütlelerin işlevine göre ayrışmasına olanak tanımıştır. Ofis kütleleri olması sebebiyle açık ofis alanlarının maksimum düzeyde tutulması hedeflenmiş bunun için de merdiven, asansör, tuvalet gibi çekirdek elemanları ofis alanlarından ayrıştırılmıştır. İnce ucun kütleyle yerleştirilen sirkülasyon ve servis alanları, köprüler ile ofis kütlelerine bağlanmıştır. İki kütle arasında bulunan boşluk, giriş mekanını tanımlamış ve çatıya kadar boşluk olarak devam ettirilmiş, sadece köprüler bu mekandan geçirilmiştir. Yapıda iki bodrum kat, zemin kat, birinci kat ve çatı katı yer almıştır. Arazideki eğimden yararlanılarak birinci bodrum katın gün ışığı alması sağlanmıştır. İkinci bodrum garaj, birinci bodrum ve zemin kat ofis alanı, birinci kat yönetim birimleri ve çatı katı ise firma sahiplerinin çalışma alanları olarak tasarlanmıştır. Ofis kütleleri, çekirdek kütleleri ve aradaki boşluğun üzeri bir tonoz çatı ile örtülmüştür. Çatıyı kaplayan malzeme, cephenin de bir bölümünde devam ettirilmiş ve bütünlük sağlamak hedeflenmiştir. [93] Sonuç: Yapı, arazi durumu ve fonksiyon şemasına göre biçimlenmiştir. Günümüzde yönetim binası olarak kullanılmaktadır.	
G.A. EVİ		PANORA ALIŞVERİŞ MERKEZİ	
Künye Bilgileri: Beysukent’te yapılmıştır. 2004-2006 yıllarında yapılmıştır. Mimarı VEN Mimarlıktır.		Künye Bilgileri: Or-an’da yapılmıştır. 2004-2007 yıllarında yapılmıştır. Mimarı A Tasarım ekibidir.	
Mimari Bilgileri: Yapı, hareketli bir geometrik plan şemasına sahip olup zemin üzerine iki kattan oluşmuştur. Giriş kat yemek alanı, oturma alanı, mutfak, garaj ve tuvalet bölümlerini içerirken, birinci kat yatak odaları, kütüphane ve banyoları içermiştir. İkinci kat ise çatı katı olarak çözülmüş ve bar, bilardo gibi hobi alanlarına ayrılmıştır. Sosyal mekan olarak tasarlanan bu kat, cephede daha geçirgen tasarlanıp kent silüetinin izlenmesi sağlanmıştır. G.A. evi, var olan kooperatif bir yapının yıkılıp yeniden yapılmasıyla elde edildiği için tek cephesi bitişik nizam olarak tasarlanmıştır. Caddeye bakan kısımda özellikle geçirgenlik azaltılmış, evin sokaktan bağımsız kısımları geçirgenliği sağlamıştır. Üç kata ulaşım aynı merdivenle sağlanmış, bu merdiven boşluğu cephenin iki tarafından üç kat boyunca şeffaf olarak tasarlanmıştır. Malzeme olarak brüt beton ve ahşap olarak tasarlanmış ancak uygulama esnasında duvarlar sıvayla kaplanmıştır. Tuvalet pencerelerinin önü ahşap panellerle kapatılmış, böylece hem cepheye malzeme hareketi katılmış hem de pencerelerin görünürlüğü kontrol altına alınmıştır. [94] Sonuç: Yapı, 2008 yılında YEM mimari tasarım ödülünü kazanmıştır. Günümüzde konut olarak kullanılmaktadır.		Mimari Bilgileri: Yapı, bir köşesinin yuvarlatıldığı ince uzun çokgen bir plan şemasına sahiptir. Asma kat, market katı, otopark katları, zemin kat ve üzerine iki kattan oluşmuştur. Haç şemasına benzer bir plan kurgusu vardır. Birbirine dik kesişen iki aksın üstü şeffaf bırakılmış ve iki aksın kesiştiği noktada, giriş alanını karşılayan yerde 38 metre çaplı bir cam kubbe yer almıştır. Bu üst örtü sayesinde iç mekanın doğal ışık alması ve aydınlık olması sağlanmıştır. Yukardan ışık alan alanlara denk gelen yerlerde döşemelerde galeri boşlukları yapılmış ve ışık akışının en alta kadar inmesi sağlanmıştır. Yan yana sıralanan yapılar önlerinde bırakılan alanları kentteki sokak gibi kurgulanmıştır. Her kat, iki kat yüksekliğinde tasarlanmış ve mağazalar dubleks olarak çözülmüştür. Bu da kat sayısının az olup düşeyde görsel ilişkiyi artırmasını sağlamıştır. Yapı, diğer avm’lerin tersine dışa bakan, şeffaf cephe olarak tasarlanmıştır. Kuzey ışığının etkisini kullanmak amacıyla ön cephe şeffaf bırakılmış ve yapının önünde gerçekleştirilen dış mekan düzenlemesine baktırılmıştır. Arazinin eğimli bir alan üzerinde olmasından yararlanılmış ve yapıya iki kattan giriş sağlanmıştır. [71] Sonuç: Yapı, içine kapalı avm’lere bir alternatif olarak şeffaflığı aramıştır. 2009 yılında ICSC Avrupa Alışveriş Merkezi Ödüllerinde Başarı Ödülünü kazanmıştır. Günümüzde alışveriş merkezi olarak kullanılmaktadır.	

EK-1. (devam) 2000 sonrası Ankara mimarlık ürünleri

PARK YASAM EVLERİ		ODTÜ HAZIRLIK OKULU EK BİNALARI	
Künye Bilgileri: Yaşamkent'te yapılmıştır. 2004-2007 yıllarında yapılmıştır. Mimarı Abdi Güzer'dir.		Künye Bilgileri: Odtü'de yapılmıştır. 2004-2007 yıllarında yapılmıştır. Mimarı Boran Ekinci'dir.	
Mimari Bilgileri: Yapı, iki tane ince uzun dikdörtgen kütlelerin şeffaf bir kütle ile birbirine bağlanmasın ile oluşan bir plan şemasına sahip olup bodrum, zemin ve üzerine yedi kattan oluşmuştur. Kat planları, her dikdörtgen kütlelerin ucunda dört odalı bir daire ve ortalarında iki katlı dairelerin olduğu bir biçimde çözülmüştür [84]. Bir kattan altı daireye girilirken, bir üst kattan dört daireye girilmektedir. Müstakil olarak çözülen dairelerin giriş katları, yaşama alanları olarak tasarlanırken üst katla, yatma alanları olarak tasarlanmıştır. Yapının tek bir blok kütle olarak çözülmemesi, iç ve dış cephelerin baktığı dış mekanların tasarlanmasını sağlamıştır. Ortada bulunan şeffaf kütle, iki konut kütlelerini birbirine bağlayan bir ortak alan gibi düşünülürken aynı zamanda düşey sirkülasyon da bu noktadan gerçekleşmiştir. Yapının çatı katı için önü teraslı, aşağıdaki katlardan farklı bir konut tipolojisi seçilmiştir. Yapı dili olarak özellikle yalın bir dil kullanılması tercih edilmiş, fazla malzeme çeşitliliği kullanılmamış ve beyaz renk duvarlar, boşlukların oluşturduğu gölgeler için fon oluşturmuştur. [91] Sonuç: Yapı, farklı konut tiplerini boşluklu bir kütle kurgusu ile bir araya getirmeyi hedeflemiştir. Günümüzde konut olarak kullanılmaktadır.		Mimari Bilgileri: Yapı, dikdörtgen plan şemalı kütlelerin bir araya gelmesiyle oluşmuş ve bir duvar projesi olarak ele alınmıştır. Yapı kütleleri oluşturulurken ön ve arka cephesi düz duvarmış gibi gösterilip, mekanlar bu iki duvar arasına yerleştirilmiştir. Belirli bir yükseklikten sonra duvar elemanının bir yere bağlanmadan durması burulmaya sebep olabileceksen bir de bu duvarlar yapının taşıyıcısı olarak kurgulanmıştır. Hem taşıyıcı hem yalıtım sorununa çözüm amaçlı olarak yapı duvarları çift cidarlı olarak tasarlanmış, iç ve dıştan görünen duvar brüt beton olarak yapılmış, arasına çelik sistem yerleştirilmiştir. Döşeme duvara tamamen yapıştırılmamış ve arada yarı bırakılmıştır. Bu yarıklar bütün duvarı yalıtım ve aynı zamanda şaft boşluğu olarak kullanılmak için tasarlanmıştır. Sınıflar, kütlelerin iki tarafına karşılıklı olarak yerleştirilmiş ve ortada bir koridor bırakılmıştır. İki katlı yapının sirkülasyonu da dikdörtgen kütlelerin iki uç noktasından sağlanmıştır. Projenin odak noktası olan duvarlar, yapının kapalı mekanları dışına da taşınarak, dış mekanda peyzaj ögesi olarak kullanılmıştır. [95] Sonuç: Yapı, bir deneyim unsuru olarak ele alınmış ve gününün teknolojisinin malzemeye sağladığı olanaklar kullanılmıştır. Hazırlık okulu binası olarak kullanılmaktadır.	
ANKARA ANAYASA MAHKEMESİ BİNASI		DOĞRAMACIZADE ALİ SAMİ PAŞA CAMİ	
Künye Bilgileri: İncek bulvarında yapılmıştır. 2004-2007 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Aybars Acarsoy, Gökhan Aksoy ve Gökhan Büyükkılıç'tır.		Künye Bilgileri: Bilkent'te yapılmıştır. 2004-2008 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Erkut Şahinbaş ve İzzet Fikirlier'dir.	
Mimari Bilgileri: Yapı, dikdörtgen plan şemalı kütlelerin ortada bir avlu bırakacak şekilde 'U' biçiminde yerleştirilmesiyle elde edilmiştir. Kütleler arasında yapılan kotlanmalar ve boşluklar, yapının büyük programına rağmen hafifletilmesini sağlamıştır. Ana giriş yönünde yapılan büyük boşluk, cadde ile arkadaki avluyu hem görsel hem fiziksel olarak bağlamıştır. Mahkemenin şeffaf olması fikriyle yola çıkılıp şeffaflığın ağır bastığı bir yapı tasarlanmak istenmiştir. Masif olan yüzeyler, dokulu taş kaplama yapılarak mahkemenin ağırlığı vurgulanmıştır. Ortada bırakılan avlu ve şeffaf yüzeyler ile iç-dış arasında görsel bağlantı her noktadan sağlanmak istenmiştir. Plan şemasının uç noktalarındaki kütleler, avludan geçen bir köprü ile birbirine bağlanmıştır. Yapının kapalı mekanlarında da görsel iletişim ve yapının hafifliği, döşemede yapılan galeri boşlukları ile sağlanmıştır. Yapı, yarışma esnasında başka bir arazi için tasarlanmış ancak uygulama esnasında arazi değişmiş ve yeni araziye göre revize edilmiştir. Sonuç: Yapı, 2004 yılında yapılan bir yarışmada birinci olmuş ve uygulanmıştır. [96] Günümüzde anayasa mahkemesi olarak kullanılmaktadır.		Mimari Bilgileri: Yapı, dikdörtgensel plan şemasının üçgen formu ikinci bir avlu ile birleşmesinden oluşmuştur. Tasarıma başlanırken avlu, minare ve kubbe kavramları yeniden ele alınmış ve 21.yüzyıl dilini taşıması istenmiştir. Kubbe ve altındaki ibadet mekanı, kütlede kenara çekilmiş ve arazinin eğiminden yararlanılarak bir kısmı yol seviyesinden görünmeyecek şekilde yerleştirilmiştir. Yapının ana girişi, kubbeli mekanın zıt uç noktasından sağlanmış ve buralara diğer dinlere mensup insanlar için de ibadet salonları yerleştirilmiştir. Bilkent'in yabancı nüfusu göze alınarak eklenen bu program, hoşgörü göstergesi sayılmıştır. Giriş ve ana mekanın arasında bir avlu tanımlanmış ve buna üçgensel başka bir avlu eklenerek birleştirilmiştir. Avlunun mekanlara açıldığı ve avlunun yaşadığı bir tasarım olarak ele alınmıştır. Ana mekandaki kubbe, yarı şeffaf ve mavi renkli olarak tasarlanmıştır. İç mekânın huzur verici ve farklı duyguları hissettirmesi hedeflenmiştir. Bu kavramların hepsi, modern dil etrafında toplanmak istenmiştir. [97] Sonuç: Yapı, modern bir ibadet mekânı oluşturmayı bunu da hoşgörü teması ile yapmayı hedeflemiştir. 2008 yılında TSMD Mimarlık Ödülünü kazanmıştır. Günümüzde cami olarak kullanılmaktadır.	

EK-1. (devam) 2000 sonrası Ankara mimarlık ürünleri

ADOLİS KONUTLARI		HONDA BORA PLAZA	
Künye Bilgileri: Yaşamkent'te yapılmıştır. 2004-2008 yıllarında yapılmıştır. Mimarı Abdi Güzer'dir.		Künye Bilgileri: Konya yolu üzerinde yapılmıştır. 2004-2009 yıllarında yapılmıştır. Mimarı Bozkurt Gürsoytrak'tır	
Mimari Bilgileri: Yapı, ortası avlulu dikdörtgen plan şemasına sahip olup yirmi sekiz tane konutu içermiştir. Çevresinde bulunan ve düzeyde üst üste eklenerek yapılan konutların aksine yatayda bir yerleşim tercih edilmiştir [84]. Zemin kat ve birinci kat bir konut dizisine, ikinci ve üçüncü kat diğer bir konut dizisine ait olarak tasarlanmıştır. İlk kattaki konutlara zemin kottan giriş sağlanmış, zemin kat yaşama katı olarak tasarlanmış ve birinci kat bu konutların yatma alanları olarak düzenlenmiştir. Bir üstteki konutlara giriş, ikinci kotta tasarlanan dış mekan koridorlarıyla sağlanmış ve yine giriş katı yaşama alanı, bir üst katı yatma alanı olarak düzenlenmiştir. Alt kattaki konutlara eklenen bodrum kat ve üst kattaki konutlara eklenen çatı katı, her konutun kendine göre özelleşmesini ve farklı imkanları kullanmasını hedeflemiştir. Ortada bırakılan avlu, hem apartmanın ortak alanı olarak düşünülmüş hem de sirkülasyonu içinde barındırmıştır. Konutların her birinin müstakil evler gibi düşünülmüş, yapının sirkülasyon ve ortak alanlarının içeri çekilerek konutların dış çeperlere yaslı olması, yapı sınırı dışında kalan arazinin peyzajla düzenlenmesinden öte zemine oturan dairelerin kişisel bahçeleri olarak kullanımını beraberinde getirmiştir. [91] Sonuç: Yapı, apartman ve müstakil ev kavramlarını bir raya getirmeye çalışan bir üslupla tasarlanmıştır. Günümüzde konut olarak kullanılmaktadır.		Mimari Bilgileri: Yapı, dikdörtgen plan şemasına sahip bir baza üzerinde yükselen eğrisel hatlı bir kuleden meydana gelmiştir. Yapıda araba satış servisi, showroom, yönetim, ofis ve restoran programları yer almıştır. Zemin kota oturan dikdörtgen kütlelerin bodrum katları servis alanlarına ayrılırken, toprak üstündeki katları satış, showroom ve yönetim işlevlerine ayırmıştır. Dikdörtgen baza kütle üzerindeki kule kütle, ofis ve restoran işlevleri için tasarlanmıştır. Yapının cephesi için seçilen malzemelerin, arabalarda kullanılan malzemelerle benzerlik göstermesi istenmiş, cam ve metal tercih edilmiştir. Cepheden bakıldığında taşınan ve taşıyan birimlerin birbirinden farklılığı okutulmuş ve bu durum seçilen malzemelerin kullanım şekliyle sağlanmıştır. Taşınan bölümler cam ile tasarlanırken, taşıyan bölümler metal olarak gösterilmiştir. Dörtgenel prizmatik düzende oluşturulan taşıyıcıların içinde eğrisel hatlara sahip bir kütle oluşturulmuş ve bu iki geometrik form arasında kalan alanlar, restoranların ve ofislerin terasları olarak kullanılmıştır. Yapının çatısı, arabalardaki eğimlere benzetilmek istenmiş ve hem taşıyan hem taşınan parçalar eğik kesik olarak bırakılmıştır. [98] Sonuç: Yapı, işlevini malzeme ve kütle dili ile dışardan okutmayı hedeflemiştir. Günümüzde araba firmasının showroom ve ofis yapısı olarak kullanılmaktadır.	
ARMADA 2		AYKON PLAZA	
Künye Bilgileri: Söğütözü'nde yapılmıştır. 2004-2012 yıllarında yapılmıştır. Mimarları A Tasarım ekibidir.		Künye Bilgileri: Balgat'ta yapılmıştır. 2005 yılında yapılmıştır. Mimarı Hacer Ayrancıoğlu Yetiş'tir	
Mimari Bilgileri: Yapı, dikdörtgen plan şemasına sahip olup ortasında elips biçiminde ve yapının tüm büyüklüğüne oranla geniş bir bölümü galeri boşluğu olarak bırakılmıştır. Bu boşluk hem düzeyde görsel ilişkiyi sağlamış hem de düşey sirkülasyon elemanları bu boşluk içinde yer almıştır. Galeri boşluğunun üstü yine elips biçiminde bir üst örtü ile kapatılarak gün ışığından daha fazla yararlanması hedeflenmiştir. Yapının dışına doğru bir cam kütle taşınmış ve bu sayede iç dış ilişkisi sağlanmak istenmiştir. Bu kütlelerin taşıyıcısının girişe denk gelmemesi için yükü ikiye bölen bir sistem kullanılmıştır. Cephede cam ve alüminyum kompozit levha, malzeme olarak tercih edilmiştir. Armada gelişim projesi yapılırken en çok önemsenen nokta, eski yapı veya yeni yapı değil, ikisi arasında kalan boşluk olmuştur. Bu alan küçük bir kent merkezi ve yaya alisi olarak ele alınmıştır. Sokağa dönük işlevler bu noktalara yerleştirilmiş ve canlı bir yaya sokağı olması hedeflenmiştir. İki kütlelerin de girişleri bu sokaktan alınmış ve kütleler farklı kotlarda açık veya kapalı köprülerle birbirlerine bağlanmıştır. İki yapı, otopark kotları itibarıyla en üst noktaya kadar tek bir kütleymiş ve arasındaki sokakla bir bütünlük gibi bir tasarım yaklaşımıyla ele alınmıştır. Aradaki sokağın sadece iki avm kütleleri arasında değil daha uzun devam etmesi ve kentle bağlanması hedeflenmiştir. [99] Sonuç: Yapı, arkiv seçkileri içinde yer almıştır. Günümüzde tasarlandığı amacıyla kullanılmaktadır		Mimari Bilgileri: Yapı, köşe parsel olması sebebiyle üçgenel plan şemasına sahiptir. Üç bodrum kat, zemin kat ve üzerine beş kattan oluşmuştur. Yapının bulunduğu parselin eğiminden dolayı yapının bir cephesinde birinci bodrum katın bir kısmı kot seviyesinin üzerinde kalmış ve doğal ışık almıştır. Ofis bloğu olarak tasarlanan yapıda çeşitliliği sağlayabilmek ve farklı kullanıcıların ihtiyaçlarını karşılayabilmek adına ofisler, yatayda birleştirilebilir olarak tasarlanmıştır. Üçgen forma göre belirli aralıklarla taşıyıcılar yerleştirilmiş sadece ortada düşey sirkülasyonun olduğu alanda bu düzen bozulmuştur. Düşey sirkülasyon elemanları iç mekanı kurgulayan temel elemanlar olarak ele alınmıştır yapının cepheleri şeffaf olarak tasarlanmış ve parselin köşesine gelen nokta yuvarlatılmıştır. [100] Sonuç: Yapı, bulunduğu parseli göre biçimlenmiştir. Günümüzde ofis bloğu olarak kullanılmaktadır.	

EK-1. (devam) 2000 sonrası Ankara mimarlık ürünleri

MOGAN CAMİSİ		MATPUM BİNASI	
Künye Bilgileri: Gölbaşı'nda yapılmıştır. 2005-2006 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Hüseyin Bütüner ve Hilmi Güner'dir.		Künye Bilgileri: Odtü'de yapılmıştır. 2005-2006 yıllarında yapılmıştır. Mimarı Celal Abdi Güzer'dir.	
Mimari Bilgileri: Yapı, dikdörtgen plan şemasına sahip olup tek hacimli bir ibadet alanı olarak tasarlanmıştır. Birbirine paralel iki uzun duvar arasında ibadet mekanının yerleştirildiği kütle, göl kenarında ve yüksek bir noktada yer almıştır. Göl manzarasına yönelmiş bir kütle olması sebebiyle, mihrabın bulunduğu duvar yarı şeffaf cam bir malzeme ile kaplanmıştır. Bu alandan, göl ışığının ve renginin yansiyarak içeri girmesi hedeflenmiştir. Yapının girişi, şeffaf olan uzun duvarın karşısındaki duvardan sağlanmıştır. Bu cephede birbirine yakın ve paralel konumda iki duvar yerleştirilmiş ve bu iki duvar arasındaki alan hem giriş kapısı, hem ayakkabılık hem de aşağı kottaki abdest mekanına inen düşey sirkülasyon olarak tasarlanmıştır. Ortası boşluklu yalın bir dille yükselen minare de giriş alanını tanımlayan iki duvar arasında tanımlı hale gelmiştir. Yapının ince dar yan duvarları taş kaplanmış ve eğimli araziye tutan ögeler olarak kullanılmıştır. Kütlemin şeffaf olan cephesi toprak kotundan yüksekte kaldığı için bir bazayla topraktan koparılmıştır. [101] Sonuç: Yapı, geleneksel cami elemanlarının yeniden yorumlanması fikriyle elde edilmiştir. Günümüzde cami olarak kullanılmaktadır.		Mimari Bilgileri: Yapı, dikdörtgen plan şemasına sahip olup, alt zemin, zemin ve asma kattan oluşmuştur. Yapının plan düzlemini oluşturan dikdörtgen formu kasıtlı olarak seçilmiş ve ince uzun yapısıyla yönü tariflemeye çalışmıştır. Uzun kenarlar, kuzeye ve güneye bakarken yapı girişi dar olan kenardan alınmıştır. Kuzey ve güney cepheler, programların sıralandığı alanlar olarak kullanılırken orta aks bir atrium gibi boş bırakılmıştır. Kuzey cepheye bireysel çalışma alanları yerleştirilirken güney cepheye toplu çalışma, workshop alanları yerleştirilmiştir. Bu toplu mekanlar, ihtiyaç dahilinde birleştirip ayrıştırılabilir olarak tasarlanmıştır. Hem yapının yönelişi hem de iç mekandaki programın ihtiyacından dolayı Kuzey cephe daha sağır tasarlanırken Güney cephe şeffaf tasarlanmış ve güneş kırıcılar kurgulanmıştır. Yapının kendisi, mimarlığı ve tasarımı bir deneme ve araştırma unsuru olarak kullanılmıştır. Mimarlık fakültesi ve diğer tasarımlar arasında bir arayüz olması hedeflenen yapıda mimarlık fakültesine de atıflar yer almıştır. Orta boşluğa inen merdiven, nilüfer havuzlu giriş gibi elemanlar mimarlık fakültesinden izler taşıyan elemanlar olmuştur. Yapıda ışığı, rüzgarı, ısıyı hissedebilen teknolojik sistemler kurgulanmış ve bunlar da yapı deneyimine dahil edilmiştir. Yapının bulunduğu alanın eğimi ve yönelişinden yararlanılarak bir alt zemin kat oluşturulmuştur. Burada plan, üst kata dik olan bir dikdörtgen biçiminde yerleştirilmiş ve servis alanları burada çözülmüştür. [102]. Yapı, kendinden bağımsız giydirmeye cephelerin arkasına saklanan ve yer yön kavramlarını yok sayan tasarımlara bir eleştiri olarak yapılmış ve gününün teknolojisinden yararlanmıştır.	
ÖZDEMİR OFİS BİNASI		GALYUM BLOK	
Künye Bilgileri: Yıldız'da yapılmıştır. 2005-2007 yıllarında yapılmıştır. Mimarı Gül Güven ve Işıl Güler'dir.		Künye Bilgileri: Odtü'de yapılmıştır. 2005-2007 yıllarında yapılmıştır. Mimarı Alişan Çırakoğlu'dur.	
Mimari Bilgileri: Yapı, dörtgen plan şemasına sahip olup konut parselleri arasında yer almıştır. Zemin kat, üzerine üç kat ve çatı katından oluşan kütlede, çatı katı geriye çekilerek teras kullanımı sağlanmıştır. düşey sirkülasyon, yan cepheye yaslanmış ve kütle hareketinde bu ayırım belli edilmiştir. Ticari alan olarak tasarlanan kütle, çevresindeki konut yapılarından farklılaşmış ve şeffaf tasarlanmasına önem verilmiştir. Yapının çatı örtüsü, tonoz çatı olarak tasarlanmıştır. [103] Sonuç: Yapı, konuttan daha şeffaf olması ile çevre dokudan ayrıldığıni göstermiştir. Günümüzde büyükelçilik yapısı olarak kullanılmaktadır.		Mimari Bilgileri: Yapı, iki tane dikdörtgen kütlemin bir avlu etrafında yerleştirilmesi ile oluşmuş kat ve üzerine iki kattan oluşmuştur. Yapı eğimli bir arazi üzerine yerleştirilmiş ve bu eğim kullanılarak zemin katın bir kısmı toprak altında bırakılmıştır. Bu eğimi tutan ve tasarım boyunca ilerleyen kırmızı bir istinat duvarı tasarlanmıştır. Bu duvar hem dış mekanda hem avlunun içinde yönlendirici eleman olarak kullanılmıştır. Duvar, yapının zemin katında avlu ve amfi ile kota yedirilmiş ve zemin katın dışa açılması sağlanmıştır. Ortadaki avlu hem sosyal vakit geçirilen ortak alan olarak düşünülmüş hem de yapının tüm sirkülasyonları bu avlu etrafında tanımlanmıştır. Ortak alanın büyük tasarlanması işverenler tarafından da desteklenmiş ve farklı firmaların paylaşım içinde olmaları hedeflenmiştir. Yapının dışa bakan cepheleri özellikle sağır tasarlanmış ve dışardan gelen ışığın kontrolü sağlanmıştır. Bu cephelere, ışık ve hava alabilmek adına ince uzun şerit pencereler açılmış ve bu pencerelerle yapının yataylığı vurgulanmak istenmiştir. Dışa kapalı cephelerle tasarlanan yapı, içteki avluya şeffaf cephelerle baktırılmıştır. Bu şeffaflık, katlar arasındaki görsel iletişimi ve ışığın kontrollü bir şekilde içeri alınmasını sağlamıştır. Yapı, yazılım şirketlerinin çalışması için tasarlandı ve bu işler için sabit bir büyüklük olmadığı için esnek plan şeması ile kurgulanmıştır. Çok küçük birimlerden çok büyük birimlere kadar farklı çalışma imkanları sunmuştur. [85]. Yapı, teknolojinin gerektirdiği paylaşım ve esneklik kavramlarını ön planda tutmuştur. Günümüzde bilgisayar yazılımları için kullanılmaktadır.	

EK-1. (devam) 2000 sonrası Ankara mimarlık ürünleri

365 ALIŞVERİŞ MERKEZİ Künye Bilgileri: Birlik Mahallesi'nde yapılmıştır. 2005-2007 'de yapılmıştır. Mimarları Enis Öncüoğlu, Önder Kaya, Cem Altınöz ve Cumhuriyet Keskinok'tur.		CEPA AVM Künye Bilgileri: Eskişehir yolunda yapılmıştır. 2005-2007 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Enis Öncüoğlu, Önder Kaya, Cem Altınöz ve Cumhuriyet Keskinok'tur.	
Mimari Bilgileri: Yapı,dikdörtgen plan şemasına sahip olup orta alanda elips biçimli bir atrium yer almıştır. İki bodrum kat, zemin kat ve üzerine iki kattan oluşan avm yapısında mağazaların dışında hipermarket, yapı market ve yeme içme alanları tasarlanmıştır. Otopark ve yapı market bodrum katlarda çözülürken, zemin katın girişi ile ilişkili tarafı sokakla iletişim kurabilecek restoran mekanlarına ayrılmıştır. Bu katta mağazalar, arka cepheye çekilmiştir. Üst katlarda mağazaların yerleşimi, ortadaki elips biçimli atriuma göre olmuştur. Bu atrium, düşeyde görsel ilişkiyi sağlarken farklı perspektifler vermeyi amaçlayarak tasarlanmıştır. Düşey sirkülasyon atriumun içinden sağlanmıştır. İkinci katta bulunan yeme içme alanları için bir teras tasarlanmış ve mevcut dokuda var olan çevre yeşile bakılması sağlanmıştır. [104] Sonuç: Yapı, programının gerektirdiği verilere göre tasarlanmıştır. Günümüzde alışveriş merkezi olarak kullanılmaktadır.	Mimari Bilgileri: Yapı, ince uzun dikdörtgen biçiminde plan şemasına sahip olup dar cephesi Eskişehir yoluna bakmaktadır. Program olarak 195 mağaza, sinema, yeme içme alanları, eğlence alanları, yapı market ve hipermarket yer almıştır. Alışveriş merkezi oluşturma mantığındaki dışa kapalı içe dönük anlayışı değiştirmek amaçlanmıştır. Bunun için Eskişehir yoluna bakan ana cephede, dar olmasına karşın dışarıyla bağlantı kurmak için şeffaf yüzeyler tasarlanmıştır. Girişi tanımlamak için büyük bir saçak yapılmıştır. Saçağın olduğu bu cepheye yapılan çıkmanın üstü bir teras olarak kullanılmış ve yeme içme alanlarının dışa açılması sağlanmıştır. Yapının ön ve arka cephesi arasında bulunan on iki metrelik kot farkına dört kat otopark yerleştirilmiştir. Eskişehir yolu tarafından alınan yolun altında dört kat otopark varken, arka cephede üç kat otopark yüksekliğinde bir yapı market ve bir kat otopark çözülmüştür. Cephede renkli paneller kullanılması sebebi, kütle hareketi olmadan da cepheye dikkat çekebilmek ve gece ışıqla aydınlatıldığında gündüz görülen renkli cepheyi algılamaya devam edebilmek, olarak açıklanmıştır. [105] Sonuç: Yapı, programının gerektiği şemayı kullanarak tasarlanmış ve bu şemaya yeni bir yorum getirilmeye çalışılmıştır. Kullanılan malzemeler gününün teknolojisini yansıtmıştır. Günümüzde alışveriş merkezi olarak kullanılmaktadır.		
ANTARES Künye Bilgileri: Etilik'te yapılmıştır. 2005-2007 yıllarında yapılmıştır. Mimarı A Tasarım ekibidir.		CHARLES DE GAULLE ANKARA FRANSIZ LİSESİ Künye Bilgileri: İncek'te yapılmıştır. 2005-2009 yıllarında yapılmıştır. Mimarı Rasim Özveren'dir.	
Mimari Bilgileri: Yapı grubu, alışveriş merkezi, ofis kütlesi ve konut bloklarının bir araya gelmesiyle oluşmuştur. Bir kütlelen tasarımı değil, dört tarafı yol ile çevrili bir ada parselin tasarımının yapılması hedeflenmiştir. Yoğun ve kalabalık dokuya yakın olan yüze alışveriş merkezi ve ofis kütlesi yerleştirilirken, daha sakin ve ikincil sırada oluşturulan alana konut blokları yerleştirilmiştir. Önündeki cadde boyunca ince uzun olarak yerleştirilen alışveriş merkezi, bir plaza ile ofis külesine bağlanmış ve bu plazada bir havuz tasarlanmıştır. Alışveriş merkezi külesinde yapı market, hipermarket, mağazalar, yeme içme alanları, sinemalar gibi programlar yer almış ve yeme içme gibi sosyal etkinliklerin yapılabileceği mekanlar, plazadaki alanlara da yayılarak alışveriş merkezinden bağımsız çalışan mekanlar olarak üretilmiştir. Arazinin eğiminden yararlanılarak alışveriş merkezi külesine farklı kot seviyelerinden girişler sağlanmıştır. Tasarlanan otopark alanlarından yapıya doğrudan geçişler yapılmıştır. Ofis kulesi, alışveriş merkezi külesinin yataylığına zıt bir tavırla düşey etki oluşturacak şekilde tasarlanmıştır. Konutların geri çekilmesiyle arada oluşturulan alanlar, konut sakinlerinin sosyal vakit geçirmesi için düzenlenmiştir. Koşu alanları, çocuk oyun alanları gibi aktivite alanları bu bölümde yer almıştır. [106] Sonuç: Yapı grubu, yoğun konut dokusu içinde kendi dokusunu üretme yoluyla tasarlanmıştır. Günümüzde konut, alışveriş merkezi, ofis programlarını korumaktadır.	Mimari Bilgileri: Yapı, lineer bir çizginin tek noktasında kırılmasıyla oluşan bir plan şemasına sahiptir. Arazi eğimi, yaklaşma sınırı, güneşe yönelme ve Mogan gölünün manzarası gibi girdiler tasarımın ana kararlarını etkilemiştir. Arazinin bulunduğu alana göre Mogan gölü, Güney ve Güneydoğu cephesinde kalmış ve yapı buna göre yönelmiştir. Kuzey cepheye kapalı ve ortak alanlar yerleştirilirken, güney cepheye derslikler yerleştirilmiş ve sınıftan bakıldığı noktadan gölün seyredilmesi sağlanmıştır. Güney cephenin baktığı alanda bahçe/avlu düzenlemesi yapılmış ve kotu yükseltilecek dış mekanda ortak alanlar üretilmiştir. Ana okulundan liseye kadar farklı gruptaki öğrencileri kapsayan programda, öğrencileri gerektiğinde ayıran gerektiğinde birleştiren bir sokak düzeni oluşturulmuştur. Kuzey cephede yer alan yemekhane, spor salonu, çok amaçlı salon ve plastik sanatlar solunu alanı ile güney cephede bulunan derslikler arasında bir iç sokak oluşturulmuştur. Bu iç sokağın üstü açılır camla örtülerek gün ışığının ve doğal havanın girmesi sağlanmıştır. Bu iç sokak hem bütün programları birbirine bağlayan bir omurga hem de görsel iletişim kurmayı sağlayan bir alan olarak ele alınmıştır. İç sokağın kenarına merdiven ansör ve wc gibi çekirdek elemanları yerleştirilmiştir. Bu elemanlarında yan tarafına ikincil bir koridor düzenlenmiş ve bu koridor, eğitim gruplarına göre programın ayrılmasını sağlamıştır. Yapının cepheleri brüt beton ve cam olarak tasarlanmıştır. [107]. Yapı, 2005 yılında yapılan davetli bir yarışmada birinci seçilmiş ve uygulanmıştır. Günümüzde Fransız Okulu olarak kullanılmaktadır.		

EK-1. (devam) 2000 sonrası Ankara mimarlık ürünleri

ATAKENT SPOR KOMPLEKSİ		TURUNCU EV	
Künye Bilgileri: İncek'te yapılmıştır. 2005-2010 yıllarında yapılmıştır. Mimarı Semra Teber Yener'dir		Künye Bilgileri: Bilkent'te yapılmıştır. 2005-2010 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Begüm ve Kerem Yazgan'dır.	
Mimari Bilgileri: Yapı, işlevlerine göre oluşan farklı kütlelerin bir araya gelmesiyle elde edilmiştir. Bulunduğu arazinin bir vadi niteliği taşıması ve iki noktası arasında 30-35 metre kot farkının olması, tasarımı biçimlendiren ana unsur olmuştur. Yapı parçaları, arazinin eğimiyle beraber alçalarak dizilmiştir. Ara zinin en yüksek noktası, ana caddenin geçtiği alan olup bu alan, bir giriş mekanı olarak tasarlanmıştır. Giriş kütlesi 'U' formunda bir avlu etrafına yerleştirilmiş ve dükkan alanlarıyla beraber sosyal bir merkez oluşturulmuştur. Yapıda dükkanlar, kafe-restoranlar, kuaför, eczane, kreş, kulüp gibi programlar, spor programlarına ek olarak ele alınmıştır. Spor alanlarını barındıran kütle, bu kütleden aşağı kota yerleştirilmiş ve giriş itibarıyla hem programlar hem de yaya sirkülasyonu kademelendirme ile çözülmüştür. Kapalı havuzun da için de yer aldığı ikinci kütlenin üstü, yarı tınz formu bir çatıyla örtülmüştür. Arazinin bir cephesi yeşil istinat duvarıyla yan parselden ayrılırken diğer yan cephe, en üst kottan en alt kota inen merdiven sistemi ile çözülmüş ve bu alanlardan yan girişlerle bağlantılar sağlanmıştır. Yapının cephesi doğal taş kaplama olarak tercih edilmiş ve bulunduğu toprakla bütünleşmesi istenmiştir. [108] Sonuç: Yapı, 'arazide eksik kalan alanları tamamlama, boşlukları doldurma' fikriyle tasarlanmıştır. Günümüzde Versus Spor Kulübü adı altında kullanılmaktadır.		Mimari Bilgileri: Her bir mekanın farklı bir kütle gibi ele alındığı yapı, bir bodrum kat, zemin kat ve birinci kattan oluşmuştur. Garaj, çalışma odası, hamam, hizmetçi odası, mutfak, yemek odası, yatak odası, konuk odası, şarap deposu, ısıtma, güvenlik, kütüphane ve tv odası, giyinme odası, tuvalet ve banyo programlarını içermesi istenmiştir. Tasarımda farklı olan nokta, programın programlamasını tasarım süreci içinde yapıyor olmak olmuştur. Tasarımcı, programı ve biçimi baştan belli olan bir tasarım yapmaktansa, programın da süreç içinde tasarlandığı ve tasarım girdilerinin tasarımın oluşma sürecinde tasarımı değiştirdiği bir yaklaşımı tercih etmiştir. Kullanıcı, çalışanlar, evin içine yerleştirilecek olan bir eşya, malzemeler gibi etmenler tasarım sürecine girdikçe tasarımın şekil alması hedeflenmiş ve yapım süreci içinde bu girdilerle sonuç tasarıma ulaşılmıştır. Konutun her bir odası farklı bir kütle gibi ayrılmış ancak tek çatı altında toplanmıştır. [109] Sonuç: Yapı, tasarım sürecini bir deney alanı olarak görerek tasarlanmıştır. Knauf evi olarak kullanılmaktadır.	
HACI AHMET ÖZTÜRK CAMİSİ		METEKSAN SİSTEM - FİNANSBANK SİSTEM BİNASI	
Künye Bilgileri: Koru, Yenimahalle'de yapılmıştır. 2006 yılında yapılmıştır. Mimarı Danyal Tefik Çiper'dir.		Künye Bilgileri: Bilkent'te yapılmıştır. 2006-2007 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Hüseyin Bütüner ve Hilmi Güner'dir.	
Mimari Bilgileri: Yapı, dairesel plan şemasına sahip olup orijinalinde farklı tasarlanmıştır. Tasarım aşamasında kubbe ve altındaki kütle özellikle birbirinden koparılmış ve bu sayede alt mekanın formunun kubbenin formundan farklı olması imkanı sağlanmıştır. Ancak uygulama esnasında bu kopukluğun sağladığı olanağı kullanmak yerine kubbe formuna uyumlu dairesel plan yapılmıştır. Yapıda program olarak ibadet ve yılanma bölümleri yer almıştır. Kubbe ve kütlenin kopuk olmasıyla elde edilen yataylık, minarenin yalın dikeyliği ile dengelenmiştir. Yapıdan koparılan kubbe, yapı sınırının dışına taşırılarak saçak etkisi oluşturulmuş, iç mekanda da bu alanlarda aydınlatma ve havalandırma sağlanmıştır. [79] Sonuç: Yapı, tasarımının orijinalliği bozularak uygulamaya geçmiştir. Günümüzde cami olarak kullanılmaktadır.		Mimari Bilgileri: Yapı, 'L' plan şemasına sahip olup iki farklı sistemin ortak binası olarak tasarlanmıştır. Dörtgen kütler olarak tasarlanan iki kol, iki dış duvar arasına yerleştirilen mekanlardan oluşturulmuş ve kütle bitişlerine yangın merdivenleri yerleştirilerek cepheye hareket kazandırılmak istenmiştir. Üç bodrum kat, zemin kat ve üzerine bir kütlede üç diğerinde dört kattan oluşan kütle arazi eğimine göre yerleştirilmiştir. İki bodrum kat, toprak katının altında kalmış ve otopark olarak çözülmüştür. En üstteki bodrum kat, avlu katı olmuş ve avluya bakan cepheleri hem gün ışığı alabilmiş hem de bu noktadan yapıya giriş sağlanmıştır. zemin kat, avlunun bir üst katında yer almış ve girişinin tan karşısındaki cepheden ana giriş sağlanmıştır. Giriş alanlarının olduğu bölüm, en üst kata kadar şeffaf olarak tasarlanmış ve kütlede okutulmuştur. 'L' formun kesiştiği noktadaki giriş alanı ve servis alanları, iki kol için de ortak alanlar olarak çözülmüş ancak kütlenin geri kalan noktaları iki ayrı sistemin ihtiyaçlarına göre programlanmıştır. Tüm yapının taş kaplama olduğu sistemde, ofis alanları önlerine tasarlanan teraslar, brüt beton olarak yapıdan çıkma yapmış ve manzaraya açılmıştır. Kütlenin bir kolu diğerinden bir kat aşağıda yapılmıştır. Üste çıkan kütle, yapının sosyal alanı gibi düzenlenmiş ve aşağıda kalan kütlenin çatısını teras alanı olarak kullanmıştır. [110] Sonuç: Yapı, iki farklı ofis alanını tek bir kütlede ve bir avlu etrafında birleştirmiştir. Günümüzde ofis amaçlı kullanılmaktadır.	

EK-1. (devam) 2000 sonrası Ankara mimarlık ürünleri

PARK 312 EVLERİ SATIŞ OFİSİ		ANKARA ANKARA KONUTLARI	
Künye Bilgileri: Çayyolu'nda yapılmıştır. 2006-2007 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Hilmi Güner ve Hüseyin Bütün'er'dir.		Künye Bilgileri: Lodumlu'da yapılmıştır. 2006-2008 yıllarında yapılmıştır. Mimarı Abdi Güzer'dir.	
Mimari Bilgileri: Yapı, dikdörtgen plan şemasına sahip olup sekiz akslık betonarme çerçeveden oluşmuştur. Yapı, park 312 evlerinin tanıtımı ve satışı için tasarlanmış ancak işlevi bittikten sonra da kaldırılmayıp, ortak alan olarak kullanılacağı için betondan inşa edilmiştir. Betonun üstü kaplanmamış ve brüt olarak bırakılmıştır. Sekiz tane çerçevenin bir tanesi dışarıda bırakılmış, geri kalanlar cam ile kapatılıp iç mekânı oluşturmuştur. Yapıda maket alanı, mutfak, wc, barbekü alanı, teras, muhasebe, toplantı odası ve idari birim programları yer almıştır. Yapı zeminden koparılmış ve kopukluğu vurgulamak için girişin olduğu cephe boyunca dar bir havuzla etrafı sarılmıştır. Giriş, bu havuzun üzerinden rampayla sağlanmıştır. Gün içerisinde suyun yansımalarıyla cephede farklı dokular oluşturmak amaçlanmıştır. Cepheler özellikle şeffaf bırakılmış ve konutların bulunduğu alan içerden gözlenebilir kılınmıştır. [71] Sonuç: Yapı, yalnız bir dil sergilemiştir. Günümüzde içi boş bırakılmıştır.		Mimari Bilgileri: Yapı grubu, üç kütleli çizgisel olarak yan yana dizilmesiyle elde edilmiş plan şemasına sahip olup araziye göre biçimlenmiştir. Arazinin ince uzun olması, yapıların yol boyunca o sürekliliği devam ettirecek şekilde dizilmesini beraberinde getirmiştir. Üç kütleli ortadaki sadece düşeyde değil yatayda da sürekliliğini korumuş ve sıra ev gibi çözülmüştür. İki uçtaki kütleler noktasal yükselen kütleler olmuştur. Uçlardaki kütlelerin biraz öne çekilmesi ile üç kütle arasında bir ortak alan tasarlanmıştır. Arazinin eğiminden de yararlanılarak bu ortak alan çöktürülmüş ve bodrum katla bağlantı kurulmuştur. Sürekli bir yeşil doku içinde çöktürülmüş bu alan hem toplanma, hem otopark bağlantısı hem de sosyal tesisin açıldığı bir alan olarak düzenlenmiştir. Toplamda 184 konutun yer aldığı projede, iki odalıdan dört odalıya kadar farklı tipolojilerde konut çözümlenmiştir. Çatı katındaki daireler teras katlarla beraber dubleks olarak çözümlenirken, zemin kattaki dairelerde bahçe kullanımı ile çeşitlenmiştir. Yapının ilk tasarımında atriumlu bir çözüm olmasına karşın daha sonra değiştirilmiştir. [91] Sonuç: Yapı, farklı tiplerde konut kullanarak yaşamı çeşitlendirmeyi hedeflemiştir. Günümüzde konut olarak kullanılmaktadır.	
MALLTEPE ALIŞVERİŞ MERKEZİ		DMC ANKARA	
Künye Bilgileri: Maltepe'de yapılmıştır. 2006-2008 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Enis Öncüoğlu, Önder Kaya, Cem Altınöz ve Cumhuriyet Keskinok'tur.		Künye Bilgileri: Eskişehir yolu üzerinde yapılmıştır. 2006-2008 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Melkan Gürsel ve Murat Tabanlıoğlu'dur.	
Mimari Bilgileri: Yapı, toprak üstünde yükselen ve kendini kent dokusunda gösteren alışveriş merkezlerinin aksine toprağın altında yarı açık bir alışveriş merkezi olarak tasarlanmıştır. Bu yapı tasarlanmadan önce bu alanın açık pazar olması sebebiyle, yani yapılacak olan yapıda da kamusal alanların hakim olması hedeflenmiştir. Bulunduğu arazinin eğiminden yararlanılarak yapı toprak altına gömülmüş ve orta alanda üstü açık bir iç avlu oluşturulmuştur. Arazinin eğiminin azaldığı noktalarda katlı olarak kütle yüzeyleri ortaya çıkmış ve bu alanlar kafe, restoran gibi sosyal alanlara ayrılmıştır. Bu sosyal alanların devamında yapının ortasında bırakılan avluya geçiş sağlanmış ve o avludan yapı çeperlerine dayanan mağazalara giriş verilmiştir. Üç bodrum kat ve üç yarı açık kattan oluşan yapıda, otopark, mağaza, restoran, market, kafe gibi programlar yer almıştır. Yapı kütlelerinin çatısı rekreasyon alanı olarak tasarlanmış ve kente katılmıştır. [111] Sonuç: Yapı, alışveriş merkezi ve yeşil-açık alanların arakesiti olarak tasarlanmış ancak günümüzde kullanılmayan işlevsiz bir alan olarak bırakılmıştır.		Mimari Bilgileri: Yapı, kare plan şemasına sahip olup küp biçiminde tasarlanmıştır. Arsanın ölçüleri tasarımın küp biçiminde oluşmasına etken olurken, cephede ve iç mekânda da bu küp fikri kullanılmıştır. Doğan medya grubuna ait kanallar, Hürriyet ve Milliyet gazetelerinin bulunduğu yapıda her birime müstakil düşünülen küpler tasarlanmıştır. Küpün yeniden yorumlanmasıyla elde edilen mekanlar cephede dışarı taşarak veya içeri çekilerek yapıya hareket katmıştır. Yapı, zemin üzerine altı kat, bir bodrum kat ve iki otopark katından oluşmuştur. 2 kat kapalı otoparkın dışında L biçiminde bir açık otopark da yer almıştır. Zemin üzerindeki katlar, tam kat olarak kurgulanmamış, iki katta bir küp oluşturacak şekilde tasarlanmıştır. Bu sayede döşemelerde oluşturulan boşluklar aracılığı ile katlar arasında görsel iletişim sağlanmıştır. Yayıncılığın herkese açık olması fikri üzerinden gidip şeffaf bir yapı kurgulanmıştır. Şeffaflıkların kapalılıklara dönüştüğü alanlar, cephede metal yüzeylerle kapatılmıştır. Ancak bu metal eleman, perforé metal olarak kullanılıp ve üzerine açılan değişik boyutlardaki delikler ile dışarıyla olan ilişkinin kopması engellenmiştir. Metal yüzeyler üzerindeki bu noktalar, uzaktan bakıldığında kör alfabetine benzetilmiş ve iletişimin herkes için olduğu fikri vurgulanmak istenmiştir. [112] Yapı, 2003 yılı İtÜ Topluluğu mimari ödülü, 2008 yılı Mimarlar Odası Doğal Yapı Tasarım ödülü, 2008 Cityscape ticari yapı ödülü, 2008 Arkiparc ofis binası ödülü, 2009 If topluluğu tasarım ödülünü kazanmıştır. Günümüzde Doğan medya merkezi olarak kullanılmaktadır.	

EK-1. (devam) 2000 sonrası Ankara mimarlık ürünleri

KENTPARK ALIŞVERİŞ MERKEZİ		MEA KONUTLARI	
Künye Bilgileri: Eskişehir yolunda yapılmıştır. 2006-2010 yıllarında yapılmıştır. Mimar: Öncüoğlu Mimarlık ekibidir.		Künye Bilgileri: Yenimahalle’de yapılmıştır. 2006-2010 yıllarında yapılmıştır. Mimarlar: Gül Güven ve Ceyda Gökmen’dir.	
Mimari Bilgileri: Yapı, orijinalinde işlevine göre parçalanmış kütlelerin sokaklar ve meydanlar aracılığı ile bir araya gelmesiyle kurgulanmış bir plan şemasına sahiptir. Meydan, sokak, yeşil, kentsel mekan gibi kavramları vurgulayan bir tasarım amaçlamışlardır. Ancak uygulanan proje, üstü kapalı olduğundan tek parça algılanan bir çokgen özelliği göstermiştir. Mağazalar, iç sokakların etrafına yerleştirilmiştir. Otopark katları, bodrum kat, zemin kat ve üzerine üç kattan oluşmuştur. Bodrum katta tasarlanan marketin, sokağa yayılan bir pazar yeri kurgusu içinde olması hedeflenmiştir. İç me dış mekanlarda ahşap kullanımına önem verilmiştir. Kentpark avm yalnızca bir alışveriş alanı olarak kurgulanmamış, ofis ve konut alanlarını da içeren çok kullanımlı bir alan olarak tasarlanmıştır. Ofis yapısını, avm yapısının üzerine yerleştirilmiş bir kule olarak tasarlanmaktansa, yatayda yayılan, dört katlı, avm yapısına baskın olmayan bir kütle olarak tasarlamak tercih edilmiştir. Yapının girişi Eskişehir yolu cephesi tarafından alınmış, arka cephe sosyal zaman geçirilen alanların olduğu bir cephe olarak tasarlanmıştır. Açık kafe alanları ve gölet bu noktaya yerleştirilmiştir. Bu alan tasarımı var olan konut bölgesiyle arasında bir tampon bölge olarak düşünülmüştür. Ancak konut blokları henüz inşa edilmemiştir. Cepa avm’nin yan parselinde yer alması sebebiyle o cepheden de giriş alınmıştır. [71] Sonuç: Yapının tasarımının bazı noktaları uygulama aşamasında değiştirilmiştir. Günümüzde alışveriş merkezi olarak kullanılmaktadır.		Mimari Bilgileri: Yapı grubu, ince uzun dikdörtgen parsel, parsel boyunca yerleştirilmiş dört kütlelen oluşmuştur. Arazinin iki uç noktası arasındaki eğim değerlendirilmiş ve kütleler birbirinden yükselen kotlar üzerine yerleştirilmiştir. Arazinin en yüksek noktasına, konutların sosyal işlevlerini içeren ve diğerlerinden küçük ölçekli bir kütleyle sahip sosyal blok tasarlanmıştır. Sosyal bloğun olduğu noktadan başlayarak arazinin en alt kotuna kadar inen bir su ögesi peyzaj düzenlemesi için yeşil dokunun arasında kullanılmıştır. Konutların yaşama bölümleri, oluşturulan bu yeşil dokuya ve güney yönüne baktırılmıştır. Konut kütleleri, ikişerli olarak birbirlerine köprülerle bağlanmıştır. Toplamda yirmi sekiz konutu içeren tasarım, yedi farklı plan tipiyle çeşitlendirilmiştir. [113] Sonuç: Yapı grubu, programının gerektirdiklerini arazi verilerini değerlendirerek sağlamıştır. Günümüzde konut olarak kullanılmaktadır.	
TOBB ETÜ ÖĞRENCİ KONUK EVİ YAPILARI		MÖVENPICK OTELİ	
Künye Bilgileri: Söğütözü’nde yapılmıştır. 2006-2010 tarihleri arasında yapılmıştır. Mimarlar: A Tasarım mimarlık ekibidir.		Künye Bilgileri: Söğütözü’nde yapılmıştır. 2006-2010 yıllarında yapılmıştır. Mimar: Bozkurt Gürsoytrak’tır.	
Mimari Bilgileri: Yapı grubu, dört tane dikdörtgen kütlelen ikişerli olarak birbirine bağlanmasıyla elde edilmiş plan şemasına sahiptir. İki dikdörtgen kütle giriş katında cam bir atriumla birbirlerine bağlanmıştır. Bu alan yapıları giriş alanı olarak kullanılmış, bu sayede normal kat yüksekliği olan bir yapı girişinden öte yapıdan bağımsız ve daha yüksek bir giriş tasarlanmıştır. Yapının bodrum katı sosyal etkinlik alanları, zemin katı restoranlar, ara katlar odalar, lobi, kütüphane mekanları ve teras katı spor alanı ve kafe olarak çözülmüştür. Atriumdan alınan girişin olduğu uçlara düşey sirkülasyonlar ve bekleme alanları gibi programlar yerleştirilmiş, bu mekanların devamına yapının iki uzun cephesi boyunca odalar yerleştirilmiş ve arada bir koridorla odalara ulaşılmıştır. Odalar iki kişilik ve tek kişilik olarak kurgulanmış, tek kişilik olanlar gerektiğinde iki kişiye çıkarılabilir nitelikte gerçekleştirilmiştir. [114] Sonuç: Yapı, programının gerektirdiklerini içinde barındırmıştır. Günümüzde Üniversitenin yurt yapısı olarak kullanılmaktadır.		Mimari Bilgileri: Yapı, iki yay parçasının şaşırtmalı olarak birbirine bağlanması ile oluşan plan şemasına sahip olup mekik formuna benzemiştir. İnce uzun formu, kuzey-güney yönünde yerleştirilmiş ve odalar, karşılıklı iki cepheye yerleştirilmiştir. Bodrum katlar, zemin kat ve üzerine on iki kattan oluşmuştur. Bodrum katlar; toplantı salonları, spor alanları, servis alanları ve otopark olarak çözülmüş, zemin kat; giriş, çok amaçlı salon ve restoran olarak tasarlanmıştır. Üst katlarda otel odaları yer alırken, en üst kat lounge ve executive yatak odalarına ayrılmıştır [115]. Eskişehir yolu çevresinin, yoğun programlı ve kamu kuruluşlarıyla çevrili olması, başka şehirlerden gelecek olan insanlarda konaklama ihtiyacı doğurmuş ve otel bunun sonucu olarak tasarlanmıştır [116]. Sonuç: Yapı, programın gerektirdiklerini geometrik bir dil ile tasarlamıştır. Günümüzde otel olarak kullanılmaktadır.	

EK-1. (devam) 2000 sonrası Ankara mimarlık ürünleri

KOLEJ-İN(TED KOLEJİ MEZUNLARI SOSYAL TESİSİ)		SAYUNMA SANAYİ MÜSTESARLIĞI HİZMET BİNASI	
Künye Bilgileri: İncek'te tasarlanmıştır. 2006-2012 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Semra ve Özcan Uygur'dur.		Künye Bilgileri: Bahçelievler'de yapılmıştır. 2006-2012 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Mehmet Soylu ve Mete Öz'dür.	
Mimari Bilgileri: Yapı, birbirinden farklı geometrik formların üst üste çakıştırılması ile edilmiş bir plan şemasına sahiptir. Eğimli bir arazide yer alan yapıda eğimden yararlanılarak bodrum katların da gün ışığı alması ve dışarıyla doğrudan bağlantısı sağlanmıştır. Ted koleji yerleşkesi içinde yüksek bir noktaya konumlanmış ve Eymir Gölü manzarası kullanılmıştır. Ted koleji mezunları için tasarlanmış olan kütle sosyal mekanları bünyesinde barındırmıştır. Cephede brüt beton malzeme ve cam kullanılmıştır. Yapının üstünü örten çatının yukarıya yönelen tavrı, uçmak eylemine benzetilirken toprağa tutunduğu ayaklar pençelere benzetilmiştir. [117]		Mimari Bilgileri: Yapı, bir omurga üzerine oturan farklı kütlelerin bir araya gelmesiyle oluşan bir plan şemasına sahip olup parçalı bir arazide yer almıştır. Arazinin ortasından İnönü bulvarına bağlanan bir sokak yer aldığı için tasarım alanı bu sokağın iki tarafına ayrılmıştır. Arazi ayrımında büyük olan alan, yapının ana kütleleri ve programını taşıyan küçük olan alana bir kütle taşınmış ve birinci kattan köprüyle ana yapıya bağlanmıştır. Arazinin büyük olan kısmında en uç noktadan aradaki sokağa kadar olan alanda on beş metreye yakın kot farkı mevcuttur. Bu eğim, yapıların arka kısımlarında toprağa gömülü, sokağa bakan kısımlarda dışarıda olan katlar elde edilmesini sağlamıştır. Ana kütlelerin içinde sokağa paralel olan bir iç sokak tasarlanmış ve yapı boyunca devam ettirilmiştir. Bu iç sokak yaklaşık 140 metre boyu kesintisiz devam etmiş ve parçalı olan yapı kütlelerini birbirine bağlayan bir omurga olarak kullanılmıştır. Omurga sayesinde yapının yatayda ve düşeyde görsel ilişkileri sağlanmıştır. Mekanlar bu omurga etrafına yerleştirilmiş ve bir duvar, omurga boyu devam ettirilmiştir. Eğimli ve kırık olarak yapı boyunca devam eden bu duvar, omurganın ana elemanlarından biri olmuş ve o uzunluk içinde hareketiyle mekanı çeşitlendirmiştir. Yapı programı içinde SSİK salonu, fuaye, bürolar, yeme içme alanları, mutfak, teknik alanlar, galeriler, teraslar, toplantı odaları, dinlenme salonları, otopark, bakan odası, müze, sergi, kütüphane alanları gibi pek çok mekan yer almıştır. [118]. Yapı, 2006 yılında açılan bir yarışmada birinci olmuş ve uygulanmıştır. Arazinin zorlu şartlarına getirdiği çözümler ile ön plana çıkmıştır. Sayunma Sanayi müstesarlığı hizmet binası olarak kullanılmaktadır.	
TBMM EK YAPI KOMPLEKSİ		PARKORAN SATIŞ BÜROSU	
Künye Bilgileri: Kızılay Dikmen kavşağında yapılmıştır. 2006-2013 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Cem Açıklol ve Kaan Özer'dir.		Künye Bilgileri: Oran mahallesinde eski milletvekili lojmanları arazisinde yapılmıştır. 2007 yılında yapılmıştır. Mimarları ACE Mimarlıktır.	
Mimari Bilgileri: Yapı, mevcut TBMM yapısının arkasında, eski genel sekreterlik hizmet binasının bulunduğu araziye tasarlanmış olup 'U' biçimine benzer bir plan şemasıyla tasarlanmıştır. Ziyaretçi kabul binası, arşiv-kütüphane-arastırma merkezi binası ve genel sekreterlik hizmet binası olmak üzere üç ana program bir arada çözülmüştür[119]. Meclise yakın olan tarafta diğerlerinden daha ayrı duran yapı, ziyaretçi kabul bloğu olup içinde ziyaretçi salonu ve kafeterya işlevlerini barındırmıştır [120]. Ortadaki kütle araştırma merkezi, kütüphane ve arşiv binası olarak ele alınmıştır [119]. Bu kütlede okuma salonları, çalışma salonları kütüphane ve arşiv bölümleri yer almıştır. En büyük kütle, genel sekreterlik hizmet binası olarak düşünülmüştür. Ancak yarışmayı kazanan yapıda zemin kotu üzerine üç katlı olarak tasarlanan yapı, zemin üzerine sekiz katlı olarak inşa edilmiştir. Kütüphane ve arşiv işlevleri kaldırılıp genel sekreterlik binası ile birleştirilmiş ve kütlelerin tamamı milletvekili çalışma ofislerine dönüştürülmüştür. Üç bodrum kat, otopark olarak tasarlanırken alt zemin kat, sağlık hizmetleri, yemek alanları, kuaför gibi programlar barındırmıştır [120]. Bu üç kütlelerin arasında bir avlu tanımlanmış ve giriş, bu avludan alınmıştır.		Mimari Bilgileri: Yapı, dikdörtgen plan şemasına sahip olup iki katlı olarak tasarlanmıştır. Girişin üzerine yapılan kat, bir galeri katı olarak düşünülmüş aşağıdaki katın büyük bölümünün üstünü örtmemiştir. Bu sayede daha yüksek bir giriş algısı oluşturulmuştur. Giriş katında pazarlama ve satış birimleri, karşılama alanları ve girişle bağlantılı olarak örnek dairelere geçiş alanı yer alırken galeri katında ise banka temsilcilikleri yer almıştır. Yapının geçici süreli bir yapı olması göz önüne alınarak çelik sistemle kurgulanmıştır. Çelik taşıyıcılar yapının dışından da okutulmuştur. Dikdörtgen ağ olarak yerleştirilen taşıyıcıların bazıları, duvarların kırılarak içeri çekilmesi ile dışarıda bırakılmıştır. [121]	
Sonuç: Yapı, açılan bir yarışma sonucu birinci seçilmiş ve uygulanmıştır. Ancak uygulama aşamasında programından kat yüksekliğine kadar pek çok noktada değişiklikler yapılmıştır. Günümüzde milletvekili çalışma ofisleri olarak kullanılmaktadır.[107]		Sonuç: Yapı, programının gerektirdiklerini sade bir şekilde yerine getirmek üzere tasarlanmış ve uygulanmıştır.	

EK-1. (devam) 2000 sonrası Ankara mimarlık ürünleri

ARTE - CEMRE YÖNETİM BİNASI		ODTÜ MODSİM	
Künye Bilgileri: Çayyolu'nda yapılmıştır. 2007-2008 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Ven Mimarlık ekibidir.		Künye Bilgileri: Odtü'de yapılmıştır. 2007-2009 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Kerem Yazgan ve Burak Turgutoğlu'dur.	
Mimari Bilgileri: Yapı, dikdörtgen plan şemasına sahip olup bitişik nizam bir parselde yapılmıştır. Çevresindeki parsellerde bitişik nizam yapıların farklı sahiplerinin olması ve ayrı ayrı tasarlanmış olmaları, birbirine yapışık ama farklı dilleri konuşan bir karmaşanın ortaya çıkmasına sebep olmuş ve tasarım ekibi tarafından eleştirilmiştir. Bu tasarımda, iki arsanın aynı anda tasarlanacak olması, bütüncül bir tasarım yapma şansını kazandırmıştır. İki ayrı yapı, cephede tek bir yapıymış gibi ele alınmıştır. Tesisat alanları ve ıslak hacimler iki kütle arasında kalan duvara yaslanmış, bu sayede dışarı açılan üç cephe serbest ve şeffaf bırakılmıştır. Bir bodrum kat, zemin kat, birinci kat ve çatı katından oluşan kütlede bodrum kat; yemekhane, depo, otopark olarak işlevlendirilmiştir. Zemin katta; sekreteryaya, bekleme alanı, teknik ofisler yer alırken birinci katta ofis alanları yer almıştır. Çatı katı; hobi salonu ve dinlenme terası olarak ele alınırken iki yapının çatı örtüsü de tek bir yapı örtüsü olarak ele alınmıştır. Tonoz örtü formunda tasarlanan çatı örtüsünün iki yarısı farklı kütlelerin üstünü örtmüştür. Pencerelemler üzerine yerleştirilen metal elemanlar güneş kırıcı olarak da kullanılmış ve güneş kontrolü sağlanmıştır. [122]		Mimari Bilgileri: Yapı, kare plan şemasına sahip olup bodrum kat, zemin kat ve üzerine iki kattan oluşmuştur. Güvenlik sebebiyle program, ileri güvenlik seviyesine sahip birimler ve orta güvenlik seviyesine sahip birimler olarak ikiye bölünmüştür. Bodrum kat, zemin kat ve birinci kat, ileri güvenlik seviyesindeki araştırma alanları için ayrılrken, ikinci kat orta güvenlik seviyesindeki araştırmalara ayrılmıştır. Bu iki alan tek kütle içinde çözülmüş ancak iki farklı giriş verilmiştir. Mekanlar ortada bulunan atrium etrafına yerleştirilmiş ve bu atrium ile yukardan içeriye ışık alınması sağlanmıştır. Atrium, tüm katlar arasındaki görsel iletişimi sağlarken iki girişin de birbirinden ayrılması için kullanılmıştır. Atriumun zeminine bir ayna havuzu yapılmış ve yansıma ile mekan çoğaltılmıştır. Zemin kat ve birinci kat arasında tek katlık bir merdiven, ayna havuzun kenarına yerleştirilmiş ve iç mekandaki tek renk bu merdivende kullanılmıştır. Yapının cephesinde yeşilin farklı tonlarıyla boyanmış cam parçalar kullanılmıştır. Bulunduğu arazinin yeşil olmasından dolayı cephede yeşil tercih edilmiş ancak bunun dışında arazi ile bir bağ kurulmamıştır. Arazinin organikliğine zıt olarak prizmatik bir form tercih edilmiş, bulunduğu arazi eğimli olmasına rağmen bu eğim kullanılmamış ve bağımsız olarak yeni bir platform oluşturulmuştur. Bu tutum mimarlar tarafından özellikle tercih edilmiştir. [85]	
Sonuç: Yapı, iki kütleli tek kütle olarak ele alma fikriyle yaklaşmıştır. Günümüzde ofis programında kullanılmaktadır.		Sonuç: Yapı, programının gerektirdiklerini tasarımında yansıtmıştır. Günümüzde araştırma merkezi olarak kullanılmaktadır.	
CİMPOR HASANOĞLAN FABRİKASI YÖNETİM		TEPE PRİME	
Künye Bilgileri: Elmadag'da yapılmıştır. 2007-2010 yıllarında yapılmıştır. Mimarı Zafer Karoğlu'dur.		Künye Bilgileri: Eskişehir yolu üzerinde yapılmıştır. 2007-2011 yıllarında yapılmıştır. Mimarı A Tasarım ekibidir.	
Mimari Bilgileri: Yapı grubu, üretim mekanlarından yönetim mekanlarına kadar tüm programı kapsayan bir kampüs olarak tasarlanmıştır. Yönetim kütlesi, firmanın yüzünü temsil ettiği için malzemeleri, detayları, çözümleri ile ön plana geçen ve 'tozlu fabrika alanı' anlayışını yok eden bir tasarımla ortaya konmak istenmiştir. Arazinin kot farkından yararlanılarak kütleler farklı kotlara yerleştirilmiştir. Ortada bırakılan bir avlu etrafına 'U' formunda yerleşen kütlelerin tüm kollarının kesiştiği tek bir kot yapılmamış ve bu bağlantılar üçüncü boyuta taşınmıştır. Üç koldan ikisi, bodrum kat ve zemin katta yer alırken ofis kütlesi, zemin kat ve üzerine iki kattan oluşmuştur. Zemin katta avlu kullanımları ortak olan kütlelerden alçak olanların bir kısmının üstü yeşil çatı olarak tasarlanmış ve birinci kattaki ofis kütlelerinin yeşil alanı olarak kullanılmıştır. Arazi eğimi kullanılarak bodrum katların da doğal ışık alması sağlanmıştır. Yapıda çok amaçlı salon, toplantı alanları, mutfak, dinlenme alanları, teknik hacimler, ofis alanları, laboratuvarlar, yemekhane programları yer almıştır. [123]		Mimari Bilgileri: Yapı grubu, üç tane daire dilimli baza üzerine yerleştirilen prizmatik kütlelerin bir araya gelmesiyle oluşmuştur. Daire dilimleri gibi ayrılan kütlelerin arasında kalan alanlar sokaklar olarak tanımlanmış ve bu üç sokağın buluştuğu yer, meydan olarak tasarlanmıştır. Stüdyo daire, ofis, yeme içme ve alışveriş gibi programları bünyesinde bulunduran yapı grubu, diğer alışveriş merkezlerinin kapalı ve içe dönüklüğüne karşı, sokakta süren bir hayatı yansıtmıştır. Farklı işlevlerin bir arada olması, günün her saatinde işler kalması ve canlı olması için tercih edilmiştir. Zemin kotun, kamusal bir sokak ve çarşı olarak tasarlanması fikrinin, ofis ortamı için de hareketlilik getireceği düşünülmüştür. Zemin kotta oluşturulan sokak ve meydana kafeler, özel satış yerleri, kitapevi, banka, servis mağazaları ve restoranlar yerleştirilmiştir. Baza olarak tasarlanan ve içinde sosyal programları barındıran kütlelerin üzerinde bulunan üç kullenin ikisi ofis, biri konut kulesi olarak tasarlanmıştır. Ofis kuleleri on sekiz-on dokuz katlı olup her kata dört farklı ofis yerleşebilecek şekilde düzenlenmiştir. Ofislerin, açık ofis olarak da kurgulanabilmesine imkan verilmiş ve cephelerden doğal havalandırma yapılabilmesi sağlanmıştır. Konut bloğu, on katlı tasarlanmış olup bir veya iki odalı stüdyo daireler olarak düşünülmüştür. Ancak konut kütlelerindeki dairelerin de ofis olarak kullanılabilirliği öngörülmüştür. Yapı grubunda toplamda 218 tane ofis, 100 tane stüdyo daire ve 37 tane mağaza yer almıştır. [124]. Yapı grubu, kentin gelişen aksı üzerinde yaz-kış, gece-gündüz canlı kalabilecek bir alan oluşturmayı hedeflemiştir. Günümüzde kendi işlevleriyle kullanılmaktadır.	
Sonuç: Yapı, yeşilin kullanımının artırıldığı sosyal bir kütle olarak tasarlanma fikriyle ele alınmıştır. Günümüzde Votorantim Çimento adıyla kendi işlevinde kullanılmaktadır.			

EK-1. (devam) 2000 sonrası Ankara mimarlık ürünleri

CANKAYA ÜNİVERSİTESİ YENİ KAMPÜSÜ		PARK ORAN KONUTLARI	
Künye Bilgileri: Eskişehir yolunda yapılmıştır. 2007-2011 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Erkal Mimarlık ekibidir.		Künye Bilgileri: Oran'da yapılmıştır. 2007-2012 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Ace Mimarlık ekibidir.	
Mimari Bilgileri: Yapı grubu, farklı işlevlerdeki kütlelerin bir araya gelmesiyle elde edilmiştir. Kampüsün genelinde kat sayısı olarak fazla yükselmeden, zemin kotuna bağlı tasarım yapma fikri hakim olmuştur. Zemin tasarımı, hem kampüsün bütünlüğünü sağlama hem de birimlerin her birine sürprizli mekanlar oluşturma imkanlarını sunmuştur. Yapıların içinde oluşturulan boşluklar ile dış mekanlar bağlanmış ve iç sirkülasyonu sağlayan kurgunun, kampüs sirkülasyonuna da olanak vermesi hedeflenmiştir. Bu bağlantıları sağlamak için arazinin eğimli olması kullanılmış ve peyzaj unsurları da yapı tasarımlarına dahil edilmiştir. Ankara'nın iklimi düşünülerek, yoğun kullanılan kütleler arasında korunaklı bağlantılar sağlanmıştır. kampüs genelinde sürdürülebilirlik teknikleri tasarıma dahil edilmeye çalışılmıştır. [125] Sonuç: Yapı grubunun tüm bölümleri inşa edilip bittiğinde henüz taşınmamış olan bölümler de kampüs içinde yer edinebilecektir. Günümüzde üniversite kampüsü olarak kullanılmaktadır.		Mimari Bilgileri: Yapı grubu, düşeyde yükselen ve yatayda yayılan farklı tasarlama disiplinleriyle ele alınmış kütlelerden oluşmuştur. 1+1 den 6+1 e kadar farklı konut isteklerine cevap vermeye hedeflemiş, normal kat ve dubleks olarak farklı alternatiflerde çözülmüştür. Düşeyde yükselen kütlelerin yaşama mekanları, güney ve güneydoğu yönlerine yöneltilmiş, bu sayede hem gün ışığından faydalanma hem de karşısında bulunan Eymir Gölü manzarasını seyrettirme amaçlanmıştır. Yatay olarak çözülen kütleler, yükselmenin çok olduğu büyük şehirlerde sokak yaşamını yansıtmayı hedefleyen bir öneri olarak sunulmuştur. [126] Dikdörtgen blok kütlenin iki ucundan yapıya giriş alınmış ve orta alan iç bahçe olarak kurgulanmıştır. İç bahçenin iki kenarına yerleştirilen konutlar, iç bahçe üzerinden geçen köprülerle bağlanmıştır. İç bahçenin üstü şeffaf bir örtüyle örtülerek ışık alması istenmiştir. Yapılar genel anlamda yeşilin ve doğanın içinde kalsın istenmiş ve peyzaj alanları yeşil alan olarak tasarlanmıştır. [127] Sonuç: Yapı, kullanıcı çeşitliliği ve yeşil dokuda manzara kavramlarını ön plana çıkarmıştır. Günümüzde konut olarak kullanılmaktadır.	
NAZIM HİKMET KÜLTÜR MERKEZİ		KARA KUTU	
Künye Bilgileri: Yenimahalle'de yapılmıştır. 2007-2012 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Erdal Sorgucu'dur.		Künye Bilgileri: İncek'te yapılmıştır. 2007-2013 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Adnan ve Zehra Aksu'dur	
Mimari Bilgileri: Yapı, eliptik plan şemasına sahip olup çevresine göre baskın bir ölçekte tasarlanmıştır. Tasarımcının amacı, farkında olunmadan insanların yaşamına giren bir merkezden ziyade özellikle planlanarak gidilen ve varlığını çok uzaklardan perspektifle hissettiren bir yapı tasarlamak olmuştur. Bunun için araziye yayılan parçalı bir tasarımdan öte daha kompakt ve asal geometrik formda bir yapı tasarlanmıştır. Bulunduğu bölge itibarıyla konut alanı ve sanayi siteleri gibi farklı dokular arasında yer alması, yapının çevreden referans alması yerine kendi başına var olması üzerine bir tasarım tercih edilmesine sebep olmuştur. Yapının programında 1.600 kişilik oditoryum, 400 kişilik tiyatro, 250 kişilik nikâh salonu, iki sergi salonu, 100'er kişilik meclis toplantı salonları ve 350 kişilik kafeterya yer almıştır. Mekanlar çeperlere yapıştırılmadan elipsin kenarlarına doğru yerleştirilmiştir. Mekanların etrafları ve orta alan koridorlar, fuaye alanları ve sirkülasyonlarla çevrilmiştir. İlk iki katta cephe saydam bırakılmış ve mekanın çevresini saran fuaye alanları ile dış mekan arasında bağ kurulmaya çalışılmıştır. Üst katlarda ise hem dışarıya hem içeriye farklı perspektifler vermesi için kırıklı biçimlerde doluluklar ve boşluklar tasarlanmıştır. [77] Sonuç: Yapı, ilçenin kültürel faaliyetlerini bir arada toplayabilmeyi ve dışardan bakıldığında varlığını hissettirmeyi amaçlamıştır. Günümüzde Kültür Merkezi olarak kullanılmaktadır.		Mimari Bilgileri: Yapı, tasarım yaklaşımının sonucu olarak dikdörtgen bir plan şemasına sahip olup kutu fikriyle tasarlanmıştır. Yapının bulunduğu arazinin büyük bölümünün peyzaja ayrılması ve yapının da bu peyzajın bir parçası olma fikriyle tasarlanmıştır. Arazi sınırına yakın bir alana yerleştirilen yapı, konteynir mantığı ile tasarlanmış ve kapalı olduğunda peyzajın içinde yer alan bir kutu gibi görünmüştür. Konutun iki uzun kenarı tamamen sağır, iki kısa kenarı tamamen şeffaf olarak tasarlanmıştır. Şeffaf yüzeylerde bulunan ahşap katlanan paneller, içeri ışık ve hava girişini sağladığı gibi Güney cephede bir teras oluşmasına neden olmuştur. Yapının giriş alanı yerden bir miktar kopararak bir köprü ile geçiş sağlanmıştır. Siyah sağırlıklarla oluşturulan uzun yan cepheler, sadece bir noktada beyaz bir yarıyla kesilmiş ve bu alan açılıp kapanmaya imkan vermiştir. Bu alan sayesinde de içeriye ışık ve hava alımı sağlanmıştır. İç mekanda duvarlar açık raflar ve kitaplar ile çevrilirken sabit alanlar olarak ıslak hacimler tasarlanmıştır. Üst kat, serbest kullanıma açık bir galeri katı olarak düşünülmüş ve katlar arası görsel iletişim sağlanmıştır. [128] Sonuç: Yapı, uygulama ve tasarımın iç içe geçtiği deneysel bir tasarlama sürecini yansıtmayı hedeflemiştir. Günümüzde hafta sonu konutu olarak kullanılmaktadır.	

EK-1. (devam) 2000 sonrası Ankara mimarlık ürünleri

ANKARA LOJİSTİK ÜSSÜ		LAS CHICAS RESTORAN	
Künye Bilgileri: Kazan'da yapılmıştır. Projesi 2008 yılında yapılmıştır. Mimarları Ahmet Yertutan ve Süleyman Bayrak'tır.		Künye Bilgileri: Park Caddesi'nde yapılmıştır. 2008 yılında yapılmıştır. Mimarı Gül Güven'dir.	
Mimari Bilgileri: Yapı, birbirinden farklı işlevleri olan dikdörtgensel kütlelerin etaplar halinde çözüldüğü bir plan şemasına sahiptir. Ofis kütleleri olan merkez yapı, bir omurga kütleyle bağlı dört kütleli oluşturduğu tarak plan şemasıyla tasarlanmıştır. Kırk beş nakliye firmasının bir araya geldiği program, ofis ve depolama alanı olarak düşünülmüştür. Kent merkezlerinin kalabalığı içinde ve apartman parselleri boyutundaki alanlarda bulunan mekanların, işlevini daha kontrollü ve modern koşullarla gerçekleştirmesi hedeflenmiştir. Depolama yapıları, servis bakım yapıları, ofis yapıları, sosyal tesis yapıları ve park alanları, tasarımda yer alan programlar olmuştur. [116]		Mimari Bilgileri: Yapı, kare plan şemasına sahip olup var olan bir yapının dönüştürülmesiyle elde edilmiştir. Konut olarak tasarlanan ve kaba inşaatı yapılan yapı, bir restorana dönüştürülmüştür. Bodrum kat, zemin kat ve üzerine bir kattan oluşmuştur. Zemin katın üzerindeki katta döşemenin bir kısmı kaldırılmış ve üst kat asma kat gibi kullanılmıştır. Bu sayede hem yüksek bir giriş alanı sağlanmış hem de düşeyde görsel ilişki kurulmuştur. Yapının girişinin bulunduğu taraf teras olarak ele alınmış ve mekanın açık oturma alanını oluşturmuştur. Mekan gündüz restoran gece pub olarak işlevlendirilmiştir. İki yüz doksan kişilik bir kapasite ile tasarlanmıştır. Yapının cephesinde iki renk tuğla kullanılmıştır. İç mekanda ahşap kullanımı ön plana çıkmıştır. [129]	
Sonuç: Yapı, programından dolayı kent merkezine sığmayan büyük hacimli mekanların bir üs olarak toplanmasını hedeflemiştir. Günümüzde kendi amacıyla kullanılmaktadır.		Sonuç: Yapı, programının gereksinimlerini yerine getirmiştir. Günümüzde restoran olarak kullanılmaktadır.	
FRANSIZ KÜLTÜR MERKEZİ		TERRASİTE	
Künye Bilgileri: Çankaya'da yapılmıştır. 2008-2010 yıllarında yapılmıştır. Mimarı Gül Güven'dir.		Künye Bilgileri: Çayyolu'nda yapılmıştır. 2008-2010 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Gül Güven ve Ceyda Gökmen'dir.	
Mimari Bilgileri: Yapı, apartman parsellerinin bulunduğu bir alan üzerinde inşaatına başlanan bir bloğun tasarımının devam ettirilmesiyle elde edilmiştir. Parselin sınırlarının getirdiği dikdörtgen plana sahip olmasına rağmen imar koşullarının izin verdiği ölçüde yapılan girinti ve çıkıntılar hem yapıyı diğer apartmanlardan ayırmış hem de farklı kullanım alanları yaratmıştır. Yapının alt zemin katı kot farkından dolayı yandaki sokağa açılmış ve medya merkezi olarak kullanılmıştır. Zemin kat esas giriş alanı olarak düşünülmüş ve kitap satış, kafe gibi sosyal mekanlar bu katta çözülmüştür. Birinci kat yönetim, ikinci ve üçüncü katlar sınıf, dördüncü kat elçilik görevlileri alanı, beşinci kat ise çok amaçlı salon ve kokteyl terası olarak tasarlanmıştır. Cepheye yapılan girinti ve çıkıntılar, ışık almak için, teras alanları oluşturmak için ve iç mekanda farklı programlara yönelik farklı bölümler kurgulamak için kullanılmıştır. İç mekandaki ilave göre cepheye şeffaflık ve masiflikler aranmıştır. [77]		Mimari Bilgileri: Yapı, kare plan şemalı beş kütleli bir araya gelmesiyle oluşmuştur. Her kütle kendi içinde ikiye bölünmüş ve simetrik tasarlanmıştır. Kafe ve restoran programlarının yer aldığı sosyal bir mekan olarak tasarlanmıştır. Her bir bölüm kütle, bir işletmeye ait olacak şekilde ayrı ayrı düşünülmüş ancak oluşturulan teraslar ve ortak alanlar ile sosyal bütünleşmenin sağlanması hedeflenmiştir. Çatı örtüsü, beşik çatı formunda tasarlanmış ve bir cephesinde geride bırakılarak açık teras alanı elde edilmiştir. Kütlelerin bodrum katları birleştirilmiş ve otopark olarak kullanılmıştır. [130]	
Sonuç: 1999 depreminden sonra Kızılay'daki yapısı zarar gören Fransız Kültür Merkezi, işlevine bu yapı ve Kızılay'daki başka bir yapıyla devam ettirilmiştir. Günümüzde Kültür merkezi olarak kullanılmaktadır.		Sonuç: Yapı grubu, çevresini de tasarıma dahil ederek sosyal bir merkez haline getirmeyi amaçlamıştır. Günümüzde dükkan ve yeme içme alanları olarak kullanılmaktadır.	

EK-1. (devam) 2000 sonrası Ankara mimarlık ürünleri

ANKARA ARENA ÇOK AMAÇLI SPOR SALONU		ARTES OFİS BİNASI	
Künye Bilgileri: Ulus'ta yapılmıştır. 2008-2010 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Kerem ve Begüm Yazgan, Derya Çavuş ve Mehmet Ali Özbek'tir.		Künye Bilgileri: Çankaya'da yapılmıştır. 2008-2010 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Ven Mimarlık ekibidir.	
Mimari Bilgileri: Yapı, eliptik plan şemasına sahip olup geometrik baskınlığının dışardan hissettirilmemesi üzerine düşünülmüştür. Başlangıçta sadece basketbol turnuvaları için düşünülürken daha sonra voleybol, buz hokeyi, boks, tenis gibi sporların da yapılması istenmiştir. Birbirinden farklı sporlara hem saha hem de izleyici olarak çözüm bulabilmek adına değişken mekanlar tasarlanmıştır. Örnek olarak zemin dondurulup buz hokeyi için kullanılırken daha sonra buzlar eritilip zemin malzemesi değiştirilip başka bir spor için uygun olacak şekilde tasarlanmıştır. İzleyicilerin oturma düzenleri de bu sistem içine dahil edilmiş ve sporlara göre değişimi sağlanmıştır. Ana salon dışında bir de yan salon tasarlanmıştır. Akustik, elektrik ve mekanik donanımlar değişime izin verecek farklı alanlarda çözümlenmiştir. Genellikle yapı içine dönük olan spor kompleksi yaklaşımını kırmak için yapı şeffaf tasarlanmış ve dışarıyla içeri arasında bağlantı kurulmuştur. Birbirinden farklı katmanlarda kullanılan cephe elemanlarıyla kapalılık ve açıklık kontrol edilmiş ve yapıya derinlik verilmiştir. Tarihi bir bölgede olmasından dolayı fazla yüksek tutulmamış ve çevre yapılara eş yüksekliklerde bırakılmıştır. Yaya yaklaşımları düşünülerek önünde bir meydan tasarlanmış ve yapıda etkinlik olmadığı zamanlarda da alanın canlı kalması hedeflenmiştir. Yapının çatısı, dışarı doğru uzun konsollar yaparak hafiflik etkisini artırmıştır. [131]. Yapıda, gününün teknolojisi kullanılmış ve alternatif çözümler aranmıştır. 2011 yılında Avrupa Birliği Çağdaş Mimarlık Mies van der Rohe Ödülü Adayı olmuş, 2011 yılında Cityscape Awards for Architecture in the Emerging Markets, Dubai 2. Ödülü kazanmıştır.		Mimari Bilgileri: Yapı, dikdörtgen plan şemasına sahip olup Bodrum kat, zemin kat, üzerine dört kat ve çatı katından oluşmuştur. İki farklı prizmatik kütlelerin üst üste yerleştirilmesi ve arasında bir yarık bulunması fikriyle tasarlanmıştır. İkinci kat olarak kullanılan alan, diğer mekânlardan daha içeride bırakılmış ve yarık alanı burası olmuştur. Bu mekan, çalışanların hava aldığı bir teras olarak kullanılmıştır. Çatı katı da geri çekilerek teras kullanımı sağlanmıştır. Yapının tasarımında, cephelerin brüt beton olması ve yalnızca brüt beton cam birlikteliğinin kullanılması istenmiştir. Ancak beton uygulamasının istenilen düzeyde sonuç vermemesi üzerine yapı, kaplanmak zorunda kalmıştır. [132] Sonuç: Yapı, uygulama sürecinde değişime uğramış ancak mimarına göre eskizleriyle tutarlı kalmıştır. Günümüzde ofis olarak kullanılmaktadır.	
NATA VEGA VE ANATOLIUM AVM		PARK OFİS	
Künye Bilgileri: Mamak'ta yapılmıştır. 2008- 2011 yıllarında yapıldı. Mimarları A Tasarım ekibidir.		Künye Bilgileri: Oran'da yapılmıştır. 2008-2011 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Ace Mimarlık ekibidir.	
Mimari Bilgileri: Yapı grubu, farklı birimlerin bir araya gelmesiyle elde edilmiştir. Nata Vega avm ve Anatolium avm, farklı alışveriş mekanları olmasına karşın birlikte çözümlenmiş ve birbirlerine bağlı olarak çözülmüşlerdir. Anatolium avm içerisinde İkea gibi büyük ölçekli ticari alanların yer alması, bu kütlelerin daha total mekan üretmeye yönelik ve büyük dikdörtgen kütlelerden oluşması sonucunu beraberinde getirmiştir. [133] Nata vega avm, bir sokak kurgusu ile tanımlanmış ve mekanlar, iç sokak olarak tasarlanan alanın etrafına yerleştirilmiştir. Bu iki alışveriş merkezi yapısının açık alanları, otoparkları, peyzaj alanları ortak çözülmüş ve arada bir plaza oluşturulmuştur. Farklı kotlardan birbirine ulaşım sağlanmıştır. program olarak ticari alanlar, yapı marketler, oto galeri, çocuk oyun alanları, yeme içme alanları, sinema ve eğlence alanları yer almıştır. Nata vega avm'de etrafında dolaşılabilen bir akvaryum yer almıştır. [134] Sonuç: Yapı grubu, havaalanı yolu ve diğer önemli ulaşım güzergahları üstünde olması ile ön plana çıkmış ve büyük programlar yerleştirilmiştir. Günümüzde alışveriş merkezi olarak kullanılmaktadır.		Mimari Bilgileri: Yapı, mekik biçiminde plan şemasına sahip olup yarım daire bir kütle üzerine oturtulmuştur. Yarım daire formundaki kütle baza kütle olarak kullanılmış ve ofis kulesi bu baza üzerinde yükselmiştir. Mekik formu kule, ince uzun olacak şekilde ortadan bölünmüş ve ayırım dışardan okutulmuştur. Ofis alanlarının serbest kullanımını sağlamak için çekirdek elemanları orta alana toplanmış ve kütleleri ikiye bölen tavrıyla dışardan okutulmuştur. Ortadaki ayıran kütle en yüksek kota ulaşmış ve iki yanındaki yarım mekik formu parçalar, o kütlede daha aşağıda ve birbirinden farklı yüksekliklerde olacak şekilde bitirilmiştir. Ofis birimleri için bir modül tasarlanmış ve bu modüllerden ihtiyaç kadar birleştirilip istenilen boyutta ofis elde edilmesi hedeflenmiştir. [135] Sonuç: Yapı, esnek işlev anlayışı ve formu ile ön plana çıkmıştır. Günümüzde ofis alanları olarak kullanılmaktadır.	

EK-1. (devam) 2000 sonrası Ankara mimarlık ürünleri

YENİGÜN İNŞAAT YÖNETİM BİNASI		DİŞİSLERİ BAKANLIĞI ARŞİV BİNASI	
Künye Bilgileri: Birlik mahallesinde yapılmıştır. 2008-2011 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Begüm ve Kerem Yazgan'dır.		Künye Bilgileri: Çiğdem Mahallesi'nde yapılmıştır. 2008-2011 yıllarında yapılmıştır. Mimarı Mürşit Günday'dır.	
Mimari Bilgileri: Yapı, programda yer alan farklı işlevlerin kütsel olarak birbirinden ayrılması ve bu farklı kütlelerin birbirlerine eklenmesi yoluyla elde edilmiştir. Servis alanları, ofis alanları, yönetim birimleri ve düşey sirkülasyon olmak üzere farklı kütleler tasarlanmış ve ofis alanlarının olduğu kütle, merkez olarak kabul edilip diğer kütleler bu kütleyle bağlanmıştır. İşleve göre kütlelerin ayrışması ile servis mekanları ve şafları üst üste denk getirilmiş ve geri kalan program daha şeffaf ve esnek planlı olarak çözülmüştür. İşlevlere göre yapılan ayırım iç mekanda kullanılan malzeme çeşitleri ve renklerinde de uygulanmıştır. Dış cephede ise masiflik isteyen alanlar turuncu emaye boya kaplı camlarla örtülürken geri kalan yüzeyler şeffaf bırakılmıştır. [136] Sonuç: Yapı, açılan davetli yarışmada birinci seçilmiş ve uygulanmıştır. Günümüzde ofis yapısı olarak kullanılmaktadır.		Mimari Bilgileri: Yapı, farklı boyutlarda dörtgen kütlelerin bir araya gelmesiyle elde edilmiştir. İki bodrum kat, zemin kat ve üzerine iki kattan oluşmuştur. Yapıda belge işlem bölümü, yönetim alanları, kullanıcı alanları, üç tane kütüphane, iki tane okuma salonu ve otuz iki tane arşiv deposu yer almıştır. Arşiv programı için tasarlanan yapıda kirişsiz döşeme sistemi tercih edilmiş ve esnek mekan tasarımı önemsenmiştir. [137] Sonuç: Yapı, programının gerektirdiklerini parçalı kütleler ile bir araya getirmiştir. Günümüzde kendi programıyla kullanılmaktadır.	
DANİSTAY BAKANLIĞI HİZMET BİNASI		ESENBOĞA DEVLET HAVA ARAÇLARI HANGARI	
Künye Bilgileri: Eskişehir yolunda yapılmıştır. 2008-2012 yıllarında yapılmıştır. Mimarı Cem Açıklol'dur.		Künye Bilgileri: Akyurt'ta yapılmıştır. 2008-2012 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Gmv Mimarlık ekibidir.	
Mimari Bilgileri: Yapı, tarak plan şemasına sahip olup yüksek dört kütle ve onu bağlayan bir alçak kütlelerden oluşmuştur. Bağlantı kütlesi 'U' formunda tasarlanmış olup kütlelerin orta noktasına gelen bölümde kollar birbirine bağlanmış ve bir giriş tanımlanmıştır. Hizmet bloğu dışında başkanlık bloğu, genel kurul salonu, kreş, sağlık birimi ve spor salonu gibi kütleler de yer almıştır. Yapıda ofis alanlarının dışında üç tane duruşma salonu, genel kurul salonu, 600 kişilik konferans salonu ana program parçaları arasında yer almıştır. Genel kurul salonu dairesel olarak tasarlanmış ve gerektiğinde açılış, tören, sergi gibi organizasyonlara olanak verecek şekilde tasarlanmıştır. Yapının şeffaf olması ve yüksek olmaması önemsenmiştir. Enerji tasarrufu sağlamak amacıyla yapı, güneş enerjisinden en üst düzeyde yararlanacak şekilde yönlendirilmiştir. Yağmur sularını toplayan bir sistem gerçekleştirilerek bahçe sulamasında kullanılması hedeflenmiştir. [138] Sonuç: Yapı, 2008 yılında açılan bir yarışmada birinci seçilerek uygulanmıştır. Günümüzde Danıştay binası olarak kullanılmaktadır.		Mimari Bilgileri: Yapı, dikdörtgen plan şemalı olup hangar yapısı olarak tasarlanmıştır. İçinde beş uçak ve üç helikopter için bakım yapılacak mekanlar, teknik hacimler, personel ofisleri, dinlenme alanları ve çalışma atölyeleri programları yer almıştır. Birbirinin aynısı olan iki birimin yan yana gelmesiyle oluşturulan kütlelerin iki dar cephesi, küçük pencere boşlukları dışında sağır olarak tasarlanmış ve doğal taş malzeme ile kaplanmıştır. Bu alanların duvarları eğrisel olarak yapılmış ve teknik hacim programları bu kenarlara yerleştirilmiştir. Uçakların gireceği orta alan, tek mekan olarak geçilmiş ve bölüntülenmemiştir. Bir defada 100 metre açıklık geçecek şekilde çelik taşıyıcı ile gerçekleştirilmiştir. Yapının üst örtüsü iki tane tonozun yan yana gelmesiyle elde edilmiş ve alüminyum malzeme ile kaplanmıştır. Yapının uzun kenarları, içeriye ışığı maksimum düzeyde alabilmek adına tamamen cam olarak tasarlanmıştır. Yapılan hangar kapıları da camdan kayar kapı olarak inşa edilmiştir. Çelik kafe girişler ve tavandan geçirilen tesisat elemanları açıkta bırakılmış ve mekanın içinden okutulmuştur. [139] Sonuç: Yapı, işlevi gereği büyük açıklık geçmişi ve çatı örtüsünü beşinci bir cephe olarak ele almıştır. Günümüzde hangar yapısı olarak kullanılmaktadır.	

EK-1. (devam) 2000 sonrası Ankara mimarlık ürünleri

DURU IRMAK KONUTLARI		ELTEM MÜHENDİSLİK YÖNETİM BİNASI	
Künye Bilgileri: Çayyolu'nda yapılmıştır. 2008-2013 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Eda Kutay'dır.		Künye Bilgileri: Çankaya'da yapılmıştır. 2008-2013 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Atabaş Mimarlık ekibidir.	
Mimari Bilgileri: Yapı grubu, dikdörtgen plan şemalı kütlelerin eğime göre dizilmeleriyle elde edilmiştir. Konut sitesi olarak tasarlanan alanda bulunan eğim, tüm yapıların altında baza olarak kullanılabilecek bir bodrum kat önerisini beraberinde getirmiştir. Bodrum kat, zemin kat, birinci kat ve çatı katından oluşan yapıda, arazi eğiminden yararlanılarak hem bodrum hem zemin kattan giriş alınmıştır. Bodrum kat; garaj, hizmetli odası, çamaşır odası, teknik hacimler, hobi alanı gibi mekanları içerirken ana girişin alındığı zemin kat; yaşama alanları ve misafir odasını içermiştir. Birinci katta yatma alanları yer almış ve çatı katı bir teras katı olarak düşünülmüştür. Yaşama katı, baza olarak ele alınan bodrum katın üzerine taşırılmış, birinci kat tekrar bodrum katına çekilmiş ve yaşama alanının çatısı balkon olarak kullanılmıştır. Baza kütle üzerinde girinti ve çıkıntı yapan kütleler ile yapı oranları parçalanarak küçültülmek istenmiştir. [140] Sonuç: Yapı, programının gerektirdiklerini arazi verileriyle birleştirmiştir. Günümüzde konut sitesi olarak kullanılmaktadır.		Mimari Bilgileri: Yapı, üç kenarı birbirine dik ve bir kenarı açılı olarak birleşen dörtgen bir plandan oluşmuştur. Sokak cephesi uzun kenar olup, yan parsellere bakan cepheler, yapının kısa kenarları olmuştur. Sokağın bulunduğu ve girişin alındığı cephe güneye bakarken, yapının manzarası Kuzey yönüne baktırılmıştır. Kuzey cepheden görünen Ankara manzarasının kullanılabilmesi için ofis mekanları Kuzey cepheye yaslanmış, tuvalet ve merdiven gibi çekirdek elemanları güney cepheye yaslanmıştır. Arazide bulunan sekiz metrelik kot farkı, yapının giriş yaklaşımından alçak katlı görünmesini sağlamıştır. Giriş cephesinden zemin üzerine 2 kat olarak algılanan yapı, gerçekte iki bodrum kat, iki alt zemin kat, zemin kat ve üzerine iki kattan oluşmuştur. Kuzey taraftaki bahçe, yol kotundan iki kat aşağıda olduğu için zemin altındaki iki kat da gün ışığından yararlanabilmiştir. Arazinin küçük olması dezavantajını, simgesel bir yapı yapıp akılda kalmayı artırarak yok etmek planlanmıştır. Bunun için zemin üzerindeki iki kat tek bir kat gibi görünmüş ve çatıdan duvara, duvardan döşemeye dönüşen bir elemanla sarılmıştır. Bu elemanın vurgusunu artırmak için farklı bir malzeme kullanılmak istenmiş ancak bu malzeme uygulama aşamasında çeşitli zorluklar çıkarmıştır. [93] Sonuç: Yapı, küçük bir alanda yeni dil ve yeni malzeme kullanımını deneyimlemeyi hedeflemiştir. Günümüzde ofis olarak kullanılmaktadır.	
TAURUS		ARTE TIP	
Künye Bilgileri: Konya yolunda yapılmıştır. 2008-2014 yıllarında yapılmıştır. Mimarları A Tasarım Mimarlık ekibidir.		Künye Bilgileri: 2008-2015 yıllarında yapılmıştır. Çayyolu'nda yapılmıştır. Mimarları Ven Mimarlık ekibidir.	
Mimari Bilgileri: Yapı grubu, bir ofis kulesi ve bir alışveriş merkezinden oluşmuştur. Ofis kulesinin düşeyliği ile alışveriş alanının yataylığı birlikte kullanılmıştır. İki kütle birbirine yatayda bağlanmıştır. Arazide bulunan kot farkı kullanılarak alışveriş merkezi yapısına farklı kotlardan hem otopark hem yaya girişleri alınmıştır. Yaya girişlerinin bulunduğu alanlar dışa dönük yeme içme mekanları ile düzenlenmiş ve dış mekan ilişkisi kurulmuştur. Alışveriş birimi dörtgen plan şemasına sahip olup içindeki dükkânlar, dörtgenin çeperlerine yerleştirilmiştir. Ortada kalan alana da bir dörtgen oluşturacak şekilde dükkânlar yerleştirilmiş, bu dükkânlar arasında kalan mekan, dolaşım alanı ve galeri boşluğu olarak çözülmüştür. Doğal iklimlendirme kavramı yapıda ele alınmış ve iklimlendirme yükü azaltılmak istenmiştir. [141] Sonuç: Yapı, alışveriş merkezi programını arazi verileriyle birleştirmiştir. Günümüzde kendi programlarıyla kullanılmaktadır.		Mimari Bilgileri: Yapı grubu, dörtgen plan şemalı dört kütlelerden oluşmuştur. Başlangıçta bir parsel üzerine tek blok olarak klinik tasarlanmıştır. Daha sonra yandaki üç parselin de alınmasıyla hastaneye dönüştürülmesi istenmiştir. Bunun üzerine ilk yapılan kütleyle aynı dili konuşan üç blok daha yapılmıştır. Bu kütleler, farklı parsellerde bulunduğu için birbirinden ayrı olarak yerleştirilmiş ancak bodrum katta bağlanmıştır. Kütleler arası geçiş için birinci kattan geçen köprüler önerilmiştir. Kütleler iki bodrum kat, zemin kat, üzerine iki kat ve bir çatı katından oluşmuştur. Dört kütlede bir tanesi yönetim bloğu olarak tasarlanmış, diğer üç kütle hastane programlarını barındırmıştır. Yapı boyunca devam eden sağır tuğla duvarlar, yapının karakteristik özelliği sayılmıştır. Sirkülasyon kulesi cam yapılırken hemen yanına sağır tuğla duvar yerleştirilmiş ve giriş mekanı belirginleştirilmiştir. [142] Sonuç: Yapı, farklı parsellerde aynı işlevi çözme sorunu tasarımı ele almıştır. Günümüzde hastane kütlelerinden biri okula dönüştürülmüştür.	

EK-1. (devam) 2000 sonrası Ankara mimarlık ürünleri

ANADOLU 250 RENAULT PLAZA		PORTAKAL KONUT KULESİ	
Künye Bilgileri: Yenimahalle’de yapılmıştır. 2009-2010 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Ahmet Can Ersan ve Orçun Ersan’dır.		Künye Bilgileri: Çankaya’da yapılmıştır. 2009-2010 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Semra Teber Yener ve Ferhan Teber’dır.	
Mimari Bilgileri: Yapı, genel hatlarıyla dikdörtgen bir plana sahip olup iki parçalı bir kütle olarak çözülmüştür. İki kütle parçasının kapladığı hacme denk gelen iki bodrum kat, araç servis alanı olarak kullanılmıştır. Toprak kotu ve üzerindeki katlar, işlev olarak ikiye ayrıldığı için kütle olarak da ikiye ayrılmıştır. Bir taraf, araçların sergilendiği showroom alanı olarak tasarlanırken diğer taraf showroomdan bağımsız olarak kiralanabilecek ofis kütleleri olarak çalışmıştır. İki kütle arasında alınan giriş, önünden üçgen bir meydan tanımlamıştır. Caddeye perspektiften bakan bu üçgen girişin iki tarafındaki kütle ayrımı, cepheden de okutulmuştur. Showroom olan kütle, cadde ile görsel ilişki kurmak için tamamen şeffaf tasarlanırken diğer kütle, tezatlığı vurgulamak adına tamamen masif tasarlanmıştır. Ofis kütleleri ve showroom kütleleri üst katta, galeri boşlukları içinden geçen köprülerle birbirine bağlanmıştır. [143]		Mimari Bilgileri: Yapı, eliptik bir kütleyle dörtgen bir kütle arasında bağlanması ile elde edilmiştir. İki cephesi yola bakan yapının diğer iki cephesi parkla çevrilidir. Yeşilin içinden Ankara’ya bakma fikriyle tasarıma yaklaşılmış ve birimler, Ankara manzarasına hakim olan Kuzey yönüne baktırılmıştır. Sosyal işlevler içeren bir bazanın üstüne oturak kütle kütleleri üzerine otuz iki kattan oluşmuştur. Zemine oturan baza kütlelerin çatısı yeşil çatı olarak tasarlanmış ve üzerinde açılan yarı sayesinde bodrum katlara doğal ışık ve hava iletilmiştir. Bu kütle; giriş holü, sosyal mekanlar, yüzme havuzu, fitness salonları, teknik mekanlar, servis mekanları, ve otopark gibi ortak işlevleri bünyesinde barındırmıştır. Baza üzerine oturan konut kulesi, dörtgen bölümü ile yönlendiği kuzey yönünü belli etmiş, eliptik bölümü ile rüzgar yükünü azaltmıştır. Son katta bulunan çatı terasının üzerinde eğimli bir cam çatı ile kule bitirilmiştir. Bu çatı, eğimi sayesinde hem manzaraya yönelmiş hem de yine rüzgarın akışını sağlamıştır. Katlarda yer alan konutlar, esnek planlı olarak çözülmüştür. Her dairede ıslak hacimler, konutun merkezine çekilmiş ve etrafı istenildiği gibi bölünebilen alanlara dönüştürülmüştür. Tek mekandan üç dört odalı konut tipine kadar dönüştürmek mümkün kılınmıştır. [144]	
ÜMITKÖY İŞ MERKEZİ		ODTÜ AYASLI ARASTIRMA BİNASI	
Künye Bilgileri: Ümitköy’de yapılmıştır. 2009-2010 yılında yapılmıştır. Mimarları Hilmi Güner ve Hüseyin Bütüner’dır.		Künye Bilgileri: Odtü’de yapılmıştır. 2009-2012 yıllarında yapılmıştır. Mimarı Behruz Çinicici’dir.	
Mimari Bilgileri: Yapı, çeyrek daire biçiminde bir plan şemasına sahiptir. Bu form bitişindeki cami ve arazi sınırları sonucu ortaya çıkmıştır. İki bodrum kat, zemin kat, üzerine iki kat ve bir çatı katından oluşmuştur. Yapının bulunduğu arazinin eğiminden yararlanılarak iki kattan da giriş sağlanmıştır. Zemin kata ve birinci kata denk gelen bu girişler yapının yay olan cephesi boyunca birbirine bağlanmıştır. Yarı açık olan bu alan kamusal bir bağlantı noktası olarak da kurgulanmış ve yapının içini kullanmayanların da yararlanabileceği bir alan olarak tasarlanmıştır. Bodrum katlar otopark olarak düzenlenmiş, çatı katı geri çekilerek bir teras oluşturulmuştur. Aradaki katlar dükkan katları olarak düşünülmüştür. Ancak yapının işlevinin kesin olmaması sebebiyle esnek planlı olarak çözülmüştür. Tüm yapı tek bir firmaya ait olabilirken aynı zamanda birbirinden farklı bir çok dükkanın da yer alabileceği esnek bir şemaya göre tasarlanmıştır. Caddeye bakan kısım kesintisiz bir cephe olarak çözülmüş ve sokağın karşısındaki kesintisiz yapılaşmaya uyum göstermiştir. Aradaki sokak etkisini vurgulamak istemiştir. [71]		Mimari Bilgileri: Yapı, dörtgen plan şemasına sahip olup zemin kat üzerine iki kattan oluşmuştur. Tasarımın başlangıcında zemin katın bir altına bir üstüne kat yapıp fazla yükselmek planlanmış ancak programın ihtiyaç duyduğu mekanların niteliği için bodrumda kat yapılmamıştır. Yapının ortasında bir atrium tasarlanmış ve mekanlar bu atrium etrafına yerleştirilmiştir. Atrium hem çatıdan ışık almayı hem de mekanlara ortak nokta oluşturmayı sağlamıştır. Yapı, elektrik elektronik mühendisliği bölümüne ek olarak düşünülmüş ve bölümün araştırma merkezi olarak tasarlanmıştır. Elektrik elektronik bölümü binalarının olduğu alana yakın ve aradaki otoparkı ortada bir avlu gibi bırakacak noktaya yapı tasarlanmıştır. İçinde mikroelektronik tasarım ve prototip üretim uygulamaları, yenilenebilir enerji sistemleri, medikal elektronik araştırmaları, haberleşme mikrodalga, anten ve radar uygulamalarının laboratuvarları, temiz alanlar, toplantı odaları gibi programlar yer almıştır. Yankısız oda ve gözlem kulesi programları yapının dışında ayrı kütleler olarak tasarlanmıştır. Tasarımın önemli noktalarından biri çatının aynı zamanda bir cepheyi oluşturması olmuştur. Güney cephe çatının devamı olarak eğimli bir şekilde kapatılmıştır. Bu cepheye ve çatıya yerleştirilen paneller sayesinde güneş enerjisinden elektrik üretimi sağlanmıştır. Gri su sistemi kullanılarak yağmur suları biriktirilmiş ve geri dönüşüm amaçlı kullanılmıştır. [145]	
Sonuç: Yapı tasarlanırken, çevresiyle ilişki kurması önemsenmiştir. Günümüzde market olarak kullanılmaktadır.		Sonuç: Yapının çok katlı olması ve manzaraya hakim noktada bulunması, tasarımı etkileyen unsurlardan olmuştur. Günümüzde konut olarak kullanılmaktadır.	

EK-1. (devam) 2000 sonrası Ankara mimarlık ürünleri

YASAMKENT CAMİ		CAYYOLU PARK EVLERİ	
Künye Bilgileri: Yaşamkent'te yapılmıştır. 2009-2012 yıllarında yapılmıştır. Mimarları A Tasarım ekibidir.		Künye Bilgileri: Çayyolu'nda yapılmıştır. 2009-2012 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Yeşim ve Nami Hatırlı'dır.	
Mimari Bilgileri: Yapı, kademeli olarak yerleştirilmiş paralel duvarların oluşturduğu plan şemasına sahip olup karma fonksiyonlu tasarlanmıştır. İbadet alanı ve ıslak hacimler dışında sınırlı alanları, teknik hacimler, çok amaçlı salon, depo, kütüphane ve iki adet lojman konut programda yer almıştır. Birbirine paralel olarak yerleştirilen duvarlar, hem mekanları örgütlemiş hem de kot farkının kullanılmasını sağlamıştır. Geleneksel cami elemanlarından olan avlu, minare, kubbe gibi elemanlar bu paralel duvar anlayışıyla yeniden yorumlanmak istenmiştir. Paralel duvarların araları, açık, yarı açık ve kapalı mekanlara dönüştürülmüştür. Kot farkı sayesinde hem bodrum kattan hem zemin kattan giriş alınabilmektedir. Bodrum kat, teknik alanların, çok amaçlı salonun olduğu bir kat olarak ele alınırken zemin kat, ana ibadet katı olarak tasarlanmıştır. Zemin katta kütle arasında bir boşluk oluşturulmuş ve iç avlu olan bu boşluk ana avluyla bağlanmıştır. Yapı içinde oluşturulan boşluk, kütleli zemin katta ve birinci katta işlevine göre iki parçaya ayırmıştır. Bir parça, ibadet alanıyken diğer parça, ona hizmet veren alanlar olmuştur. Yapının minaresi de plan mantığındaki gibi paralel şeritlerden elde edilmiştir. Brüt beton, cam ve ahşap malzemeler yapı dilinde kullanılmıştır. [146] Sonuç: Yapı, 2012 yılında Cityscape Dubai Finalisti ve yine 2012 yılında WAF Finalisti olmuştur. Günümüzde cami olarak kullanılmaktadır.		Mimari Bilgileri: Yapı grubu, iki tane apartman kütsesi ve dört tane villa kütsesinin bir sosyal merkez etrafına yerleştirilmesi ile elde edilmiştir. Villa yapılar, aradan geçen bir yolla diğer kütlelerden ayrılmış ve diyagonal olarak yerleştirilmiştir. Yapıların ortasında yer alan sosyal merkez kütsesi, konutların bulunduğu kottan çöktürülmüş olarak yapılan havuz kotuna açılmıştır. Konutların cephelerinde kullanılan kaplamalar ile yapıyı saran bir eleman etkisi oluşturulmuştur. Döşemeden duvara duvardan tekrar döşemeye dönen sistemde, sarmal eleman beyaz renkle kaplanmış ve geri kalan alanlar gri bırakılarak beyaz alanların okutulması ve ön plana çıkarılması istenmiştir. Dönerek ilerleyen cephe elemanı, en son noktada çatıyla bütünleştirilmiştir. [147] Sonuç: Yapı grubunda cephe oluşumu, tasarımın temel özelliklerinden olmuştur. Günümüzde apartman kütseleri konut olarak kullanılırken sokakla ayrılan villalar, dükkan alanları olarak da kullanılmıştır.	
YELKEN PLAZA		BEYAZ EV	
Künye Bilgileri: Konya yolunda yapılmıştır. 2009-2012 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Msa Mimarlık ekibidir.		Künye Bilgileri: Ümitköy'de yapılmıştır. 2009-2012 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Yazgan Mimarlık ekibidir.	
Mimari Bilgileri: Yapı, uç noktaları kesilmiş mekik plan şemalı bir kule ve kulenin üzerine oturduğu baza kütlede oluşmuştur. Ofis ve dükkan programlarını içeren tasarımda, dükkanlar yol kotunda bulunan baza kütleyle yerleştirilmiştir. İki yol arasında bulunan tasarım alanında, yollar arasındaki kot farkı, bir tasarım unsuru olarak kullanılmıştır. Farklı kotlarda ve farklı girişleri olan dükkan alanları tasarlanmıştır. Üç bodrum kat, otopark olarak kullanılırken üzerindeki dört kat, dükkanların olduğu alan olarak ayrılmıştır. Baza kütselinin ucuna yerleştirilen kule kütle, yirmi iki katlı olup ofis olarak tasarlanmıştır. Esnek ofis çözümlerine olanak veren modüler tasarım yapma yöntemi tercih edilmiştir. Bu sayede farklı büyüklüklerde ofis çeşitliliği olanağı sunulmuştur. Cepheye uygulanan giydirmce cephe malzemelerinin şeffaflık ve opaklıkları kullanılarak yelken formu verilmiştir. Bulunduğu dokuya göre yüksek olması sebebiyle görünür kılınmıştır. [148] Sonuç: Yapının kent silüetinde görünür olması ana tasarım unsuru olmuş ve yüksek olması tercih edilmiştir. Günümüzde ofis kulesi ve dükkanlar olarak kullanılmaktadır.		Mimari Bilgileri: Yapı, merkezi kaydırılmış 'x' biçiminde bir plan şemasına sahip olup bodrum, zemin ve üzerine iki kattan oluşmuştur. Bodrum kat arazi eğimi kullanılarak kota açılmış ve dış mekanla ilişkisi sağlanmıştır. Zemin kat yaşama alanları olarak önerilen birinci kat yatak odaları ve en üst kat bir teras kat olarak tasarlanmıştır. Tüm katlara ulaşımı sağlayan merdiven ve asansör çekirdek kısmına çekilerek yapının etrafında esnek mekan kullanımına olanak vermesi sağlanmıştır. Her mekan, iki tarafa yöneltilmiş ve iki yönlü ışık alması sağlanmıştır. Plandaki iki aksın çakıştığı nokta, tam ortaya yerleştirilmemiş, Kuzey ve Doğu yönlerine yakın olacak şekilde kaydırılmıştır. Bu sayede yaşama alanı ve yatak odası olarak düşünülen alanlara daha geniş ve birleşebilen mekanlar sağlamak hedeflenmiştir. Yapının bahçe kotunda ahşap bir platform oluşturulmuş ve sert zeminle yeşil doku birbirinden ayrılmıştır. Yapının çatısı teras çatı olarak örtülmüş ve en üst katın geri çekilerek yapılması ile etrafında açık teras yüzeyler bırakılmıştır. Cepheye özellikle her yer aynı malzeme ile kaplanmış ve beyaz renk bir fon olarak kullanılmıştır. Çıkma yapan yüzeyler ve terasın zemininde zıt bir renk tercih edilmiştir. Yapının dış sınırlarında ve ortadaki düzey strüktür elemanlarında perde duvar kullanılmış, geri kalan alanlar esnek dönüşüm için serbest bırakılmıştır. [149] Sonuç: Yapı, bulunduğu konut dokusu içinde aynı işlevi taşıyan ancak farklı bir dile sahip olan bir kütle olmuştur. Günümüzde konut olarak kullanılmaktadır.	

EK-1. (devam) 2000 sonrası Ankara mimarlık ürünleri

TÜRK TELEKOM ODTÜ TEKNOKENT AR-GE BİNASI		CER MODERN SANATLAR MERKEZİ	
Künye Bilgileri: Odtü'de yapılmıştır. 2009-2014 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Özer/ Ürger Mimarlık ekibidir.		Künye Bilgileri: Sıhhiye'de yapılmıştır. İlk yapı 1927, restorasyon ve yeniden işlevlendirme 2010 yıllarında yapılmıştır. Yenilenen yapının mimarları Semra ve Özcan Uygur'dur.	
Mimari Bilgileri: Yapı, Doğu-Batı doğrultusunda uzanan ince uzun dört kütlelin Kuzey-Güney doğrultusunda uzanan bir baza üzerine oturmasıyla elde edilmiş bir plan şemasına sahiptir. Dört ayrı şirket için tasarlanan yapının, bir bütün olması ancak dört farklı şirket olduğu da okutulması istenmiştir. Kütle bölünmesi bu ilkeye göre yapılmış, işlevinden dolayı dörde bölünen kütle, baza olan kütledeki sosyal mekanlarla birbirine bağlanmıştır. Dört ayrı blok olarak yer alan kütlelerde ofisler ve ofislerin ihtiyaç duyacağı yan mekanlar yer alırken bunları bağlayan kütle, buluşma ve ortak programları bünyesinde barındırmıştır. Tüm kütleler batı cephesinde masif yüzeylerle kapatılmış, doğu cephesinde açık bırakılmıştır. Batı güneşinden korunarak soğutma yükünü azaltmak ve doğu tarafında bulunan yeşil alana vista vermek amaçlanmıştır. İçinde farklı şirketleri barındıran dört kütle, içindeki ihtiyaca göre doğu batı doğrultusunda hareket ettirilmiş ve boyları değiştirilmiştir. Birbirine benzer olan kütlelere bu hareket ile farklılık getirilmek istenmiştir. Dört kütlelin arasından peyzaj, arkadaki bağlantı kütlelinin çatısına kadar akmıştır. Baza olan kütlelin çatısı, yeşil çatı olarak kurgulanmış ve teras alanlarına imkan sağlamıştır. [150] Sonuç: Maddi sebeplerden ötürü dört kütlelin ikisi inşa edilmiş geri kalanları inşa edilememiştir. Ar-ge binası olarak kullanılmaya başlanmıştır.		Mimari B ilgileri: Yapı, 1927 yılında yapılan daha sonra yıkılan kısımları onarılmayan hangar yapısının özgün kısımlarının korunarak yeni bölümlerle birleştirilmesiyle oluşmuştur. Eski yapının etrafını saran kütle eğrisel hatlara sahip olup saydam malzeme ile tasarlanmıştır. Tasarımcısının ifadesiyle 'sayda m, eğrisel duvar, bir sargı bezi gibi mevcut birimleri sararken, mevcut hangar yapıları ile sıkıca bağlanır.' Eski kütleyle bağlanan yeni kütle ile ortada bir avlu oluşturulmuş ve burası kültürel kamusal bir mekan olarak önerilmiştir. Eski raylar bu avlu içinden geçtiği için eskinin dokusu yeniyile birlikte okutulmak istenmiştir. Eski yapı parçalarının aksine yeni b ölümmler saydam olarak ve malzemenin dili dışarı yansıtılarak kullanılmıştır. Teknik elemanlar dışarıda bırakılmış ve sergi unsuru olarak kullanılmıştır. Yapının büyük bölümünde eski tren yolu ve tren fon olarak da hissettirilmeye çalışılmıştır. Yapı, program olarak sergi alanları ve kafe mekanını bünyesinde barındırmıştır. Altta ki salon ve üstteki avlu arasında bir cam döşeme ile görsel bağlantı sağlanmıştır. Yapının avlu kısmı, inşaatı sürmekte olan CSO konser salonları ile bütünleşmesi düşünülererek tasarlanmıştır. [77] Sonuç: Yapı, eski ve yeniyi programını yerine getirecek biçimde birleştirmiştir. Bölgeyi bir kültür alanı haline dönüştürmek hedeflenmiştir. Günümüzde Modern Sanatlar Merkezi olarak kullanılmaktadır.	
ATILIM ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ		D8 KONUTLARI	
Künye Bilgileri: İncek'te yapılmıştır. 2010 yılında tamamlanmıştır. Mimarları Çağla Akyürek Elmas ve Can Elmas'tır.		Künye Bilgileri: Beyskent'te yapılmıştır. 2010 yılında yapılmıştır. Mimarları Ace Mimarlık ekibidir	
Mimari Bilgileri: Yapı, biri büyük biri küçük olan dikdörtgen kütlelin bir bağlantı mekanı ile birbirine bağlanmasıyla elde edilmiş bir plan şeması sahiptir. Yapıda işlev olarak derslik, amfi, kütüphane, çalışma odaları, kantin, konferans salonu, yönetim gibi programlar yer almıştır [151]. Konferans salonu önündeki fuaye, kampüs alanı önünde bulunan Mogan gölüne bakar pozisyonunda tasarlanmıştır [152]. Sonuç: Yapı, programın gerektirdiklerini, kampüsün bir elemanı olarak çözmeyi hedeflenmiştir. Günümüzde Hukuk Fakültesi olarak kullanılmaktadır.		Mimari Bilgileri: Yapı, dikdörtgen kütlelden çıkma yapan kütlelerden oluşan bir plan şemasına sahip olup zemin kat, birinci kat ve çatı arası katından oluşmuştur. Çatı katı diğer katlara göre tek cephesinde geri çekilmiş ve alt katın çatısını teras olarak kullanmıştır. Ana kütle tuğla malzeme ile yapılırken bu kütlelden çıkma yapan kütleler taş kaplama ile yapılmıştır. Beşik çatı olarak uygulanan üst örtü metal kaplama ile kaplanmış ve çatı arasındaki kata yükseklik olarak katılmıştır. Toplamda sekiz tane müstakil konuttan oluşan yapı grubunun, kullanım temelli ve basit tasarlanması önemsenmiştir. [153] Sonuç: Yapı, yalın ve işlevsel dili yansıtmayı hedeflemiştir. Günümüzde konut olarak kullanılmaktadır.	

EK-1. (devam) 2000 sonrası Ankara mimarlık ürünleri

ETİMESGUT HÜKÜMET KONAĞI VE VERGİ DAİRESİ		ALPUKA OFİS YAPISI	
Künye Bilgileri: Etimesgut'ta yapılmıştır. 2010-2011 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Ali Özer ve Ahmet Mucip Ürger 'dir.		Künye Bilgileri: Yaşamkent'te yapılmıştır. 2010-2011 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Yeşim ve Nami Hatırlı'dır.	
Mimari Bilgileri: Yapı, 'L' plan şemalı bir kütle ile dikdörtgen plan şemalı bir kütlelerin bir araya gelmesiyle oluşmuştur. Bir avlu etrafına yerleştirilen kütleler, hem işlevleri farklı olduğu için hem de kentte var olan sokağın geçişini kapatmamak için ayrı kütleler olarak çözülmüştür. Hükümet konağı ve vergi dairesi programlarını içeren yapılar, zemin üzerine üç kattan oluşmuştur. Ortada bırakılan meydan, kamusal bir alan olarak tasarlanmış ve iki sokak arasında bağlayan bir unsur olarak ele alınmıştır. L formlu kütlelerin zemin katına yemekhane programı yerleştirilmiş ve ortadaki avluya bağlantısını kurmak adına cephesi şeffaf tasarlanmıştır. Diğer katlar, ofis ve çalışma alanlarını içerdikleri için zemin kota göre cephesi daha az şeffaf yüzey içermiştir. İç mekanın işlevine göre farklı tiplerde pencere boşlukları yapılmıştır. Giriş alanı olarak tariflenen bölge, zeminden üst kata kadar galeri boşluklu bir mekan olarak tasarlanmış ve düzeyde görsel ilişkiyi sağlamak hedeflenmiştir. [154] Sonuç: Yapı, işlev şemasına göre bölüntülenmiş ve bir avlu ile bağlanmıştır. Günümüzde Etimesgut Kaymakamlığı olarak kullanılmaktadır.		Mimari Bilgileri: Yapı, dikdörtgen plan şemasına sahip olup bitişik nizam bir parselde inşa edilmiştir. Tek cephesi sağ olması gerektiği için çekirdek elemanlar bu duvara yaslı olarak çözülmüştür. Programında hem ofis hem showroom işlevleri olan kütle, işleve göre parçalara ayrılmıştır. Çekirdek alanı birinci kütle, ofis alanları ikinci kütle ve showroom alanı üçüncü kütle olarak düşünülmüş, kütle hareketleri ve kullanılan malzemeler ile birbirinden ayrıştırılmıştır. Çekirdek kütleleri, sağır tasarlanmış ve gri renk malzeme ile kaplanmıştır. Showroom kütleleri, kırmızı şerit bir elemanla üzerine oturan ofis kütlelerinden koparılmıştır. Bodrum kat, alt zemin kat, zemin kat ve birinci kattan oluşan yapıya hem zemin kattan hem alt zemin kattan giriş alınmıştır. Alt zemin kat, müşteri girişi olarak tasarlanmış ve showroom alanı bu katta yer almıştır. Zemin kat ve birinci kat ofis alanlarını içermiş ve çalışanların girişi, zemin kattan sağlanmıştır. Batı cephesine bakan ofis mekanlarının camları, renkli cam olarak tasarlanmış ve önlerine güneş kırıcılar yerleştirilmiştir. [155] Sonuç: Yapının renkli cam ve güneş kırıcılarla sağlanan kompozisyonu, yapının karakteristik özelliklerinden sayılmaktadır. Günümüzde kendi programıyla kullanılmaktadır.	
BİYOTEKNOLOJİ ARASTIRMA MERKEZİ		SAPPHIRE PARK EVLERİ	
Künye Bilgileri: Yenimahalle'de yapılmıştır. 2010-2011 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Ali Özer ve Ahmet Mucip Ürger 'dir.		Künye Bilgileri: Beysuğut'ta yapılmıştır. 2010-2012 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Yeşim ve Nami Hatırlı'dır.	
Mimari Bilgileri: Yapı, dikdörtgen plan şemasına sahip olup ana cadde üzerinde bir parselde tasarlanmıştır. Laboratuvar, ofis alanları, toplantı alanları programını içeren kütle, zemin kat üzerine iki kattan oluşmuştur. Yapı, bir bölümünde yükseltilmiş ve zemin kat üzerine üç kat olarak tasarlanmıştır. Yükselen bu alan, ikinci katta biten kütlelerin çatısını teras olarak kullanmıştır. Laboratuvar ve toplanma alanları, zemin kata yerleştirilirken üst katlara, ofis mekanları yerleştirilmiştir. Caddenin gürültüsünden ve batı güneşinden korunmak amaçlı, cadde tarafına bakan batı cephe olabildiğince sağır tasarlanmış ve ofis alanları için küçük pencere boşlukları açılmıştır. Bahçe bakan cepheler, şeffaf bırakılmış ve arka cephenin masifliği dengelenmek istenmiştir. [156] Sonuç: Yapı, inşa edildikten iki yıl sonra kullanılmaya başlanmıştır. Günümüzde araştırma merkezi olarak kullanılmaktadır.		Mimari Bilgileri: Yapı grubu, parselin izin verdiği ölçüde çıkıntılar ve girintiler yapan bir plan şemasına sahip olan on üç villalık bir site olarak çözülmüştür. Zemin kat, birinci kat ve çatı katından oluşan kütleler eğimli arazi üzerine yerleştirilmiştir. Konut yoğunluğu sebebiyle kütlelerin birbirine yakın yerleştirilmesi gerekmiştir. Bu durumun neden olduğu dezavantajlar, arazi eğimi ve plan şeması değişikliği kullanılarak çözülmeye çalışılmıştır. Birbirine benzeyen beş farklı tip konut şeması çözülmüştür. Yapıların birbirine yaklaştığı cepheler diğer cephelere göre sağır tasarlanmıştır. Önü açık olan cepheler, içeri ışığın almasını artırmak için olabildiğince şeffaf tasarlanmıştır. Zemin kat, yaşama alanı olarak çözüldükten birinci kat yatma alanı olarak çözülmüştür. Çatı katı, diğer katlardan geride bitirilmiş ve önünde bir teras mekanı oluşturulmuştur. Yapının çatı örtüsü, yarım tonoz formunda tasarlanmış ve metal levhalarla kaplanmıştır. [157] Sonuç: Arazinin yoğunluğu, yapı tasarımının belirleyici unsurlarından olmuştur. Günümüzde konut olarak kullanılmaktadır.	

EK-1. (devam) 2000 sonrası Ankara mimarlık ürünleri

MEMORIAL HASTANESİ		ANKARA OTİZİMLİ ÇOCUKLAR EĞİTİM MERKEZİ	
Künye Bilgileri: Konya yolunda yapılmıştır. 2010-2012 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Msa Mimarlık ekibidir.		Künye Bilgileri: Macunköy'de yapılmıştır. 2010-12 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Mehmet Soylu, Mete Öz ve Övünç Tarakçıoğlu'dur.	
Mimari Bilgileri: Yapı, yanında bulunan Yelken plaza yapısıyla aynı kütle formunda çözülmüştür. Başlangıçta ofis yapısı olarak tasarıma başlanmış ve yan arsada bulunan Yelken plazayla ortak dil konuşması istenmiştir. Ancak daha sonra işlev, hastaneye çevrilmiş ve projede revizyon yapma yoluna gidilmiştir. Cephe kurgusu olarak başlangıçtaki fikirden vazgeçilmemiş ve ofis kulesiyle aynı forma sahip bir hastane kulesi yapılmıştır. Üç tarafı yol olan arsada, yolların arasındaki kot farklarından yararlanılmış ve üç cepheden farklı girişler alınmıştır. Konya yolu üzerinde vip girişi, yan yoldan poliklinik girişi ve Balgat yolundan acil girişi sağlanmıştır. 121 tane hasta odasının yer aldığı yapı, yandaki ofis kulesiyle beraber kent silüetine katılmıştır. [158]		Mimari Bilgileri: Yapı, dikdörtgen plan şemasına sahip olup ortası avlulu olarak tasarlanmıştır. Alt zemin, zemin ve birinci kat olmak üzere üç katlı olarak tasarlanan yapıda iki giriş kurgulanmıştır. Bu girişlerden biri okul öncesi ve ilköğretim grubu çocuklar için yapılırken, diğeri daha ileri yaşlardaki iş eğitim öğrencileri için yapılmıştır. Çevre olarak toptan ticaret birimlerinin arasında yer alması, yapının dışarıya kapalı ve içeriye dönük olmasına sebep olmuştur. Peyzaj buna göre tasarlanmış ve arsa sınırlarına önlem olarak kullanılmıştır. Alt zemin katta okul öncesi eğitim öğrencilerinin sınıfları, teknik hacimler, sığınak, spor salonu yer alırken her sınıfın önünde o sınıfa özel oyun alanları ayrılmıştır. Orta avlu, okul öncesi eğitim öğrencilerinin açık oyun alanı olarak tasarlanmıştır. Giriş katta kapalı tören alanı, yemekhane, çok amaçlı salon, kış bahçesi, idari büro yer alırken açık alanda iş eğitim uygulama bahçesi ve ilköğretim oyun spor alanları yer almıştır. Birinci katta yine ilköğretim sınıfları ve iş eğitim sınıfları yer almıştır. Çatı, gezilebilir yeşil çatı olarak tasarlanmış ve peyzaja dahil edilmiştir. Çatıya ulaşan cam kütle hem merdivenin hem kış bahçesinin ışık almasını sağlamıştır. Sınıflar kuzey güney cephelerine yerleştirilmiş ve sınıfların nötr ışık almaları hedeflenmiştir. Otizimli çocuklar için renkli yönlendiriciler, sesli uyarıcı sistemler, gözlem odaları, sakinleşme odaları gibi özel mekanlar da tasarlanmıştır. [159]	
Sonuç: Yapı, kentte görünme fikrine sahip bir ofis yapısının hastaneye dönüşümüyle elde edilmiştir. Günümüzde hastane olarak kullanılmaktadır.		Sonuç: Yapı, seçilen malzemeler ve uygulanan özel çözümler ile işlevin gerektirdiklerini gününün teknolojisi ile karşılamıştır. 2013 yılından beri otizimli çocuklar eğitim merkezi olarak kullanılmaktadır.	
PİMEKS YÖNETİM BİNASI		ATILIM ÜNİVERSİTESİ İDARİ BİNASI	
Künye Bilgileri: İncek Bulvarı üzerinde yapılmıştır. 2010-2012 yıllarında yapılmıştır. Mimarı Salih Zeki Salahlı'dır.		Künye Bilgileri: Gölbaşı'nda yapılmıştır. 2010-2013 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Mehmet Soylu, Mete Öz ve Övünç Tarakçıoğlu'dur.	
Mimari Bilgileri: 5Yapı, dörtgen kurgusunda oluşturulan strüktürün geometrik formlarda girinti ve çıkıntı yaptığı plan şemasından oluşmuştur. İki bodrum kat, zemin kat ve üzerine iki kattan oluşan yapı, yönetim ve sergi binası olarak tasarlanmıştır. Zemine oturan kütlenin girinti yaptığı alan, giriş alanı olarak tanımlanmış ve üst kütle, girişe saçak olmuştur. Zemin altındaki kotlar; markanın ürünlerini sergilediği mekanlar olarak düşünülürken, giriş katı; bekleme, sekreterlik, mutfak, tuvalet gibi programlara ayrılmış, üst katlar ise ofis ve yönetim birimleri olarak çözülmüştür. İçerinin ışık alma ihtiyacına göre cephe ya tamamen şeffaf bırakılmış ya da güneş kırıcı elemanlarla korunma sağlanmıştır. Yapı sahibinin dış cephe firması olması sebebiyle yapının cephesinde kendi ürünleri kullanılmış ve sadece içerdeki sergi alanları değil binanın kendisi de bir sergi unsuru olarak kullanılmıştır. [93]		Mimari Bilgileri: Yapı, dikdörtgen kütlenin simetri merkezinde iki cepheye de çıkma yapan bir plan şemasına sahiptir. Yapının bulunduğu araziye farklı kot farkı, yapıya farklı girişler alınmasını ve tüm katlara doğal ışık girmesini sağlamıştır. Farklı katlardan farklı girişler alınması, program gereği yapıda var olan farklı bölümlerin girişlerinin ayrılmasını sağlamıştır. Mütevelli heyeti, öğrenciler ve çalışanlar olmak üzere girişler ayrılmıştır. Ofis ve toplantı mekanları, yapının iki uzun cephesine yaslanarak çözülmüş ve orta alan boş bırakılmıştır. Ortadaki boşluk, sirkülasyon elemanlarının yer aldığı ve galeri boşluklarıyla düşeyde görsel ilişkinin sağlandığı bir mekan olarak kullanılmış ve üzeri şeffaf örtü ile örtülerek gün ışığının içeri ulaşması istenmiştir. Yapı kütlelerinde çıkma yaparak kendini cephe dilinde gösteren alan, başkanlık bölümü olarak tasarlanmış ve kolonlar üzerinde yerden yükseltilmiştir. Plan düzleminde dışarı taşınan bu kütle, kesit düzleminde de yukarı taşınmış ve yapının geri kalanından yüksek tasarlanmıştır. Yapı bodrum kat, alt zemin, zemin, birinci kat ve başkanlık katından oluşmuştur. Cephe dili olarak, kampüsün diğer yapılarına uyum sağlaması istenmiştir. [160]	
Sonuç: Yapı, cadde üzerinde olması avantajını, yapıyı sergiye çevirerek kullanmıştır. Günümüzde yönetim binası olarak kullanılmaktadır.		Sonuç: Yapı tasarlanırken aidiyet kavramı üzerinde durulmuş ve kullanıcıların yapıya aidiyet hissetmeleri amaçlanmıştır. Günümüzde üniversitenin idari yapısı olarak kullanılmaktadır.	

EK-1. (devam) 2000 sonrası Ankara mimarlık ürünleri

TOBB ETÜ TEKNOLOJİ MERKEZİ		ATILIM ÜNİVERSİTESİ MERKEZ KÜTÜPHANE BİNASI	
Künye Bilgileri: Söğütözü'nde yapılmıştır. 2010-2013 yıllarında yapılmıştır. Mimarları A Tasarım ekibidir.		Künye Bilgileri: Gölbaşı'nda yapılmıştır. 2010-2013 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Mehmet Soylu, Mete Öz ve Övünç Tarakçıoğlu'dur.	
Mimari Bilgileri: Yapı, kare biçiminde plan şemasına sahip olup ortası avlulu olarak tasarlanmıştır. Bir bodrum kat, zemin kat ve üzerinde dört kattan oluşmuştur. Makine, Endüstri, Bilgisayar, Elektrik Elektronik, Biyomedikal, Malzeme Bilimi ve Nanoteknoloji mühendisliği bölümleri için 82 tane laboratuvar, Güzel Sanatlar Tasarım ve Mimarlık fakültesi için 12 tane stüdyo ve bir adet maket atölyesi yapıda yer almıştır. Mekanlar avlunun etrafına, arada koridor olacak şekilde yerleştirilmiştir. Su tribünü bodrum kata yerleştirilmiş ancak 12 metre yüksekliğinde olduğu için üç kata yakın alana yayılmıştır. Programın teknoloji merkezi olması ve içinde araştırma alanlarının olması sebebiyle tesisat elemanları açıkta bırakılmış, şaft boşlukları gelecekteki büyüme düşünülerek fazla yapılmış, teknolojik malzeme kullanımı önemsenmiştir. [161]		Mimari Bilgileri: Yapı, yay formunda bir plan şemasına sahip olup iç büyük cephesinin baktığı alan bir meydan olarak düzenlenmiştir. Alt zemin kat, zemin kat ve üzerine iki kattan oluşan yapının ana girişi, meydan cephesinden olup zemin kattan sağlanmıştır. Ana girişin karşı cephesinden alt zemin kata da giriş sağlanmış ve bahçe kotuna açılmıştır. Giriş mekanları, kütlenin merkezine alınmış ve düşey sirkülasyon elemanları da bu alana yerleştirilmiştir. Alt zemin Katta; bilgi işlem merkezi, kitap depoları ve teknik mekanlar yer almıştır. Birinci kat; kafe, gazete dergi okuma salonu, idari bürolar, çalışma salonu, çok amaçlı salon ve özel çalışma kabinleri yer almıştır. Birinci kat; okuma salonları, tez referans salonu, bilgisayarlı tarama ve özel çalışma kabinleri ile işlevlendirilirken ikinci kat; medya merkezi, arşiv, periyodik okuma salonları ve özel film izleme odaları ile işlevlendirilmiştir. Zemin kattan itibaren üst katlara doğru oluşturulan kademeli galeri boşlukları ile düşeyde görsel iletişim sağlanmış ve meydan cephesi diğer cephelere göre şeffaflaştırılarak, oluşturulan boşluklar aracılığı ile her kutun meydanla ilişkili olması istenmiştir. [162]	
Sonuç: Yapıda, günün teknolojisinin kullanılması önemsenmiştir. Üniversitenin teknoloji merkezi olarak kullanılmaktadır.		Sonuç: Yapı, öğrencilerin sosyal iletişim merkezi olması hedeflenerek tasarlanmıştır. Günümüzde Kütüphane olarak kullanılmaktadır.	
TÜRKİYE MÜTTEAHİTLER BİRLİĞİ GENEL		TUTUMLU EVİ	
Künye Bilgileri: Birlik Mahallesi'nde yapılmıştır. 2010-2013 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Avcı Architects ekibidir.		Künye Bilgileri: Oran'da yapılmıştır. 2010-2013 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Ven Mimarlık ekibidir.	
Mimari Bilgileri: Yapı, dikdörtgen plan şemasına sahip olup her kat ayrı bir dikdörtgen prizması olarak ele alınmış ve ileri geri yapılan oynamalar ile kütle biçimi oluşturulmuştur. Kütlelerin dış taşıdığı noktalar terasları, içe çekildiği noktalar saçakları tanımlanmıştır. Giriş kütlesi geriye çekilerek zemin katta kamusal bir alan oluşturulmuş ve bu alanın devamında tasarlanan yeşilin, kent dokusuyla birleşmesi hedeflenmiştir. Giriş alanı itibarıyla tasarlanan atrium, en üst kata kadar düşeyde görsel ilişkiyi sağlamış ve üzeri cam bir örtü ile örtülmüştür. İki bodrum kat, zemin kat ve üzerine dört kattan oluşan yapıda yerden yükseldikçe sosyal alanlardan özel alanlara geçiş sağlanmıştır. İçinde ofisler, çok amaçlı salon, yeme içme alanları, kütüphane, sergi alanları, yönetim, toplantı odaları ve dinlenme alanları gibi programlar yer almıştır. Yapıyı enerji etkin bir yapı olarak tasarlamak, tasarımın temel fikirlerinden olmuştur. Bunun için labirent denilen bir sistem zemine döşenmiş ve yaz-kış, gece-gündüz arasındaki iklim değişikliklerine karşı en az enerjiyi tüketmek için önlemler alınmıştır. Yağmur suyunu kullanma ve düşük enerji tüketen aydınlatma gibi yöntemler de tasarımda yer almıştır. Cepheye kullanılan ilk katman cam olup kamusal bağlantıyı kesmemek adına özellikle alt kotlarda daha yoğun yapılmışken ikinci katman paslanmaz çelikten bir mesh yüzey olarak tanımlanmıştır. Bu yüzey hem içerinin mahremiyetini sağlamak hem de güneş kırıcı olarak kullanılmak üzere cepheye yerleştirilmiştir. [163]Yapı, davetli bir yarışmada seçilmiştir. Leed Platinum, Building Awards 2014, Arkitera İşveren Ödülü, Sign of the City Awards ödüllerini kazanmış ve Mies Arch European Union Prize 2015 ödüllerinde aday gösterilmiştir.		Mimari Bilgileri: Yapı, köşe parselde yer almasından dolayı parsel sınırlarına göre biçimlenmiş ve dönüş alanına denk gelen bölüm, dörtgenden kesip atılan parça gibi plan şemasından çıkarılmıştır. Bodrum kat, zemin kat, birinci kat ve çatı katından oluşan kütle konut programını içermiştir. Arazide bulunan mevcut kot farkı kullanılmış ve bodrum katın da bahçeye açılması sağlanmıştır. Arazinin yüksek olduğu kottan ana giriş alınmış ve zemin kata denk düşmüştür. Arazinin alçak olduğu kot bahçe kotu olarak düzenlenmiş ve bodrum kattan geçiş sağlanmıştır. Bodrum kat, hobi alanları ve bahçe yaşamını destekleyen mutfak ve yaşama alanlarından oluşmuştur. Zemin kat, yaşama alanlarını içerirken birinci kat ebeveyn katı olarak ele alınmıştır. Çatı katı, çocuk odalarına ayrılmış ve önünde teras mekânı bırakılmıştır. Yapının girişi, cephede kırılan bir saçakla tanımlanmıştır. Sirkülasyon elemanlarını içinde barındıran bölüm, kütleden dışarı taşınmış ve yan parselle sınır elemanı olarak kullanılmıştır. Cephe kaplaması için seçilen malzemeler, siyah ve grinin tonları olarak belirlenmiş ve bu tutum iç mekanda da devam ettirilmiştir. [164]	
Sonuç: Yapı, malzeme kullanımı ve işlev kompozisyonu ile cephede bir dil oluşturmuştur. Günümüzde konut olarak kullanılmaktadır.		Sonuç: Yapı, malzeme kullanımı ve işlev kompozisyonu ile cephede bir dil oluşturmuştur. Günümüzde konut olarak kullanılmaktadır.	

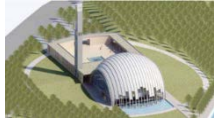
EK-1. (devam) 2000 sonrası Ankara mimarlık ürünleri

GÜMRÜK MÜSTESARLIĞI HİZMET BİNASI		ASELSAN RADAR ELEKTRONİK HARP İSTİHBARAT	
Künye Bilgileri: Eskişehir yolunda yapılmıştır. 2010-2013 yıllarında yapılmıştır. Mimarı Mürşit Günday'dır.		Künye Bilgileri: Gölbaşı'nda yapılmıştır. 2010-2014 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Begüm ve Kerem Yazgan'dır.	
Mimari Bilgileri: Yapı, yay formunda bir plan şemasına sahip olup hizmet binası, otopark ve yemekhane kütlelerinden oluşmuştur. Bu programlara ek olarak kreş alanı yer almıştır. Yay formunda olan hizmet binasında ofislerin bulunduğu kütle; bodrum kat, alt zemin kat, zemin kat ve üzerine sekiz kattan oluşmuştur. Makam bloğu, kütle olarak hizmet binasından koparılmış ve Bodrum, alt zemin ve zemin kat üzerine iki kat olarak tasarlanmıştır. Alt zemin katta bir iç bahçe yer almıştır. Kat boşluklarına gelen alanlar, cephede ince uzun cam şeritler olarak bırakılmış ve etrafı renkli metal giydirmeye cephe malzemeleri ile kaplanmıştır. Yapının geneli taş giydirmeye cephe malzemesi ile kaplanmıştır. Sonuç: Yapı, formuyla içe ve dışa açılan mekanlar oluşturmıştır. Günümüzde Gümrük ve Ticaret Bakanlığı olarak kullanılmaktadır.		Mimari Bilgileri: Yapı, dikdörtgen plan şemasına sahip farklı işlevde ve farklı boyutta kütlelerin bir araya gelmesiyle oluşmuştur. Ofis alanları, sosyal alanlar ve üretim alanları işlevlerini içeren kütleler bir arada ile birbirine bağlanmıştır. Şehirlerarası yol üzerinde bir arazide yer alan yerleşkenin yüzü, bu yola bakan cephesi olduğu için arkad bu cephede tutunmuştur. Farklı bölgelerde olan kütleleri birbirine bağlayan ve kütlelerin olmadığı alanlarda sadece kendi taşıyıcı elemanlarıyla boşluğu tanımlayan bir sistem çözülmüştür. Lineer yol cephesi boyunca belirli aralıklarla yerleştirilen beyaz çelik strüktürel elemanlar, hem köprülerin taşıyıcısı hem de kütlelerin fiziksel bağlayıcısı olarak kullanılmıştır. Beyaz çelik elemanlara asılan 'v' şeklinde turuncu çelik elemanlar ki katlı koridor alanlarını taşımak için yerleştirilmiştir. Üst üste iki katın koridorları, arkad alanı içinde çözülmüş ve kapalı camın içinden ve dışından farklı yüksekliklerdeki 'v' elemanlarla yukarı asılarak taşınmıştır. Bu sayede yapı yerden kopartılmış ve zeminde bir alle oluşturulmuştur. Beyaz çelik ana taşıyıcılar, aynı zamanda cephede güneş kırıcı olarak kullanılmıştır. Renkleri, düzeni ve yapı olmadığı noktalarda bile devam eden sürekliliği ile bu alan, yapı yüzünü oluşturmıştır. [165] Sonuç: Yapı, içerdiği programın teknolojisi modern bir dille yansıtmayı hedeflemiştir. Günümüzde kendi programıyla kullanılmaktadır.	
NEXT LEVEL		ALTINORAN KONUTLARI	
Künye Bilgileri: Eskişehir yolu ve Konya yolu kesişiminde yapılmıştır. 2010-2014 yıllarında yapılmıştır. Mimarı Brigitte Weber'dir.		Künye Bilgileri: Oran'da yapılmıştır. 2010-2016 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Evrenol Mimarlık ekibidir.	
Mimari Bilgileri: Yapı kompleksi; rezidans kulesi, ofis kulesi ve avm kütlelerinin bir araya gelmesiyle oluşmuştur. Konya yolu ve Eskişehir yolu gibi Ankara'nın iki ana ve hızlı arterinin kesişim noktasında bulunması, bu hız ve hareketlilik kavramının tasarıma yansımaya sebep olmuştur. Ofis kulesi, üçlü bölünme ve kırılmaları ile ikonik bir yapı olarak tasarlanırken ekonomik gücü ayna gibi yansıtmayı hedeflemiştir. Yola yakın olan kütlelerin ofis kütlesi olması, ana akslardan yaklaşırken bir algı nesnesi olarak görünmesini sağlamıştır. Rezidans kulesi, ofis kulesine göre daha geriye çekilerek yerleştirilmiştir. Her katı dört metre olan konut kulesi, yirmi katlı olarak tasarlanmış ve genel planı dikdörtgen olmasına karşın üçgen platformlar ile cephede prizma etkisi kırılmak istenmiştir. Konutun etrafını saran bu kırık platformlar konutların terasları olarak kullanılmış ve cam korkuluklarla çevrelenerek bütün gösterilmiştir. Klasik konut yaklaşımından farklı olarak hız ve hareketini içine alan bir konut olması hedeflenmiştir. Cephesi boyu boyunca cam olarak tasarlanmış ve kentle ilişkisi kesilmemiştir. Tek odalı konut tipinden beş odalı konutlara kadar çeşitli alternatiflerle tasarlanan yapıda spor ve kütüphane alanları da yer almıştır. Bu iki kulenin arası avm olarak tasarlanmış ve avm'nin çatısında cam döşeme kullanılmıştır. [128] Sonuç: Yapı kompleksi, kentin önemli bir noktasında olması sebebiyle ikonlaşmayı ön planda tutmuştur. Günümüzde Konut, ofis ve avm olarak kullanılmaktadır.		Mimari Bilgileri: Yapı grubu, Kuzey Güney yönünde yerleştirilen birbirinden farklı konut kütlelerinden oluşmuştur. Bulunduğu arazinin eğimli olması sebebiyle konutlar, setli olarak yerleştirilmiş ve vadiye doğru yönlendirilmiştir. Arazinin en yüksek noktasına iki uzun konut kulesi yerleştirilmiş ve Ankara için simge olması istenmiştir. İki kule arasında bırakılan boşluktan girildiğinde karşıda vadi manzarasına açılan bir boşluk daha yer almıştır. Konutlar, bu iki aralığın iki yanına dizilmiş ve vadi manzarasının kapanmaması hedeflenmiştir. Farklı ihtiyaçlara karşı çeşitlilik sunabilmek için farklı konut birimleri yerleştirilmiştir. Konutların arasında yuvarlak bir meydan tasarlanmış ve bu meydan iki uca doğru yeşil ve su olarak peyzajla uzatılmıştır. Meydanın bulunduğu alandaki kot farkı kullanılarak merdivenleşen setler yapılmış ve gerektiğinde bu meydanın konser, etkinlik gibi alanlarda kullanılması, setlenen alanların izleme olanağı sunması hedeflenmiştir. [166] Sonuç: Yapı grubu, simgeselleşmeyi ön planda tutmuştur. Günümüzde konut olarak kullanılmaktadır.	

EK-1. (devam) 2000 sonrası Ankara mimarlık ürünleri

JW MARRIOT OTEL		KEYPORT TİCARET MERKEZİ	
Künye Bilgileri: Eskişehir yolu üzerinde yapılmıştır. 2011 yılında yapılmıştır. Mimarları RMJM & Özdoğan Proje Mimarlık'tır.		Künye Bilgileri: Çayyolu'nda yapılmıştır. 2011 yılında yapılmıştır. Mimarı Gül Güven'dir.	
Mimari Bilgileri: Yapı, bulunduğu arsanın da etkisi ile keskin hatlara sahip bir plan şemasına sahiptir. Atrium etrafında yer alan bir baza kütle ve onun belli bir kısmının üzerinde yükselen kule kütle olarak iki parçadan oluşmuştur. Baza kütle otelin ortak alanlarını ve işlevlerini karşılarken, uzun kütle 413 odayı bünyesinde barındırmıştır. Yapı, yirmi dört katlı olarak inşa edilmiş ve sağlık alanları, spa merkezi, toplantı alanları, açık ve kapalı havuz, yeme içme alanları, çatı restoranı gibi programları da içermiştir. Odaların otuzu süit olmak üzere tüm odalar lüks standartlarda tasarlanmıştır. Baza ve kulenin birbirinden farklı duran yataylık düşeylik etkisi, cephe tasarımıyla birbirine bağlanmıştır. Cephede tasarlanan düşey elemanlar en alttan en üste kadar kesintisiz yapıldığı için hem yapıya bütünlük etkisi kazandırmış hem de daha uzun görünmesini sağlamıştır. Düşey elemanların arasında kalan alanlar şeffaf olarak tasarlanmış ve içerden bakışta dışarının manzarası engellenmemiştir. Yapının cephesi için özel bir aydınlatma sistemi kullanılmıştır. Bu sayede yapı, gece de kent silüetine katılmış ve düşeylik etkisine katkı sağlamıştır. [129] Sonuç: Yapı, cephe tasarımı ve ışıklandırması ile dikkat çekmiştir. Günümüzde otel olarak kullanılmaktadır.		Mimari Bilgileri: Yapı grubu, biri yola paralel ince uzun diğeri kare olan iki parselde yayılmış yapı kütlelerinden oluşmuştur. İnce uzun parseldeki yapı da parsel boyunca ince uzun olarak devam etmiştir. Bu alandaki kütlenin bir kısmı üç katlı yapılmış ve üstteki iki kat ofis olarak kurgulanmıştır. Kare parseldeki kütleler, ortada bir avlu oluşturacak şekilde arazinin sınırlarını tutacak biçimde yerleştirilmiştir. Buradaki kütlelerden yandaki ince uzun parselde yakın olan kütle, üç katlı çözülmüş ve üstteki iki kat ofislere ayrılmıştır. Bu üç katlı kütlelerin giriş katları ve diğer kütleler, ticari birimler olarak tasarlanmıştır. Toplamda 50 ticari birimin yerleştirilmesi öngörülmüştür. Bu birimlerin hepsine önündeki yollardan giriş verilmiştir. Bu sayede birbiriyle ve sokakla ilişkili mekanlar kurulmuştur. Arada bırakılan sokakların ve avluların, insan akışı ile canlı tutulması hedeflenmiştir. İki arsanın tek bir tasarım olduğu, yapılar boyunca uygulanan beton ve çelikten çapılan kolonadlar ile vurgulanmıştır. Yapı kütlelerinde brüt beton kullanılmış ve giydirmeye cephelerle yapılan alışveriş alanlarına farklı bir bakış getirmiştir. Yapıların cephelerin şeffaf bırakılması ve önlerine güneş kırıcılar yerleştirilmiştir. Bu elemanlar cephede ortak bir dil oluşturmak için de kullanılmıştır. Üç katlı yapılarda katlar arasında sirkülasyonu sağlayan alanlar, kütlelerden dışarı taşınmış ve dışardan okutulmuştur. [71]. Yapı, alışveriş ve sokak kültürünü bir araya getirmeyi hedeflemiştir. 2012 yılında Türkiye Hazır Beton Birliği Mimarlık Ödülleri'nde Teşvik Ödülünü kazanmıştır. Günümüzde çeşitli dükkanların yer aldığı bir merkez olarak kullanılmaktadır.	
MELEK İPEK KIZ ÖĞRENCİ YURDU		KEYPARK	
Künye Bilgileri: Söğütözü'nde yapılmıştır. 2011-2013 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Yeşim ve Nami Hatırlı'dır.		Künye Bilgileri: Çayyolu'nda yapılmıştır. 2011-2013 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Ven Mimarlık ekibidir.	
Mimari Bilgileri: Yapı, dörtgen plan şemasına sahip olup üç bodrum kat, zemin kat ve üzerine on üç kattan oluşmuştur. Bodrum katlar ortak kullanılan sosyal alanlar olarak düşünülürken zemin üzerindeki katlara yurt odaları yerleştirilmiştir. Ancak on üç katın tamamı odalarla kapatılmamış, onun yerine üç katta bir sosyal ve ortak bir kat bırakılmıştır. Zemin üzerindeki on üç kat, üç kat oda bir kat ortak alan olacak şekilde üç parçaya ayrılmıştır. Üç katı kapsayan bu üçlü bölünme, yapının Eskişehir yoluna bakan cephesinin köşesinde üç kat yüksekliğindeki bahçelerle okutulmuştur. Bu bahçeler, hem yapıda yüksek boşlukların oluşmasını hem de bahçe kavramını üst kotlara taşıyarak herkesin açık alanlardan yararlanmasını sağlamıştır. Yapıda yaşama alanları için farklı bir çözüm önerisi getirilmiştir. On iki kişilik odalarda her öğrenciye bir niş ayrılmış ve karşılıklı iki niş düzeni ile on iki kişinin aynı yerde ancak kendine ait bir bölgede konaklaması sağlanmıştır. Tuvalet banyo gibi alanlar on iki kişilik odalarda ortak çözülmüştür. [85] Sonuç: Yapı, bilinen yurt binası çözümlerine bir alternatif sunmayı denemiştir. Günümüzde yurt olarak kullanılmaktadır.		Mimari Bilgileri: Yapı grubu, bir avlu etrafına yerleştirilen farklı kütlelerden oluşmuştur. İki ana cadde arasında kalan parselin dış cepelerine, kütleler yayılmış ve orta alan bir avlu olarak bırakılmıştır. Birbirinden bağımsız kırk dört tane ticari birimin yer aldığı tasarımda kütleler hem az katlı hem de yayınık olarak yerleştirilmiş. Bu kütlelerin arasında bırakılan boşluklar aracılığıyla avlu ve caddeler birbirine bağlanmıştır. Bu ana kararlar sonucunda tasarım, insan ölçeğine yaklaştırılmış ve geçişlilik sağlanmıştır. Ticari birimlerin her biri, hem avluya hem caddeye cephe vermiştir. Cephelerde doğal taş kaplama kullanılmış ve belli bir düzene göre dokulu malzeme kullanılarak her bir kütlede o kütleyle özel düzenleme yapılmıştır. Kesintisiz devam eden ışık şeridi oluşturulmuş ve bu şeritle hem caddeden avluya geçişleri tanımlanmış hem de dükkanların marka panolarını oluşturmuştur. Bu sayede her birimin farklı oluşturacağı tabela sorununun önüne geçilmiştir. [167] Sonuç: Yapı grubu tasarlanırken, geçişlilik ve insan ölçeği kavramları temel alınmıştır. 2014 The Plan Awards'da Retail kategorisinde final listesinde yer alması, 2014 International Property Awards'da Best Europe seçilmiş ve Avrupa'ya temsil etmiştir. Günümüzde kendi programında kullanılmaktadır.	

EK-1. (devam) 2000 sonrası Ankara mimarlık ürünleri

ÖSAK YÖNETİM BİNASI		CEKA FABRİKA BİNASI	
Künye Bilgileri: Çankaya’da yapılmıştır. 2011-2013 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Yeşim ve Nami Hatırlı’dır.		Künye Bilgileri: Sincan’da yapılmıştır. 2011-2013 yıllarında yapılmıştır. Mimarı Eda Kutay’dır.	
Mimari Bilgileri: Yapı, dikdörtgen plan şemasına sahip olup kütesel yapılan prizmatik çıkımlar ile cephede hareket kazanmıştır. Üç bodrum kat, zemin kat, üzerine üç kat ve çatı katından oluşan yapı, Ankara’nın yoğun caddesi üzerinde yer almıştır. Bu yoğunluk karşısında mahremiyetin koruması istenen alanlar masif, manzaraya bakması istenen alanlar şeffaf olacak şekilde cephe düzenlenmiştir. Yan parsel bakan cephe duvarına düşey sirkülasyon elemanları yaslanmış ve bu cephe diğer cephelere göre daha ağır tasarlanmıştır. Bodrum katlar; mutfak, kafe, depo, yemek alanı, servis mekanları, garaj gibi programlar için kullanılırken ofis, bekleme, toplantı programlarını içeren mekanlar üst katlarda çözülmüştür. Zemin katta galeri boşluğu oluşturulmuş, birinci bodrum katla görsel iletişim sağlanmış ve arazinin eğiminden yararlanılarak birinci bodrum kata gün ışığı alınmıştır. Galerinin boşluğunun yaslandığı cephede bir vitray cam çalışması yer almıştır. [93]		Mimari Bilgileri: Yapı, iki dikdörtgen kütlelerin uzun yönlerinde birbirinden kaydırılmasıyla elde edilmiş bir plan şemasına sahip ofis ve ona bağlı büyük bir dikdörtgen plan şemasına sahip hangar kütlelerinden oluşmuştur. Program olarak ofis ve tır yükleme alanlarını içeren yapıda, çevresindeki yapıların aksine ofis ve hangar işlevleri, çalışma ortamı kalitesi ve işlev açısından ayrılmıştır. Ana bulvara yakın alana hangar kütlesi yerleştirilmiş ve yükleme işleminin en kısa yoldan sağlanması hedeflenmiştir. Hangar kütlelerinin hemen arkasına bağlı bir şekilde ancak bir alt kotta ofis kütlesi yerleştirilmiş ve içerden bağlantı sağlanmıştır. Arazideki eğimden yararlanılarak ofis kütlesi, zemin kotu altında gün ışığı alan bir bodrum katla beraber iki katlı olarak çözülmüştür. Hangar kütlesi ile aynı kotta olan zemin katta, işçilerin kullanacağı soyunma ve dinlenme alanları, duşlar, yemekhane işlevleri yer alırken bodrum katta yönetici alanları ve ofis birimleri yer almıştır. Yönetim katına, özel araçla gelinebilen ayrı bir giriş bodrum katından sağlanmıştır. Tasarımın bulunduğu arazinin güney cephesinin, önünden geçen çaya bakıyor olması da ofisin arka cephe olan güneye çekilmesinde etkili olmuş ve çaya doğru bakması istenmiştir. [168]	
EGE PLAZA		BASKENT ORGANİZE SANAYİ CAMİ	
Künye Bilgileri: Konya yolunda yapılmıştır. 2011-2013 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Yeşim ve Nami Hatırlı’dır.		Künye Bilgileri: Sincan’da yapılmıştır. 2011-2013 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Zehra ve Adnan Aksu’dur.	
Mimari Bilgileri: Yapı grubu, bir ofis kulesi ve devamında üç araba markasının showroom ve servis kütlelerinden oluşmuştur. Bu dört kütle, zemin üzerinde kütesel olarak birbirinden ayrılmış ancak bodrum katlarda birbirine bağlanmıştır. Ofis kulesi beş bodrum kat, zemin kat ve üzerine yirmi yedi kattan oluşmuştur. Kütlelerin merkezinde dikdörtgen plan şemalı bir çekirdek yer almış ve bu çekirdeğe çapraz noktalardan iki dikdörtgen kütle birleştirilmiştir. Kütlelerin, tüm katı kaplamaması ve çapraz noktalara yerleştirilmesi sonucu diğer iki köşede boşluk oluşturulmuştur. Aynı plan şemasına sahip altı katın üst üste gelmesiyle birbirinden şaşırtılmış olarak duran ve araları boşluk olan prizmatik kütleler elde edilmiştir. Bu kütleler, üst üste dört defa ve birbirinden şaşırtılarak yerleştirilmiş ve her altı katta iki tane olmak üzere sekiz adet yeşil teras bahçe elde edilmiştir. Teras bahçelerin olduğu katların üzerindeki beş katta, ofis alanlarından balkonlar çıkarılarak bu bahçelere bakıtılmıştır. Ofis alanlarının bulunduğu altışar katlık kütleler şeffaf cephe malzemesi ile kaplanarak şeffaf kutulara dönüştürülmüştür. Boşlukta da devam eden ve dışardan görünen strüktür sisteme asılı duran şeffaf kutular olarak ele alınmıştır. Cephede oluşturulan boşluklar, doluluklar arasından okutulmuş ve ışıklandırma yapılarak derinliği artırılmak istenmiştir. [169]		Mimari Bilgileri: Yapı, açık alanları ve avlusuyla beraber dikdörtgen plan şemasına sahip olup dairesel oluşturulan bir peyzaj içine yerleştirilmiştir. İbadet mekanının mevcut elemanlarının yeniden yorumlanması ile yaklaşan tasarımda kubbe, minare ve avlu kavramları kullanılmıştır. Geleneksel camilerde üst örtü olarak kullanılan kubbe elemanı, bu yapıda mekanın tamamını oluşturan bir eleman olarak kullanılmış, kubbenin bütünlüyci özelliğinden yararlanılmıştır. Yarı çapı kırk iki metre olan kürenin yapımında teknolojik imkanlardan yararlanılmış ve Türkiye’de döneminin en büyük kabuk özelliğini taşıyan bir kubbe olmuştur. Mimarına göre ‘Başkent Organize Sanayi Cami’nin iç mekanında doğal ışık ile sağlanan ortam, mistik bir mekandan öte iç-dış ayrımını yok ederek İslam dini öğretisiyle örtüşen bir yaklaşımla, kişinin öz benliği ve çevresi arasındaki sınırın kaldırılması düşünülmüştür.’ 1. Islak hacim ve teknik mekanlar, arazideki kot farkı kullanılarak alt kotta yerleştirilmiştir. Caminin ana mekanı önünde tasarlanan avlunun toplanmalara imkan verecek bir sosyal mekan olması hedeflenmiş, kent yaşamından soyutlanmış olan organize sanayi bölgesine kent yaşamının bir parçasını sunmayı istemiştir. [170]	
Sonuç: Yapı, dolu boş dengesi ve üçüncü boyuta taşıdığı kat bahçeleri ile dikkat çekmiştir. Günümüzde kendi programında kullanılmaktadır.		Sonuç: Yapı, var olan elemanların modern yorumuyla tekrar kullanılması üzerine tasarlanmıştır. Günümüzde cami olarak kullanılmaktadır.	

EK-1. (devam) 2000 sonrası Ankara mimarlık ürünleri

ODTÜ LİSANS ÖĞRENCİLERİ YURT BİNASI		ERİMTAN ARKEOLOJİ VE SANAT MÜZESİ	
Künye Bilgileri: Odtü kampüsü içinde yapılmıştır. 2011-14 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Ali Kural ve Sezin Taner'dir.		Künye Bilgileri: Ulus'ta yapılmıştır. 2011-2015 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Ayşen Savaş, Can Aker ve Onur Yüncü'dür.	
Mimari Bilgileri: Yapı, birbirine çapraz açılarla kesişen üç aksın kütleleşmesi sonucu oluşmuştur. Arazi çevresinde bulunan yol, orman ve diğer yurt binaları bu yapı için hem bir sınır hem de yönlenme kararlarında etken olmuştur. Bu üç aks, araziye ve manzarayı maksimum şekilde kullanabilmek üzerinden kurgulanmış ve kesişimlerinde ortada bir iç avlu oluşturmuştur. Aksların birbirine değdiği noktalar düşey sirkülasyon alanları olarak çözülmüş, yurt odaları üç kütle boyunca bir koridorun sağına ve soluna gelecek şekilde yerleştirilmiştir. Kütlelerin sonları, manzarayla buluştukları noktalar, çalışma alanları olarak tasarlanmış ve yeşil dokunun içinde çalışma mekanları yaratılmaya çalışılmıştır. Odaların pencereleri, sövelerle birbirine bağlanarak cephede bir hareket oluşturulmuş ve bu söveler aynı zamanda güneş kırıcı olarak kullanılmıştır. Çalışma odası kendi içinde olan odalarda, çalışma odaları çelik konstrüksiyonlarla cephede çıkmalar yapmıştır. Bu odalar, yapıda farklı noktalara yerleştirilerek cephenin her yerinde bu hareket yakalanmaya çalışılmıştır. Kantin, kafe, oyun alanları gibi ortak alanlar, zemin katın altında çözülmüş ve kot farkından yararlanılarak bu kata hem bahçeden hem giriş kottan girilmesi sağlanmıştır. Arazide mevcutta var olan anıtsal ağaç korunmuş ve giriş bu noktadan alınarak ağacın olduğu kısım bir dış avlu olarak kullanılmıştır. [171]		Mimari Bilgileri: Yapı, tarihi Ulus dokusundan kalan üç tane ev kalıntısının duvar sınırları korunarak tek mekan müze altında birleştirilmesiyle elde edilmiştir. Kalan evlerin sınırları ve mimari doku içindeki yapısı değiştirilmeden kullanılmıştır. Mekanlar, zemin kattan alınan girişle başlamış ve alta doğru inerek gezilen bir sirkülasyon oluşturulmuştur. Birinci ve ikinci bodrum katlara geçiş zemin kattan sağlanmıştır. Zemin kat; giriş, bilet kesi alanı, asma kat şeklinde tasarlanmış sergi alanı ve yönetim ofisini içerirken, birinci bodrum kat; kütüphane, kalıcı sergi alanı, mutfak ve kafeyi içermiştir. Arazinin eğimli olmasından yararlanılmış ve birinci bodrum kat dışarı açılmıştır. Kafe mekanı önüne yapılan teras ile bakış kente açılmıştır. Kütüphane alanı için bu terastan ayrı bir giriş sağlanmıştır. İkinci bodrum kat; geçici sergi alanı, özel sergi alanı, çok amaçlı salon, atölye, tuvaletler ve sergi alanlarından oluşmuştur. Gerektiğinde çok amaçlı salon ve atölyenin sergi alanına dahil edilmesi düşünülmüştür. Yapı kütlesi, Ankara taşı ile kaplanmış ve doğal dokuya uyum sağlamıştır. İç mekanda ise brüt beton kullanımı ön planda olmuştur. Yapının üstü beşik çatı formunda bir örtü ile kapatılmış ancak bu örtü metal kirişlerle yapılmış ve geniş açıklık geçilmiştir. [173]	
Sonuç: Yapı, çevreyle ilişkiyi koparmadan döneminin özelliklerini yansıtmıştır. 2014 yılından beri yurt binası olarak kullanılmaktadır.		Sonuç: Yapı, eski olan ile yeni olan arasındaki zıtlığı malzemenin gerilimi ile vermeyi amaçlamıştır. Dış mekanda tamamen dokuya uygun bir malzeme kullanılırken iç mekanda brüt beton ve çelik kullanılarak iki zıtlık arasındaki gerilim vurgulanmıştır. Günümüzde müze olarak kullanılmaktadır.	
TERASMALL AVM & OTEL (GİMART OUTLET & KOC KULELERİ		KOC KULELERİ	
Künye Bilgileri: İstanbul yolu ve Anadolu Bulvarı kavşağında yapılmıştır. 2011-2015 yıllarında yapılmıştır. Mimarı Faruk Eşim'dir.		Künye Bilgileri: Söğütözü'nde yapılmıştır. 2011-2016 yıllarında yapılmıştır. Mimarı Tümay Korucuoğlu'dur.	
Mimari Bilgileri: Yapı, dikdörtgen plan şemasına sahip olup biri yatay biri düşey olmak üzere iki kütleyle sahiptir. Tasarım aşamasında program olarak yalnızca alışveriş merkezi olması planlanırken ekonomik sebeplerden dolayı otel işlevi de eklenmiştir. Alışveriş kütlelerinin yüksekliği azaltılmış ve yatay etkisi vurgulanmış, en uç noktasına düşeyliği ile ön plana çıkan otel kütlesi yerleştirilmiştir. Outlet tarzında alışveriş alanları, yeme içme alanları, sosyal aktivite alanları ve 180 odalı otel alanı yer almıştır. Arazinin eğimi sebebiyle bir kısmı doğal ışık alan zemin kat ve birinci kattan oluşan outlet bölümüne iki kottan da giriş sağlanmıştır. Teras katının ortası kenar kütlelerden daha alçak yapılarak üst kotta bir teras avlusu oluşturulmuştur. Bu alan hem alışveriş kütlelerinin yeme içme alanı olarak kullanılmış hem de otel teras manzarası sağlamıştır. Alışveriş kütlelerinden çatı terasına doğru taşınan renkli kütleler ile mekana hareket getirmek amaçlanmıştır. [174]		Mimari Bilgileri: Yapı, yay formunda bir baza kütle üzerine yerleşen iki tane kare plan şemalı kuleden oluşmuştur. Toprağa basan kütle, kamunun yaklaşmasını sağlamak için geriye çekilmiş ve önünde kentsel bir boşluk oluşturmuştur. Yol seviyesinden yukarıda bir zemin kat oluşturulmuş, bu kata açılan dükkanlar ve yeme içme alanları tasarlanmıştır. Baza üzerinde yükselen kuleler ince kesitli ve birbirine yakın olarak tasarlanmıştır. Tasarımın bulunduğu arsanın işlek caddeler üzerinde bulunması ve hız kavramını içermesi tasarımın ana fikrini oluşturmuştur. Arsanın bulunduğu bölgenin hızına karşı yapılar, dingin tasarlanmak istenmiş ve 'bulutlara ulaşmak arzusu' adıyla tasarım fikri oluşturulmuştur. Birbirine yakın olarak konumlandırılan kütleler, bazı katlarda köprülerle birbirine bağlanmış ve bu alanlar kat bahçeleri olarak çözülmüştür. Bu bahçeler hem iki yapıyı birleştirmek hem de çalışanlara sosyal alan sunmak için tasarlanmıştır. Ofis kulelerinde çekirdek mekanları, kütlelerin ortasına çekilmiş ve etrafı serbest kullanılabilen alanlara ayrılmıştır. Yapıların birbirine baktığı cepheler, diğer cephelere göre daha şeffaf tasarlanmıştır. Kulelerin çatılarındaki bitişler, katlı teraslarla oluşturulmuş, bu sayede hem ortak kullanılabilecek teraslar elde edilmiş hem de kütleler eğimli ve sivri bir noktayla bitirilmiştir. [175]	
Sonuç: Yapı, alışveriş programını dış mekan birlikteliği ile çözmeyi amaçlamıştır. Günümüzde Gimart Avm adıyla kullanılmaktadır.		Sonuç: Yapı, kentin simge yapılarından olma fikriyle tasarlanmıştır. Günümüzde ofis olarak kullanılmaktadır.	

EK-1. (devam) 2000 sonrası Ankara mimarlık ürünleri

BEYTEPE RESTORUM		ARMA KULELER	
Künye Bilgileri: Beytepe’de yapılmıştır. 2011-2016 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Murat Uslu ve Mahmut Tümer’dir.		Künye Bilgileri: Konya yolu Eskişehir yolu kesişiminde yapılmıştır. 2011- 2016 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Msa Mimarlık ekibidir.	
Mimari Bilgileri: Yapı grubu, arasından yolgeçen iki ayrı parselde yerleştirilmiş ve biri villa tipin de biri apartman tipinde çözülmüştür. Dikdörtgen plan şemalı yedi kütleden oluşan kısım, normal daire bölümünü oluştururken dikdörtgen plan şemalı altı kütle, villa bölümünü oluşturmuştur. Villalar birbirine yapışık ikiz ev olarak çözülmüş ve yan yana dizilmişlerdir. Dairelerin olduğu kütleler, ortada bir avlu bırakacak şekilde ‘U’ biçiminde dizilmişlerdir. Villalardaki ikiz ev anlayışında olduğu gibi normal dairelerin olduğu kütlelerde ortadan simetrik tasarlanmış ve araya den gelen mekan, düşey sirkülasyon elemanları yerleştirilmiştir. Konutların cepheleri ortak bir dil yansıtmış ve benzer özelliklerde çözülmüştür. Konutların arka cephelerinden başlayan ve taşıyıcı ayaklarla beraber cephede devam eden açtı örtüsü, konutların ön cephesinin olduğu avlu cephesine kadar yapıyı sarmış ve bu cephede saçak oluşturarak bitmiştir. Yapıyı kavrayan bir eleman olarak kullanılan çatı örtüsü, tonoz çatı olarak tasarlanmıştır. Yapının genelinde betonarme kullanılmış, çatı metal malzeme ile yapılmıştır. [176] Sonuç: Yapı, çatının konutu kalkan gibi sarması fikrini öne çıkarmıştır. Günümüzde konut olarak kullanılmaktadır.		Mimari Bilgileri: Yapı, dikdörtgen plan şemalı iki kule ve bu kuleler arasını bağlayan yatay kütleden oluşmuştur. Bulunduğu alanın alışveriş, yaşama ve çalışma gibi çeşitli fonksiyonları içeren bir bölge olması sebebiyle yapı programı da bu fonksiyonları içermiştir. Rezidans, ofis ve mağazaları içermektedir. İki kulede toplam 144 tane rezidans ve ofis alanı tasarlanmıştır. Ofis alanları olarak tasarlanan kuleler, teraslı mekanlar olarak düzenlenmiş ve yapının doğal hava alması önemsenmiştir. Her ofisin önüne kendine ait teraslar yapılmış ve kule kütlelerinin köşelerinde, belirli kat aralıklarıyla iki kat yüksekliğinde boşaltmalar yapılmıştır. Bu boşluklar, dolu boş düzeni ile cephe düzenini oluşturmuştur. Kulelerin altındaki yatay kütle, arazinin kotuna göre kademelendirilmiş ve çeşitli büyüklükteki mağazalara izin verecek şekilde parçalanmıştır. İçinde 24 tane mağazayı barındıran kütlenin çatısı, yeşil teras çatı olarak kullanılmış ve çatının üstüne kafe restoranlar yerleştirilerek sosyal mekanlar oluşturulmuştur. Bu mekanların, ofislere ve yaya akışının olacağı metro alanına bağlantıları sağlanmıştır. Yapının cephesinde doğal taş kullanımı tercih edilmiştir. [177] Sonuç: Yapı, programının gerektirdiklerini teras mekanlı kuleler ve zemin kottaki kütleler ile ele almıştır.	
SİNPAS ANKARA GENEL MÜDÜRLÜK BİNASI		İNCEK PARK VİLLALARI	
Künye Bilgileri: Oran’da yapılmıştır. 2012 yılında yapılmıştır. Mimarları Mehpere Evrenol, Arzu Yoldemir ve Gufran Gülge’dir.		Künye Bilgileri: Incek’te yapılmıştır. 2012-2013 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Mtk Mimarlık ekibidir.	
Mimari Bilgileri: Yapı, eğrisel hatlara sahip bir plan şemasına sahip olup iki bodrum kat, zemin kat ve üzerine dört kattan oluşmuştur. Birinci bodrum kat, arazi eğiminden yararlanılarak dış mekanla bağlantı sağlamış ve bahçeye açılmıştır. Yapı programı temelde iki ana başlık altında toplanmıştır. Biri müşterilere sergilenecek konut örneklerinin bulunduğu showroom ve satış alanları, diğeri ise yönetim birimlerinin yer aldığı ofis alanları olmuştur. Kütle, plan akışı olarak bir bütün içinde tasarlanmış olsa da bu ayrım, hem mekan bölümlenmesinde hem de çatı bölümlenmesinde okutulmuştur. Bodrum ve zemin kat, showroom ve satış ofislerine ayrılmıştır. Zemin katta oluşturulan bir podyum ile bodrum katta yer alan örnek dairelere yukardan bakış imkanı sağlanmıştır. Üst katlar, ofis alanı olarak düzenlenmiş ve tüm katlarda bırakılan galeri mekanları ile düşeyde görsel ilişki sağlanmak istenmiştir. Yapıya giriş, bir göletin üzerinde tasarlanan köprüyle sağlanmıştır. Yapı girişi, yirmi beş metre uzanan bir saçakla tarifiyenmiş ve bu saçak, çatı örtüsünün devamı olarak yapılmıştır. Dalgalı formda yapılan çatı örtüsü, satış ofislerinin olduğu alanda daha alçak bir kademede iken yönetim birimlerinin olduğu alanda daha yüksek bir kademede yer almıştır. En yükseğe ulaştığı nokta, giriş saçağı olarak dışarı taşırılmıştır. [178] Sonuç: Yapı, büyüklüğü ve formu ile firmanın yüzü olmayı hedeflemiştir. Günümüzde tanıtım ofisi olarak kullanılmaktadır.		Mimari Bilgileri: Yapı, dörtgen kütlede çıkma ve geri çekilmeler yapılarak elde edilmiş bir plan şemasına sahip olup müstakil konut olarak tasarlanmıştır. Toplamda yedi tane konut olarak tasarlanan sitede yapılar, bir bodrum kat, zemin kat, birinci kat ve çatı arası katına sahip olacak şekilde düzenlenmiştir. Bodrum kat; hizmetli odası, spor alanı, garaj programları ile zemin kat; bir misafir odası, yeme alanı ve yaşama alanı ile işlevlendirilmiştir. Birinci katta iki tane çocuk odası, banyo ve ebeveyn odası yer alırken, çatı arası çalışma odası gibi düşünülmüştür. Konutların merkezinde bodrum kattan çatı katına kadar bir ışıklık boşluğu bırakılmış ve konutun içinin yukardan gün ışığı alması istenmiştir. Bu ışıklık boşluğu, istendiğinde asansör alanı olarak da kullanılmak için esnek bırakılmıştır. Konutların tümü plan olarak, güneşe ve bahçeye yöneliş olarak aynı tasarlanmıştır. Bir konutluk alan, sitenin ortak ve sosyal mekanı olarak düşünülmüş ve bir yüzme havuzu yer almıştır. [179] Sonuç: Yapı, programının gerektirdiklerini bünyesinde taşımıştır. Günümüzde konut olarak kullanılmaktadır.	

EK-1. (devam) 2000 sonrası Ankara mimarlık ürünleri

UPTOWN İNCEK KONUTLARI SATIŞ BÜROSU		ORİON EVLERİ	
Künye Bilgileri: İncek'te yapılmıştır. 2012-13 yıllarında yapılmıştır. Mimarları İki Derece Mimarlık ekibidir.		Künye Bilgileri: Çayyolu'nda yapılmıştır. 2012-2013 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Ven Mimarlık ekibidir.	
Mimari Bilgileri: Yapı, kareye yakın bir plan şemasına sahip olup tüm kütle prizmatik olarak tasarlanmıştır. Üç kattan oluşan yapının birinci katı satış ofisi olarak, ikinci ve üçüncü katı örnek daireler olarak düşünülmüştür. İlk kat hem ofis olması hem giriş alanı olması sebebiyle diğer katlardan daha yüksek yapılmıştır. Üç katın birbirinden farklı olduğu giriş cephesinden okutulmuştur. Arazinin en yüksek kotuna yerleştirilen yapı, küçük ölçekli bir yapı olmasına rağmen dikkat çekmesi hedeflenmiş, iki cephesinin büyük çoğunluğu cam olarak tasarlanmıştır. Girişin alındığı cephe ve karşısındaki simetriği olan cephe, cam yapılarak karşılıklı gün ışığı geçişini sağlamış, derinlik algısı artırılmış ve bulunduğu yüksek konumdan dolayı dışarıdaki manzaranın izlenmesine olanak sağlamıştır. Yan cepheler tamamen masif olmasa da ön ve arka cepheye göre masife yakın, daha az ışığın içeri girmesini sağlayacak küçük açıklıklar bırakılarak tasarlanmıştır. Yapının inşasında prefabrik betonarme yöntemi kullanılmıştır. [180] Sonuç: Yapı, satış ofisi olmasının gerektiği fonksiyonel ve hızlı yapılabilme kavramlarına uygun olarak tasarlanmıştır. Günümüzde de uptown konutlarının satış ofisi olarak kullanılmaktadır.		Mimari Bilgileri: Yapı, iki bloğun lineer bir şekilde yan yana gelmesiyle elde edilmiştir. Birbirinden ayrı iki konut kütleleri, tek bir kütleymiş gibi arsa boyunca dizilmiştir. Bulunduğu ince uzun dörtgen parselde çapraz açıyla yerleştirilmiştir. Bu açılı yerleşim ile konutlar hem güneşe göre yönlendirilmiş hem de bahçe için kalan alanlar işlevlendirilmiştir. Açılı yerleşimden dolayı kütlelerin önünde ve arkasında, genişten dara geçen bir bahçe düzeni oluşmuştur. Bu düzende ön cephede oluşan genişlemiş alan girişi tariflerken, arka cephede genişleyen alan otopark ve sosyal alan olarak değerlendirilmiştir. Zemin kat ve çatı katta yer alan konutlar dubleks olarak çözülmüş, ara katlara geniş teras alanları sağlanarak yeşilin üçüncü boyuta geçmesi hedeflenmiştir. Yapının yan cephesinden getirilen malzeme çatıya devam ettirilmiş ve kütle sarılmıştır. Bu elemanın iç yüzeyi, teraslı mekanlar ile peyzaj alanına dönüştürülmüştür. [181] Sonuç: Yapı, işlevin gerektirdiklerini araziye göre biçimlendirmiştir. Günümüzde konut olarak kullanılmaktadır.	
VIA TWINS		1+1 APARTMAN	
Künye Bilgileri: Söğütözü'nde yapılmıştır. 2012-2013 yıllarında yapılmıştır. Mimarı Gökhan Aksoy'dur.		Künye Bilgileri: Yıldız'da yapılmıştır. 2012-2014 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Kutlu Bal ve Hakan Evkaya'dır.	
Mimari Bilgileri: Yapı, iki dikdörtgen plan şemasının çıkışmasıyla elde edilmiş iki tane kule ve bu kuleleri bağlayan yay plan şemalı bir kütleden oluşmuştur. Yay kütle, zemin kata oturan bir baza kütle görevi görmüş ve birbirinden ayrı iki kuleyi birbirine bağlamıştır. Kuleler, otuz üç katlı olarak inşa edilmiş ve iç mekan çözümleri esnek ofis alanlarına olanak verecek şekilde yapılmıştır. Ofis sahiplerinin, kullanmak istedikleri metrekareye göre kendi ofis alanlarını belirleyebilmesi amaçlanmıştır. Tuvalet alanları her katta çekirdek alanına çözülmüş ancak bunun dışında her ofis alanı için mutfak ve tuvalet alt yapısı kurulmuştur. Akıllı bina otomasyon sistemi kullanılmıştır. [182] Sonuç: Yapı, ofis kule tasarımı yaklaşımıyla ele alınmıştır. Günümüzde kendi programıyla kullanılmaktadır.		Mimari Bilgileri: Yapı, 'u' plan şemasına sahip olup stüdyo daireler olarak tasarlanmıştır. Hem konut hem ofis kullanımı için düşünülen yapı, yoğun kent dokusu içinde belirli büyüklükteki parsellere ayrılan apartman blokları arasında yer almıştır. Çevresinde bulunan yapılardan ayrılmak için köşe parselde yer almasının avantajı kullanılmış ve diğer bloğa bakan tarafa bir iç avlu yerleştirilmiştir. Bu avlu sayesinde kütlelerin formu dikdörtgenler prizması olmaktan kurtulmuş ve konutlara giriş sağlayan ortak hollerin de gün ışığı almasını sağlamıştır. Yapı kütlelerine giriş, batı cephesinden sağlanmış ve konutlar güney cephesine yerleştirilmiştir. Kuzey cephede oluşturulan avluya ortak kat koridorları baktırılmış ve yapının hemen hemen tüm cephelerinde şeffaflık ön plana çıkarılmıştır. Konutlar birbirinden brüt betonlar ile ayrılarak,, her konut cephede ayrı olarak okutulmuştur. Şeffaf ve sağır yüzeyler, bulundukları alanlarda baskın elemanlar olarak kullanılmış ve şeffaflık-masiflik cepheden okutulmuştur. Şeffaf yüzeylerdeki camlarda renkli camlar kullanılmış ve çeşitlilik amaçlanmıştır. Yapı kütlelerinde otuz iki tane konut yer almış ve bunlardan zemin kat ile çatı katında olanlar dubleks olarak çözülmüştür. Arazide var olan kot farkı, azalan eğime paralel yapılan kaskatlı bahçelerle çözülmüştür. [128] Sonuç: Yapı, benzer dokulu bir alan içinde farklılaşmayı hedeflemiştir. Günümüzde konut bloğu olarak kullanılmaktadır.	

EK-1. (devam) 2000 sonrası Ankara mimarlık ürünleri

DORMAK YÖNETİM BİNASI		PARAGON TOWER	
Künye Bilgileri: Çankaya’da yapılmıştır. 2012-2014 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Yeşim ve Nami Hatırlı’dır.		Künye Bilgileri: Konya yolunda yapılmıştır. 2012-2014 yıllarında yapılmıştır. Mimarı Gökhan Aksoy’dur.	
Mimari Bilgileri: Yapı, bulunduğu parselin şeklini almış dörtgen bir plan şemasına sahiptir. İki bodrum kat, zemin kat, üzerine iki kat ve çatı katından oluşan yapı, eğimli bir arazide yer almıştır. Köşe parsel olması avantajı kullanılarak arazideki kot farkı, yapıda oluşturulan kademeli bir forma dönüşmüştür. Teknik hacimler, garaj, arşiv gibi programlar bodrum katlara dağıtılırken giriş kat, muhasebe, bekleme alanı, mutfak, kafeterya gibi ortak mekanlarla değerlendirilmiştir. Üst katlarda açık ve özel ofisler, toplantı odaları tasarlanmış ve en üst katta bir çatı terası oluşturulmuştur. İnce uzun renkli camlar, hem yapının cephede dilini oluşturmuş hem de güneş kırıcı görevi üstlenmiştir. [93]		Mimari Bilgileri: Yapı, çekirdek kütesi etrafına sarılan iki tane ‘L’ kütleli plan şemasından oluşmuştur. Çekirdek sabit kalırken ‘L’ kütleler, yukarı doğru küçülerek gitmiştir. Bu sayede cephede, diagonal olarak daralan bir etki sağlanmıştır. ara katlarda dört tane kat bahçesi tasarlanmış ve bu noktaların boşluklu yapısı, dolu olan kütle de okutulmuştur. Kat bahçeleri, hem çalışanlara nefes alma mekanları oluşturmak hem de yeşil kavramını üst kotlara taşımak için kullanılmıştır. Bir baza yükseki üzerine yerleştirilen ofis kulesinin bulunduğu arazide kot farkı yer almıştır. Mevcutta bulunan kot farkı kullanılarak iki ayrı kottan yapıya giriş sağlanmıştır. ofis kulesine giriş, alçak kottan sağlanırken baza kütesinin üstündeki teras mekanına yüksek kottan sağlanmıştır. Ofisin girişi olan cephede baza kütle geriye çekilmiş önünde kamusal bir boşluk bırakılmıştır. Saçakla tanımlan an boşluk yarı kamusal bir alan olarak düşünülmüştür. [183]	
SOSYOKÜLTÜREL TESİS BİNASI		KASIMIR GÖL EVLERİ	
Künye Bilgileri: Gölbaşı’nda yapılmıştır. 2012-2014 yıllarında yapılmıştır. Mimarı Levent Timurhan’dır		Künye Bilgileri: Eryaman’da yapılmıştır. 2012- 2014 yıllarında yapılmıştır. Mimarları 4M Mimarlık ekibidir.	
Mimari Bilgileri: Yapı, dörtgen plan şemalı bir kütlede ana sirkülasyon merdiveninin kütleden dışarı taşırılmasıyla elde edilmiş bir plan şemasına sahiptir. Bodrum kat, zemin kat, üzerine üç kat ve bir çatı katından oluşmuştur. Yapının programında kitaplık, sergi salonu, kafe, kitap satış, restoran, çok amaçlı salon ve altı tane konaklama birimi yer almıştır. Tasarımın alışılmış kütlelerden farklı olması hedeflenmiş ve yapı biçimine yeni bir yorum getirilmek istenmiştir. Göl kenarında bir arazide bulunması sebebiyle yapı, göle doğru yönelmiştir. Göle bakan bölüm, birbirinin üzerinden kayan ve geriye çekilerek açılan bir formla tasarlanmıştır. Bu alanların açılarak gitmesi ve şeffaflaştırılması ile manzara ile kurulan ilişki artırılmak istenmiştir. [184]		Mimari Bilgileri: Yapı, on bir tane düşey blok ve üç tane yatay bloktan oluşmuştur. Toplamda 1438 konuttan oluşan yapıların bulunduğu tasarım alanının önünde göl bulunuyor olması, konutların yönlerinin göle göre ayarlanmasını ve manzara olarak göle bakmasını beraberinde getirmiştir. 2+1, 3+1, 4+1 ve dubleks olmak üzere farklı büyüklükte ve farklı plan tiplerinde uygulanan konutlar, kullanıcıların farklı isteklerine çözüm olarak üretilmiştir. Bloklar arasındaki alanlar; bahçeler, yürüme yolları, spor alanları, açık hava sineması ve rekreasyon alanları olarak değerlendirilmiştir. Konut işlevi dışında sinema, kafe, restoran, spor alanı, yürüyüş yolu gibi farklı işlevleri de içermiştir. Yapıların ortalarında kalan alanın yeşil ve su ile düzenlenmesi, yapıların önünde var olan göl ile bütünleşme fikri ile oluşmuştur. [168]	
Sonuç: Yapı, bulunduğu çevreye dinamizm kazandırmak hedefiyle tasarlanmıştır. Günümüzde kültür merkezi olarak kullanılmaktadır.		Sonuç: Yapı, manzara ve konut ilişkisi üzerinden tasarlanmıştır. Günümüzde kendi işlevinde kullanılmaktadır.	

EK-1. (devam) 2000 sonrası Ankara mimarlık ürünleri

ANKARA ÜNİVERSİTESİ YEMEKHANE YAPISI		VIA GREEN	
Künye Bilgileri: Cebeci’de yapılmıştır. 2012-2014 yıllarında yapılmıştır. Mimarı Seçkin Sezer Baydar’dır.		Künye Bilgileri: Eskişehir yolunda yapılmıştır. 2012-2014 yıllarında yapılmıştır. Mimarı Gökhan Aksoy’dur.	
Mimari Bilgileri: Yapı, dikdörtgen plan şemasına sahip olup üç noktadan yapıya giriş sağlanmıştır. Ana giriş, dikdörtgen kütlenin uzun kenarından olup kütle merkezinden alınmıştır. Bu merkeze göre bir taraf oturma alanlarını içerirken diğer taraf servis alanlarını içermiştir. Oturma alanları, bir katta kantin hizmeti verirken bir katta yemekhane hizmeti vermiştir. İkinci giriş, kantin girişi olup kütlenin dar cephesinden alınmıştır. Üçüncü giriş ise servis girişi olup servis alanlarının olduğu cepheden sağlanmıştır. Zemin kat üzerine bir kattan oluşan kütlenin üstü kırma çatı ile örtülmüştür. Yapı dili, pencere oranları, seçilen cephe malzemeleri gibi konularda kampüsün kent için anlamı düşünülerek tasarıma başlanmıştır. Cumhuriyet’in ilk üniversitesi olması ve tarihi bir yapı dili barındırması sebebiyle aykırı davranmamayı tercih etmiştir. [185]		Mimari Bilgileri: Yapı, içbükey bir plan şemasına sahip olup ofis olarak tasarlanmıştır. Bulunduğu arazi, hem Ankara’nın en kalabalık arterlerinden biri olan Eskişehir yoluna hem de Odtü ormanlarına yakında yer almıştır. Hız ve sakinlik kavramlarının zıtlığı projede kullanılmıştır. Yapı, iş alanı olması sebebiyle bulunduğu alanın dinamizminden koparılmak istenmemiş ve saydam cepheler ağırlıklı tasarlanmıştır. Aynı zamanda çalışma ortamının huzurlu ve yeşille iç içe olması istendiği için ormana yönelmiştir. İç bükey tasarlanması sonucu orta alanında kamusal bir boşluk oluşturulmuş ve kentle bütünleşmesi hedeflenmiştir. Yapının yüksekliğinin ve genişliğinin insan ölçeğine yaklaştırılması için iç bükey kütleler iki parça halinde çözülmüş araya boşluk bırakılmıştır. Kat alanlarında da bırakılan yarıklar ile çalışanlar için yarı açık mekanlar elde edilmiştir. Ofis alanları, galeri boşluklu ve modüler tasarım prensibiyle tasarlanmıştır. Hem görsel ilişkiler artırılmak istenmiş hem de çeşitli büyüklüklerle farklı ihtiyaçlara cevap vermesi amaçlanmıştır. [186]	
KARDELENKÖY VİLLALARI		T. C BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU	
Künye Bilgileri: Çayyolu’nda yapılmıştır. 2012-2014 yıllarında yapılmıştır. Mimarı Seçkin Sezer Baydar’dır.		Künye Bilgileri: Eskişehir yolunda yapılmıştır. 2012-2015 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Günay ve Sunay Erdem’dir.	
Mimari Bilgileri: Yapı grubu, dikdörtgen plan şemalı müstakil konutların bir araya gelmesiyle oluşmuştur. Konutlar zemin kat, birinci kat ve çatı katından oluşmuştur. Zemin kat, mutfak ve yaşama alanlarını içerirken birinci kat, yatma alanlarını içermiştir. Çatı katı, alt kattaki planlara göre geri çekilmiş ve alt katın çatısını teras olarak kullanmıştır. Bu katta; yatma, yaşama ve mutfak alanlarını kendi içinde barındıran bir oda elde edilmiştir. Yapıda ateş fikri önemsenmiş ve bir baca aracılığı ile evin içine şömine, dışına barbekü imkanı sağlanmıştır. İkinci önemsenen konu güneş ışığı olmuş ve banyo tuvaletler de dahil her mekanın doğal güneş alması istenmiştir. Üçüncü ele alınan konu toprak olmuş ve yapının toprakla ilişkisinin kesilmemesi için yaşam alanı, mutfak gibi zemin kattaki hacimler yere kadar olan sürgülü camlarla çevrilmiştir. [187]		Mimari Bilgileri: Yapı, dikdörtgen plan şemalı bir baza kütle ve bu kütlenin en uç noktasına yerleştirilen altı kenarlı çokgen prizmatik kütle kütlenin bir araya gelmesiyle oluşmuş bir plan şemasına sahiptir. Eskişehir yolu üzerinde bulunan kütle uzun bloğu ile Eskişehir yoluna yüz oluşturmuş, alçak kütle arka alanı tanımlamıştır. Taç kapı ve avlu fikirlerinden yola çıkılarak tasarlanan yapıda, önde bulunan kütle bir taç kapı gibi tasarlanmış ve o taç kapıdan geçildiğinde bir avluya ulaşılmıştır [107]. Farklı programların girişleri farklı noktalardan alınmış ve böylece her birime kendine özgü bir hol oluşturulmuştur. Taç kapıdan sağlanan giriş, ana giriş olarak tasarlanmış ve vip girişi olarak tanımlanmıştır. Yapının programında ofisler, kongre kültür merkezi, seminer salonları, fuaye alanları, kamuya açık bilişim müzesi, hediyelik eşya satış alanı, kütüphane, yemekhane, inanç merkezi ve spor alanları yer almıştır. Yapının arka tarafında bulunan baza kütlenin çatısı, bir çatı bahçesi olarak çözülmüş ve çeşitli mekanlar buraya açılmıştır. Ofisler, fuayeler çatı bahçesine bakılarak görsel ilişki sağlanmış ve gerektiğinde bu alanın fuayelerle birleşip açık alanda davet verilmesi ön görülmüştür. Yapı cephesi çift cidarlı olarak tasarlanmış ve bu sayede hem doğal havalandırmayı sağlamak, hem akustik avantaj sağlamak hem de ısıtma soğutma yükünü azaltmak hedeflenmiştir. [188]	
Sonuç: Yapı; toprak, güneş, ateş kavramları ile tasarlanmıştır. Günümüzde konut olarak kullanılmaktadır.		Sonuç: Yapı, gününün son teknolojisi kullanılarak tasarlanmıştır. Günümüzde henüz kullanıma açılmamıştır.	

EK-1. (devam) 2000 sonrası Ankara mimarlık ürünleri

ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ YENİ YERLESKESİ		YILDIZ KULE	
Künye Bilgileri: Söğütözü'nde yapılmıştır. 2012-2015 yıllarında yapılmıştır. Mimarı Hilmi Güner'dir.		Künye Bilgileri: Yıldız'da yapılmıştır. 2012-2015 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Ace Mimarlık ekibidir.	
Mimari Bilgileri: Yapı grubu, farklı işlevli dörtgen plan şemalı kütlelerin bir araya gelmesiyle elde edilmiştir. Orman Bakanlığının Hizmet binası programını ve misafirhane, kreş, spor alanı, sosyal tesis gibi ortak programları kapsamıştır. Hizmet binası olan kütleler bir avlunun dört kenarını da saracak şekilde yerleştirilmiş ve bölüm bölüm birbirine bağlı kütleler olarak çözülmüştür. Ortada bırakılan avlu iki kotta ele alınmış ve farklı kütlelere farklı kotlardan giriş sağlanmıştır. avlu, sert zemin olarak tasarlanmıştır. Sosyal alanları içeren kütleler, hizmet binasının arka tarafına gelen bölgede ayrı ayrı kütleler olarak yerleştirilmiş ve tasarım alanı içinde açılan tali bir yol ile ana caddeye bağlanmıştır. Hizmet binasına ana giriş, kütlelerin uzun cephesinin baktığı caddeden ve kütlelerin simetri merkezinden alınmıştır. Avlulu plan şeması ile ofis alanlarına her yönden doğal ışık ve hava alımı sağlanmak istenmiştir. Yapının cephelerine taş malzeme ile giydirmeye cephe uygulaması yapılmıştır. [189]		Mimari Bilgileri: Yapı, dikdörtgen olarak düzenlenmiş bir aks sistemi üzerine yerleştirilmiştir. Bu aks düzeninin dışına taşırılan alanlar, hem iç bahçe veya kapalı teras gibi düşünülmüş hem de cephe üzerine formunu veren yarıkları oluşturmuştur. Bazı bodrum katlar, arazinin eğimi kullanılarak dışarı açılmıştır ve bu bodrum katla ile zemin kat, alışveriş ve yeme içme dükkanları olarak planlanmıştır. Sosyal alanlar yer kotunda yer alırken baza kütlelerin üzerinde yükselen kule, ofis alanlarını bünyesinde barındırmıştır. Kule kütlelerinde çekirdek elemanları ortaya çekilmiş ve etrafında serbest mekana olanak sağlanmıştır. Çekirdek etrafındaki esnek ofis alanları, taşıyıcı sınırlarına kadar ofis programıyla kullanılmıştır. Bu alanların etrafına küçük bir teras olacak şekilde çevreleyen ikincil bir katman yapılmış ve bu mekanlar aracılığı ile iç bahçelerin doğal havalandırılması sağlanmıştır. Bu ara mekanlarda yapılan geri çekilmeler ile cephede kırıklı formda yarıklar tasarlanmıştır. [190]	
Sonuç: Yapı, geleneksel Türk mimarisine benzer şekilde tasarlanmak istenmiştir. Günümüzde kendi programında kullanılmaktadır.		Sonuç: Yapı, karma işlevli ofis yapılarında görülen işlev şemasıyla çözülmüş ve cephe hareketini vurgulamıştır. Günümüzde kendi programında kullanılmaktadır.	
ANADOLU ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ YÖNETİM		BEYTEPE PREMIUM	
Künye Bilgileri: Temelli'de yapılmıştır. 2012-2015 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Ayşen Savaş ve Onur Yüncü'dür.		Künye Bilgileri: Beytepe'de yapılmıştır. 2012-2015 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Mete Sezer ve Uğur Emre Demirci'dir.	
Mimari Bilgileri: Yapı, dört tane dikdörtgen kolun bir merkeze bağlanmasıyla elde edilmiş bir plan şemasına sahiptir. Kollardan üç tanesi, ortada bir avlu oluşturacak şekilde birleşirken diğeri avlu alanının arkasına denk gelecek bir alana yerleştirilmiştir. Kütleler, yatayda yayılan ve işleve göre ayrılan parçalar olarak tasarlanmıştır. Giriş holü avluya bakacak şekilde ele alınmış ve programlar, bu holün etrafına dizilmiştir. Bir tarafta yönetim kolu yer alırken diğer tarafta teknik bölümlerin olduğu kol yer almıştır. Arka cepheye denk gelen kütle ise servis mekanları, kafeterya alanları gibi ortak alanları içermiştir. Yönetim kolu; bodrum kat, zemin kat ve üzerine bir kattan oluşurken diğer kollar bodrum ve zemin kattan oluşturulmuştur. Bütün organize sanayi birimlerinin yönetimlerinin toplanacağı merkez olarak düşünüldüğü için ofisler ve yönetim birimlerinin ağırlıklı olduğu, konferans, toplantı ve sergi imkanlarına olanak tanıyacak mekanların bulunduğu ve arka plandaki mekanların bu ana mekanlara hizmet için oluşturulduğu bir program düzenlenmiştir. Yapı, yığma taş temel üzerine brüt beton kolonlar ile inşa edilmiş ve yapının üstü ahşap taşıyıcılar ile kapatılmıştır. Cepheler çoğunlukla şeffaf bırakılmış, hem dış mekanla hem kütle içinde görsel iletişim kurulmak istenmiştir. Yönetim kütlelerinin ucu, arazinin yakınında var olan gölete doğru yaklaştırılmış ve manzaraya yönlendirilmiştir. [191]		Mimari Bilgileri: Yapı, dokuz tane blok kütle ve iki tane müstakil konut kütlelerinden oluşmuştur. Farklı parsellere yayılan konutlar 'sepetten düşen yumurtalar' olarak ele alınmış ve araziye dağıtılmıştır. Yumurta görünümünün verilmesi ve dikkat çekici durması için metal elemanlar ile eliptik olarak kütle sarılmıştır. Zeminden başlayarak çatıya devam eden elemanlar hem normal daire kütlelerinde hem de müstakil konutlarda kullanılmış ve yan cephelerden elips formu vermesi sağlanmıştır. Ayrı parsellerde olmaları sebebiyle yeşil alanlar bölüntüye uğramıştır. Konutların yaşama alanları Güney cepheye yönlendirilmiştir. [192]	
Sonuç: Yapı, işlev şemasına göre ayrılmış ve bu ayrım bir avlu ile bütünleştirilmek istenmiştir. Günümüzde yönetim yapısı olarak kullanılmaktadır.		Sonuç: Yapı, dikkat çekici olma fikriyle tasarlanmıştır. Günümüzde konut olarak kullanılmaktadır.	

EK-1. (devam) 2000 sonrası Ankara mimarlık ürünleri

PRIMEHILL Künye Bilgileri: Çayyolu'nda yapılmıştır. 2012-2016 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Gül Güven ve Nihat Beyoğlu'dur.		İNCEK PRESTİJ Künye Bilgileri: İncek'te yapılmıştır. 2012-2016 yıllarında yapılmıştır. Mimarları 4M Mimarlık ekibidir.		
Mimari Bilgileri: Yapı grubu, ince uzun parselde yan yana dizilmiş dört kütlelen oluşmuştur. Her bir kütle, konut birimlerini birbirinden ayıracak şekilde bölüntülenmiş ve kütlelen çıkmlar yapılmıştır. Toplamda üç farklı plan şemasıyla çözülmüş olan konutlar, ya çatı dubleks ya da bahçe dubleks olarak ele alınmıştır. Bir kütlede birden fazla konut olmasına rağmen her bir konut müstakil evmiş gibi düşünülerek tasarıma başlanmıştır. Bu sebeple hepsi dubleks olarak ve hiç biri birbirinin duvarına temas etmeyecek şekilde tasarlanmıştır. Toplamda yirmi altı konutun bulunduğu dört kütle, bodrum katta birleştirilmiş ve bu kat otopark olarak çözülmüştür. [193] Sonuç: Yapı grubu, her bir konutun özel konut gibi ele alınması prensibiyle tasarlanmıştır. Günümüzde konut olarak kullanılmaktadır.		Mimari Bilgileri: Yapı, düşeyde yükselen kule bloklar ve yatayda yayılan blokların birleşiminden oluşmuştur. Toplamda 765 konuttan oluşan proje grubu, konutlarla beraber sosyal alanları da programında barındırmıştır. Düşeyde ve yatayda yer alan kütlelerin arası teras bahçeleri ve ortak sosyal alanlar ile birbirine bağlanmıştır. Bu sayede yalnızca bireysel bir ortam sunmaktansa ortak paylaşım mekanları olması hedeflenmiştir. Bu teraslar, iki yönlü manzaraya baktırılmış ve projenin kilit noktası olarak öne çıkarılmıştır. Zeminde yer alan bahçelerin, yapı cepheleriyle beraber yukarı kalkması ve düşey bahçeler oluşturması, yapının temel hedeflerinden olmuştur. Yapılardan ve sosyal alanlar bağımsız olarak çevreye koşu parkuru, gölet alanları gibi peyzaj düzenlemeleri yapılmıştır. Farklı kullanıcı profillerine hitap edebilmek adına farklı tiplerdeki konutlar bir arada çözülmüş ve kullanıcıya sunulmuştur. [168] Sonuç: Yapı, rezidans kavramını düşey bahçe kavramlarıyla ele almıştır. Günümüzde kendi işlevinde kullanılmaktadır.		
ONS İNCEK SATIŞ OFİSİ Künye Bilgileri: İncek'te yapılmıştır. 2013 yılında yapılmıştır. Mimarları Kerem ve Begüm Yazgan'dır.			TAI KONFERANS VE KAFE BİNALARI Künye Bilgileri: Tusaş yerleşkesi içinde yapılmıştır. 2013 yılında yapılmıştır. Mimarı Tülin Çetin'dir.	
Mimari Bilgileri: Yapı, organik plan şemasına sahip olup üç kollu bir kurguyla tasarlanmıştır. Bütün mekanın birbiri içine akıcı olması önemsenmiş ve mekanlar bölünmemiştir. Düşeyde de bu akışı sağlamak amacıyla rampa, asansör ve merdiven gibi tüm sirkülasyon elemanları kullanılmıştır. Giriş kotunda üç kolun merkezinde büyük bir maket sergilenmiş ve etrafındaki alanlar giriş, bekleme ve satış temsilcileri olarak işlevlendirilmiştir. Birinci kat asma kat gibi çözümlenerek özel bürolar bu katta yer almıştır. Arazinin eğiminden yararlanılarak doğal ışık alabilen iki bodrum kat tasarlanmıştır. Bodrum katlar, satış yapılacak olan dairelerin örnekleri olarak döşenmiş ve showroom olarak kullanılmıştır. Üç konut bloğundan oluşmuş olan Ons konutlarının cephesinde kullanılan renkler, satış ofisinin cephesinde de kullanılmıştır. bu renklere nötr bir baz olması amacıyla bütün taşıyıcı brüt betondan yapılmıştır. akışkanlık ve akıcı mekan anlayışı hem planları hem de kütlelen üçüncü boyuttaki kurgusunu etkilemiştir. [194] Sonuç: Yapı, Waf 2015 yenilikçi renk kullanımı ödülünü almış, Waf 2015 büro kategorisinde finalistliği ve World Architecture Community 18. Dönem ödüllerinde seçili proje olma özelliğini kazanmıştır.		Mimari Bilgileri: Yapı, iki dikdörtgen kütlelen bir iç sokakla birbirine bağlandığı plan şemasından oluşmuştur. Yerleşke alanı ilk kurulduğu zaman var olan hangar yapısının yerine inşa edilen bu kütle, önceki yapıyla bağ kuracak şekilde tasarlanmak istenmiştir. Dil olarak hangar gibi basit dikdörtgen üç kütlelen kırma çatıyla üstünün kapatılmasıyla elde edilmiştir. Kütlelerden biri çok amaçlı konferans salonu olarak tasarlanırken diğeri market ve kafe olarak tasarlanmıştır. Bu iki kapalı dikdörtgen kütlelen arasındaki boşluk, kampüste var olan yaya yolunun devamına getirilmiş ve yarı açık olarak bırakılmıştır. Bu sayede hem yaya sirkülasyonunu kesintisiz olarak sağlamak hem de yarı korunaklı bir alan oluşturmak amaçlanmıştır. Yarı açık alan olarak tasarlanan iç sokak, sergi ve açık hava etkinlikleri için düzenlenmiştir. Yapının teknoloji ile ilişkisi ve hiçbir katmanın gizlenmemesi fikri ile beraber tesisat elemanları da dahil her şey açıkta ve görünür halde bırakılmıştır. Çelik taşıyıcı kütlelerden ortadaki yarı açık alanın üstü şeffaf bir çatıyla örtülmüştür. [77] Sonuç: Yapı, geçmişle bağlantı kurarken teknolojiyi yansıtmayı hedeflemiştir. Günümüzde konferans salonu ve kafe olarak kullanılmaktadır.		

EK-1. (devam) 2000 sonrası Ankara mimarlık ürünleri

BİLKENT ÜNİVERSİTESİ MARMARA RESTORAN		SEVİYE OKULLARI BATİKENT YERLEŞKESİ	
Künye Bilgileri: Bilkent'te yapılmıştır. 2013-2014 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Bütüner Mimarlık ekibidir		Künye Bilgileri: Batıkent'te yapılmıştır. 2013-2014 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Abdi Güzer, Murat Şalcıgil ve Amanda Prins'tir.	
Mimari Bilgileri: Yapı, parselde yayılan ince uzun bir kütlelen oluşmuş ve bodrum kat, zemin kat üzerine bir kattan oluşmuştur. Uzun cephelerin bir tanesine servis alanları, dükkan, yönetim, atm gibi hizmet veren alanlar yerleştirilmiş, diğerine ise yeme içme için oturma alanları, kiş bahçeleri ve manzaraya açılan teraslar yerleştirilmiştir. Servis mekanlarının bulunduğu cephe daha sağır olarak tasarlanmış ve traverten kaplama yapılmıştır. Önündeki vadi manzarasına açılan ve yeme içme mekanlarının baktığı cephe şeffaf tasarlanmıştır. Yapının hızlı inşa edilmesi gereksiniminden dolayı betonarme çelik sistem karma olarak kullanılmıştır. Döşemeler ve çatı da çelik sistem kurgulanmış, manzaraya bakan cam cephelerde bazı kısımlara kırmızı renkli çelik elemanlar yerleştirilmiştir. Yapıda taşıyıcı sistem ve tavandaki tesisat elemanları açıkta bırakılmış ve iç mekanın dili olarak okutulmuştur. [195] Sonuç: Yapı, programın gerekliliklerini arazi verilerine göre değerlendirmiştir. Günümüzde restoran olarak kullanılmaktadır.		Mimari Bilgileri: Yapı, bir atrium etrafına yerleştirilen mekanlardan oluşmuştur. Tasarımın bulunduğu arsa, arasında 8 metre kot farkı olan iki cadde arasında yer almıştır. Bu kot farkı, farklı yaş grubundaki öğrencilerin kendilerine ait farklı mekanlar oluşturulmasında kullanılmıştır. Atrium mekanı, farklı gruplardaki öğrencilerin bulunduğu aynı zamanda sosyal işlevli bölümlerle bağlantı kurduğu bir alan olarak ele alınmıştır. Üst kotlarda atrium etrafına ve ince uzun bir kolun tek cephesine sınıflar yerleştirilmiş ve bu mekanlar atrium içindeki sirkülasyon elemanları ile yemekhane, spor salonu gibi ortak işlevli mekanlara dağılımı sağlamıştır. [196] Sonuç: Yapı, program gereği ayrılan parçaların atrium ile bağlanması fikriyle ele alınmıştır. Günümüzde okul olarak kullanılmaktadır.	
YENİMAHALLE GENCLİK - ALIŞVERİŞ MERKEZİ		A.Ü. KURUM BELGE MERKEZİ VE ARŞİV YAPISI	
Künye Bilgileri: Yenimahalle'de yapılmıştır. 2013-2014 yıllarında yapılmıştır. Mimarı Seçkin Sezer Baydar'dır.		Künye Bilgileri: Gölbaşı'nda yapılmıştır. 2013-2014 yıllarında yapılmıştır. Mimarı Seçkin Sezer Baydar'dır	
Mimari Bilgileri: Yapı, dış çeperi dikdörtgen iç sokağı yay formunda olan bir plan şemasına sahiptir. Metro çıkışı ve yoğun bir kent sokağı arasında yer alan konutta, yayaların yürüyüş yolu düşünülerek tasarıma başlanmıştır. Yapı tasarlanmadan önce insanların, dikdörtgen parselin çevresini dolaşmak yerine bir köşesinden diğer köşesine geçerek yolu kısaltıp yürüdükleri fark edilmiştir. Tasarım da bu fikirden yola çıkılarak ortaya çıkmıştır. Dış çeperi parsel sınırına yaslanan dikdörtgen kütle, köşeleri birbirine bağlayan bir yarıkla ikiye bölünmüş ve ortasında yarı açık alan tariflemiştir. Yarığın ortasında bir elips oluşturulmuş ve bu elips ile beraber içbükey ve dışbükey yay parçaları elde edilmiştir. Yay formunun dışa açıldığı yerler, iç mekanın dışarıya baktığı alanlar olarak planlanırken içe açıldığı yerler, giriş mekanlarını oluşturmuştur. Alışveriş, sosyal aktivite gibi amaçlar için kurgulanan kütle üzerinde bir teras oluşturulmuş ve parapet olarak etrafına yerleştirilen borularla beraber bu terasın cepheye hareketlilik katması hedeflenmiştir. [197] Sonuç: Yapı, yaya hareketini baz alarak tasarlanmıştır. Günümüzde belediyenin sosyal etkinlik alanları olarak kullanılmaktadır.		Mimari Bilgileri: Yapı, 'U' plan şemasına sahip olup zemin katta yer alan bir kütle olarak tasarlanmıştır. Programı gereği arşiv ve ofis alanlarını içinde barındıran yapının tasarım fikri, programıyla ilişkili olarak ortaya çıkmıştır. Ofislerde çalışacak olan insan kavramı ile arşivlerde bekleyecek olan evrak kavramının ihtiyaçlarının farklı olması, tasarımın başlangıç noktası kabul edilmiştir. İnsanların doğal hava ve ışığa duyması ile evrakların ışısız ortamlarda olması gerekliliğinin beraberinde getirilen zıtlık yapı diline yansıtılmak istenmiştir. Bir avlu etrafında üç kol olarak çözülen tasarımda uçtaki bir kol, evrak alanlarına, uçtaki diğer kol, ofis alanlarına ve aradaki kol, ortak kullanılan giriş mekanlarına ayrılmıştır. Arşivlerin yer altında olması durumu eleştirilmiş ve arşiv bölümleri de zemin katta çözülmüştür. Arşiv alanlarının yaslandığı cephe sağır tasarlanmış ancak o alanlara giderken kat edilen koridor, diğer cepheye yaslanarak tüm yol boyunca ışık alması sağlanmıştır. Bu sayede insana, yer üstünde olduğu hissettirilmiş ve avluyla görsel ilişki kurması sağlanmıştır. Ofis mekanlarının olduğu kol, iki cepheden de ışık alacak şekilde tasarlanmıştır. Arşiv ve ofis mekanlarının olabildiğince ortak kullanım alanları olmadan tasarlanması ve program ayrışımının uygulamada da sağlanabilmesi önemsenmiştir. [198] Sonuç: Yapı, programının gereksinimi üzerinden şekillenmiştir. Günümüzde arşiv yapısı olarak kullanılmaktadır.	

EK-1. (devam) 2000 sonrası Ankara mimarlık ürünleri

ODTÜ ÖĞRETİM ELEMANLARI LOJMANLARI		DEHA PROJE OFİS BİNASI	
Künye Bilgileri: Odtü’de yapılmıştır. 2013-2014 yıllarında yapılmıştır. Mimarı Celal Abdi Güzer’dir.		Künye Bilgileri: İncek’te yapılmıştır. 2013-2014 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Ven Mimarlık ekibidir.	
Mimari Bilgileri: Yapı, dikdörtgen iki kütleinin ince uzun bir biçimde yan yana yerleştirilmesiyle elde edilmiştir. Tasarımın bulunduğu arazinin eğimi, yapının yerleşimi ile iki taraftan kullanılabilir kılınmıştır. Zemin üzerine üç kat olarak tasarlanan yapıda, arazi eğimi sayesinde hem zemin hem birinci katta toprakla iletişim olanağı sağlanmıştır. Sıra evler gibi yan yana dizili olan konutlara, batı cephesindeki ortak kat hollerinden giriş sağlanmıştır. Batı cephesinde kütleden koparılan düşey sirkülasyon elemanları ile katlara ulaşım sağlanmış ve yaşama mekanları doğu cephesine yerleştirilmiştir. Doğu cephesinde tasarlanan teraslar ile Odtü kampüsünün yeşil dokusuna konutu baktırmak amaçlanmıştır. Konutlar, bir ve iki odalı olmak üzere iki farklı plan şemasıyla kurgulanmıştır. Kampüsün diğer yapılarında da etkisi görülen brütalist etki devam ettirilmiş ve bakımı kolay malzemeler cephe için tercih edilmiştir. [128] Sonuç: Yapı, kampüsün diğer yapılarıyla dil olarak benzerlik göstermiş ve arazi verilerine göre tasarlanmıştır. Günümüzde Öğretim elemanları konutları olarak kullanılmaktadır.		Mimari Bilgileri: Yapı, iki dikdörtgen kütleinin birbirine dik olarak ve üçüncü boyutta birbirinden kaydırılarak birleşmesiyle oluşmuş bir plan şemasına sahiptir. Bodrum kat, zemin kat, birinci kat ve çatı katından oluşan kütlede ofis, yönetim, yemek alanı, kütüphane, toplantı alanı, bekleme alanı gibi programlar yer almıştır. Ofis işlevini içeren ve diğerine göre daha ince uzun olan kütle, zemin kata oturtulmuş, zemin kat ve birinci katta yer almıştır. Daha kısa dikdörtgen olan kütleinin üstü, beşik çatı formunda tasarlanmış, birinci kat ve çatı katında yer almıştır. Bu kütle, birinci katta stüdyo ve galeri boşluğunu içerirken çatı katta, yönetim birimi yer almıştır. Arazide var olan eğimden yararlanılarak bodrum katın bahçeye açılmasına olanak sağlanmıştır. Bu katta yemekhane ve sosyal alan çözülmüş ve gerektiğinde bahçeyle birleşmesi sağlanmıştır. Zemine oturan ince uzun dikdörtgen kütleinin en uç noktası, arka bahçenin kotunun aşağıda olması sebebiyle bahçe üzerine konsol olarak çıkarılmış ve bu alan arka bahçeden saçak gibi kullanılmıştır. Konsol olarak çıkarılan bölüm, kütüphane ve toplantı alanı işlevini içermiştir. İki kütleinin birbirine çıktığı nokta, giriş noktası olarak ele alınmış ve yerden yükselen kütleinin altından girilen, yarı açık bir giriş alanı tanımlanmıştır. [93] Sonuç: Yapı, kütle hareketleriyle sağladığı boşlukları mekânsal olarak kullanmış ve çevre dokuya göre özelleşen bir dil oluşturmuştur. Günümüzde ofis olarak kullanılmaktadır.	
KARA HARP OKULU LABORATUVAR MERKEZİ		ERTUNC ÖZCAN FABRİKA BİNASI	
Künye Bilgileri: Dikmen caddesi ile Kızılay’ın kesişiminde yapılmıştır. 2013-2014 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Frea ve Scra Mimarlık ekibidir.		Künye Bilgileri: Sincan’da yapılmıştır. 2013-2014 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Mete Sezer ve Uğur Emre Demirci’dir.	
Mimari Bilgileri: Yapı, dört tane dörtgen kütleinin üzerine oturtulan bir tane dörtgen kütleden oluşmuştur. İçinde çeşitli bölümlerin eğitim alanları ve öğretim elemanlarının çalışma alanlarını içeren programda, zemine oturan kütleler ile üste oturan kütle işlev olarak birbirinden ayrılmıştır. Zemindeki kütleler, eğitim programlarına göre çeşitlendirilmiş ve ilerde yapılabilecek herhangi bir değişim için esnek bırakılmıştır. Mekanların birbirine dönüşümlerine olanak sağlamak hedeflenmiştir. Alt zemin kat, zemin kat ve iki kütlede birinci kat olmak üzere, eğitim ve derslik alanlarına ayrılmıştır. Bu kütlelerin üzerine basarak tasarlanan ve bir omurga gibi dört ayrı kütleyle bağlayan kütle ise öğretim elemanlarının odalarının bulunduğu mekan olarak tasarlanmış ve 2,3,4. katlarda yer almıştır. Zemine oturan kütleler ile üstlerine oturan kütle arasındaki mekan, şeffaf bir örtü ile çevrilmiş ve iç mekan haline dönüştürülmüştür. Bu mekan, üzerindeki öğretim elemanları kütlelerinin en üst katına kadar açılmış olan atrium boşluğu ile düşeyde görsel ilişkiyi sağlamıştır. Düşey sirkülasyon elemanları da bu atriumda birbirine bağlanmıştır. [59] Sonuç: Yapı, davetli bir yarışma sonucunda birinci seçilerek uygulanmıştır.		Mimari Bilgileri: Yapı, dikdörtgen plan şemalı olup fabrika ve ofis fonksiyonlarını bünyesinde barındırmıştır. Yola yüz oluşturan ön cephenin ofis olduğu ve ofisin arkasına fabrika alanlarının yerleştirildiği plan şeması tercih edilmiştir. Kütle, tek hacim olarak tasarlanmış ancak çatısı üçe bölünmüştür. İnce uzun üç beşik çatı formunda örtülen yapının, kenarlara denk gelen iki çatı opak, ortadaki bir çatı saydam olarak tasarlanmıştır. Saydam olan üst örtü ile mekana gün ışığı alımı artırılmıştır. Fabrika kütlelerinin hantal olması sorunu eleştirilmiş ve buna çözüm olarak yapı üzerine ikincil bir katman yapmak tercih edilmiştir. Çelik elemanlarla boşluklu bir ağ sistem oluşturulmuş ve bu sistem yapının üzerine yerleştirilmiştir. ‘Dantel’ olarak adlandırılan bu elemanın boşluklu yapısının, kütleinin hafif görünmesini sağlayacağı düşünülmüştür. [199] Sonuç: Yapı, fonksiyonun gerektirdiği doluluğu, boşluklarla hafifletmeyi hedeflemiştir. Günümüzde üretim ve ofis alanı olarak kullanılmaktadır.	

EK-1. (devam) 2000 sonrası Ankara mimarlık ürünleri

KÖKER OFİS BİNASI		BİLKENT ÜNİVERSİTESİ KAPALI YÜZME HAVUZU	
Künye Bilgileri: İncek'te yapılmıştır. 2013-2014 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Ven Mimarlık ekibidir.		Künye Bilgileri: Bilkent'te yapılmıştır. 2013-2014 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Bütüner Mimarlık ekibidir.	
Mimari Bilgileri: Yapı, prizmatik kütlelerin bir araya gelmesiyle oluşmuştur. Üç prizmanın ortada bir galeri etrafında bulunduğu kütle, bodrum kat, zemin kat, birinci kat ve teras kat olarak tasarlanmıştır. Bodrum katta; yemekhane, arşiv sosyal alan mekanları yerleştirilmiş ve yapılan iç bahçe ve ışıklıklarla içeri gün ışığı alması sağlanmıştır. Galeri boşluğu etrafına dizilen üç kütlelerin ikisi ofis alanları olarak çalışırken biri ıslak hacimler olarak çözülmüştür. Yönetici birimleri üst kata yerleştirilmiş ve galeri alanını içine almıştır. Bu katta yapılan geri çekilmeler ile teras alanları oluşturulmuştur. Farklı dörtgen prizmaların oluşturduğu doluluk boşluk ilişkisi hem planda hem cephede okutulmak istenmiştir. [168] Sonuç: Yapı, prizmatik geometrinin hakim olduğu bir dili yansıtmıştır. Günümüzde mali müşavirlik ofisi olarak kullanılmaktadır.		Mimari Bilgileri: Yapı, dikdörtgen plan şemasına sahip olup spor merkezine bağlantılı olarak çözülmüştür. İçinde yarı olimpik havuz programını barındırdığı için yarı olimpik bir yüzme havuzuna gerekli yardımcı mekanlar da programda yer almıştır. Giriş alanında bir lobi tasarlanmış ve soyunma odalarına bu bölümden geçilmiştir. Soyunma alanları içinden havuzun olduğu mekana geçiş sağlanmıştır. Havuz mekanının etrafında üst kota havuz galerisi yapılmıştır. Güneşlenmeyi sağlamak amaçlı dış mekana bakan teras düzenlemesi yapılmıştır. İlyardım alanı ve servis alanları da yapının içinde çözümlenen mekanlardan olmuştur. Bakım kolaylığı sebebi ile doğal taş ve brüt beton malzeme kullanılmıştır. Yapının çatı örtüsü siyah renkli metal malzeme ile kaplanmış ve büyük saçaklar dışarı taşınarak yapının belirgin elemanı haline dönüştürülmüştür. [200] Sonuç: Yapı, kendi programını spor merkezinin işlevine bağlı kalmadan çözmeyi hedeflemiştir. Günümüzde kendi amacıyla kullanılmaktadır.	
DELTA MAKİNE VE SPEKTRA JEOTEKNİK FABRİKA		ASLANLAR OFİS BİNASI - KOLEKSİYON MOBİLYA	
Künye Bilgileri: Sincan'da yapılmıştır. 2013-2014 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Mert Işık, Yasemin Işık ve Baran Gökgez'dir.		Künye Bilgileri: Eskişehir yolu üzerinde yapılmıştır. 2013-2015 yıllarında yapılmıştır. Mimarı Ayşin Sevgi Karakurt'tur.	
Mimari Bilgileri: Yapı, dikdörtgen plan şemalı bir imalathane kütlesi ile üç parçadan oluşan yönetim kütlesinin bir araya gelmesiyle oluşturulmuş. Ofis kütlesi hem ayrı bir bina olarak çözülmüş hem tek bir binaymış gibi gösterilmiştir. Arkada bulunan imalathane kütlesinin bir cephesine yaslanarak tasarlanan ofis kütlesi, arkadaki imalathane kütlesinin bir cephesiymiş gibi ele alınmıştır. Bu sayede iki kütle arasında hem bağlantı hem ayırım sağlanmıştır. Ofis ve yönetim kütlesi, showroom kütlesi ve yemekhane kütlesi birbirinden ayrı üç kütle olup servis alanlarının bulunduğu arka bölüm ile birbirine bağlanmıştır. Mekanların genişlikleri ve yükseklikleri, içindeki programa göre değişiklik gösterdiğinden dolayı kütleler parçalara ayrılmış ve farklı yüksekliklerde tasarlanmıştır. Yönetim kütlesi, zemin üzerine iki kat olarak yapılmış ve içinde galeri boşlukları bırakılmıştır. Bu boşluklar, zeminden üst kata kadar düşeyde görsel ilişkisi sağlamıştır. [201] Sonuç: Yapı, işlevin gerektirdikleri ve iki aykırı kütlelerin bağlanması kavramları üzerinden tasarlanmıştır. Günümüzde kendi programında kullanılmaktadır.		Mimari Bilgileri: Yapı, üçgensel bitişlere sahip çokgen bir plan şemasına sahip olup eğimli bir arazi üzerinde tasarlanmıştır. Üç bodrum kat, zemin kat, asma kat, üzerine dört kat ve bir çatı katından oluşan yapıda, arazi eğiminden yararlanılarak birinci bodrum katın gün ışığı alması sağlanmıştır. yapı, tasarlandıktan sonra kiralanmak üzere programlandı ve hangi işlev için kiralanacağı belli olmadığı için her programda optimisasyonu sağlayabileceğine inanılan çözümler gerçekleştirilmiştir. Giriş alanının dikkat çekici bir mekan olması için iki kat yüksekliğinde tasarlanmış ve bir asma kat ile birleştirilmiştir. Taşıyıcılar ile olabildiğince geniş açıklık geçmek istenmiş, mekanın fazla bölüntülenmesine engel olunmak istenmiştir. Bodrum katlar otopark işlevine cevap verebilecek şekilde tasarlanırken köşelerde kalan üçgensel mekanlar her katın terası olarak kullanılmıştır. gün ışığının kontrolünün sağlanması için cephede kendini belli eden güneş kırıcılar tasarlanmıştır. En üst kat diğer katlara göre geri çekilerek teraslı bir çatı katı oluşturulmuştur. [202] Sonuç: Yapının, herhangi bir fonksiyona olanak sağlayacak biçimde tasarlanması istenmiştir. Günümüzde Koleksiyon Mobilyanın ofis ve merkez yapısı olarak kullanılmaktadır.	

EK-1. (devam) 2000 sonrası Ankara mimarlık ürünleri

CAĞDAN İNŞAAT YÖNETİM BİNASI		SECKİN YAYINCILIK MERKEZİ OFİSİ	
Künye Bilgileri: Çankaya'da yapılmıştır. 2013-2015 yıllarında yapılmıştır. Mimarı Gökhan Aksoy'dur.		Künye Bilgileri: Eskişehir yolu Mustafa Kemal Mahallesi'nde yapılmıştır. 2013-2015 yıllarında yapılmıştır. Mimarı Abdi Güzer'dir.	
Mimari Bilgileri: Yapı, dikdörtgen plan şemasına sahip olup iki bodrum kat, zemin kat ve üzerine dört kattan oluşmuştur. Program olarak yönetim birimleri, toplantı odaları, ofisler ve çalışanların sosyal ihtiyaçlarını karşılayacak mekanlar yer almıştır. Mekanların programlarına göre birbirine akışı, tasarımı önemsenen noktalardan olmuştur. Merdiven ve asansörün bulunduğu çekirdek alanı, yan parselde bakan duvara yerleştirilmiştir. Cephelede özellikle aranan şeffaflık, iç mekanın sürekli aydınlık olmasını sağlamak amaçlı yapılmıştır. Kesintisiz şeffaflığın zıttı olarak oluşturulan masif yüzeler arkasında sirkülasyon yer almıştır. [93] Sonuç: Yapı, programın gerektirdiklerini konut dokusu yoğun bir çevrede şeffaf bir dille yorumlamıştır. Günümüzde yönetim binası olarak kullanılmaktadır.		Mimari Bilgileri: Yapı, dikdörtgen bir kütle ile yay parçasından oluşan bir kütle arasında boşluk bırakacak şekilde birleşmesi sonucu oluşmuş bir plan şemasına sahiptir. İki kütle arasındaki boşluk, bir atrium olarak tasarlanmıştır. Bu atrium, hem giriş alanı ve arka bahçe arasında bir geçiş sağlamış hem iç bahçeyi içinde barındırmış hem de düşey sirkülasyon elemanlarının yer aldığı sirkülasyon alanı olmuştur. Ofis yapısı olarak tasarlanan kütle, içinde oluşturulan boşluk sayesinde en alt kattan en üst kata kadar görsel iletişimi ve ofis alanlarının bütüncül bir mekan olarak tasarlanmasını sağlamıştır. Yapının hem içinde hem cephesinde tuğla kaplama ve demir kiriş kullanılmıştır. Yarım tonoz biçimli çatı altında, en üst katta bir teras oluşturulmuştur. Yay parçası olan kütle sivrî üçgen uçları, her katın küçük balkonları gibi değerlendirilmiştir. [93] Sonuç: Yapı, bulunduğu çevre dokudan farklı bir dille programın gerektirdiklerini gerçekleştirmiştir. Günümüzde ofis olarak kullanılmaktadır.	
HACETTEPE Ü. KULÜCKA MERKEZİ VE AR-GE		REGNUM SKY TOWER	
Künye Bilgileri: Beytepe'de yapılmıştır. 2013-2015 yıllarında yapılmıştır. Mimarı Uğur Kınık'tır.		Künye Bilgileri: Konya yolunda yapılmıştır. 2013-2016 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Msa Mimarlık ekibidir.	
Mimari Bilgileri: Yapı, dikdörtgen plan şemalı dört kütle bir araya gelmesiyle elde edilmiştir. Bu kütleler, bodrum kat, zemin kat ve üzerine 12-13 katlardan oluşmuştur. Arka arkaya üç set halinde yerleştirilen kütlelerden ilk sette iki tane aynı hizada kütle yer almıştır. İkinci ve üçüncü setlerde birer kütle yer alırken yerleri şaşırtmalı olarak düzenlenmiştir. Kütleler, en alt katta büyük plan olacak şekilde hem üste çıkıldıkça daralmış hem de bir kenar diğer kenarın üzerine eğilerek tasarlanmıştır. Bu eğimler dört kütle de birbirinin tersi yöne doğru yapılmıştır. Yapının içine doğru eğilen cephe, teraslamalar yapılarak kot kot çözülmüştür. Bu teraslamalar, içerideki ofis mekanlarının terası olarak kullanılmış ve doğal hava alımı sağlanmıştır. Hacettepe üniversitesinin ar-ge çalışmaları için tasarlanan yapı, cam giydirmeye cephe ile kaplanmıştır. [203] Sonuç: Yapı, alçak katlı kütlelerin bulunduğu kampüste hem yüksekliği hem de biçimsel hareketliliği ile dikkat çekmiştir. Günümüzde Ar-ge yapısı olarak kullanılmaktadır.		Mimari Bilgileri: Yapı, elipsin iki uç noktasının kesilmesiyle elde edilen bir plan şemasına sahiptir. Ofis ve alışveriş programlarını bünyesinde barındıran yapı, bir yatay bir de düşey kütle den meydana gelmiştir. Alışveriş birimlerinin olduğu kütle, yapının yatay kütle olup içinde mağazalar ve restoranlar yer almıştır. Yatay kütle, bir podyum gibi tasarlanmış ve kuleyle bağlanmıştır. Ofis kulesi, düşeyde bodrum katla beraber 150 metreye çıkmıştır. Üç bodrum kat, zemin kat, bir asma kat ve üzerine otuz kattan oluşan yapı, simge özelliği taşımayı hedeflemiştir. Hem bulunduğu dokudaki yüksekliği ile hem biçimsel arayış ile hem de kullanılan cephe renkleri ile farklılığı vurgulanmak istenmiştir. Ofis kulesinde çekirdek elemanları, elips plan şemasının ortasında bir dikdörtgen mekan olarak toplanmıştır. Çekirdek alanın dışında kalan çepere yakın alanlar, esnek plan şemasıyla ofis olarak çözülmüştür. Çekirdek alanının plan şemasındaki ayrışması, kütle biçimlenmesi ve cephe diline de yansıtılmıştır. Ortadaki çekirdek kütle, bir dikdörtgenler prizması olarak yapıdan dışarı taşınmış ve kırmızı renkli cephe kaplaması uygulanmıştır. Ofis alanlarının bulunduğu mekanlar ise farklı yüksekliklerde bitirilerek yapının sonunda kademeli bir bitiş sağlamıştır. Bu kademelenme ile alçak seviyede biten kütle çatısı teras olarak kullanılmış ve tüm ofise ait sosyal açık alan olarak düzenlenmiştir. Kütle kenarına den gelen noktalarda belirli aralıklarla bir kat yüksekliğinde boşluklar bırakılmış ve buralarda teras olarak kullanılmıştır. Ayrıca bu alanlar cephedeki dolulukların içinde boşlukları oluşturmuştur. [204].Yapı, bulunduğu konum ve yüksekliği ile kente fark edilmeyi istemiş ve davetli yarışmada seçilerek uygulanmıştır.	

EK-1. (devam) 2000 sonrası Ankara mimarlık ürünleri

ZAFER KOLEJİ Künye Bilgileri: Eskişehir yolunda yapılmıştır. 2014 yılında yapılmıştır. Mimarları Abdi Güzer, Ömer Emre Şavural, Fatih Yavuz ve Hasan Okan Çetin'dir.		VİLLA CARPE DIEM Künye Bilgileri: Gölbaşı'nda yapılmıştır. 2014-2015 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Aytaç Özen ve Oğuz Cavlak'tır.	
Mimari Bilgileri: Yapı, bir atrium etrafına yerleştirilen farklı işlevlerdeki kütlelerden oluşmuştur. Kreş, iki kademeli ilköğretim, lise, fen lisesi, konferans salonu, yüzme havuzu, yemekhane, yönetim fonksiyonları yapıda yer almış ve bunların her biri farklı kütleler olarak çözülmüştür. Kendi işlevine göre kendi kütleleri içinde çözümlenen parçalar, atrium aracılığı ile birbirine bağlanmıştır. arazide bulunan kot farkı kullanılarak eğitim bloklarının bodrum katları gün ışığı almış ve bu katlarda doğrudan bahçeye geçişler sağlanmıştır. Eğitim bloklarının her biri için ortak alanların dışında kendilerine ait mekanlar da düzenlenmiştir. Kreş kütleleri diğer yapılardan daha bağımsız olarak çözülmüş ve kendi içine dönük bir avlu ve içinde ayrı bir yemekhane yer almıştır. Yapıların atriumla birleştiği alanlarda kantin, enstelasyon alanları gibi programlar eklenmiş ve bunların üst katına kütüphane yerleştirilmiştir. Böylelikle ortak işlevlerin kullanımı, atrium üzerinden sağlanmıştır. Atrium alanı, farklı kütlelerdeki öğrencilerin görsel iletişim kurmasını ve mekanı bütün algılamasını sağlamıştır. Bu mekan içinden geçirilen köprüler ile eğitim kütleleri ve sosyal kütleler üst kotta da birbirine bağlanmıştır. Ortak alanların cepheleri, eğitim bloklarına göre daha şeffaf tercih edilmiş ve renkli camlar kullanılmıştır. Renk kullanımı kütlelerde de görülmüş ve renkler dikkat çeken öge olarak kullanılmıştır. [205] Sonuç: Yapı, kentin bir parçası olarak ele alınıp farklı fonksiyonları bir arada deneyimlemeyi önemsemiştir. Günümüzde okul yapısı olarak kullanılmaktadır.		Mimari Bilgileri: Yapı, iki dikdörtgen kütlelerin birbirine dik olacak şekilde çakıştırılmasıyla elde edilmiş bir plan şemasına sahiptir. Kütlelerden biri, yerden yükseltilmiş ve üçüncü boyuta hareket kazandırmıştır. Günlük yaşama alanları, bir kütleyle yerleştirilirken yatma alanları, diğer kütleyle yerleştirilmiştir. Mekanların güneşe karşı duydukları ihtiyaç farklı olduğu için iki kütle farklı yönlere yönlendirilmiştir. Yaşama alanı kütleleri, zemin kat ve birinci kattan oluşurken yatma alanı kütleleri, birinci kattan oluşmuştur. Salonun üstüne denk gelen alan döşemeyle kapatılmamış ve iki kat yüksekliğinde oturma alanı elde edilmiştir. Yatma kütlelerinin zemine dokunmadığı alan, saçak altı bahçe mekanı olarak kullanılmıştır. Önüne yerleştirilen havuzla beraber peyzaj alanlarını oluşturmuştur. [206] Sonuç: Konut kavramı, işleve göre ayrılan kütleler üzerinden ele alınmıştır. Günümüzde konut olarak kullanılmaktadır.	
AYKON SUITES Künye Bilgileri: Yüzüncüyıl'da yapılmıştır. 2014-2015 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Hacer Ayrancıoğlu Yetiş'tir.		KARA HARP OKULU SAVUNMA SPORLARI BİNASI Künye Bilgileri: Dikmen caddesi ile Kızılay'ın kesişiminde yapılmıştır. 2014-2015 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Frea ve Scra Mimarlık ekibidir.	
Mimari Bilgileri: Yapı, dikdörtgen plan şemasına sahip olup bodrum kat, zemin kat ve üzerine on üç kattan oluşmuştur. Bulunduğu parsel imkanına göre biçimlenen yapı, zemin katta yeşile ve sosyal alanlara yer verebilmek için geri çekilmiştir. Arazinin yaygın bir tasarıma izin vermemesi, yapının düşeyde yükselmesine neden olmuştur. Elli dokuz konutun yer aldığı apartmanda konutlar, insanların değişen yaşam ihtiyaçları sonucu 1+1 veya 1+0 olarak tasarlanmıştır. Kentte yaygın olan çok odalı konut anlayışına karşı bir alternatif olması istenmiştir. Yapının çatısı, beşik çatı formunda örtülmüş ve bunun sebebi, tekil konut yapısı için kent belleğinde var olan bir elemanı kullanarak o belleğe atıfta bulunmak olarak açıklanmıştır. [168] Sonuç: Yapı, programının gerektirdikleri üzerinden tasarlanmıştır. Günümüzde konut olarak kullanılmaktadır.		Mimari Bilgileri: Yapı, dikdörtgen plan şemasına sahip olup üç tane spor salonunu bünyesinde barındırmıştır. Zemin kat ve birinci kattan oluşan yapının ön cephesine bir giriş alanı tasarlanmış ve iki kotta geçiş de bu noktalardan sağlanmıştır. Kotlar arasında iletişimi sağlayan düşey sirkülasyon alanları da giriş alanı olarak tasarlanan ve iki kat yüksekliğinde olan bu mekanda yer almıştır. Ortaya yerleştirilen çalışma alanları iki kat yüksekliğinde olup diğer programlar, salonun çevre kenarlarına dizilmiştir ve bu mekanların üstü seyirci tribünü olarak düzenlenmiştir. Kütlelerin duvarları, yarisına kadar brüt beton yapılmış, diğer yarısı çatıya kadar cam olarak tasarlanmıştır. Bu sayede hem gün ışığı göz hizası üzerinden kontrollü olarak içeri alınmış hem de beton alanlar, tesisat shaftı ve spor malzemelerinin bağlantı alanları olarak kullanılmıştır. Yapının üstü, dikdörtgenler prizması biçiminde et kalınlığı olan ve alüminyum panel kaplamalı bir çatı ile örtülmüştür. Bu çatı, yapı kütlelerinin sınırları dışına taşınarak saçak oluşturulmuş ve çevredeki yürüme yollarının üstüne korunak sağlamıştır. İç mekanda çatı altında bulunan tesisat elemanları açıkta bırakılmış ancak hepsi aynı renge boyanmıştır. [207] Sonuç: Yapı, işlevinin gerektirdiklerini malzeme ve yapı dilini kullanarak gerçekleştirmiştir. Günümüzde kendi amacıyla kullanılmaktadır.	

EK-1. (devam) 2000 sonrası Ankara mimarlık ürünleri

ABMİKRONANO AR-GE BİNASI		YÜKSEK GÜVENLİKLİ ADLİ PSİKİYATRİ HASTANESİ	
Künye Bilgileri: Bilkent'te yapılmıştır. 2014-2015 yıllarında yapılmıştır. Mimarları Bütüner Mimarlık ekibidir.		Künye Bilgileri: Bilkent'te yapılmıştır. 2014-2016 yıllarında yapılmıştır. Mimarı Burak Peri'dir.	
Mimari Bilgileri: Yapı, birbirinden farklı dörtgen kütlelerin üst üste yerleştirilmesiyle elde edilmiş bir kütleye sahiptir. Bir bodrum kat, zemin kat ve üzerine üç kattan oluşmuştur. Bodrum kat ve zemin kat aynı kütlede olup en geniş dörtgen bu katlardan oluşmuştur. Birinci ve ikinci kat aynı kütlede olup altındaki kütleden daha küçük olarak tasarlanmıştır. Üçüncü kat ise tek başına bir kütle olup yine altındaki kütlelerden daha küçülerek yapılmıştır. Bu sayede zemine oturan kısmın geniş ve bir baza özelliği gösterdiği, üzerine gelen kütlelerin daralarak gittiği bir düzen görülmüştür. En alttaki kütle, temiz oda gibi büyük programları içeren bir kütle olarak tasarlanmıştır. Birinci bodrum ve zemin katta; temiz odalar, sığınak, depo, servis alanları, teknik alanlar, giriş alanları ve laboratuvarlar yer almıştır. Arazideki eğimden yararlanılarak bodrum katın gün ışığı alması sağlanmış ve hem zemin kattan hem bodrum kattan yapıya girişler alınmıştır. Birinci ve ikinci katlarda; laboratuvarlar, ofisler, servis alanları ve toplantı salonları yer almıştır. Altındaki kütlelerin çatısı, birinci katın terası olarak kullanılmıştır. üçüncü kat ofis, yönetim ve toplantı alanlarını içermiş ve ortadaki kütlelerin çatısını teras olarak kullanmıştır. Üç kütle formuyla ve büyüklüğüyle birbirinden ayrıldığı gibi kaplama malzemeleri ve renkleriyle de o ayırım desteklenmiştir. [208] Sonuç: Yapı, işlev ayrımını doku, renk ve biçim olarak hissettirmiştir. Günümüzde kendi programıyla kullanılmaktadır.		Mimari Bilgileri: Yapı, her birinin içinde kendi avlusu olan yedi kütlelerin bir araya gelmesiyle oluşmuştur. Arazideki eğimden yararlanılarak yerleştirilen kütleler ile farklı kotlarda avlular oluşturulmuştur. Güvenlik önlemleri almayı gerektiren bir program içerdiği için hastaların durumlarına göre güvenlik seviyelerine ayrılmış ve her birim kendi içinde çözülmüştür. Kadın, erkek ve ergen gruplarına göre ayrılan adli psikiyatrik hastaların hem tedavi hem sosyal hayata geri kazanımı amaçlanmıştır. Personele ait mekanlar, hastanın refakatçi eşliğinde girdiği mekanlar, hastanın gözetim altında kullandığı mekanlar, hastanın uzun süre yalnız kaldığı mekanlar ve kontrol edilmekte zorlanılan hastaların kullandığı mekanlar olarak iç mekan bölümlere ayrılmıştır. Her avlu, farklı gündüz aktivitelerini içinde barındırmış ve her kütlede ortak kullanım işlevleri yerleştirilmiştir. [93] Sonuç: Yapı, Türkiye için yeni bir program içeriğiyle tasarlanmıştır. Günümüzde kullanıma açılmamıştır.	
TED Ü. MUSTAFA KEMAL ÖĞRENCİ YURDU		VİLLA SEYHAN	
Künye Bilgileri: Mustafa Kemal Mahallesi'nde yapılmıştır. 2015-2016 'da yapılmıştır. Mimarları Kadri Atabaş, İdris Kırmızı, Aytaç Özen ve Oğuz Cavlak'tır.		Künye Bilgileri: Gölbaşı'nda yapılmıştır. 2016 yılında yapılmıştır. Mimarları Kutlu Bal ve Hakan Evkaya'dır.	
Mimari Bilgileri: Yapı, 'U' plan şemalı iki kütlelerin arasında boşluk bırakarak birleşmesi sonucu oluşmuştur. Kütlelerden biri erkek öğrencilerin yurt alanı olarak düşünülürken diğeri kız öğrenciler için tasarlanmıştır. İki kütlelerin arasında bırakılan boşluk, giriş mekanı olarak tanımlanmış ve üzerine yapılan pergola ile iki kütle hem birbirine bağlanmak istenmiş hem de ayrımlarının vurgusu artırılmıştır. Toplamda 400 öğrenciye yönelik olarak planlanan yapı, iki, üç ve dört kişilik odalar üzerinden tasarlanmıştır. Odaların içinde çalışma ve ıslak hacim alanları yer almış ve bunların haricinde ortak çalışma salonları, revir, yemekhane gibi mekanlar da programa dahil edilmiştir. Yapının süre kısıtından kaynaklı, kısa sürede inşa edilebilecek bir strüktür sistem tercih edilmiştir. Bir bodrum kat, zemin kat, üzerine iki kat ve bir çatı arası katından oluşan yapı, yatayda bir yayılım göstermiştir. [59] Sonuç: Yapı, işlevinin gerektirdiklerini hızlı tasarlanabilecek bir çözümle yerine getirmeyi hedeflemiştir. Günümüzde yurt binası olarak kullanılmaktadır.		Mimari Bilgileri: Yapı, 'L' plan şemasına sahip olup bir bodrum kat, zemin kat ve birinci kattan oluşmuştur. Arazide bulunan kot farkı kullanılarak bodrum katın bahçe kotuna açılması sağlanmıştır. Yapıda bodrum kat ve zemin kat boyunca L plan şemasındaki L'nin kollarında biri yaşam diğeri yatma alanları olarak kullanılmıştır. Yaşama alanı, dar kenarı göl manzarasına bakan bir kütle iken yatma alanı, uzun kenarı göl manzarasına bakan bir kütle olarak tasarlanmıştır. Yaşama alanı kolunun en üst katı ebeveyn yatak odası olarak düzenlenmiş ve zemin kat ile cephede birleştirilmiştir. Zemin katta yaşama alanı, birinci katta ebeveyn odası olan kütle, konsol olarak bodrum katın üzerine uzatılmış ve cephesi bir bütün olarak tasarlanmıştır. Bu cephe göl manzarasına baktığı için uzatılmış ve kütlelerin temel ögesi olmuştur. Yapının bulunduğu alanın kuralları gereği kırma çatı uygulaması gerektiği için kırma çatı, ikonik olarak ele alınmış ve betonarme malzemeye kütleyle bütün olarak yapılmıştır. Kırma çatı formunun iç mekana sağladığı yarım katlık boşluk da düşünülürse 2,5 katlık bir kütle tek bir kat gibi görünüp konsol kullanılmıştır. Bu konsol, bodrum kattaki bahçe alanı için saçak görevi görmüştür. Bahçe alanının üstünde kalan zemin katın iki kolu, bahçe üzerinden geçen bir köprü ile birbirine bağlanmış ve ortada bir iç avlu oluşturulmuştur. [209] Sonuç: Yapı, yalın bir dil ile dinamik bir form oluşturmuştur. Günümüzde konut olarak kullanılmaktadır.	

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Soyadı, adı : GÜLBAHAR TUNCEL, Sena
 Uyuğu : T.C.
 Doğum tarihi ve yeri : 04.05.1991, Ankara
 Medeni hali : Evli
 Telefon : 0 312 582 36 09
 e-mail : senagulbahar@gazi.edu.tr

Eğitim

Derece	Eğitim Birimi	Mezuniyet tarihi
Yüksek lisans	Gazi Üniversitesi /Mimarlık	Devam Ediyor
Lisans	Gazi Üniversitesi /Mimarlık	2013
Lise	Çankaya Milli Piyango Anadolu Lisesi	2009

İş Deneyimi

Yıl	Yer	Görev
2014-Halen	Gazi Üniversitesi	Araştırma Görevlisi

Yabancı Dil

İngilizce

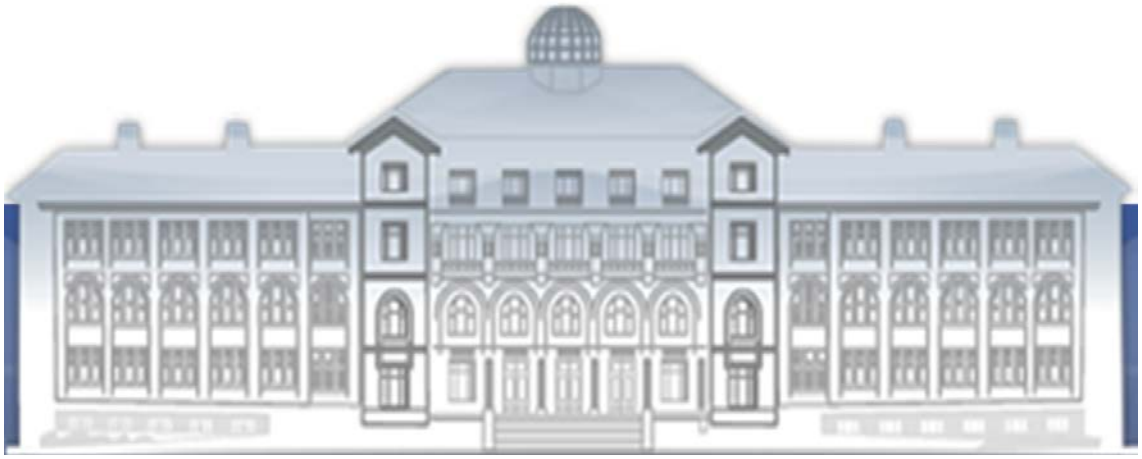
Yayınlar

Gülbahar, S., İlerisoy, Y., (2016), *Bahçe-Şehir Kavramı ve Ankara Bahçelievler Semti Üzerinden İrdelenmesi*, 1st International Academic Research Congress.

Tuncel, S. G., Kalaycı, P. D., (2017), *Tarihsel Kırılma Noktaları Işığında Ankara Kenti ve Mimarlık Ürünleri*, 2. Uluslararası Mühendislik Mimarlık Ve Tasarım Kongresi

Hobiler

Seyahat etme, Yüzme, Dans etme, Gitar çalma

GAZİ GELECEKTİR..